

warta.

TUIR „WARTA” S.A.

SPRAWOZDANIE O WYPŁACALNOŚCI I KONDYCJI FINANSOWEJ

na dzień 31 grudnia 2020 roku i za rok
obrotowy kończący się tego dnia

spis treści

spis treści.....	2
spis rysunków	3
spis tabel.....	4
spis załączników.....	5
Zastosowane definicje i skróty	6
Podsumowanie	11
A Działalność i wyniki operacyjne	16
A.1 Działalność	16
A.2 Wynik z działalności ubezpieczeniowej	20
A.3 Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)	24
A.4 Wyniki z pozostałych rodzajów działalności	27
A.5 Wszelkie inne informacje	28
B System zarządzania	29
B.1 Informacje ogólne o systemie zarządzania	29
B.2 Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji	40
B.3 System zarządzania ryzykiem, w tym Własna Ocena Ryzyka i Wypłacalności	43
B.4 System kontroli wewnętrznej	53
B.5 Funkcja audytu wewnętrznego	57
B.6 Funkcja aktuarialna	59
B.7 Outsourcing	62
B.8 Wszelkie inne informacje	65
C Profil ryzyka	66
C.1 Ryzyko aktuarialne	71
C.2 Ryzyko rynkowe	73
C.3 Ryzyko kredytowe	75
C.4 Ryzyko płynności	77
C.5 Ryzyko operacyjne	78
C.6 Pozostałe istotne ryzyka	81
C.7 Wszelkie inne informacje	83
D Wycena do celów wypłacalności	84
D.1 Aktywa	85
D.2 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	93
D.3 Inne zobowiązania	100
D.4 Alternatywne metody wyceny	105
D.5 Wszelkie inne informacje	111
E Zarządzanie kapitałem	112
E.1 Środki własne	112
E.2 Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy	116
E.3 Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności ..	119
E.4 Różnice pomiędzy formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym	119
E.5 Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności	120
E.6 Wszelkie inne informacje	120
ZAŁĄCZNIKI	121

spis rysunków

Rysunek 1. Struktura właścicielska Spółki i jej Akcjonariusza, obejmująca dodatkowo polskie spółki z Grupy Talanx	16
Rysunek 2. Składka przypisana brutto w podziale na linie biznesowe istotne i pozostałe	21
Rysunek 3. Przychody i koszty w podziale na linie biznesowe istotne i pozostałe	22
Rysunek 4. Wskaźnik kosztowo-szkodowy netto w podziale na linie biznesowe istotne i pozostałe	23
Rysunek 5. Struktura portfela aktywów	25
Rysunek 6. Wyniki działalności inwestycyjnej	26
Rysunek 7. Struktura organizacyjna Spółki	33
Rysunek 8. Funkcje kluczowe w Spółce	35
Rysunek 9. Model trzech linii obrony	37
Rysunek 10. Wymogi w zakresie kompetencji i reputacji	41
Rysunek 11. Proces zarządzania ryzykiem	44
Rysunek 12. Katalog rodzajów ryzyka	46
Rysunek 13. Struktura organizacyjna w procesie zarządzania ryzykiem	48
Rysunek 14. Funkcja zgodności z przepisami w strukturze organizacyjnej Spółki	55
Rysunek 15. Funkcja aktuarialna w strukturze organizacyjnej Spółki	61
Rysunek 16. Profil ryzyka Spółki wg formuły standardowej	67
Rysunek 17. Rodzaje ryzyka aktuarialnego	71
Rysunek 18. Rodzaje ryzyka rynkowego	73
Rysunek 19. Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	76
Rysunek 20. Ryzyko operacyjne	78
Rysunek 21. Kapitał własny a środki własne Spółki	114
Rysunek 22. Kapitałowy wymóg wypłacalności	116

spis tabel

TABELA 1. DANE FINANSOWE Z DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ	20
TABELA 2. DANE FINANSOWE Z DZIAŁALNOŚCI LOKACYJNEJ	24
TABELA 3. DANE FINANSOWE Z INNYCH RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	27
TABELA 4. ISTOTNE UMOWY NAJMU	27
TABELA 5. POZIOMY WSPÓŁCZYNNIKA WYPŁACALNOŚCI S2	52
TABELA 6. WYNIKI PRZEPROWADZONYCH TESTÓW WARUNKÓW SKRAJNYCH.....	70
TABELA 7. WYNIKI ODWROTNYCH TESTÓW WARUNKÓW SKRAJNYCH.....	70
TABELA 8. TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA AKTUARIALNEGO	72
TABELA 9. TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA RYNKOWEGO.....	75
TABELA 10. TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA KREDYTOWEGO	77
TABELA 11. TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA OPERACYJNEGO	80
TABELA 12. ZESTAWIENIE AKTYWÓW SPÓŁKI NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2020 ROKU.....	86
TABELA 13. REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2020 ROKU.....	93
TABELA 14. REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2020 ROKU W PODZIALE NA LINIE BIZNESOWE	94
TABELA 15. ZESTAWIENIE ZOBOWIĄZAŃ NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2020 ROKU	100
TABELA 16. ZESTAWIENIE POZOSTAŁYCH REZERW	101
TABELA 17. WARTOŚĆ SKOMPENSOWANA DTA/DTL	102
TABELA 18. ZMIANY ŚRODKÓW WŁASNYCH W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM.....	113
TABELA 19. ŚRODKI WŁASNE DOPUSZCZONE NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2020 ROKU	114
TABELA 20. ALOKACJA PODATKOWA STRATY SCR BRUTTO.....	117
TABELA 21. PODATKOWA ZDOLNOŚĆ ROZLICZENIA STRATY SPÓŁKI.....	117
TABELA 22. FORMUŁA LINIOWA DLA UBEZPIECZEŃ NIEŻYCIOWYCH.....	118
TABELA 23. FORMUŁA LINIOWA DLA UBEZPIECZEŃ ŻYCIOWYCH.....	118
TABELA 24. KALKULACJA MINIMALNEGO WYMAGU KAPITAŁOWEGO ZA POMOCĄ FORMUŁY STANDARDOWEJ	119

spis załączników

ZAŁĄCZNIK 1. POZYCJE BILANSOWE (S.02.01.02).....	122
ZAŁĄCZNIK 2. SKŁADKI, ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA ORAZ KOSZTY WG LINII BIZNESOWYCH (S.05.01.02) ...	126
ZAŁĄCZNIK 3. SKŁADKI, ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA ORAZ KOSZTY WG KRAJU (S.05.02.01)	131
ZAŁĄCZNIK 4. REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE DLA UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE I UBEZPIECZEŃ ZDROWOTNYCH O CHARAKTERZE UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE (S.12.01.02).....	132
ZAŁĄCZNIK 5. REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE DLA UBEZPIECZEŃ INNYCH NIŻ UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE (S.17.01.02)	134
ZAŁĄCZNIK 6. ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU POZOSTAŁYCH UBEZPIECZEŃ OSOBOWYCH I MAJĄTKOWYCH OGÓLEM ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ INNEJ NIŻ UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE (S.19.01.21)	138
ZAŁĄCZNIK 7. WPŁYW ŚRODKÓW W ZAKRESIE GWARANCJI DŁUGOTERMINOWYCH I ŚRODKÓW PRZEJŚCIOWYCH (S.22.01.21).....	140
ZAŁĄCZNIK 8. ŚRODKI WŁASNE (S.23.01.01).....	141
ZAŁĄCZNIK 9. KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI – DLA PODMIOTÓW STOSUJĄCYCH FORMUŁĘ STANDARDOWĄ (S.25.01.21).....	143
ZAŁĄCZNIK 10. MINIMALNY WYMÓG KAPITAŁOWY – DZIAŁALNOŚĆ UBEZPIECZENIOWA LUB REASEKURACYJNA PROWADZONA JEDYNIEM W ZAKRESIE UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE LUB JEDYNIEM W ZAKRESIE UBEZPIECZEŃ INNYCH NIŻ UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE (S.28.01.01)	144

Zastosowane definicje i skróty

- A**
Akcjonariusze – podmioty posiadające łącznie 100% akcji w Spółce.
ALM (z ang. Asset Liability Management) – proces zarządzania ryzykiem niedopasowania wynikającym z rozbieżnej struktury aktywów i zobowiązań.
Apetyt na ryzyko – wielkość straty, negatywnie wpływającej na poziom zysków lub kapitałów, jaką Spółka jest w stanie zaakceptować w realizacji założonych celów i strategii. W Spółce apetyt na ryzyko definiowany jest poprzez budżet ryzyka.
- B**
Back-test – weryfikacja adekwatności modelu i jego parametrów (stosowany do weryfikacji kalkulacji aktuarialnych).
BIA (z ang. Business Impact Analysis) – Analiza Wpływu na Biznes.
Bilans ekonomiczny – zestawienie aktywów i zobowiązań wycenionych zgodnie z wymogami Wypłacalności 2.
Bilans statutowy – bilans stanowiący integralną część sprawozdania statutowego. Na potrzeby niniejszego Sprawozdania oznacza to wartości odpowiadające wartościom ze sprawozdania statutowego, zaprezentowane zgodnie z odpowiednimi zasadami obowiązującymi na potrzeby Wypłacalności 2, tj. w układzie bilansu ekonomicznego.
BondSpot S.A. – spółka akcyjna prowadząca polski rynek pozagiełdowy.
BPV (z ang. Basic Point Value) – wrażliwość pozycji netto (wartość obecna przyszłych przepływów pieniężnych z aktywów i pasywów netto) na wzrost krzywych stóp procentowych o 1 punkt bazowy.
Budżet ryzyka – maksymalny akceptowalny poziom kapitałowego wymogu wypłacalności.
- C**
CMP (z ang. Compliance Monitoring Plan) – plan działania podejmowany przez Departament Compliance zapewniający wykrycie ryzyka naruszenia zasad Compliance na możliwie wczesnym etapie.
CVAR (z ang. Credit Value at Risk) – miara ryzyka VAR dla ryzyka kredytowego.
- D**
Data bilansowa – dzień, na który sporządzone zostało sprawozdanie statutowe oraz niniejsze Sprawozdanie.
Depozyt ON – depozyt, który zostanie rozliczony do końca następnego dnia roboczego po dniu złożenia depozytu.
DTA (z ang. Deferred Tax Assets) – aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.
DTL (z ang. Deferred Tax Liabilities) – rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.
Duracja – miara ryzyka stopy procentowej interpretowana jako średni czas trwania instrumentu.
Dyrektorzy B-1 – dyrektorzy poszczególnych komórek organizacyjnych w Spółce podległych bezpośrednio jednemu z Członków Zarządu.
Dyrektywa Wypłacalność 2 – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z 25 listopada 2009 roku w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. UE.L.2009.335 z późn. zm.).
- E**
EIOPA (z ang. European Insurance and Occupational Pensions Authority) – Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych.
- F**
Formuła standardowa – algorytm kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności określony przez Specyfikację Techniczną.
Funkcje kluczowe – funkcja audytu wewnętrznego, funkcja zgodności z przepisami, funkcja aktuarialna, funkcja zarządzania ryzykiem.
- G**
GPW – Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie.
Grupa Talanx – grupa kapitałowa, której podmiotem dominującym jest Talanx A.G. sprawującym kontrolę m.in. nad HDI International A.G.
GUS – Główny Urząd Statystyczny.
- I**
IBNR (z ang. Incurred But Not Reported) – rezerwy na szkody, które już zaistniały, ale nie zostały jeszcze zgłoszone.
- K**
Kapitałowy wymóg wypłacalności (z ang. SCR – Solvency Capital Requirement) – wymóg kapitałowy wyznaczony zgodnie z odpowiednimi zapisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz Specyfikacji Technicznej. Kapitałowy wymóg

wypłacalności jest określany jako kapitał ekonomiczny, który zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji musi posiadać dla zagwarantowania, że upadłość nastąpi nie częściej niż raz na 200 przypadków lub, ewentualnie, że istnieje przynajmniej 99,5% prawdopodobieństwo, że zakład nadal będzie w stanie wypełniać swoje zobowiązania wobec ubezpieczających i beneficjentów przez najbliższe 12 miesięcy od daty bilansowej.

Kierownictwo Spółki – Zarząd Spółki, dyrektorzy B-1 oraz dyrektorzy/kierownicy podległych im komórek organizacyjnych (kadra menadżerska, zarządzający komórkami organizacyjnymi).

Kierownik jednostki (w rozumieniu Ustawy o Rachunkowości) – członek zarządu lub innego organu zarządzającego, a jeżeli organ jest wieloosobowy – członkowie tego organu, powołani do pełnienia tej funkcji zgodnie z postanowieniami umowy spółki, statutu lub innymi obowiązującymi jednostkę przepisami prawa. Wyłączeniu podlegają pełnomocnicy ustanowieni przez jednostkę.

KNF, organ nadzoru – Komisja Nadzoru Finansowego. KNF wykonuje swoje zadania przy pomocy Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego (dalej UKNF).

Kodeks Spółek Handlowych – ustawa z 29 września 2016 roku Kodeks Spółek Handlowych (Dz.U.2020.1526, z późn. zm.).

Komórka organizacyjna – departament, biuro lub centrum w randze departamentu wraz z podległymi komórkami.

Kontrakt IRS (z ang. Interest Rate Swap) – swap stopy procentowej – instrument pochodny, którego przedmiotem jest zawarcie kontraktu wymiany płatności odsetkowych.

Kontrakt Forward – transakcja pochodna polegająca na kupnie lub sprzedaży dobra bazowego w określonym z góry terminie realizacji i za z góry określoną cenę wykonania.

KPI (z ang. Key Performance Indicators) – finansowe i niefinansowe wskaźniki stosowane jako mierniki w procesach pomiaru stopnia realizacji celów organizacji.

KRI (z ang. Key Risk Indicators) – wybrane parametry procesu biznesowego opisujące zmiany profilu ryzyka operacyjnego tego procesu.

L

Limity inwestycyjne – system limitów inwestycyjnych określony przez Zarząd Spółki.

M

Margines ryzyka – część rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów Wypłacalności 2, służąca zapewnieniu, że wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych odpowiada kwocie, jakiej strona

trzecia zażądałaby za przejęcie zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych oraz za wywiązanie się z nich.

Minimalny wymóg kapitałowy (z ang. MCR – Minimum Capital Requirement) – wymóg kapitałowy wyznaczony zgodnie z zapisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

MSSF 16 – Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej nr 16 w przedmiocie Leasingu (Dz.U.U.E.L.2017.291/1).

N

Najlepsze oszacowanie – oczekiwana wartość obecna przyszłych przepływów pieniężnych ważonych prawdopodobieństwem ich realizacji, obliczona przy zastosowaniu odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka zgodnie z wymogami Dyrektywy Wypłacalność 2 oraz postanowieniami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

NBP – Narodowy Bank Polski.

NewConnect – zorganizowany rynek akcji Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie, prowadzony poza rynkiem regulowanym w formule alternatywnego systemu obrotu.

O

OCK – Odpowiedzialność Cywilna Komunikacyjna.

Osoby nadzorujące funkcje kluczowe – dyrektorzy kierujący: Departamentem Audytu Wewnętrznego, Departamentem Compliance, Departamentem Zarządzania Ryzykiem oraz Departamentem Aktuariałnym.

P

Plan Biznesowy – średniookresowy plan finansowy opracowywany zgodnie ze Statutem Spółki co roku przez Zarząd Spółki i przedkładany do akceptacji Radzie Nadzorczej Spółki.

Polityka Zarządzania Kapitałem – obowiązująca w Spółce polityka określająca zasady zarządzania kapitałem w Spółce.

Profil ryzyka – skala i struktura ekspozycji na ryzyko z uwzględnieniem specyfiki prowadzonej działalności.

PUODO – Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

R

Risk Scan – ustrukturyzowany proces identyfikacji i oceny ryzyk, którego celem jest identyfikacja istotnych ryzyk mogących mieć negatywny wpływ na wynik finansowy Spółki w perspektywie roku, opis mechanizmów kontrolnych dla zidentyfikowanych ryzyk, ocena ryzyk oraz adekwatności mechanizmów kontrolnych, a także

opracowanie ewentualnych dodatkowych mechanizmów kontrolnych ograniczających ryzyko rezydualne.

Rozporządzenia wykonawcze Komisji (UE) dotyczące kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności – Rozporządzenia ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do:

- procedury zatwierdzania przez organy nadzoru stosowania parametrów specyficznych dla danego zakładu zgodnie z Dyrektywą Wypłacalność 2 (2015/498 z 24 marca 2015 r.),
- wykazów jednostek samorządu regionalnego i władz lokalnych, ekspozycje wobec których należy traktować jako ekspozycje wobec rządu centralnego zgodnie z Dyrektywą Wypłacalność 2 (2015/2011 z dnia 11 listopada 2015 r.),
- odchyłeń standardowych dla systemów wyrównania ryzyka w przypadku ubezpieczeń zdrowotnych zgodnie z Dyrektywą Wypłacalność 2 (2015/2013 z dnia 11 listopada 2015 r.),
- indeksu akcji wymaganego na potrzeby symetrycznego dostosowania standardowego wymogu kapitałowego zgodnie z Dyrektywą Wypłacalność 2 (2015/2016 z dnia 11 listopada 2015 r.),
- skorygowanych współczynników służących do obliczania wymogu kapitałowego dla ryzyka walutowego w przypadku walut powiązanych z euro zgodnie z Dyrektywą Wypłacalność 2 (2015/2017 z dnia 11 listopada 2015 r.).

Rozporządzenie delegowane – Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/35 z 10 października 2014 roku (Dz.U.UE.L.2015.12.1 z późn. zm.) wydane na podstawie Dyrektywy Wypłacalność 2 i uzupełniające ten dokument.

Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji – Rozporządzenie Ministra Finansów z 12 kwietnia 2016 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji (Dz.U.2016.562).

Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych – Rozporządzenie Ministra Finansów z 12 grudnia 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (Dz.U.2017.277).

S

Specyfikacja Techniczna – zasady wyceny i wyznaczania wymogów kapitałowych określone

w Rozporządzeniu delegowanym, Rozporządzeniach wykonawczych Komisji (UE) dotyczących kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności, a także w uzupełniających interpretacjach organu nadzoru.

Sprawozdanie, SFCR – niniejsze Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej TUIR „WARTA” S.A.

Sprawozdanie statutowe – sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z zasadami rachunkowości obowiązującymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej określonymi w Ustawie o rachunkowości oraz sporządzone zgodnie ze szczególnymi zasadami rachunkowości określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji. Na potrzeby niniejszego Sprawozdania oznacza to wartości odpowiadające wartościom ze sprawozdania statutowego, zaprezentowane zgodnie z odpowiednimi zasadami obowiązującymi na potrzeby Wypłacalności 2.

Statut Spółki, Statut – Statut Towarzystwa Ubezpieczeń i Reasekuracji „WARTA” Spółka Akcyjna, zatwierdzony przez Walne Zgromadzenie 28 czerwca 2016 roku, zarejestrowany 27 września 2016 roku.

Strategia Zarządzania Ryzykiem – dokument opisujący system zarządzania ryzykiem funkcjonujący w Spółce oraz określający cele strategiczne zarządzania ryzykiem.

Ś

Środki własne (z ang. Own Funds) – środki własne wyznaczone zgodnie z zapisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, tj. aktywa wolne od obciążeń, dostępne na pokrycie strat wynikających z niesprzyjających wahań w obszarze wykonywanej działalności, zarówno przy założeniu jej kontynuacji, jak i w przypadku likwidacji.

T

Treasury BondSpot Hurtowy – hurtowy rynek obrotu obligacjami skarbowymi oraz bonami skarbowymi.

TUIR „WARTA” S.A. – Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji „WARTA” S.A. z siedzibą w Warszawie, dalej także Spółka.

U

Ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej – Ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej z 11 września 2015 roku (Dz. U.2020.895 tj. z dnia 20 maja 2020 r.).

Ustawa o Rachunkowości – Ustawa o Rachunkowości z 29 września 1994 roku (Dz. U. 2021.217 tj. z dnia 1 lutego 2021 r., z późn. zm.).

V
VAR (z ang. Value at risk) – miara ryzyka wyrażająca graniczny poziom straty wyznaczony przy ustalonym prawdopodobieństwie jej osiągnięcia.

W
Współczynnik wypłacalności S2 – iloraz środków własnych i kapitałowego wymogu wypłacalności (pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności środkami własnymi).

Wypłacalność 2 (S2) – uregulowany prawnie, zgodnie z zapisami Dyrektywy Wypłacalność 2 i regulacji sporządzonych na jej podstawie, system monitorowania wypłacalności zakładów ubezpieczeń. W polskim systemie prawnym zapisy Dyrektywy Wypłacalność 2 zostały zaimplementowane Ustawą o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej na dzień 31 grudnia 2020 roku i za rok obrotowy kończący się tego dnia

Podstawa sporządzenia

Niniejsze Sprawozdanie zostało sporządzone w celu wypełnienia wymogów art. 284 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, Rozporządzenia delegowanego oraz Wytycznymi dotyczącymi sprawozdawczości i publicznego ujawniania informacji (EIOPA-BoS-15/109).

Pozycje finansowe zaprezentowane w niniejszym Sprawozdaniu, o ile nie wskazano inaczej, podlegają wycenie zgodnie z przepisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Spółka wycenia aktywa i zobowiązania przy założeniu kontynuacji działalności (zgodnie z Art. 7 Rozporządzenia delegowanego).

Sprawozdanie składa się z pięciu podstawowych części, w których:

- A. Działalność i wyniki operacyjne – scharakteryzowano profil działalności Spółki, opisano i skomentowano osiągnięte w bieżącym i poprzednim roku wyniki finansowe, ze szczególnym uwzględnieniem wyników z działalności ubezpieczeniowej i inwestycyjnej.
- B. System Zarządzania – zaprezentowano podstawowe informacje na temat systemu zarządzania w Spółce

z uwzględnieniem stosowanych wymogów odnośnie kompetencji i reputacji oraz scharakteryzowano funkcje kluczowe w Spółce.

- C. Profil ryzyka – dokonano charakterystyki ryzyka, w podziale na poszczególne jego rodzaje, wpływającego na działalność Spółki oraz opisano sposoby zarządzania tym ryzykiem.
- D. Wycena do celów wypłacalności – przedstawiono przyjęte przez Spółkę zasady wyceny aktywów, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz pozostałych zobowiązań zgodnie z wymogami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, a także wskazano różnice w stosunku do zasad wyceny na potrzeby sprawozdania statutowego.
- E. Zarządzanie kapitałem – przedstawiono założenia przyjęte przez Spółkę w zakresie kalkulacji wymogów kapitałowych oraz wartości środków własnych zgodnie z wymogami przedstawionymi w Ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, a także dokonano analizy wyników kalkulacji wymogów kapitałowych oraz wartości środków własnych na dzień 31 grudnia 2020 roku.

W niniejszym Sprawozdaniu, o ile nie wskazano inaczej, wszystkie dane finansowe zostały wyrażone w tysiącach złotych (dalej tys. PLN).

Prezes Zarządu JAROSŁAW PARKOT

Wiceprezes Zarządu JAROSŁAW PIĄTKOWSKI

Wiceprezes Zarządu PAWEŁ BEDNAREK

Wiceprezes Zarządu RAFAŁ STANKIEWICZ

Wiceprezes Zarządu GRZEGORZ BIELEC

Wiceprezes Zarządu ANNA ŚWIDERSKA

Wiceprezes Zarządu HUBERT MORDKA

Osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych KATARZYNA KOŁODZIEJ

Wiceprezes Zarządu JAROSŁAW NIEMIROWSKI

Aktuariusz nadzorujący funkcję aktuarialną JAN SKRZYPCZAK

Warszawa, 24 marca 2021 roku

Podsumowanie

Podstawowym celem Sprawozdania jest ułatwienie odbiorcy zrozumienia prowadzonej przez Spółkę działalności, poprzez opisanie jej systemu zarządzania oraz pozycji kapitałowej, w tym metod i założeń użytych przy wyliczeniu tej pozycji. Integralną częścią Sprawozdania są formularze sprawozdawcze przedstawiające podstawowe mierniki finansowe, w tym kalkulację pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności środkami własnymi.

KLUCZOWE ELEMENTY MODELU BIZNESOWEGO I STRATEGII BIZNESOWEJ

TUiR „WARTA” S.A., zgodnie z przyjętą strategią, konsekwentnie realizuje długoterminowy cel rentownego wzrostu dzięki umacnianiu pozycji rynkowej, ciągłej poprawie efektywności kosztowej oraz zapewnieniu adekwatnych i unowocześnianych metod zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem ubezpieczeniowym.

Celem Spółki jest również dalszy rozwój zdywersyfikowanego portfela ubezpieczeń, co zapewnia jej:

- zdolność do oferowania wszechstronnej i niezawodnej ochrony ubezpieczeniowej, adekwatnej dla różnych segmentów klientów,
- możliwie niską podatność łącznej pozycji rynkowej i wyników finansowych na fluktuacje warunków biznesowych w różnych segmentach rynku ubezpieczeń majątkowych i osobowych.

Spółka realizuje swoją strategię przy utrzymaniu i usprawnianiu zróżnicowanej sieci dystrybucji, w ramach której:

- funkcjonować będą nadal dwie odrębne sieci agencyjne z ofertą dwóch marek WARTA i HDI dostosowaną do profilu potrzeb ich docelowych klientów – fundamentem sprawności tych sieci pozostaną partnerskie relacje z agentami ubezpieczeniowymi,
- istnieć będzie dedykowana sieć do współpracy z salonami dealerskimi,
- w zakresie dużych podmiotów gospodarczych podstawowe źródło pozyskania składki nadal stanowią będą brokerzy ubezpieczeniowi,
- w dalszym ciągu będzie rozwijana sieć dedykowana do obsługi ubezpieczeń leasingów,
- następuje intensyfikacja sprzedaży On-line, co z jednej strony wynika z planowanego zwiększania obecności Spółki w tym obszarze, a z drugiej stanowi odpowiedź na wyzwania związane z pandemią COVID-19,
- współpraca z bankami będzie traktowana jako taktyczne uzupełnienie wymienionych wyżej podstawowych elementów sieci dystrybucji Spółki.

Spółka zwiększa efektywność funkcjonowania poprzez wykorzystywanie innowacji technologicznych, jako środka wspierającego w szczególności: elastyczność i efektywność procesów sprzedażowych, doskonalenie praktyk underwritingowych oraz sprawność operacyjną. Jednym ze skutków pandemii COVID-19 jest zmiana trendów

i zachowań klientów w kierunku indywidualizacji ofert i elektronicznego, szybkiego oraz bezpapierowego sposobu zawierania, jak i obsługi ubezpieczeń. Obok wprowadzania możliwości pozyskiwania i obsługi klientów na odległość przez tradycyjne sieci sprzedaży, zaistniała sytuacja przełożyła się również na intensyfikację prac nad rozwojem internetowego kanału sprzedaży oraz znaczne rozszerzenie gamy produktów oferowanych do sprzedaży w internecie.

W zakresie działalności lokacyjnej Spółka będzie kontynuować politykę konserwatywnego profilu lokat, której wyznacznikiem jest dominujący udział dłużnych papierów skarbowych w tym portfelu. Składnikiem uzupełniającym, a jednocześnie poprawiającym dochodowość portfela będzie ekspozycja na ryzyko rynkowe. Inwestycje w aktywa o podwyższonym ryzyku, np. w akcje, podejmowane będą taktycznie i na niewielką skalę.

Spółka będzie kontynuowała strategię zarządzania ryzykiem i kapitałem zorientowaną na zapewnienie długoterminowej wypłacalności na poziomie co najmniej 130% tj. znacznie przekraczającym wymogi regulacyjne i jednocześnie sprzyjającym utrzymaniu wysokiego ratingu kredytowego S&P.

Zgodnie z przyjętym modelem biznesowym, Spółka będzie realizować cele finansowe z dwóch strumieni:

- działalności ubezpieczeniowej polegającej na udzieleniu ochrony na wypadek wystąpienia skutków zdarzeń losowych, mierzonej poziomem wyniku technicznego będącego różnicą pomiędzy sumą składek ubezpieczeniowych i kosztów oraz odszkodowań wypłaconych lub zarachowanych w okresie na poczet przyszłych wypłat,
- działalności lokacyjnej, w postaci lokowania zebranej składki ubezpieczeniowej zgodnie z zasadą „ostrożnego inwestora”.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI

Wyniki z działalności ubezpieczeniowej Spółki – zaprezentowane poniżej, a także rozpisane szczegółowo w części A niniejszego Sprawozdania – zostały ustalone zgodnie z zasadami sporządzania sprawozdania statutowego.

Wyniki finansowe wypracowane przez TUiR „WARTA” S.A. w 2020 roku potwierdzają silną kondycję finansową Spółki.

W 2020 roku Spółka ponownie odnotowała rekordowo wysoki poziom składki przypisanej brutto w kwocie ponad 6,2 mld PLN co stanowi 3,6% wzrostu w stosunku do 2019 roku. Na tak wysoki poziom składki zasadniczy wpływ miał rekordowo wysoki poziom składki z ubezpieczeń komunikacyjnych (4,2 mld PLN) oraz dynamicznie rozwijający się portfel majątkowych ubezpieczeń indywidualnych oraz korporacyjnych.

Pomimo wysokiej sprzedaży w samym 2020 roku jak również silnego wzrostu składki zarobionej (będącej efektem wzrostu sprzedaży w latach 2019-2020), TUIR „WARTA” S.A. wypracowała:

- wynik techniczny na poziomie 510 894 tys. PLN, który był o 70 276 tys. PLN niższy (tj. o 12,1%) w porównaniu do rekordowego poziomu z 2019 roku,
- zysk brutto w wysokości 771 575 tys. PLN, tj. o 35 858 tys. PLN niższy wobec 807 433 tys. PLN w 2019 roku,
- zysk netto w wysokości 612 479 tys. PLN tj. o 47 702 tys. PLN niższy wobec 660 181 tys. PLN w 2019 roku,
- rentowność techniczną mierzoną relacją wyniku technicznego do składki zarobionej na udziale własnym w wysokości 8,9% (10,8% w 2019 roku).

Wynik techniczny 2020 roku zawiera pozytywny wpływ niższej częstotliwości szkód w segmencie komunikacyjnym. Spadek wyniku technicznego w stosunku do roku ubiegłego jest natomiast konsekwencją negatywnego wpływu wzrostu rezerw rentowych na skutek obniżenia efektywnej stopy technicznej. Obniżenie stopy dyskonta jest konsekwencją ryzyka obniżenia rentowności aktywów w wyniku spadku stóp procentowych. Dodatkowo Spółka rozpoznała wyższy koszt szkód katastroficznych w ubezpieczeniach majątkowych oraz negatywny wpływ spodziewanych wyższych kosztów opieki nad osobami poszkodowanymi, świadczonej przez członków ich rodzin.

Na zmianę poziomu wyniku finansowego brutto w 2020 roku w stosunku do roku poprzedniego, poza ww. zmianą poziomu wyniku technicznego, wpływ miały:

- wyższy o 38 959 tys. PLN dochód z działalności lokacyjnej, w konsekwencji wyższego stanu aktywów na skutek napływu gotówki z działalności ubezpieczeniowej znacząco zneutralizowany rekordowo niskim poziomem stóp procentowych oraz brakiem dywidendy z TUnŻ „WARTA” S.A. (wobec 31 692 tys. PLN w 2019 roku). Dodatkowo na poziom dochodów z lokat pozytywnie wpłynęły różnice kursowe, po wyeliminowaniu, których dochód z działalności lokacyjnej w 2020 roku byłby o 19 057 tys. PLN niższy niż na koniec 2019 roku;
- wyższe saldo pozostałych kosztów operacyjnych o 4 542 tys. PLN w stosunku do 2019 roku w konsekwencji przekazania darowizny w wysokości 9 500 tys. PLN na pomoc w walce z pandemią COVID-19.

Znaczący poziom wyniku finansowego za 2020 rok zapewnił Spółce realizację wskaźnika ROE na poziomie 20,0% w porównaniu do rekordowego poziomu 26,5% w roku poprzednim. Na poziom wskaźnika w 2020 roku wpłynął także wzrost kapitałów własnych z tytułu zysków zatrzymanych, w związku z niewypłaceniem dywidendy z wyniku finansowego za 2019 rok, zgodnie z rekomendacją KNF.

Wskaźnik szkodowości na udziale własnym w 2020 roku ukształtował się na poziomie 63,8% i był o 1,7 pp. wyższy w stosunku do poziomu z 2019 roku. Na zmianę wskaźnika wpłynął wzrost rezerw rentowych obowiązkowych ubezpieczeń komunikacyjnych.

W 2020 roku Spółka odnotowała wzrost (o 0,8 pp.) wskaźnika kosztów działalności ubezpieczeniowej do poziomu 27,3% z 26,5% w 2019 roku. Na zmianę wskaźnika wpływ miał czynnik rosnących kosztów akwizycji (o 1,1 pp.), przy jednoczesnym spadku kosztów administracyjnych (o 0,3 pp.). Wzrost był skutkiem zmiany struktury portfela polegającej na wzroście udziału indywidualnych i korporacyjnych ubezpieczeń majątkowych.

Wskaźnik kosztowo-szkodowy ukształtował się na koniec 2020 roku na poziomie 91,1%, i był wyższy o 2,5% w stosunku do ubiegłego roku lecz jednocześnie lepszy w stosunku do założeń z planu na 2020 rok o 1,4%.

ISTOTNE LINIE BIZNESOWE I OBSZARY GEOGRAFICZNE, GDZIE PROWADZONA JEST DZIAŁALNOŚĆ

Spółka prowadzi działalność w zakresie ubezpieczeń majątkowych na terenie Polski - nie prowadzi działalności ubezpieczeniowej poprzez oddziały zagraniczne. Szczegółowe dane wskazujące na strukturę geograficzną sprzedaży zostały zaprezentowane w rozdziale A.2.2 niniejszego Sprawozdania.

Przedmiotem działalności Spółki jest prowadzenie działalności ubezpieczeniowej w zakresie ubezpieczeń majątkowych i osobowych objętych Działem II Załącznika do Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

W swojej ofercie Spółka posiada szeroki zakres produktów ubezpieczeniowych obejmujący m.in. ubezpieczenia majątkowe, w tym ubezpieczenia środków transportu, ubezpieczenia majątku od następstw nieszczęśliwych wypadków, ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, a także ubezpieczenia osobowe.

W celu efektywnego zarządzania tak zróżnicowanym portfelem Spółka grupuje produkty według jednorodnego rodzaju ryzyka. Powstała w ten sposób segmentacja biznesowa jest wykorzystywana na potrzeby związane zarówno ze strategicznym zarządzaniem, jak i kontrolowaniem wyników Spółki na poziomie operacyjnym.

Na potrzeby sprawozdania statutowego i zgodnie z Załącznikiem do Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej Spółka klasyfikuje produkty wg grup ustawowych.

Do celów raportowania zgodnie z zasadami Wypłacalność 2, Spółka klasyfikuje ryzyka do następujących linii biznesowych:

> ubezpieczenia OC z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych,
 > pozostałe ubezpieczenia pojazdów,
 > ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych,
 > ubezpieczenia OC ogólnej,
 > ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe,
 > ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych,
 > ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów,
 > ubezpieczenia kredytów i poręczeń,
 > ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej,
 > ubezpieczenia świadczenia pomocy,
 > ubezpieczenia różnych strat finansowych.
 > reasekuracja czynna nieproporcjonalna dot. ubezpieczeń majątkowych,
 > reasekuracja czynna nieproporcjonalna dot. pozostałych ubezpieczeń osobowych,
 > reasekuracja czynna nieproporcjonalna dot. ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych,
 > renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych.

Szczegółowy opis najważniejszych linii został zaprezentowany w rozdziale A.1.1 niniejszego Sprawozdania.

KLUCZOWE ELEMENTY SYSTEMU ZARZĄDZANIA

System zarządzania Spółki został ustanowiony i wdrożony w taki sposób, aby na każdym jego poziomie zapewniona była realizacja określonych celów Spółki, przy jednoczesnym zachowaniu zasady prawidłowości i ostrożności, spójnie z zasadami Wypłacalności 2.

W szczególności Spółka posiada strukturę organizacyjną, w której zakresy odpowiedzialności są jasno i odpowiednio podzielone, a właściwa komunikacja na wszystkich jej szczeblach zapewniona jest dzięki skutecznemu systemowi przekazywania informacji.

W ramach systemu zarządzania Spółka dba o to, aby osoby faktycznie zarządzające Spółką lub pełniące inne kluczowe funkcje spełniały wymogi kompetencji i reputacji – proporcjonalnie do wykonywanych czynności – zgodnie z zasadami Wypłacalność 2. System wynagradzania, w tym w szczególności osób zarządzających Spółką, został sformułowany w taki sposób, aby zapobiegać praktykom podejmowania nadmiernego ryzyka, tj. wynagrodzenie zasadnicze stanowi odpowiednio wysoką część wynagrodzenia całkowitego.

Spółka nie poddaje w outsourcing zwykłego zarządu nad Spółką, ani nie zleca na zewnątrz sprawowania funkcji kluczowych. Powierzenie uprawnień decyzyjnych (nadzór) w zakresie realizacji funkcji kluczowych jest zabronione.

Jednak za zgodą Zarządu Spółki możliwe jest zlecenie na zewnątrz określonych czynności realizowanych w ramach funkcji kluczowych pod warunkiem spełnienia przez podmiot zewnętrzny wymogów Wypłacalności 2 w zakresie kompetencji i reputacji.

Spółka dopuszcza również zlecenie na zewnątrz czynności podstawowych lub ważnych, do których należą:

- składanie oświadczeń woli w sprawach roszczeń o odszkodowania lub inne świadczenia należne z tytułu umów ubezpieczenia i umów gwarancji ubezpieczeniowej,
- składanie oświadczeń woli w sprawach roszczeń o odszkodowania lub inne świadczenia należne z tytułu umów reasekuracji czynnej i retrocesji.

Nieprzerwaną działalność Spółki zapewnia funkcjonujący System Zarządzania Kryzysowego, którego elementami są corocznie aktualizowane i testowane: Plan Ciągłości Działania (BCP) oraz Plan Odtworzenia Awaryjnego (DRP).

Spółka raz do roku dokonuje przeglądu systemu zarządzania pod kątem adekwatności do skali i złożoności ryzyk. Rada Nadzorcza pozytywnie oceniła funkcjonowanie systemu zarządzania Spółki zarówno w 2020 jak i w roku poprzednim.

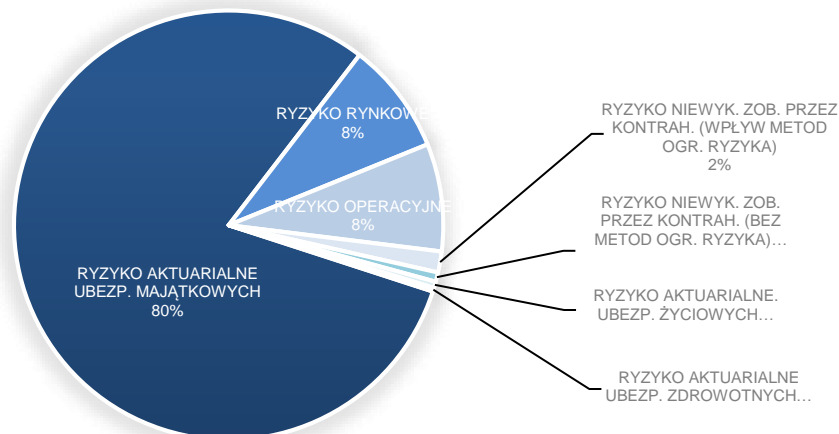
KLUCZOWE RYZYKA

Kluczowymi rodzajami ryzyka, na które narażona jest Spółka w ramach prowadzonej działalności i które w znacznym stopniu warunkują realizację strategii biznesowej Spółki, są ryzyko aktuarialne i ryzyko rynkowe. Ich łączny udział w całkowitym kapitałowym wymogu wypłacalności, wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku wyniósł 88%, z czego 80 pp. stanowiło ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach majątkowych oraz 8 pp. – ryzyko rynkowe. Biorąc pod uwagę zasadę proporcjonalności oraz uwzględniając skalę i charakter działalności, ryzyka te objęte są całościowym procesem zarządzania ryzykiem oraz dodatkowo podlegają ustanowionym wewnętrznym limitom oraz poziomom ostrzegawczym.

Pozostałe ryzyka, istotnie wpływające na działalność Spółki i objęte formułą standardową, to ryzyko operacyjne oraz ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta, których udział w całkowitym kapitałowym wymogu wypłacalności wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku wyniósł odpowiednio 8% i 3%.

Poniższy wykres obrazuje profil ryzyka Spółki na koniec okresu sprawozdawczego w głównych jego modułach.

Poza ww. ryzykami Spółka rozpoznaje, również jako istotne, ryzyka indywidualne zidentyfikowane w ramach procesu ORSA oraz zidentyfikowane podczas przygotowywania Planu Biznesowego.

Szczegółowy opis ryzyk, w tym ryzyk zidentyfikowanych w ramach procesu ORSA w 2020 roku oraz podczas przygotowywania Planu Biznesowego, wraz z procesem zarządzania tymi ryzykami, został zaprezentowany w części C niniejszego Sprawozdania.

WYPŁACALNOŚĆ SPÓŁKI NA 31 GRUDNIA 2020 ROKU

Współczynnik wypłacalności S2 stanowi relację dopuszczonych środków własnych w wysokości 3 518 075 tys. PLN do kapitałowego wymogu wypłacalności w kwocie 2 165 787 tys. PLN.

Całość dopuszczonych środków własnych została zaklasyfikowana do Kategorii 1, tj. o najwyższej jakości pod względem dostępności w przypadku pokrywania strat. Czas trwania wszystkich środków własnych Spółki jest nieograniczony.

Wartość dopuszczonych środków własnych, opisana szczegółowo w części E niniejszego Sprawozdania, stanowi nadwyżkę aktywów nad zobowiązaniami w kwocie 3 941 502 tys. PLN pomniejszoną o narosły wynik finansowy netto za 2019 rok w części przeznaczony na oczekiwaną wypłatę dywidendy w kwocie 370 000 tys. PLN oraz o podatek od aktywów w kwocie 53 427 tys. PLN przypadający do zapłaty w ciągu kolejnych 12 miesięcy.

Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami w kwocie 3 941 502 tys. PLN stanowi różnicę pomiędzy aktywami wycenionymi na potrzeby Wypłacalności 2 w kwocie 14 357 880 tys. PLN a zobowiązaniami wycenionymi na potrzeby Wypłacalności 2 w kwocie 10 416 378 tys. PLN. Szczegółowe informacje na temat metod i założeń przyjętych do wyceny aktywów i zobowiązań oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych znajdują się w części D niniejszego Sprawozdania.

Kapitałowy wymóg wypłacalności w kwocie 2 165 787 tys. PLN oraz minimalny wymóg kapitałowy

w kwocie 974 604 tys. PLN zostały obliczone za pomocą formuły standardowej i zaprezentowane szczegółowo w części E niniejszego Sprawozdania.

Współczynnik wypłacalności Spółki na koniec 2020 roku na poziomie 162,4% istotnie przewyższa wymogi ustawowe oraz poziom docelowy (130%) określony w Polityce Zarządzania Kapitałem Spółki, opisanej w części E niniejszego Sprawozdania.

W perspektywie Planu Biznesowego przewiduje się utrzymanie współczynników pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu wypłacalności na poziomie znacznie przekraczającym wymogi regulacyjne.

ZDARZENIA MAJĄCE ISTOTNY WPLYW NA DZIAŁALNOŚĆ I WYPŁACALNOŚĆ ZAKŁADU

W 2020 roku wystąpiły następujące zdarzenia mające istotny wpływ na jej działalność i wypłacalność:

- pandemia COVID-19, której wpływ na działalność Spółki szczegółowo opisano w części C.7 niniejszego Sprawozdania,
- zmiany w składzie Rady Nadzorczej oraz Zarządu Spółki szczegółowo opisanej w części B.1.1 niniejszego Sprawozdania,
- brak wypłaty dywidendy z zysku netto 2019 roku szczegółowo opisany w części A.1.2 niniejszego Sprawozdania.

ZMIANY W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM

Zmiany w profilu ryzyka

W 2020 roku nie wystąpiły istotne zmiany w ogólnym profilu ryzyka Spółki. Nieznacznie wzrósł udział ryzyka aktuarialnego ubezpieczeń majątkowych (o 2 pp.) oraz spadł udział ryzyka rynkowego (o 2 pp.).

Zmiany w wycenie dla celów Wypłacalności 2

W zakresie wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w 2020 roku największe zmiany miały miejsce w przypadku rezerw dla świadczeń rentowych. Polegały na zmianie

stosowanego modelu indeksacji świadczeń rentowych oraz utworzeniu nowego składnika rezerw dotyczącego przewidywanego wzrostu roszczeń z tytułu opieki nad osobami poszkodowanymi, świadczonej przez członków ich rodzin.

Poza ww. zdarzeniami nie wystąpiły w Spółce inne istotne zmiany w okresie sprawozdawczym w zakresie działalności, systemu zarządzania, profilu ryzyka, wyceny aktywów i zobowiązań dla celów Wypłacalności 2 oraz zarządzania kapitałem.

RAPORTOWANIE ROCZNE W SYSTEMIE WYPŁACALNOŚĆ 2

Niniejsze Sprawozdanie sporządzone na dzień 31 grudnia 2020 roku obejmujące informację jakościową oraz informację ilościową (w formie załączników do Sprawozdania) stanowi Sprawozdanie przygotowane zgodnie z wymogami Wypłacalność 2.

Niniejsze Sprawozdanie zostało poddane badaniu przez biegłego rewidenta i uzyskało opinię bez zastrzeżeń.

Sprawozdanie ma charakter publiczny i po zatwierdzeniu jest umieszczane na stronie internetowej Spółki.

W rozszerzeniu do niniejszego Sprawozdania i zgodnie z zasadami Wypłacalność 2 Spółka przedkłada do organu nadzoru następujące raporty:

- Regularne Sprawozdanie do celów nadzoru UKNF,
- roczne formularze sprawozdawcze sporządzone na podstawie Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/2452 z dnia 2 grudnia 2015 roku.

Raporty wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku, obejmujące dane za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2019 roku zostały przedłożone do organu nadzoru w dniu 7 kwietnia 2020 roku.

Data przekazania powyższych raportów wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku, obejmujące dane za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2020 roku przypada na 8 kwietnia 2021 roku.

WNIOSKI KOŃCOWE

Zgodnie ze Sprawozdaniem za rok 2020 Spółka spełnia wymogi związane z Wypłacalność 2, w zakresie:

- wdrożenia systemu zarządzania, w tym funkcji kluczowych, kompetencji i reputacji, zasad dotyczących wynagradzania oraz outsourcingu,
- wyceny aktywów, zobowiązań oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- kalkulacji środków własnych oraz wymogów kapitałowych,
- raportowania i monitorowania bieżącego oraz oczekiwanego (w perspektywie Planu Biznesowego) współczynnika wypłacalności S2.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku współczynnik wypłacalności Spółki wyniósł 162,4%. tj. znacznie powyżej wymogu ustawowego i o 32,4 pp. wyżej niż poziom docelowy określony w Polityce zarządzania kapitałem Spółki. Tak wysoki poziom współczynnika wypłacalności potwierdza, że TUiR „WARTA” S.A., pomimo kryzysu wywołanego pandemią COVID-19, utrzymuje silną i stabilną kondycję finansową.

warta.

A Działalność i wyniki operacyjne

W niniejszym rozdziale scharakteryzowano profil działalności Spółki oraz skomentowano osiągnięte w okresach sprawozdawczych i porównawczych wyniki finansowe, w tym z działalności ubezpieczeniowej i inwestycyjnej.

A.1 Działalność

A.1.1 Informacje na temat Spółki

NAZWA I SIEDZIBA SPÓŁKI

Spółka została założona w 1920 roku i działa jako Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji „WARTA” Spółka Akcyjna z prawem używania skrótu Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji „WARTA” S.A. lub TUiR „WARTA” S.A. Siedziba Spółki znajduje się w Warszawie, przy ul. Chmielnej 85/87.

REJESTRACJA W SĄDZIE GOSPODARCZYM

Spółka jest zarejestrowana w Sądzie Rejonowym dla miasta Stołecznego Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000016432. Czas trwania Spółki jest nieograniczony.

KAPITAŁ ZAKŁADOWY

Kapitał zakładowy Spółki wynosi 187 938 580,00 PLN i dzieli się na 18 793 858 akcji imiennych zwykłych serii A o wartości nominalnej 10,00 PLN każda.

NAZWA I SIEDZIBA JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ

Jednostką dominującą Spółki (Główny Akcjonariusz), posiadającą 14 234 560 akcji dających 75,74% głosów na Walnym Zgromadzeniu, jest HDI International AG z siedzibą w Hanowerze (Republika Federalna Niemiec), przy HDI-Platz 1.

Jednostką dominującą Głównego Akcjonariusza jest Talanx AG z siedzibą w Hanowerze (Republika Federalna Niemiec)

przy HDI-Platz 1, który posiada 100% akcji HDI International AG.

Największym akcjonariuszem Talanx AG posiadającym 79% akcji jest HDI VaG – Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych. Pozostałe 21% akcji znajduje się w wolnym obrocie.

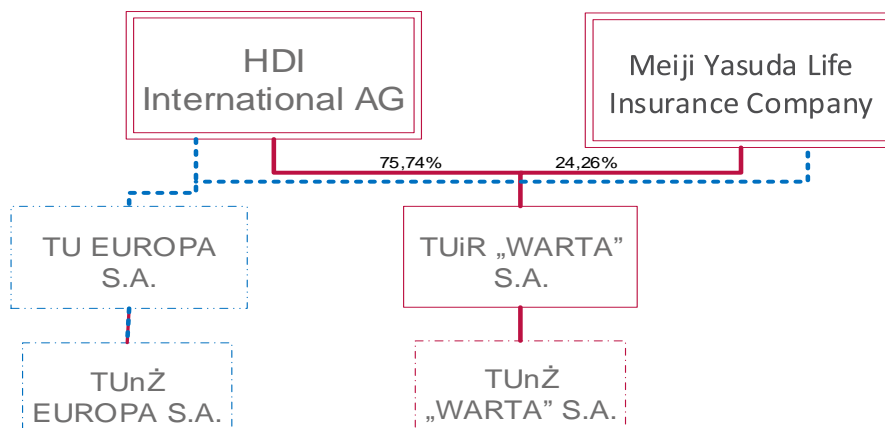
Spółki Grupy Talanx działają pod różnymi markami operującymi w ponad 150 krajach świata.

Grupa Talanx prowadzi działalność w obszarach przedstawionych na schemacie organizacyjnym znajdującym się na poniższej stronie internetowej: <https://www.talanx.com/media/Files/talanx-gruppe/pdf/k-struktur.pdf>.

NAZWA I SIEDZIBA JEDNOSTKI POSIADAJĄCEJ PAKIET MNIEJSZOŚCIOWY

Akcjonariuszem mniejszościowym Spółki, posiadającym 4 559 298 akcji dających 24,26% głosów na Walnym Zgromadzeniu, jest Meiji Yasuda Life Insurance Company z siedzibą w Tokio (Japonia), przy ul. 1-1, Marunouchi 2-chome, Chiyoda-ku.

Struktura właścicielska Spółki i jej Akcjonariusza, obejmująca dodatkowo polskie spółki wchodzące w skład Grupy Talanx przedstawia poniższy schemat.

Rysunek 1.

Struktura właścicielska Spółki i jej Akcjonariusza, obejmująca dodatkowo polskie spółki z Grupy Talanx

NAZWA I SIEDZIBA JEDNOSTKI PODPORZĄDKOWANEJ

Spółka posiada 100% udziałów w Towarzystwie Ubezpieczeń na Życie „WARTA” S.A. z siedzibą w Warszawie, przy ul. Chmielnej 85/87, zarejestrowaną w Sądzie Rejonowym dla miasta Stołecznego Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000023648.

Kapitał zakładowy TUnŻ „WARTA” S.A. wynosi 311 592 900,00 PLN i dzieli się na 3 115 929 akcji o wartości nominalnej 100,00 PLN każda. Wszystkie akcje są akcjami imiennymi i stanowią własność TUIR „WARTA” S.A.

NAZWA I SIEDZIBA ORGANU NADZORU

Organem nadzorczym właściwym dla nadzoru nad Spółką jest Komisja Nadzoru Finansowego z siedzibą w Warszawie, przy ul. Pięknęj 20.

Organem nadzorczym właściwym dla nadzoru nad Grupą Talanx jest Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht z siedzibą w Bonn (Republika Federalna Niemiec), przy ul. Graurheindorfer 108.

NAZWA I SIEDZIBA PODMIOTU PRZEPROWADZAJĄCEGO BADANIE

Biegłym rewidentem odpowiedzialnym za przeprowadzenie badania niniejszego Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej jest Tomasz Orłowski (nr ewidencyjny 12045), działający w imieniu PricewaterhouseCoopers Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audit sp.k. z siedzibą przy ul. Polnej 11 w Warszawie.

PricewaterhouseCoopers Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audit sp.k. jest firmą audytorską wpisaną na listę pod numerem 144.

Na wybór podmiotu uprawnionego do badania zgodę wyraziła Rada Nadzorcza Spółki uchwałą nr 1/2020 z dnia 17 marca 2020 roku na podstawie upoważnienia zawartego w § 24 pkt 17 Statutu TUIR „WARTA” S.A.

CHARAKTERYSTYKA ISTOTNYCH LINII BIZNESOWYCH SPÓŁKI

Na potrzeby raportowania wg Wypłacalności 2, Spółka klasyfikuje ryzyka do następujących linii biznesowych:

- > ubezpieczenia OC z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych,
- > pozostałe ubezpieczenia pojazdów,
- > ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych,
- > ubezpieczenia OC ogólnej,
- > ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe,
- > ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych,
- > ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów,
- > ubezpieczenia kredytów i poręczeń,
- > ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej,
- > ubezpieczenia świadczenia pomocy,
- > ubezpieczenia różnych strat finansowych,
- > reasekuracja czynna nieproporcjonalna dot. ubezpieczeń

majątkowych,

- > reasekuracja czynna nieproporcjonalna dot. pozostałych ubezpieczeń osobowych,
- > reasekuracja czynna nieproporcjonalna dot. ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych,
- > renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych.

Poniżej zaprezentowano krótką charakterystykę kluczowych dla Spółki linii biznesowych:

Ubezpieczenia OC z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych

Ubezpieczenia OC z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych stanowią jedną z podstawowych linii biznesowych Spółki. Do tej kategorii zalicza się ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wszelkiego rodzaju wynikające z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych z napędem własnym wraz z odpowiedzialnością cywilną przewoźnika (wyłączając reasekurację czynną nieproporcjonalną oraz renty dotyczące szkód poniesionych i związanych z nimi kosztów). Główne grupy w ramach tych ubezpieczeń to:

- OC indywidualne,
- OC korporacyjne.

Ubezpieczenia OC indywidualne stanowią największą grupę ubezpieczeń w TUIR „WARTA” S.A. W ramach tej części portfela sprzedawane są produkty zarówno pod marką Warta, jak i pod marką HDI. Sprzedaż realizowana jest przede wszystkim przez sieć detaliczną WARTA i HDI oraz, w mniejszym stopniu, przez sieć korporacyjną i alternatywne kanały dystrybucji (np. poprzez dealerów samochodowych).

Ubezpieczenia OC korporacyjne są sprzedawane wyłącznie pod marką Warta. Oferta produktowa jest kierowana zarówno do przedsiębiorców (flota co najmniej 5 pojazdów), jak i do firm leasingowych. Sprzedaż realizowana jest przez sieć korporacyjną oraz sieć detaliczną WARTA i HDI.

Pozostałe ubezpieczenia pojazdów

Pozostałe ubezpieczenia pojazdów obejmują casco wszystkich ryzyk związanych z uszkodzeniem lub utratą pojazdów lądowych (w tym taboru kolejowego oraz pojazdów bez własnego napędu), poza ryzykami ubezpieczonymi w ramach linii ubezpieczeń komunikacyjnych oraz reasekuracją czynną nieproporcjonalną.

Podobnie jak w przypadku ubezpieczeń komunikacyjnych OC Spółka w ramach ubezpieczeń AC rozpoznaje dwie główne grupy:

- AC indywidualne,
- AC korporacyjne.

Zarówno ubezpieczenia AC indywidualne, jak

i korporacyjne są oferowane w analogicznych pakietach ubezpieczeń jak ubezpieczenia OC w celu zapewnienia kompletności oferty produktowej i dostosowania jej do zróżnicowanych oczekiwań klientów. Odpowiednio, sprzedaż produktów w ramach ubezpieczeń indywidualnych jest realizowana zarówno pod marką Warta, jak i HDI, natomiast ubezpieczeń korporacyjnych – tylko pod marką Warta.

W ramach dystrybucji Spółka wykorzystuje analogiczne kanały jak w przypadku ubezpieczeń OC.

Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych

W ramach ubezpieczeń majątkowych Spółka ubezpiecza szkody spowodowane żywiołami, w tym szkody rzeczowe wywołane przez: ogień, eksplozję, burzę i inne żywioły oraz energię jądrową, obsunięcia ziemi, a także pozostałe szkody rzeczowe wywołane przez grad lub mróz oraz inne przyczyny, np. kradzież (wyłączając reasekurację czynną nieproporcjonalną).

Wyróżnia się następujące istotne grupy ubezpieczeń majątkowych:

- majątkowe i techniczne przeznaczone dla podmiotów gospodarczych,
- majątkowe indywidualne przeznaczone dla osób fizycznych.

W ramach ubezpieczeń majątkowych i technicznych oferowane są produkty ubezpieczające ryzyka związane z utrzymaniem budynków i lokali, a także z pracami budowlano-montażowymi w segmencie ubezpieczeń korporacyjnych. Sprzedaż jest realizowana głównie poprzez sieć korporacyjną oraz klientów kluczowych, w niewielkiej części również przez sieć detaliczną WARTA i HDI.

W ramach obsługi klienta indywidualnego ubezpieczeń majątkowych Spółka oferuje głównie ubezpieczenia mieszkaniowe. Filarami oferty ubezpieczeń sprzedawanych są nieustannie dwa produkty: WARTA DOM – ubezpieczenie od zdarzeń losowych z opcją rozszerzenia o ryzyko kradzieży z włamaniem i rabunku wzbogacone pakietem usług assistance oraz WARTA DOM KOMFORT – ubezpieczenie bazujące na formule all risks z dodatkowymi opcjami oraz szeroką ofertą assistance. Sprzedaż produktów tego segmentu jest prowadzona przede wszystkim przez sieć detaliczną WARTA i HDI.

W ramach tej grupy nie uwzględnia się natomiast ryzyk przypisanych do pozostałych ubezpieczeń komunikacyjnych oraz ubezpieczeń morskich, powietrznych i lądowych.

Pozostałe

Poza opisanymi powyżej liniami biznesowymi, wskazanymi przez Spółkę jako istotne, wszystkie pozostałe linie

biznesowe zostały zgrupowane na potrzeby niniejszego raportu do pozycji pozostałe. W skład pozostałych ubezpieczeń w Spółce w szczególności wchodzi:

- ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej, zawierające całe spektrum produktów adresowanych zarówno do dużych firm (produkty takie jak OC menedżera, OC związane z działalnością gospodarczą w tym także odpowiedzialność za produkt), jak i do małych i średnich firm oraz do klientów indywidualnych (OC związane z działalnością gospodarczą, OC turystyczne, OC związane z działalnością rolną, ubezpieczenia OC w życiu prywatnym oraz mieszkaniowe),
- ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe, obejmujące zarówno ubezpieczenia casco statków powietrznych, szkody w statkach żeglugi morskiej i śródlądowej oraz w przedmiotach w transporcie, jak i ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej związanej z posiadaniem i użytkowaniem statków powietrznych i statków żeglugi morskiej i śródlądowej (łącznie z ubezpieczeniem odpowiedzialności przewoźnika),
- ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych, obejmujące ubezpieczenia turystyczne oraz inne produkty zdrowotne sprzedawane przez kanał bancassurance,
- ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów, obejmują ubezpieczenia wypadku, w tym wypadku przy pracy i choroby zawodowej - w/w ubezpieczenia dotyczą zarówno ubezpieczeń komunikacyjnych (indywidualnych oraz flotowych), jak i ubezpieczeń turystycznych, szkolnych oraz następstw nieszczęśliwych zdarzeń w życiu prywatnym,
- ubezpieczenia kredytów i poręczeń, dotyczą głównie gwarancji kontraktowych oraz celnych,
- ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej,
- ubezpieczenia świadczenia pomocy, obejmują ubezpieczenia assistance dotyczące ubezpieczeń komunikacyjnych, turystycznych oraz pomocy związanej z innymi aspektami życia klienta – w/w produkty są oferowane zarówno klientom indywidualnym jak i korporacyjnym,
- ubezpieczenia różnych strat finansowych, obejmujących ryzyka utraty pracy, a także utraconych zysków w związku z przerwą w prowadzeniu działalności ze względu na zdarzenie losowe oraz ubezpieczenie OC szybka wypłata,
- reasekuracja czynna nieproporcjonalna,
- zobowiązania z tytułu ubezpieczeń na życie - renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych (w zakresie szkód poniesionych oraz związanych z nimi kosztów).

A.1.2 Istotne zdarzenia gospodarcze

ISTOTNE ZDARZENIA O CHARAKTERZE BIZNESOWYM**Dywidenda za 2019 rok**

W związku z ogłoszonym w 2020 roku stanem epidemicznym w Polsce i możliwymi negatywnymi konsekwencjami gospodarczymi tego stanu oraz spodziewanym wpływem na sektor ubezpieczeń, 26 marca 2020 roku Przewodniczący KNF przesłał do wszystkich zakładów ubezpieczeń zalecenie o zatrzymaniu całości zysku wypracowanego w ubiegłych latach. Na podstawie powyższego Pisma Spółka nie wypłaciła Akcjonariuszom dywidendy z wyniku finansowego za 2019 rok.

Dywidenda za 2019 rok otrzymana od spółki podporządkowanej

TUnŻ „WARTA” S.A., podobnie jak TUIR „WARTA” S.A., na podstawie Pisma Przewodniczącego KNF z dnia 26 marca 2020 roku, nie wypłaciła swojemu jednemu Akcjonariuszowi (TUIR „WARTA” S.A.) dywidendy z wyniku finansowego za 2019 rok.

OTOCZENIE PRAWNE

W roku 2020 weszło w życie szereg znowelizowanych i nowych regulacji prawnych, których zakres objął również obszar funkcjonowania podmiotów prowadzących działalność ubezpieczeniową.

Do najważniejszych zmian regulacyjnych należą:

Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych stanowiąca implementację Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie przeciwdziałania opóźnieniom w płatnościach w transakcjach handlowych.

Nowelizacja ma na celu zwiększenie dyscypliny płatniczej w obrocie gospodarczym oraz wzmocnienie ochrony prawnej słabszej strony stosunków gospodarczych, czyli mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w stosunku do dużych podmiotów. Z punktu widzenia zakładów ubezpieczeń zasadniczą zmianą jest wprowadzenie obowiązku corocznego raportowania o zawartych kontraktach (z wyłączeniem wypłat z umów ubezpieczenia) w roku poprzednim.

Na przestrzeni całego 2020 roku rząd podjął szereg inicjatyw ustawodawczych, potocznie zwanych tarczami antykryzysowymi, mających na celu ochronę polskiego państwa, pracodawców oraz pracowników przed kryzysem wywołanym pandemią COVID-19. Tarcze to pakiety rozwiązań ustawodawczych opierających się na pięciu filarach: ochronie miejsc pracy i bezpieczeństwie pracowników, finansowaniu przedsiębiorców, ochronie zdrowia, wzmocnieniu systemu finansowego, inwestycjach publicznych.

Najważniejsze z punktu widzenia pracodawców nowe regulacje wprowadzone ww. tarczami to m. in.:

- możliwość wydania pracownikowi polecenia wykonywania pracy zdalnej,
- przyznanie dodatku opiekuńczego - w przypadku zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, przedszkola lub szkoły z powodu COVID-19,
- wprowadzenie w Kodeksie spółek handlowych możliwości głosowania i uczestniczenia w posiedzeniach zarządów, rad nadzorczych i walnych zgromadzeń przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość,
- zmiana w ustawie o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym przepisu o ograniczeniu maksymalnego 5-letniego czasu nieprzerwanego trwania zleceń badania ustawowego wykonywanych przez tę samą firmę audytorską do 10 lat,
- możliwość zmiany terminów płatności i terminów składania deklaracji podatkowych, spłata w ratach, rozliczenie straty roku 2020 w 2019 roku, wydłużenie terminów na przygotowanie dokumentacji cen transferowych.

Ustawa z dnia 28 listopada 2020 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz niektórych innych ustaw.

Podstawowym celem ustawy jest uszczelnienie systemu podatku dochodowego od osób prawnych, tak aby zapewnić powiązanie wysokości podatku płaconego przez duże przedsiębiorstwa, w szczególności przedsiębiorstwa międzynarodowe, z faktycznym miejscem uzyskiwania przez nie dochodu. Zasadniczym celem zmian w zakresie cen transferowych jest natomiast walka z tzw. rajami podatkowymi oraz zmniejszenie obciążeń o charakterze biurokratycznym i administracyjnym dla przedsiębiorców w zakresie cen transferowych, w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii w związku z COVID-19.

ISTOTNE ZDARZENIA W OBSZARZE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

W dniu 1 stycznia 2020 roku weszło w życie znowelizowane Rozporządzenie wykonawcze 2019/2102 w części dotyczącej ujawniania informacji wykorzystywanych do obliczania korekty z tytułu zdolności odroczonego podatku dochodowego do pokrywania strat. W związku z tym Spółka opracowała szczegółową politykę w tym zakresie.

Pandemia wywołana wirusem SARS-CoV-2 w istotny sposób zmieniła otoczenie makroekonomiczne oraz perspektywy dla gospodarki i rynku ubezpieczeniowego w skali globalnej jak i lokalnej. Wpływ sytuacji związanej z COVID-19 na Spółkę dotyczy dwóch perspektyw: krótkoterminowej i długoterminowej. Ramy czasowe kryzysu będą miały decydujące znaczenie dla dotkliwości wynikających z niego skutków.

W trakcie 2020 roku Spółka wdrożyła szczegółowe, cykliczne monitorowanie i raportowanie wpływu COVID-19 na wyniki i wypłacalność Spółki, zarówno na potrzeby wewnętrzne, jak i potrzeby organu nadzoru.

Bardziej szczegółowa informacja w tym zakresie została przedstawiona w rozdziale C.7.

A.2 Wynik z działalności ubezpieczeniowej

Wyniki z działalności ubezpieczeniowej Spółki, analizowane niżej, zostały ustalone zgodnie z zasadami sporządzania sprawozdania statutowego.

Spółka zanotowała w 2020 roku wzrost zarówno składki przypisanej, jak i zarobionej. Składka przypisana netto w 2020 roku wyniosła 5 969 323 tys. PLN, tj. o 3,9% więcej niż w 2019 roku. Składka zarobiona netto wzrosła w analogicznym okresie o 6,8%. Wyższa dynamika składki zarobionej w 2020 roku w stosunku do składki przypisanej wynika z rozkładu sprzedaży w czasie, a w szczególności z relatywnie wyższej dynamiki składki przypisanej w II półroczu 2019 roku.

Na wyższy poziom składek ubezpieczeniowych w 2020 roku zasadniczy wpływ miały: z jednej strony – wysoka dynamika sprzedaży ubezpieczeń komunikacyjnych AC oraz innych dodatkowych ubezpieczeń komunikacyjnych towarzyszących ubezpieczeniu komunikacyjnemu OC (np. ubezpieczenia NNW komunikacyjne, Assistance itp.), z drugiej – dynamicznie rozwijający się portfel ubezpieczeń majątkowych, w szczególności ubezpieczeń od ognia i innych szkód rzeczowych oraz od odpowiedzialności cywilnej ogólnej.

Łączne koszty Spółki wyniosły w 2020 roku 5 490 630 tys. PLN, co oznacza wzrost o 10,8% w stosunku do poprzedniego roku. Zgodnie z ujęciem zastosowanym

w załączniku 2 do niniejszego Sprawozdania koszty powyższe obejmują: odszkodowania i świadczenia netto, koszty poniesione oraz pozostałe koszty.

Relacja łącznych kosztów do składki zarobionej netto wyniosła w 2020 roku 95,2%. Dla poszczególnych składników kosztów relacja ta ukształtowała się następująco: odszkodowania i świadczenia netto – 56,2%, koszty poniesione – 35,2%, pozostałe koszty – 3,8%. Na łączny wskaźnik odszkodowań i świadczeń netto w wysokości 56,2% składał się wskaźnik wypłaconych odszkodowań i świadczeń netto w wysokości 44,6% (spadek o 3,3 pp. w stosunku do poprzedniego roku) oraz wskaźnik zmian rezerw szkodowych netto w wysokości 11,6% (wzrost o 6,0 pp.) w związku obniżeniem efektywnej stopy technicznej.

W stosunku do roku poprzedniego Spółka odnotowała wzrost relacji kosztów łącznych do składki zarobionej netto o 3,4 pp., przy czym wskaźnik odszkodowań i świadczeń netto wzrósł o 2,7 pp. (głównie w zakresie ubezpieczeń komunikacyjnych OC oraz w mniejszym stopniu ubezpieczeń od ognia i innych zdarzeń losowych) natomiast wskaźnik pozostałych kosztów – o 0,8 pp. Wskaźnik kosztów poniesionych ukształtował się na niższym o 0,1 pp. poziomie w stosunku do 2019 roku.

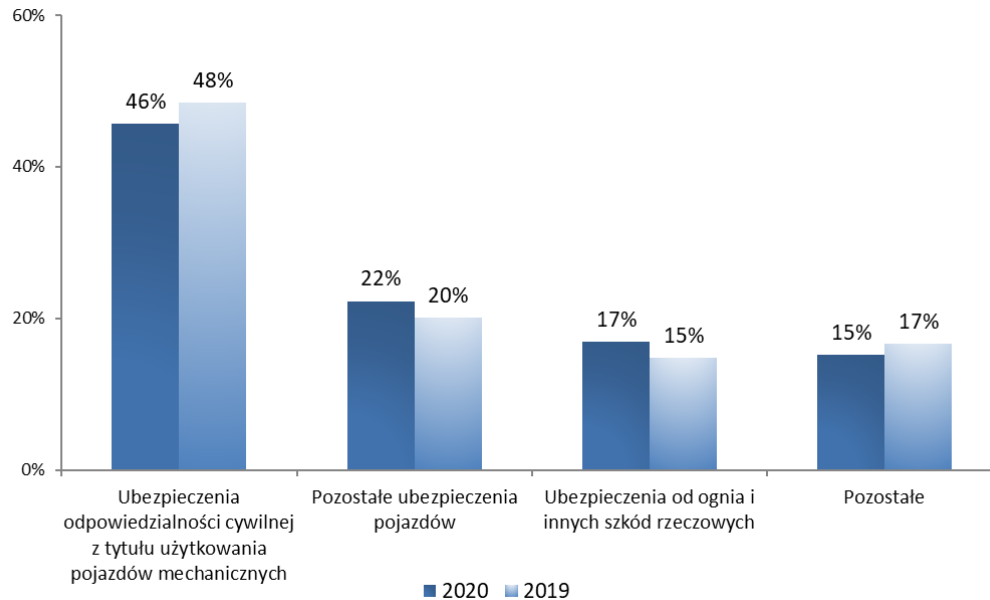
TABELA 1. DANE FINANSOWE Z DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ

Dane zgodne z załącznikiem 2 do niniejszego Sprawozdania	2020	2019	Zmiana
Składka przypisana brutto	6 246 293	6 029 582	4%
Składka przypisana netto	5 969 323	5 745 239	4%
Składka zarobiona netto	5 770 387	5 403 053	7%
Odszkodowania i świadczenia netto	3 243 438	2 892 167	12%
Koszty poniesione	2 029 967	1 906 111	6%
w tym: koszty likwidacji + zmiana rezerw na koszty likwidacji	437 301	463 033	-6%
w tym: koszty działalności lokacyjnej	16 145	9 408	72%
Pozostałe koszty	217 226	156 541	39%
w tym pozostałe koszty techniczne	217 226	156 541	39%

A.2.1 Działalność ubezpieczeniowa w podziale na istotne linie biznesowe

Poziom składki przypisanej brutto w 2020 roku wyniósł 6 246 293 tys. PLN, co oznacza wzrost w stosunku do 2019 roku o 3,6%.

Struktura składki przypisanej brutto w podziale na poszczególne linie biznesowe kształtowała się w latach 2020 i 2019 w następujący sposób:

Rysunek 2.

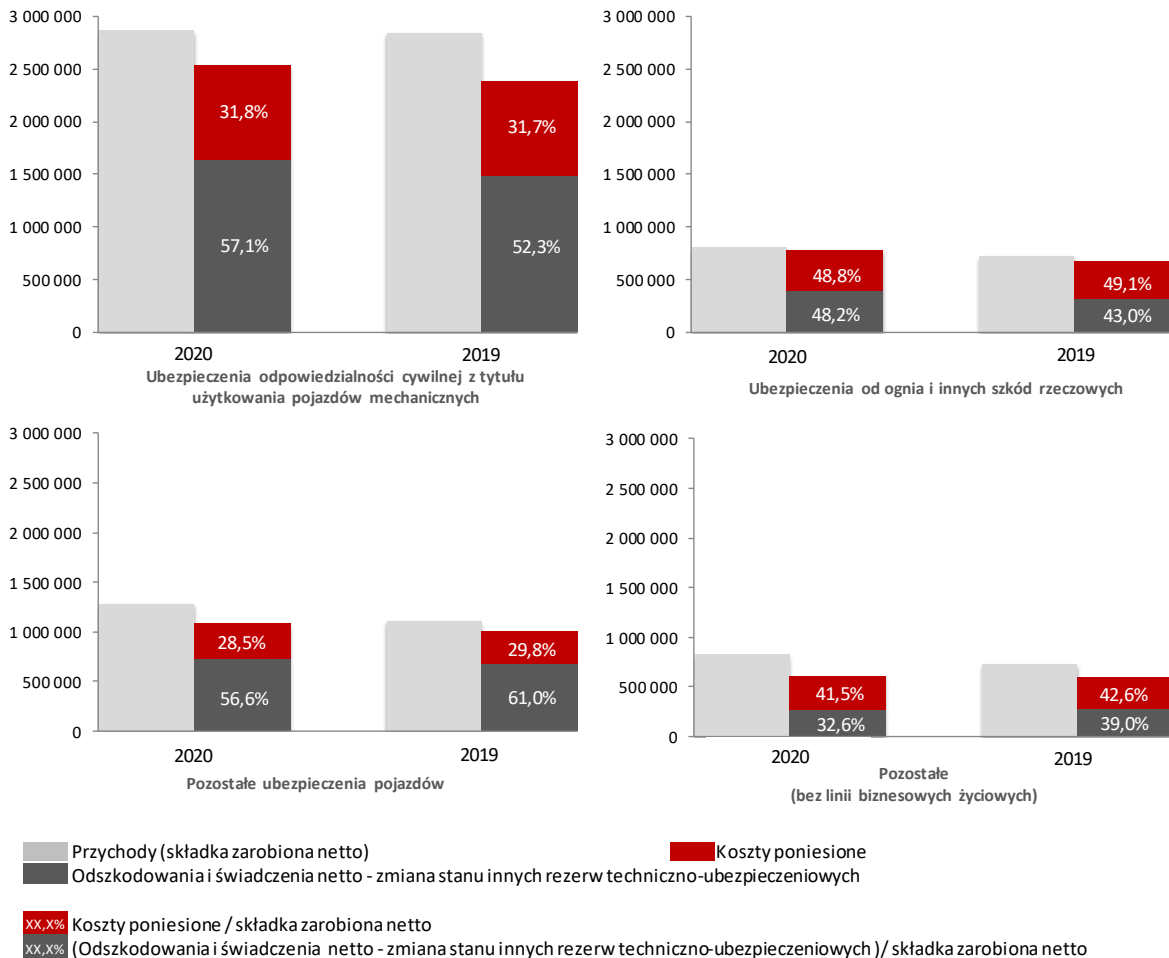
Składka przypisana brutto w podziale na linie biznesowe istotne i pozostałe

Dominujący udział w portfelu Spółki w 2020 roku miały ubezpieczenia komunikacyjne: odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych oraz pozostałe ubezpieczenia pojazdów (łącznie 67,9% portfela składki). Jednocześnie należy zauważyć silny wzrost w 2020 roku udziału pozostałych ubezpieczeń pojazdów (o 2,2 pp.) oraz ubezpieczeń od ognia i innych szkód rzeczowych (o 2,1 pp.) w strukturze portfela Spółki.

Silnie rosnącą w trakcie 2020 roku część portfela stanowiły między innymi ubezpieczenia: Autocasco i pozostałe ubezpieczenia komunikacyjne (pokrywające ryzyka uzupełniające) oraz ubezpieczenia majątkowe adresowane zarówno do klientów indywidualnych (ubezpieczenia

mieszkaniowe), małych i średnich przedsiębiorstw (MiŚ), jak i dużych korporacji (majątkowe korporacyjne majątkowe oraz budowlano-montażowe). Dlatego też ostatecznie najwyższą dynamikę sprzedaży w 2020 roku odnotowały linie: Ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń (118,3%) oraz Pozostałe ubezpieczenia pojazdów (115,1%).

Wielkości składki zarobionej netto, jak również odszkodowań i świadczeń netto oraz kosztów poniesionych wraz z procentową relacją tych kosztów do składki zarobionej netto oraz z podziałem na istotne linie biznesowe obrazuje rysunek 3.

Rysunek 3.
Przychody i koszty w podziale na linie biznesowe istotne i pozostałe

Wszystkie główne linie biznesowe w 2020 roku charakteryzowały się wskaźnikiem kosztowo-szkodowym netto poniżej 100%.

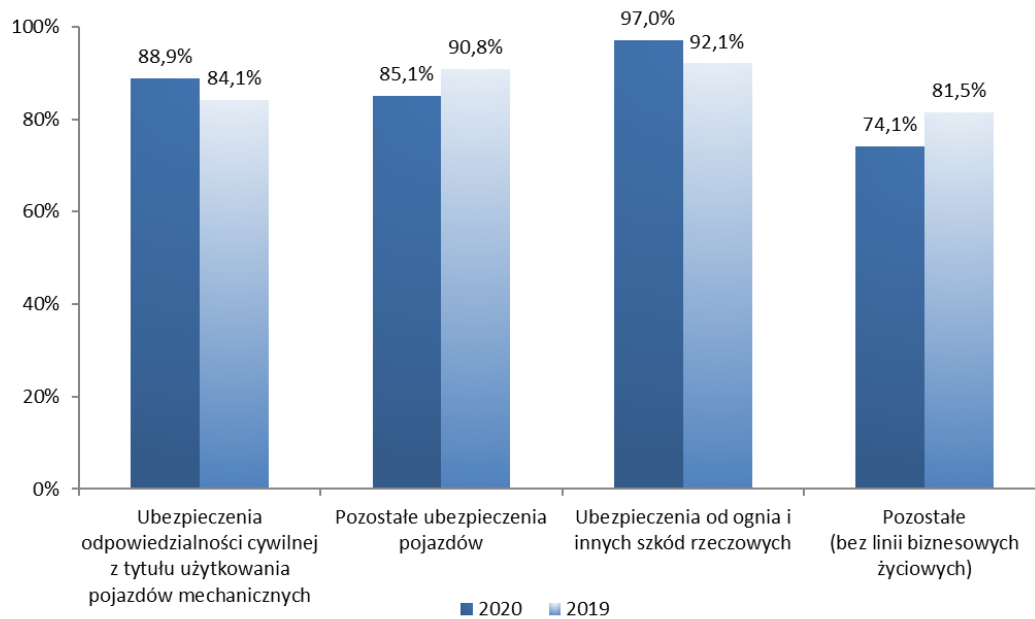
Łączny wskaźnik kosztowo-szkodowy netto wyniósł 91,4% (87,1% bez linii życiowej) i wzrósł w stosunku do zeszłego roku o 2,6 pp. (o 0,9 pp. bez linii życiowej).

Ewolucja wskaźnika w poszczególnych liniach biznesowych wynika z silnego wpływu COVID-19 w 2020 roku, w szczególności z pozytywnego wpływu niższej częstości szkód w segmencie komunikacyjnym, negatywnego wpływu obniżenia efektywnej stopy technicznej w związku ze spadkiem stóp procentowych oraz negatywnego wpływu wyższej szkodowości w linii ubezpieczeń życiowych. Dodatkowo Spółka rozpoznała wyższy koszt szkód katastroficznych w ubezpieczeniach majątkowych oraz negatywny wpływ spodziewanych wyższych kosztów opieki nad osobami poszkodowanymi, świadczonej przez członków ich rodzin.

Te czynniki spowodowały wzrost wskaźnika kosztowo-szkodowego w liniach: ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych (o 4,8 pp.) oraz ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych (o 4,9 pp.), a także zwiększenie negatywnego wpływu linii życiowej na wskaźnik kosztowo-szkodowy w stosunku do 2019 roku.

Jednocześnie należy zauważyć spadek wskaźnika kosztowo-szkodowego w stosunku 2019 roku w linii Pozostałe ubezpieczenia pojazdów o 5,7 pp. oraz linii Pozostałe o 7,5 pp. (szczegółowa specyfikacja linii Pozostałe znajduje się w rozdziale A.1.1).

Ewolucja wskaźnika kosztowo-szkodowego netto w podziale na główne linie została przedstawiona na rysunku 4.

* Wskaźnik kosztowo-szkodowy netto liczony jako relacja odszkodowań I świadczeń netto powiększonych o koszty poniesione w stosunku do składki zarobionej netto

Rysunek 4.

Wskaźnik kosztowo-szkodowy netto w podziale na linie biznesowe istotne i pozostałe

A.2.2 Działalność ubezpieczeniowa w podziale na obszary geograficzne (regiony)

Zdecydowana większość sprzedaży w 2020 roku dotyczyła ryzyk zlokalizowanych w Polsce.

Spółka nie prowadzi działalności ubezpieczeniowej poprzez oddziały zagraniczne.

Udział sprzedaży polskich ryzyk był podobny do roku poprzedniego i wynosił odpowiednio 99,7% dla składki przypisanej brutto i tyle samo dla składki przypisanej netto. Największym krajem pod względem sprzedaży ryzyk poza Polską były, podobnie jak w roku poprzednim, Niemcy z 0,1% udziałem w składce przypisanej brutto.

A.3 Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)

Wynik z działalności inwestycyjnej, analizowany poniżej, został ustalony zgodnie z zasadami sporządzania sprawozdania statutowego.

TABELA 2. DANE FINANSOWE Z DZIAŁALNOŚCI LOKACYJNEJ

Działalność inwestycyjna	2020	2019	Zmiana
Przychody z lokat	480 992	465 534	3%
Przychody z lokat w nieruchomości	122	116	5%
Przychody z lokat w jednostkach podporządkowanych	0	31 692	-100%
Przychody z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	510	3 169	-84%
Przychody z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	231 341	222 543	4%
Przychody z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	956	2 955	-68%
Przychody z pozostałych lokat	24 891	31 745	-22%
Wynik dodatni z rewaloryzacji lokat	0	0	0%
Wynik dodatni z realizacji lokat	223 171	173 313	29%
Niezrealizowane zyski z lokat	199 037	58 509	240%
Koszty działalności lokacyjnej	165 550	125 532	32%
Koszty utrzymania nieruchomości	334	243	37%
Pozostałe koszty działalności lokacyjnej	36 076	31 238	15%
Wynik ujemny z rewaloryzacji lokat	5 269	11 773	-55%
Wynik ujemny z realizacji lokat	123 872	82 278	51%
Niezrealizowane straty na lokatach	131 097	36 951	255%
Wynik z działalności inwestycyjnej	383 381	361 560	6%
Zmiana kapitału z aktualizacji wyceny	139 354	59 876	133%
Całkowity wynik z działalności inwestycyjnej	522 735	421 436	24%

Najistotniejszymi składnikami przychodów z lokat w 2020 roku były:

- przychody z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu,
- wynik dodatni z realizacji lokat, osiągnięty na sprzedaży instrumentów finansowych, w tym umorzeń jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych, a także dodatnich realizacji wyników na instrumentach pochodnych, przy czym silny wzrost względem poprzedniego roku wynikał z wyższych zmian wycen realizowanych pozycji, na skutek wzrostu zmienności

- rynków stóp procentowych, walut i akcji,
- przychody z pozostałych lokat.

W przypadku przychodów z lokat w jednostkach podporządkowanych spadek do zera wynikał z braku dywidendy ze spółki zależnej TUnŻ „WARTA” S.A.

Niezrealizowane zyski z lokat obejmują dodatnie przeszacowanie instrumentów finansowych rozpoznane w wyniku finansowym. Ich silny wzrost względem poprzedniego roku wynika z wyższych zmian wycen instrumentów finansowych, głównie na skutek wzrostów kursów walut względem złotego, a częściowo również

spadków stóp procentowych.

W zakresie kosztów działalności lokacyjnej najistotniejszymi elementami były:

- wynik ujemny z realizacji lokat wynikający ze sprzedaży instrumentów finansowych, oraz ujemnych realizacji wyników na instrumentach pochodnych, przy czym wzrost względem poprzedniego roku wynikał z większych spadków wycen realizowanych pozycji, na skutek wzrostu zmienności rynków stóp procentowych, walut i akcji,
- pozostałe koszty działalności lokacyjnej.

Niezrealizowane straty na lokatach wynikają z ujemnego przeszacowania instrumentów finansowych w wyniku finansowym. Pozycja ta w znacznej mierze kompensuje pozycję „Niezrealizowane zyski z lokat”, w szczególności w przypadku zabezpieczenia pozycji walutowej przez

instrumenty pochodne, które pozostają otwarte na datę końca okresu sprawozdawczego.

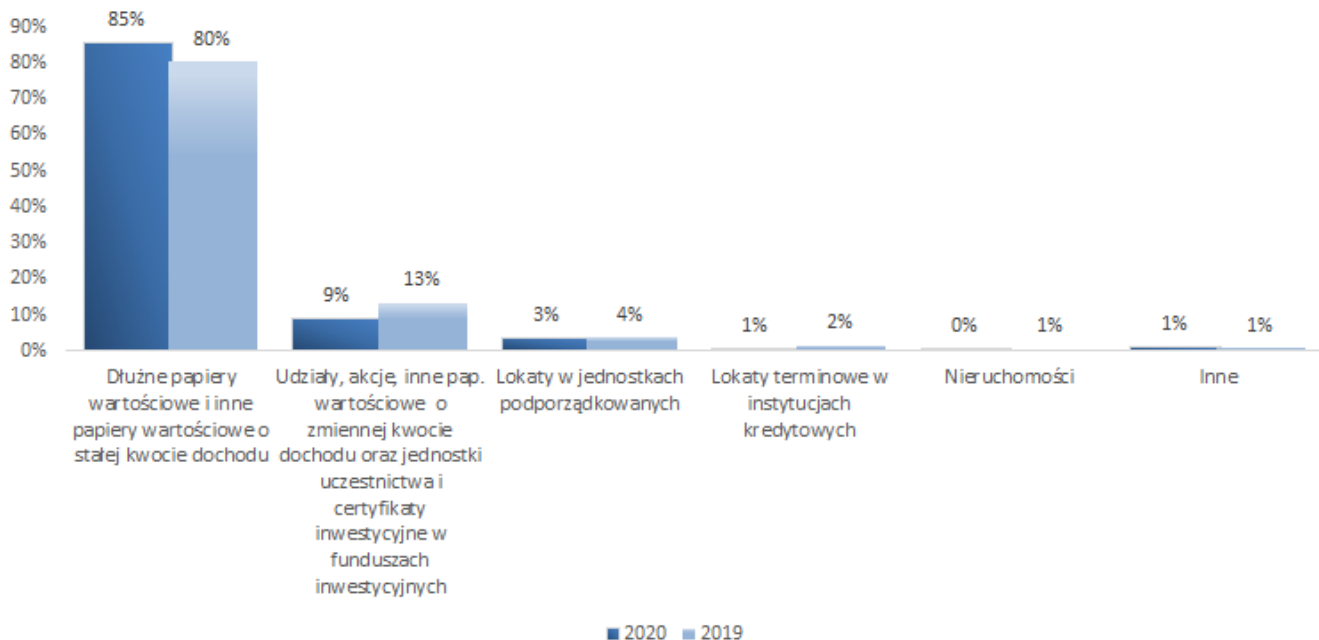
Zyski i straty ujęte bezpośrednio w kapitale własnym składające się na zmianę kapitału z aktualizacji wyceny wynikają, podobnie jak rok wcześniej, głównie ze zmiany wyceny aktywów finansowych zaklasyfikowanych jako Dostępne do Sprzedaży (183 042 tys. PLN wobec 139 371 tys. PLN rok wcześniej) oraz sprzedaży aktywów finansowych zaklasyfikowanych jako Dostępne do Sprzedaży i wynikającej z niej realizacji wyników związanych z przeszacowaniem wartości ujętym wcześniej w kapitale (-73 162 tys. PLN wobec -74 954 tys. PLN rok wcześniej). Dodatkowo, miał miejsce silny wzrost wartości godziwej spółki zależnej TUŹ „WARTA” S.A., wycenianej metodą praw własności (45 204 tys. PLN wobec 2 977 tys. PLN rok wcześniej).

A.3.1 Grupy aktywów

Wartość lokat na dzień 31 grudnia 2020 roku była o 20% wyższa w stosunku do stanu na koniec 2019 roku. Zwiększenie to było w dużej części pochodną wzrostu składki przypisanej brutto w portfelu ubezpieczeń komunikacyjnych a także wzrostu wycen obligacji na skutek spadków rentowności. Wzrost poziomu lokat obejmował w szczególności wzrost wartości dłużnych papierów

wartościowych i innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu.

Poniżej przedstawiono strukturę portfela lokat na koniec roku sprawozdawczego oraz roku poprzedniego:

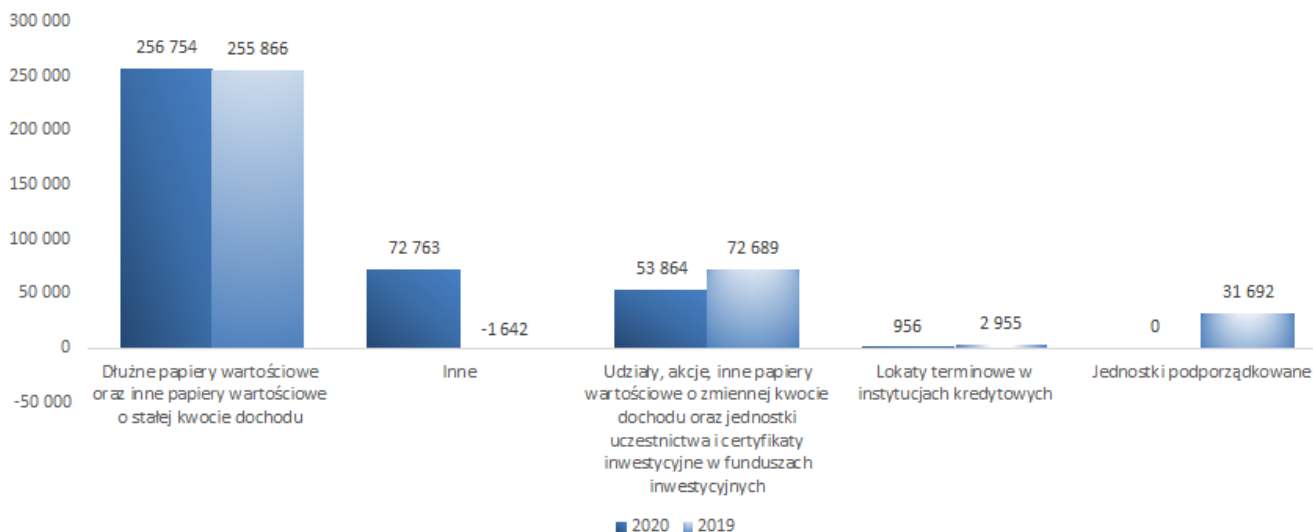

Rysunek 5.
Struktura portfela aktywów

Poza udziałami w spółce zależnej TUnŻ „WARTA” S.A. oraz względnie niewielką wartością nieruchomości, w skład lokat wchodzi w większości bezpieczne aktywa, takie jak obligacje czy lokaty bankowe. Na pozycję „Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych” składają się przede

wszystkim jednostki funduszy inwestycyjnych o charakterze dłużnym, a w małej części także akcje czy fundusze powiązane z rynkami akcji i surowców.

Poniżej przedstawiono wyniki działalności inwestycyjnej z podziałem na grupy aktywów:

Rysunek 6.

Wyniki działalności inwestycyjnej

Dochody z dłużnych papierów wartościowych i innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu, czyli grupy stanowiącej główny składnik portfela lokat, w większości były regularnymi przychodami odsetkowymi, a względnie niewielką ich część stanowił wynik z przeszacowania wartości godziwej papierów lub z realizacji zysków i strat ujętych wcześniej w kapitale z aktualizacji wyceny. Zmiana względem poprzedniego roku była bardzo mała, co wynikało w głównej mierze z kompensowania się efektu wzrostu wartości tej części portfela lokat ze spadkiem stóp procentowych i tym samym dochodowości portfela instrumentów dłużnych.

Dochody z udziałów, akcji oraz innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych wynikały głównie z przeszacowania jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych o charakterze dłużnym rozpoznawanego w wyniku finansowym oraz z realizacji wyniku na skutek umorzeń jednostek funduszy, sprzedaży akcji a także odpisów z tytułu utraty wartości akcji przeniesionych z kapitału z aktualizacji wyceny. Główną przyczyną spadku tej pozycji względem poprzedniego roku były odpisy z tytułu utraty wartości akcji oraz niższe przeszacowania jednostek uczestnictwa funduszy do wyniku finansowego.

Dochody z lokat w jednostkach podporządkowanych pochodzą z dywidendy otrzymywanej od spółki zależnej TUnŻ „WARTA” S.A., która z powodu wymagań organu nadzoru w związku z kryzysem związanym z pandemią COVID-19 nie wypłaciła w 2020 roku dywidendy.

Dochody z lokat terminowych w instytucjach kredytowych wynikały głównie z krótkoterminowego lokowania środków pieniężnych utrzymywanych dla celów płynnościowych przeznaczonych do obsługi płynnościowej portfela lokat, a także środków przeznaczonych do bieżącej obsługi działalności operacyjnej zakładu ubezpieczeń (składki, odszkodowania, rozliczenia kosztów itp.). Spadek względem poprzedniego roku wynika z obniżek stóp procentowych.

Na dochody z innych lokat decydujący wpływ miały wyniki na instrumentach pochodnych stanowiących zabezpieczenie pozycji na aktywach walutowych i ryzyka cen akcji, a także zmiany kursów walut widoczne w różnicach kursowych od papierów walutowych i lokat oraz środków pieniężnych w walutach obcych. Wzrost względem poprzedniego roku wynikał z pozytywnej wyceny instrumentów pochodnych na skutek silnej zmienności rynków oraz ze wzrostów kursów walut względem złotego, podczas gdy rok wcześniej zmienność rynków, w tym walutowych, była znacznie niższa.

A.3.2 Inwestycje związane z sekurytyzacją

Spółka w okresie sprawozdawczym nie posiadała inwestycji związanych z sekurytyzacją.

A.4 Wyniki z pozostałych rodzajów działalności

A.4.1 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

W tabeli 3 zaprezentowano wynik z innych rodzajów działalności operacyjnej.

TABELA 3. DANE FINANSOWE Z INNYCH RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

Działalność pozostała operacyjna	2020	2019	Zmiana
Wynik z innych rodzajów działalności operacyjnej	-49 560	-45 019	10%

Główną pozycję wyniku z innych rodzajów działalności operacyjnej stanowią pozostałe koszty operacyjne z tytułu podatku od niektórych instytucji finansowych. Wartość tego podatku w 2020 roku wyniosła 45 386 tys. PLN (wobec 48 456 tys. PLN w roku poprzednim). Wzrost salda

pozostałych kosztów operacyjnych w stosunku do 2019 roku wynika z przekazania darowizny w wysokości 9 500 tys. PLN na pomoc w walce z pandemią COVID-19.

A.4.2 Umowy leasingowe

Na potrzeby sprawozdania statutowego umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są zaliczane do umów leasingu operacyjnego.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku wszystkie umowy leasingowe zawarte przez Spółkę zostały zaklasyfikowane jako leasing operacyjny ze względu na zakres, w jakim ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu przypadają w udziale Spółki jako leasingobiorcy lub leasingodawcy.

Leasingobiorca ujmuje opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe jako koszty operacyjne w rachunku zysku i strat i rozlicza metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Leasingodawca ujmuje opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego jako przychody w rachunku zysków i strat

metodą liniową.

TUiR „Warta” S.A. jako leasingobiorca

Istotne umowy najmu, w których Spółka występuje jako leasingobiorca zaprezentowano w tabeli 4. W zakresie najmu nieruchomości zaprezentowano koszty obejmujące opłaty z tytułu czynszów, a dodatkowo – w związku z MSSF 16 – wartość aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz wartość zobowiązań leasingowych.

Dane zaprezentowane w tabeli 4 dotyczą najmu powierzchni, w tym części, która jest podnajmowana Spółce zależnej TUnŻ „WARTA” S.A.

TUiR „Warta” S.A. jako leasingodawca

W Spółce nie występują istotne umowy leasingowe, które wymagałyby ujawnienia w niniejszym Sprawozdaniu.

TABELA 4. ISTOTNE UMOWY NAJMU

TYP AKTYWA	DATA ROZPOCZĘCIA UMOWY	DATA KOŃCA UMOWY	KOSZTY ROKU 2020	AKTYWA Z TYTUŁU PRAWA DO UŻYTKOWANIA	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU	KAUCJE I WARUNKI ZWROTU	WARUNKI ODNOWIENIA (OPCJE KONTRAKTU)
Nieruchomość	11.12.2006	10.12.2021	23 765	30 022	30 550	brak	Możliwość odnowienia na kolejne 5 lat na takich samych warunkach z wyjątkiem zmiany wysokości czynszu oraz opłaty eksploatacyjnej; warunek – najemca prześle wynajmującemu oświadczenie o zamiarze przedłużenia okresu najmu najpóźniej na 6 miesięcy przed datą zakończenia umowy

A.5 Wszelkie inne informacje

Wszelkie istotne informacje zostały przedstawione powyżej.

B

System zarządzania

W niniejszym rozdziale zaprezentowano podstawowe informacje na temat systemu zarządzania w Spółce z uwzględnieniem stosowanych wymogów w zakresie kompetencji i reputacji, a także scharakteryzowano funkcje kluczowe w Spółce.

B.1 Informacje ogólne o systemie zarządzania

B.1.1 Struktura systemu zarządzania

ORGANY SPÓŁKI

Organami Spółki zgodnie z § 17 Statutu Spółki są:

- > Walne Zgromadzenie,
- > Rada Nadzorcza,
- > Zarząd.

WALNE ZGROMADZENIE

Walne Zgromadzenie TUIR „WARTA” S.A. wykonuje swoje zadania na podstawie postanowień Kodeksu Spółek Handlowych oraz Statutu Spółki, w ramach zwyczajnych Walnych Zgromadzeń zwoływanych przez Zarząd Spółki, które odbywają się w ciągu 6 miesięcy po upływie każdego roku obrotowego, i nadzwyczajnych Walnych Zgromadzeń, zwoływanych w zależności od potrzeb, odbywających się w siedzibie Spółki. Protokoły Walnych Zgromadzeń, dokumentujące przebieg posiedzeń, sporządzone są w formie aktu notarialnego i przechowywane w Biurze Korporacyjno-Prawnym w Departamencie Prawnym.

Zgodnie z postanowieniami Statutu Spółki do zadań Walnego Zgromadzenia należy w szczególności:

- rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy,
- określenie sposobu podziału zysku, w tym wypłaty dywidendy lub pokrycia strat,
- tworzenie i likwidacja funduszy i kapitałów celowych,
- powoływanie i odwoływanie członków Rady Nadzorczej, ustalanie zasad ich wynagradzania oraz udzielanie absolutorium członkom organów Spółki z wykonania przez nich obowiązków,
- podejmowanie decyzji w przedmiocie połączenia Spółki, jej rozwiązania lub likwidacji,
- każda zmiana dotycząca kapitału zakładowego (w szczególności podwyższenie lub obniżenie kapitału zakładowego Spółki) oraz emisja nowych akcji,
- inne sprawy przewidziane przez Kodeks Spółek Handlowych.

RADA NADZORCZA

Rada Nadzorcza wykonuje swoje zadania na podstawie

postanowień Kodeksu Spółek Handlowych oraz Statutu i Regulaminu Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich aspektach jej działalności. Decyzje Rady Nadzorczej podejmowane są w formie uchwał podczas posiedzeń lub – w uzasadnionych przypadkach – przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość bądź w drodze korespondencyjnego uzgodnienia stanowisk. Protokoły dokumentujące przebieg posiedzeń i uchwały podjęte poza posiedzeniami przechowywane są w Biurze Korporacyjno-Prawnym w Departamencie Prawnym lub – w przypadku poufnych decyzji kadrowych – w Departamencie Zarządzania Kadrami.

Zgodnie z postanowieniami Statutu Spółki do zadań Rady Nadzorczej należy w szczególności:

- ocena sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy w zakresie ich zgodności zarówno z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym,
- ocena wniosków Zarządu dotyczących podziału zysku lub sposobu pokrycia strat,
- składanie Walnemu Zgromadzeniu corocznego pisemnego sprawozdania z wyników przeprowadzonych ocen w wymienionych powyżej zakresach,
- wybór biegłego rewidenta przeprowadzającego badanie sprawozdania finansowego Spółki,
- powoływanie i odwoływanie członków Zarządu,
- zawieranie, zmiana lub rozwiązywanie z członkami Zarządu umów o pracę lub innych umów związanych z pełnieniem funkcji członków Zarządu; czynności tych dokonuje w imieniu Rady Nadzorczej jej Przewodniczący lub Wiceprzewodniczący,
- akceptacja Planów Biznesowych i Budżetów,
- wyrażanie zgody na dokonywanie czynności o szczególnym znaczeniu dla Spółki, np. nabywanie lub zbycie znaczących nieruchomości, nabycie przedsiębiorstwa lub rozporządzenie nim bądź jego częścią, połączenie z innym podmiotem,
- uchwalanie i zmiana Regulaminu Rady Nadzorczej oraz zatwierdzanie Regulaminu Zarządu,
- wyrażanie zgody w kwestiach związanych m.in. z:
  - nabyciem przedsiębiorstwa lub rozporządzeniem nim,
  - nabyciem akcji, praw własności lub praw wieczystego użytkowania,

- połączeniem lub przystąpieniem do wspólnego przedsięwzięcia,
- dokonaniem przez Spółkę wydatku powodującego istotne przekroczenie przyjętego na dany rok Budżetu,
- udzieleniem pożyczek podmiotom trzecim,
- dokonaniem zmian w kapitale zakładowym Spółki oraz z wypłatą dywidendy.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku w skład Rady Nadzorczej wchodziło:

- Sven Fokkema – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Oliver Schmid – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- Takeshi Kamoshita – Członek Rady Nadzorczej,
- Krzysztof Kokot – Członek Rady Nadzorczej,
- Christian Müller – Członek Rady Nadzorczej,
- Michael Schmidt-Rosin – Członek Rady Nadzorczej,
- Wiesław Thor – Członek Rady Nadzorczej.

W dniu 26 listopada 2020 roku Pan Sven Fokkema złożył rezygnację z pełnienia funkcji przewodniczącego Rady Nadzorczej oraz z członkostwa w Radzie Nadzorczej Spółki ze skutkiem na koniec dnia 31 grudnia 2020 roku. W dniu 22 grudnia 2020 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie powołało na członka Rady Nadzorczej Pana Wilma Langenbacha, który uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 15 stycznia 2021 roku powołany został na stanowisko przewodniczącego Rady Nadzorczej Spółki.

KOMITETY POWOŁANE W SPÓŁCE PRZEZ RADĘ NADZORCZĄ SPÓŁKI

W 2020 roku w Spółce funkcjonowały następujące komitety powołane przez Radę Nadzorczą:

- > Komitet Audytu,
- > Komitet ds. Wynagrodzeń.

Komitet Audytu

Głównym celem działania Komitetu Audytu jest wspieranie Rady Nadzorczej w wykonywaniu statutowych obowiązków nadzorczych, głównie poprzez dostarczanie Radzie Nadzorczej miarodajnych informacji i opinii pozwalających sprawnie podejmować decyzje w zakresie monitorowania procesu sprawozdawczości finansowej, skuteczności systemu kontroli wewnętrznej (w tym funkcji audytu wewnętrznego) oraz systemu zarządzania ryzykiem; współpracy z biegłymi rewidentami i monitorowania wykonywania czynności rewizji finansowej oraz zapewnienia niezależności wewnętrznych i zewnętrznych audytorów.

Komitet ds. Wynagrodzeń

Głównym celem Komitetu ds. Wynagrodzeń jest kontrolowanie tworzenia, wdrażania i funkcjonowania zasad i praktyk dotyczących wynagradzania członków Zarządu i pracowników TUIR „WARTA” S.A.

ZARZĄD SPÓŁKI

Zarząd Spółki jest organem zarządzającym, powołanym do prowadzenia spraw i reprezentacji Spółki, działającym

zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, Statutem Spółki i Regulaminem Zarządu w taki sposób, by dbać o interes Spółki i zapewnić maksymalizację jej wartości kapitałowej.

Do reprezentacji Spółki wymagane jest współdziałanie dwóch członków Zarządu Spółki albo jednego członka Zarządu łącznie z prokurentem lub dwóch prokurentów. Zarząd nie może podejmować decyzji należących do wyłącznych kompetencji Walnego Zgromadzenia lub Rady Nadzorczej Spółki.

Podstawowym dokumentem opisującym zakres uprawnień i obowiązków, zasady działania, tryb procedowania oraz dokumentowania prac Zarządu Spółki jest Regulamin Zarządu, zgodnie z którym zwłaszcza następujące decyzje wymagają podjęcia w formie uchwały Zarządu Spółki:

- zatwierdzenie projektów uchwał i materiałów przedkładanych pod obrady Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej,
- nabycie lub rozporządzenie przedsiębiorstwem, udziałami lub akcjami w innych spółkach lub majątkiem bądź prawami należącymi do Spółki, nabycie lub zbycie prawa własności lub prawa użytkowania wieczystego, przystąpienie do wspólnego przedsięwzięcia, podjęcie decyzji w sprawie uzyskania finansowania od podmiotu trzeciego, z zastrzeżeniem postanowień Statutu,
- ustalanie zakresu zadań i podziału kompetencji pomiędzy poszczególnymi członkami Zarządu, uchwalanie Regulaminu Organizacyjnego Spółki, powołanie i likwidacja komórek i jednostek organizacyjnych Spółki,
- ustalanie ogólnych warunków ubezpieczeń oraz zatwierdzanie taryf składek i wysokości stawek prowizyjnych,
- ustalanie założeń polityki lokacyjnej, strategii zarządzania ryzykiem, polityki rachunkowości, zasad i trybu tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz innych rezerw, zasad wynagradzania pracowników Spółki, Regulaminu Pracy oraz Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, zasad doboru kadr oraz akceptacji kandydatów na stanowiska menadżerskie,
- inne zagadnienia powodujące szczególnie wysokie ryzyko gospodarcze lub w inny sposób znacząco wpływające na działalność Spółki oraz sprawy wniesione przez Prezesa lub poszczególnych członków Zarządu Spółki.

Posiedzenia Zarządu odbywają się raz w tygodniu. W nagłych przypadkach Prezes Zarządu może zwołać dodatkowe posiedzenie Zarządu. Protokoły dokumentujące przebieg posiedzeń Zarządu Spółki przechowywane są w Biurze Korporacyjno-Prawnym w Departamencie Prawnym lub – w przypadku poufnych decyzji kadrowych – w Departamencie Zarządzania Kadrami.

Ze względu na skalę prowadzonej przez Spółkę działalności Zarząd, działając w ramach przysługujących mu kompetencji, podjął decyzję o podziale zadań pomiędzy poszczególnych członków Zarządu i wskazał podległe ich nadzorowi komórki organizacyjne, za których prawidłowe funkcjonowanie ponoszą odpowiedzialność (szczegółowy

opis wraz z ilustracją graficzną prezentującą podział na pionowy organizacyjny został przedstawiony w punkcie Struktura organizacyjna Spółki i kluczowe procesy). Zgodnie z tym podziałem członkom Zarządu, w obszarach podlegających ich nadzorowi, przyznane zostały uprawnienia do bieżącego prowadzenia spraw Spółki, w tym do wydawania zarządzeń, z wyłączeniem decyzji zastrzeżonych do wyłącznej kompetencji Zarządu.

Kontrola działań Spółki przez Zarząd realizowana jest na wszystkich etapach podejmowanych działań oraz we wszystkich obszarach działalności i zapewniona jest poprzez wdrożone w Spółce:

- mechanizmy strukturalne – wbudowane w strukturę organizacyjną Spółki zakresy zadań poszczególnych komórek organizacyjnych, w których czynności decyzyjne zostały oddzielone od czynności kontrolnych,
- mechanizmy procesowe – wprowadzone do obowiązujących przepisów wewnętrznych zasady normujące przebieg procesów w Spółce, w których opisano zakresy zadań i odpowiedzialności poszczególnych uczestników oraz ich wzajemne relacje (w tym mechanizmy doboru kadry zarządzającej zapewniające efektywne i zgodne z prawem funkcjonowanie Spółki),
- mechanizmy kontrolne – obejmujące system kontroli funkcjonalnej oraz instytucjonalnej (realizowane przez poszczególne komórki organizacyjne w ramach wykonywanych obowiązków i opisane szerzej w rozdziale B.4.1 niniejszego Sprawozdania).

Opisane powyżej mechanizmy oraz wdrożony system raportowania zapewniają Zarządowi kompletną wiedzę na temat istotnych zdarzeń dotyczących działalności Spółki i pozwalają na efektywne i zgodne z prawem funkcjonowanie Spółki. Dzięki nim Zarząd ma wystarczającą informację o funkcjonowaniu Spółki. Kompletna informacja pozwala Zarządowi Spółki w sposób elastyczny reagować na zmienne uwarunkowania rynku ubezpieczeń oraz zdarzenia wewnętrzne w Spółce.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku w skład Zarządu Spółki wchodzi:

- Jarosław Parkot – Prezes Zarządu,
- Paweł Bednarek – Wiceprezes Zarządu,
- Grzegorz Bielec – Wiceprezes Zarządu
- Hubert Mordka – Wiceprezes Zarządu,
- Jarosław Niemirowski – Wiceprezes Zarządu,
- Jarosław Piątkowski – Wiceprezes Zarządu,
- Rafał Stankiewicz – Wiceprezes Zarządu,
- Anna Świdarska – Wiceprezes Zarządu.

W dniu 28 kwietnia 2020 roku Pan Witold Walkowiak złożył rezygnację z członkostwa w Zarządzie Spółki skuteczną z dniem 30 czerwca 2020 roku. W dniu 12 maja 2020 roku Rada Nadzorcza powołała z dniem 1 lipca 2020 roku Panią Annę Świdarską w skład Zarządu Spółki.

KOMITETY POWOŁANE W SPÓŁCE PRZEZ ZARZĄD SPÓŁKI

Zarząd Spółki w ramach przydzielonych mu kompetencji,

w obrębie struktury organizacyjnej Spółki, powołał następujące dodatkowe komitety, które mają za zadanie wspierać go w wykonywaniu obowiązków:

- > Komitet Underwritingowy,
- > Komitet Ryzyka,
- > Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami,
- > Komitet Projektów,
- > Komitet Jakości Danych,
- > Komitet Rozwoju i Utrzymania Systemów.

Komitet Underwritingowy

Do zadań Komitetu Underwritingowego należy podejmowanie decyzji w zakresie akceptacji ryzyka, wielkości zachowka i warunków ubezpieczenia wybranych pojedynczych umów ubezpieczenia / ryzyk (w tym także w ramach reasekuracji czynnej).

Komitet Ryzyka

Głównym celem Komitetu Ryzyka jest wspieranie Zarządu oraz funkcji zarządzania ryzykiem w utrzymaniu efektywnego systemu zarządzania ryzykiem aktuarialnym, ryzykiem kredytowym w działalności reasekuracyjnej i ryzykiem operacyjnym.

Zadania Komitetu Ryzyka to w szczególności:

- koordynacja zadań związanych z zarządzaniem ryzykiem,
- wspieranie komórek organizacyjnych w tym procesie,
- formułowanie rekomendacji odnoszących się do działalności biznesowej, mających wpływ na poziom ryzyka,
- rekomendowanie podjęcia działań w obszarze jego zarządzania,
- koordynacja procesu walidacji rezerw,
- dbanie o zgodność przyjmowanych rozwiązań w zakresie zarządzania ryzykiem ze Strategią Zarządzania Ryzykiem,
- przyjmowanie roli arbitra w przypadku sporów pomiędzy różnymi komórkami organizacyjnymi w zakresie tego procesu,
- raportowanie do Zarządu, za pośrednictwem Departamentu Zarządzania Ryzykiem, wszelkich istotnych informacji i rekomendacji podjętych przez Komitet.

Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami

Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami jest organem powołanym przez Zarząd Spółki w celu koordynowania i nadzorowania procesu inwestycyjnego oraz procesu zarządzania ryzykiem rynkowym i kredytowym w zakresie działalności inwestycyjnej oraz monitorowania pozycji kapitałowej Spółki.

Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami wydaje opinie i rekomendacje w sprawach dotyczących zakresu działalności komórek organizacyjnych, mającej istotny wpływ na poziom ryzyka rynkowego oraz kredytowego.

Zakres kompetencji Komitetu obejmuje w szczególności:

- nadzorowanie alokacji aktywów i wykorzystania limitów inwestycyjnych,
- wspieranie decyzji inwestycyjno-biznesowych,
- implementację i nadzorowanie procesu zarządzania ryzykiem rynkowym oraz kredytowym,
- wsparcie Zarządu w zakresie określenia apetytu na ryzyko oraz alokacji kapitału ekonomicznego na potrzeby ryzyka rynkowego oraz kredytowego, a także składanie raportów dotyczących tego kapitału,
- modyfikację limitów inwestycyjnych,
- podejmowanie decyzji inwestycyjnych,
- bieżący nadzór nad procesem zarządzania kapitałem.

W ramach Komitetu funkcjonuje wydzielony organ – Komitet Inwestycyjny, powołany przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz podlegający jego nadzorowi. Zadaniem Komitetu Inwestycyjnego jest operacyjne monitorowanie i analiza rynków finansowych, ich bieżącej sytuacji oraz krótko i średnioterminowych perspektyw. Na podstawie tej analizy wydawane są decyzje dotyczące nastawienia inwestycyjnego na poszczególne rodzaje ryzyka rynkowego, co przekłada się na alokację na poszczególne klasy ryzyka w ramach przyznanych limitów inwestycyjnych.

Komitet Projektów

Komitet nadzoruje realizację działań wprowadzających istotną zmianę w strukturze organizacyjnej, teleinformatycznej czy w konstrukcji procesów nierzadko wymagających wysokich nakładów inwestycyjnych, zwiększonego lub dodatkowego zaangażowania kadry pracowniczej, mających charakter odmienny od bieżącej, rutynowej działalności Spółki.

Spółka realizuje takie zadania w formie powołanych projektów celowych.

Za nadzór nad zarządzaniem projektami w Spółce odpowiada Zarząd Spółki. Jednocześnie każdy z członków Zarządu bezpośrednio nadzoruje projekty realizowane w swoim obszarze odpowiedzialności, wypełniając tym samym funkcję tzw. sponsora tych projektów.

Komitet Jakości Danych

Komitet Jakości Danych jest organem powołanym przez Zarząd Spółki w celu wspierania sprawnego systemu zarządzania jakością danych w Spółce.

Zadania i uprawnienia Komitetu to przede wszystkim:

- podejmowanie decyzji dotyczących strategii zarządzania jakością danych w Spółce,
- określanie priorytetów i istotności poszczególnych obszarów oraz procesów z perspektywy zarządzania tym obszarem,
- monitorowanie głównych miar jakości danych, realizacja inicjatyw oraz projektów mających na celu ich poprawę w cyklu kwartalnym,
- coroczna weryfikacja wykorzystywanych mechanizmów kontroli adekwatnie do potrzeb Spółki,
- przyjmowanie roli arbitra w przypadku sporów dotyczących procesu zarządzania jakością danych pomiędzy różnymi komórkami organizacyjnymi,

- raportowanie do Zarządu Spółki, w ramach okresowego raportowania, wszelkich istotnych informacji i rekomendacji podjętych przez Komitet,
- wydawanie rekomendacji oraz zatwierdzanie procedur w zakresie zarządzania jakością danych dla poszczególnych komórek organizacyjnych Spółki.

Komitet Rozwoju i Utrzymania Systemów

Podstawowym zadaniem Komitetu Rozwoju i Utrzymania Systemów jest zarządzanie Zmianą bieżącą w IT od momentu pojawienia się idei do przeglądu powdrożeniowego, poprzez alokowanie zasobów niezbędnych na utrzymanie systemów informatycznych oraz wprowadzanie modyfikacji i usprawnień systemowych mniejszej skali zgodnie z priorytetami biznesowymi Spółki.

STRUKTURA ORGANIZACYJNA SPÓŁKI I KLUCZOWE PROCESY

W strukturze organizacyjnej Spółki wyodrębniono 8 pionów:

- > Prezesa Zarządu,
- > Produktów Indywidualnych,
- > Produktów Bancassurance,
- > Rozwoju i Ubezpieczeń Korporacyjnych,
- > Sprzedaży,
- > Operacji i Likwidacji Szkód,
- > Finansów,
- > IT.

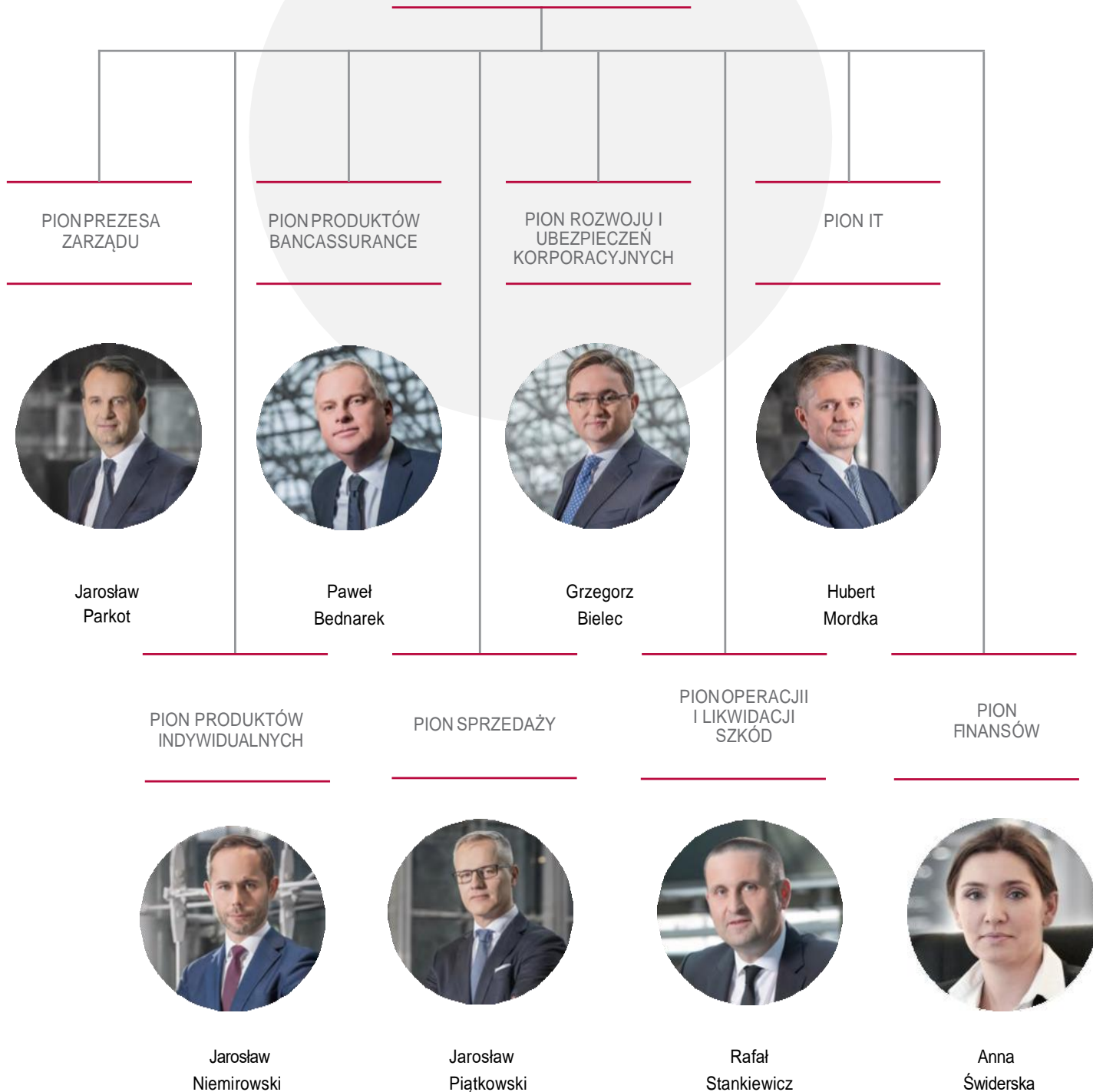
W grudniu 2019 roku Zarząd podjął uchwałę w sprawie zmian organizacyjnych w Pionie Rozwoju i Ubezpieczeń Korporacyjnych polegających na likwidacji z dniem 31 grudnia 2019 roku Biura Leasingów Komunikacyjnych i utworzeniu z dniem 1 stycznia 2020 roku Departamentu Leasingów oraz Departamentu Sprzedaży Zdalnej.

W lutym 2020 roku Zarząd podjął uchwałę w sprawie zmian organizacyjnych w Pionie Produktów Indywidualnych polegających na likwidacji z dniem 29 lutego 2020 roku Departamentu Rozwoju Produktów Komunikacyjnych i Taryfikacji oraz utworzeniu z dniem 1 marca 2020 roku Departamentu Produktów Komunikacyjnych, Departamentu Programów Samochodowych, Departamentu Taryfikacji oraz Biuro Rozwoju Oferty Ubezpieczeń. Z dniem 1 lipca 2020 roku w Departamencie Sprzedaży powołano trzy nowe Regionalne Centra Sprzedaży: RCS Bydgoszcz, RCS Tarnów oraz RCS Katowice 3.

Struktura organizacyjna na dzień 31 grudnia 2020 roku przedstawiona została na poniższym diagramie.

warta.

TUiR „WARTA” S.A.

Rysunek 7.
Struktura organizacyjna Spółki

W strukturze organizacyjnej Spółki wyodrębniono dodatkowo stanowiska Pełnomocnika do Spraw Ochrony Informacji Niejawnych oraz Inspektora Ochrony Danych IOD, bezpośrednio podległych Prezesowi Zarządu.

Pion Prezesa Zarządu

Prezesem Zarządu Spółki jest Jarosław Parkot, odpowiedzialny za zarządzanie Spółką oraz za nadzór nad komórkami organizacyjnymi, funkcjami i procesami ustanowionymi w ramach Pionu Prezesa Zarządu.

Do głównych zadań Pionu Prezesa Zarządu należą: zapewnienie funkcjonowania Spółki zgodnie z przepisami prawa i wewnętrznymi regulacjami, dokonywanie niezależnej oceny procesów oraz identyfikację i ocenę ryzyk istotnych dla działalności Spółki występujących w tych procesach, zarządzanie potencjałem ludzkim, obsługa kadrowo-płacowa oraz strategia marketingowa i działania o charakterze public relations.

Pion Produktów Indywidualnych

Wiceprezesem Zarządu Spółki odpowiedzialnym za nadzór nad komórkami organizacyjnymi, funkcjami i procesami ustanowionymi w ramach Pionu Produktów Indywidualnych jest Jarosław Niemirowski.

Głównymi zadaniami Pionu Produktów Indywidualnych są: tworzenie i modyfikacja oferty produktowej dla poszczególnych grup produktów (m.in. komunikacyjnych, pozostałych majątkowych, MŚP), monitoring portfela indywidualnych ubezpieczeń komunikacyjnych, kreowanie i wdrażanie strategii produktowej korporacyjnych ubezpieczeń komunikacyjnych.

Pion Rozwoju i Ubezpieczeń Korporacyjnych

Wiceprezesem Zarządu Spółki odpowiedzialnym za nadzór nad komórkami organizacyjnymi, funkcjami i procesami ustanowionymi w ramach Pionu Rozwoju jest Grzegorz Bielec.

Głównymi zadaniami Pionu Rozwoju i Ubezpieczeń Korporacyjnych są: zarządzanie realizacją projektów nakierowanych na rozwój sprzedaży, analizowanie nowych obszarów rozwojowych, optymalizację procesów obsługowych, w szczególności w zakresie likwidacji szkód oraz operacji a także w zakresie dostosowania procesów w Spółce do nowych wymogów regulacyjnych, zarządzanie sprzedażą ubezpieczeń korporacyjnych za pośrednictwem brokerów, reasekuracja (konstrukcja, realizacja oraz rozliczanie programów i umów reasekuracyjnych) oraz zarządzanie sprzedażą ubezpieczeniowych produktów bancassurance oraz leasingowych oraz opracowanie i realizacja strategii w zakresie sprzedaży ubezpieczeń w kanałach zdalnych

Pion Produktów Bancassurance

Wiceprezesem Zarządu Spółki odpowiedzialnym za nadzór nad komórkami organizacyjnymi, funkcjami i procesami ustanowionymi w ramach Pionu Produktów Bancassurance

jest Paweł Bednarek.

Głównymi zadaniami Pionu Produktów Bancassurance są: opracowanie oferty produktowej oraz wycena ryzyka i taryfikacja w zakresie rozwijanej współpracy z partnerami bancassurance a także w ramach programów affinity.

Pion Sprzedaży

Wiceprezesem Zarządu Spółki odpowiedzialnym za nadzór nad komórkami organizacyjnymi, funkcjami i procesami ustanowionymi w ramach Pionu Sprzedaży jest Jarosław Piątkowski.

Głównymi zadaniami Pionu Sprzedaży są procesy sprzedaży produktów ubezpieczeniowych dla klientów indywidualnych oraz korporacyjnych (akwizycja, sprzedaż, wsparcie sprzedaży), wdrażanie nowoczesnych i skutecznych modeli w zakresie zarządzania strukturami sprzedaży. Sprzedaż ubezpieczeń do klientów indywidualnych oraz małych i średnich przedsiębiorstw realizowana jest za pośrednictwem agentów wyłącznych, multiagencji i dealerów samochodowych. Natomiast sprzedaż ubezpieczeń do klientów korporacyjnych realizowana jest w ramach procesów ustanowionych w Pionie Rozwoju i Ubezpieczeń Korporacyjnych (patrz punkt powyżej) za pośrednictwem brokerów. Innym nie mniej ważnym zadaniem Pionu jest m. in.: zapewnienie wszystkim kanałom dystrybucji procesów szkoleniowych celem podnoszenia efektywności sprzedażowych i osiągania celów zgodnych ze strategią Spółki.

Pion Operacji i Likwidacji Szkód

Wiceprezesem Zarządu Spółki odpowiedzialnym za nadzór nad komórkami organizacyjnymi, funkcjami i procesami ustanowionymi w ramach Pionu Operacji i Likwidacji Szkód jest Rafał Stankiewicz.

Głównymi zadaniami Pionu Operacji i Likwidacji Szkód są: likwidacja szkód, w tym także obsługa regresów i komisarki awaryjnej, rejestracja polis, inkaso składki, windykacja i obsługa posprzedażowa, zarządzanie siecią warsztatów, zapewnienie wysokiej jakości zdalnej obsługi klientów, w tym pośredników współpracujących ze Spółką.

Pion Finansów

Wiceprezesem Zarządu Spółki odpowiedzialnym za nadzór nad komórkami organizacyjnymi, funkcjami i procesami ustanowionymi w ramach Pionu Finansów jest Anna Świdarska.

Główne zadania Pionu Finansów dotyczą obszarów: ewidencji księgowej i sprawozdawczości finansowej, rachunkowości zarządczej, planowania biznesowego, aktuariatu, zarządzania portfelem inwestycyjnym, zarządzania ryzykiem oraz zarządzania nieruchomościami a także ogólnego wsparcia administracyjnego.

Pion IT

Wiceprezesem Zarządu Spółki odpowiedzialnym za nadzór nad komórkami organizacyjnymi, funkcjami i procesami ustanowionymi w ramach Pionu IT jest Hubert Mordka.

Głównymi zadaniami Pionu IT są: budowa, rozwój i utrzymanie systemów i infrastruktury informatycznej i telefonicznej w Spółce, a także zapewnienie bezpieczeństwa teleinformatycznego.

ZASADY WSPÓŁPRACY ZARZĄDU Z PODLEGLYMI KOMÓRKAMI ORGANIZACYJNYMI

Zgodnie z zasadami ładu korporacyjnego Spółka ma przejrzystą oraz adekwatną do skali prowadzonej działalności oraz podejmowanego ryzyka strukturę organizacyjną, w której podległość służbowa, zadania, zakresy obowiązków i odpowiedzialności oraz linie raportowania są wyraźnie przypisane i odpowiednio podzielone. Struktura organizacyjna została precyzyjnie określona w Regulaminie Organizacyjnym Spółki, tak by nie zachodziły wątpliwości, co do zakresu zadań i odpowiedzialności odpowiednich komórek organizacyjnych i stanowisk kierowniczych, a zwłaszcza by nie dochodziło do nakładania się na siebie obowiązków i odpowiedzialności.

Dążąc do zapewnienia odpowiedniego poziomu komunikacji wewnętrznej, członkowie Zarządu organizują cykliczne spotkania, przynajmniej raz w tygodniu, z podległymi im dyrektorami B-1. Cele spotkań to wymiana informacji w obrębie każdego pionu organizacyjnego i omówienie zrealizowanych, bieżących oraz przyszłych

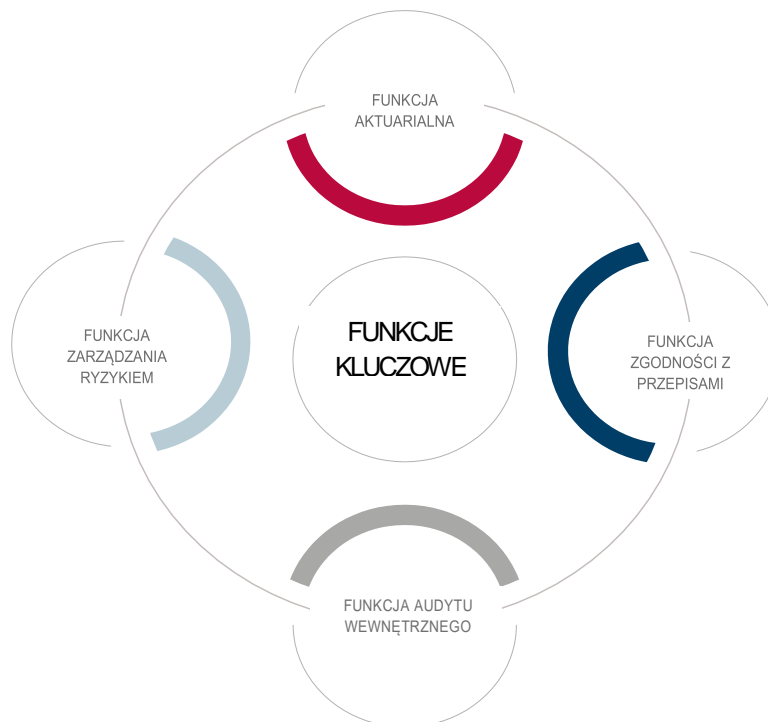
zadań poszczególnych komórek organizacyjnych. W 2020 roku ze względu na panującą w kraju pandemię COVID-19 większość spotkań odbywała się przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

Podobne cele mają spotkania Zarządu ze wszystkimi dyrektorami B-1 organizowane przynajmniej raz w roku. Cele takich spotkań to także integracja kadry kierowniczej Spółki, omówienie wyników finansowych, bieżącej sytuacji Spółki oraz jej pozycji na rynku, a także jej planów i przyszłych celów. Jednakże ze względu na wyjątkową sytuację panującą w 2020 roku, Zarząd zrezygnował z corocznego spotkania z dyrektorami B-1, w zamian zorganizowane zostało zdalne spotkanie Zarządu ze wszystkimi pracownikami Spółki.

Aby zoptymalizować współpracę pomiędzy Zarządem Spółki a dyrektorami departamentów już na etapie rekrutacji kandydatów na stanowiska menadżerskie, zwraca się uwagę na to, aby spełniali oni wymagane kryteria w zakresie zgodności profilu kandydata z profilem stanowiska pod wieloma względami: kompetencji, doświadczenia, wiedzy, motywacji, zdolności menadżerskich, a także osobowości oraz umiejętności budowania zespołu, który ma osiągać założone cele.

FUNKCJE KLUCZOWE

W celu zapewnienia efektywnego systemu zarządzania, stanowiącego istotny element systemu Wypłacalność 2, w Spółce wdrożono następujące funkcje kluczowe:

Rysunek 8.
Funkcje kluczowe w Spółce

W ramach każdej funkcji kluczowej opracowano i udokumentowano zasady jej działania, ustanowiono role i obowiązki komórek organizacyjnych wykonujących czynności związane z daną funkcją, a także stworzono procesy raportowania i współpracy pomiędzy nimi oraz z Zarządem i Radą Nadzorczą, a także wspierającymi je komitetami.

Zadania realizowane w ramach funkcji kluczowych służą zapewnieniu ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem, kapitałem i płynnością Spółki, a dodatkowo, przy zachowaniu modelu trzech linii obrony, zapewniają warunki do dbałości o dobro Spółki.

Szczegółowy opis wdrożenia funkcji kluczowych został zaprezentowany w rozdziałach: B.3.2 (funkcja zarządzania ryzykiem), B.4.2 (funkcja zgodności z przepisami), B.5 (funkcja audytu wewnętrznego) oraz B.6 (funkcja aktuarialna) niniejszego Sprawozdania.

MODEL TRZECH LINII OBRONY

Rysunek 9.
Model trzech linii obrony

SYSTEM PRZEKAZYWANIA INFORMACJI

Spółka stosuje skuteczny system przekazywania informacji poprzez efektywne raportowanie w ramach poszczególnych obszarów kompetencji oraz odpowiednią komunikację na wszystkich szczeblach struktury organizacyjnej. Efektywność tego procesu oceniana jest dodatkowo w ramach corocznego przeglądu dokonywanego przez osoby nadzorujące funkcje kluczowe, a jego wyniki przekazywane są do Zarządu Spółki.

B.1.2 Schemat wynagradzania

POLITYKA WYNAGRADZANIA

Ustalona w Spółce Polityka wynagradzania TUiR „WARTA” S.A. jest kształtowana zgodnie ze strategią działalności Spółki, w szczególności ze strategią zarządzania ryzykiem, profilem ryzyka, celami, praktykami w zakresie zarządzania ryzykiem oraz długoterminowymi interesami i wynikami całej Spółki.

Polityka wynagradzania TUiR „WARTA” S.A. dotyczy pracowników Spółki, w tym osób nadzorujących funkcje kluczowe.

W 2020 roku funkcjonował w Spółce Regulamin wynagradzania pracowników Towarzystwa Ubezpieczeń i Reasekuracji „WARTA” S.A. Zgodnie z ww. regulaminem wynagrodzenie pracowników obejmuje następujące składniki wynagrodzenia:

- > wynagrodzenie zasadnicze,
- > zmienny składnik wynagrodzenia.

Wynagrodzenie zasadnicze ustalone jest na podstawie wyceny realizowanych zadań w ramach powierzonego rodzaju pracy (funkcji) oraz z uwzględnieniem stanowiska określonego w umowie o pracę. Określenie jego poziomu odbywa się z uwzględnieniem benchmarku wewnętrznego i zewnętrznego.

Wynagrodzenie zasadnicze stanowi odpowiednio wysoką część całkowitego wynagrodzenia pracownika, co zapobiega nadmiernemu uzależnieniu pracowników od zmiennych składników i pozwala Spółce stosować w pełni elastyczne zasady dotyczące premiowania, umożliwiając między innymi niewypłacanie zmiennego składnika wynagrodzenia w obiektywnie uzasadnionych sytuacjach.

Rodzaj i konstrukcja zmiennego składnika wynagrodzenia (premia lub nagroda uznaniowa) uzależnione są od rodzaju wykonywanej pracy (funkcji) i od przypisania pracownika do jednej z trzech grup (sprzedaż, operacje, wsparcie). Pracownicy w obszarze sprzedaży i operacji objęci są planami premiowymi, natomiast pracownicy w obszarze wsparcia – roczną nagrodą uznaniową.

W zakresie przekazywania informacji do odbiorców zewnętrznych, w tym w szczególności do organu nadzoru, Spółka podejmuje działania zgodne z przyjętą poprzez Uchwałę Zarządu regulacją wewnętrzną Zasady przekazywania informacji i udzielania odpowiedzi na pisma Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego i organów administracji publicznej oraz wykonywania obowiązków sprawozdawczych w TUiR „WARTA” S.A. Na podstawie przyjętej regulacji Spółka określiła zasady opracowywania, rejestrowania i przekazywania do organów administracji publicznej sprawozdań i innych wymaganych dokumentów wraz ze wskazaniem komórki organizacyjnej odpowiedzialnej za ich realizację.

Plany premiowe uwzględniają specyfikę pracy pracownika i zadania komórki organizacyjnej, do której przynależy, w związku z czym istnieją zróżnicowane systemy premiowe, takie jak:

- roczny plan premiowy – dla pracowników w obszarze zarządzania aktywami oraz pracowników realizujących zadania underwritera w programach międzynarodowych,
- kwartalny plan premiowy – dla pracowników zaliczanych do grup sprzedaż i operacje,
- miesięczny zadaniowy plan premiowy – w obszarze likwidacji szkód i w Departamencie Contact Center,
- miesięczny plan premiowy za sprzedaż ubezpieczeń w obszarze dealerów samochodowych,
- roczna nagroda uznaniowa, której wysokość zależy od wyniku rocznej oceny okresowej pracownika – dla pracowników w obszarze wsparcia, w tym pracowników nadzorujących kluczowe funkcje, którzy nie są objęci żadnym planem premiowym.

Zasadą jest, że kryteriami, od których uzależnione jest przyznanie i wysokość zmiennego składnika wynagrodzenia, są wyniki Spółki, wyniki indywidualne pracownika oraz ocena pracy i postawy pracownika. Z uwagi na specyfikę realizowanych zadań, wprowadzane są modyfikacje w tym zakresie dla niektórych grup pracowników.

WYNAGRODZENIE OSÓB NADZORUJĄCYCH FUNKCJE KLUCZOWE SPÓŁKI

Zasady wynagradzania pracowników wykonujących nadzór nad funkcjami kluczowymi są zgodne z zasadami Rozporządzenia delegowanego, w tym w szczególności uwzględniają stopień realizacji zadań związanych z tymi funkcjami.

WYNAGRODZENIE CZŁONKÓW ZARZĄDU SPÓŁKI

Obowiązujące w 2020 roku zasady wynagradzania członków Zarządu Spółki zostały uchwalone przez Radę Nadzorczą Spółki.

Wysokość indywidualnego wynagrodzenia członka Zarządu Spółki ustalana jest przez Radę Nadzorczą w drodze uchwały z uwzględnieniem rekomendacji Komitetu ds. Wynagrodzeń.

Na wynagrodzenie członka Zarządu Spółki składają się:

- wynagrodzenie zasadnicze,
- premia roczna,
- pozostałe świadczenia.

Struktura wynagrodzenia członków Zarządu skomponowana jest w taki sposób, aby ograniczać potencjalną skłonność do podejmowania nadmiernego ryzyka. Zapewnia to w szczególności zachowanie relacji wzajemnej istotności między stałymi i zmiennymi składnikami wynagrodzenia. Należy też zaznaczyć, że wysokość części zmiennej (premii) uzależniona jest nie tylko od stopnia realizacji ilościowych celów biznesowych, ale także od oceny jakościowej danego członka Zarządu, która uwzględnia aspekty dotyczące skuteczności zarządzania ryzykiem. Ponadto w ramach obowiązujących zasad premiowania istnieje możliwość niewypłacenia premii.

Prawo do premii rocznej oraz jej wysokość uzależnione są od:

- poziomu realizacji kluczowych wskaźników efektywności (KPI) ustalonych przez Radę Nadzorczą Spółki na dany rok kalendarzowy,

B.1.3 Istotne zmiany w systemie zarządzania

Poza opisanymi wyżej zmianami w składzie Rady Nadzorczej oraz Zarządu Spółki nie wystąpiły w okresie

- wyniku oceny okresowej uwzględniającej – obok realizacji celów indywidualnych – adekwatną do zakresu odpowiedzialności członka Zarządu Spółki ocenę prowadzenia działalności Spółki z uwzględnieniem profilu ryzyka i kosztu kapitału, obejmującą zwłaszcza następujące elementy:

- pozycję kapitałową,
- dane dotyczące wykorzystania budżetu ryzyka oraz limitów inwestycyjnych,
- wyniki analizy najbardziej istotnych ryzyk wraz z informacją o podjętych działaniach/mechanizmach kontrolnych ograniczających te ryzyka.

Płatność znacznej części premii rocznej jest odroczone na okres nie krótszy niż 3 lata.

WYNAGRODZENIE CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ SPÓŁKI

W przypadku członków Rady Nadzorczej zasadą jest nieodpłatne pełnienie funkcji w Radzie Nadzorczej Spółki, chyba że Walne Zgromadzenie postanowi o przyznaniu wynagrodzenia dla danego członka Rady Nadzorczej Spółki.

Stosownie do przyjętej zasady w 2019 roku prawo do wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji w Komitecie Audytu Rady Nadzorczej zostało przyznane tylko niezależnym, w rozumieniu art. 129 ust. 3 ustawy z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz.U.2020.1415), członkom Rady Nadzorczej.

PROGRAM EMERYTALNO-RENTOWY

W 2020 roku w Spółce funkcjonował Pracowniczy Plan Kapitałowy wprowadzony na podstawie zawartej przez Spółkę umowy o zarządzanie PPK, funkcjonujący na zasadach określonych w Ustawie z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (Dz.U.2018.2215).

sprawozdawczym inne istotne zmiany w systemie zarządzania.

B.1.4 Informacje na temat istotnych transakcji z akcjonariuszami, osobami wywierającymi istotny wpływ na Spółkę, członkami Zarządu oraz Rady Nadzorczej

W trakcie 2020 roku Spółka nie udzieliła pożyczek, kredytów, gwarancji oraz zaliczek:

- Akcjonariuszom oraz członkom ich organów zarządzających i nadzorujących,

- członkom Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki oraz członkom ich rodzin,
- innym osobom wywierającym znaczący wpływ na Spółkę, w tym osobom nadzorującym funkcje kluczowe.

B.1.5 Ocena adekwatności systemu zarządzania

Przegląd funkcjonowania systemu zarządzania w Spółce jest przeprowadzany w czwartym kwartale każdego roku i obejmuje swoim zakresem takie obszary, jak:

- struktura organizacyjna,
- system przekazywania / obiegu informacji,
- funkcja zarządzania ryzykiem oraz ciągłość działania,
- funkcja zgodności z przepisami,
- funkcja audytu wewnętrznego,
- funkcja aktuarialna,
- outsourcing,
- zasady w zakresie spełniania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji,
- system kontroli wewnętrznej,
- dystrybucja ubezpieczeń.

Przegląd poszczególnych elementów systemu zarządzania jest wykonywany przez wybrane komórki organizacyjne Spółki. W wyniku analizy przeprowadzonej w 2020 roku nie wskazano na potrzebę wprowadzania istotnych zmian w systemie zarządzania Spółki. Raport z tego przeglądu podlegał zatwierdzeniu przez Zarząd Spółki.

Komórka ds. audytu wewnętrznego dokonuje niezależnej oceny systemu kontroli wewnętrznej w Spółce.

W 2020 roku nie zidentyfikowano obszarów działalności Spółki wymagających natychmiastowych działań naprawczych. Wyniki oceny są przedstawiane Zarządowi Spółki, a następnie Komitetowi Audytu Spółki, który dokonuje własnej oceny adekwatności i efektywności systemu kontroli wewnętrznej Spółki, w szczególności dotyczącej sprawozdawczości finansowej, funkcji zgodności z przepisami raz funkcji audytu wewnętrznego.

Biorąc pod uwagę zarówno powyższe informacje, jak i wyniki regularnego raportowania innych funkcji kluczowych, wyniki badania sprawozdań finansowych i raporty pokontrolne podmiotów zewnętrznych, Zarząd Spółki ocenił, że w 2020 roku system zarządzania, w tym system kontroli wewnętrznej, był adekwatny do skali i złożoności prowadzonej działalności i pozwalał na skuteczną identyfikację i zarządzanie ryzykiem mogącym wpłynąć na osiągnięcie celów biznesowych Spółki.

Rada Nadzorcza Spółki pozytywnie oceniła system zarządzania oraz adekwatność, efektywność i skuteczność systemu kontroli wewnętrznej funkcjonujących w Spółce w 2020 roku.

B.2 Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji

B.2.1 Polityka w zakresie kompetencji i reputacji

W Spółce została wdrożona Polityka TUiR „WARTA” S.A. w zakresie spełniania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji przez osoby, które faktycznie zarządzają Spółką lub pełnią inne kluczowe funkcje. Polityka została zatwierdzona przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki.

Określa ona kryteria, które muszą spełniać członkowie Zarządu, członkowie Rady Nadzorczej oraz pracownicy nadzorujący funkcje kluczowe Spółki.

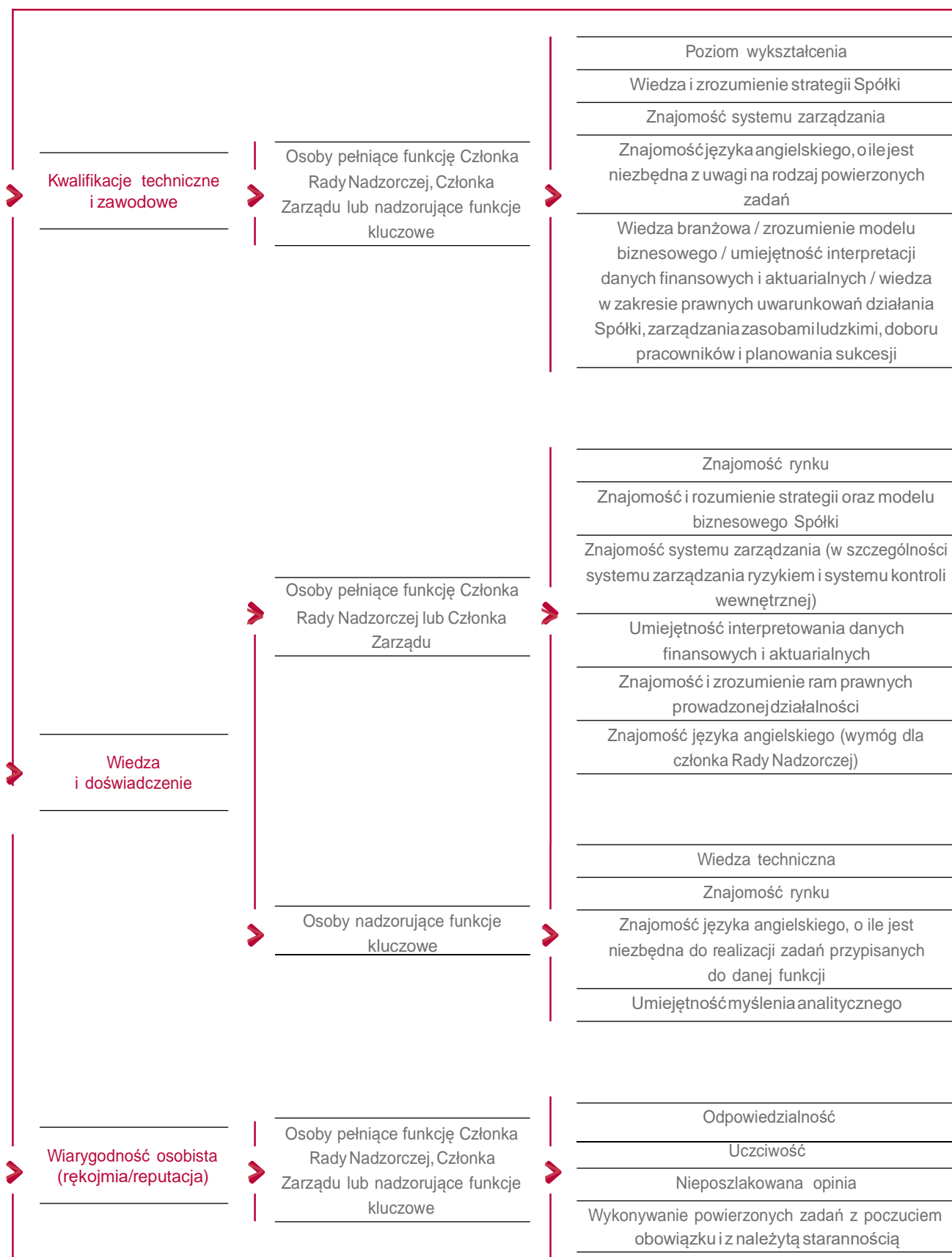
Celem Polityki jest zapewnienie ciągłego spełniania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji – w rozumieniu Art. 42 Dyrektywy Wyłącalność 2 – przez

osoby, które faktycznie zarządzają Spółką lub pełnią inne kluczowe funkcje.

W ramach Polityki TUiR „WARTA” S.A. w zakresie spełniania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji w odniesieniu do osób, które faktycznie zarządzają Spółką lub pełnią inne kluczowe funkcje, funkcjonuje zasada corocznej samooceny członków Zarządu i Rady Nadzorczej.

Charakterystykę wymogów dotyczących kompetencji i reputacji przedstawia rysunek 10:

WYMOGI W ZAKRESIE KOMPETENCJI I REPUTACJI

Rysunek 10.

Wymogi w zakresie kompetencji i reputacji

Zaprezentowane powyżej wymogi w zakresie kompetencji i reputacji muszą być spełnione przez wszystkie osoby faktycznie kierujące Spółką lub pełniące inne funkcje kluczowe, przy czym:

- indywidualne kompetencje poszczególnych członków Zarządu / Rady Nadzorczej powinny dopełniać się w taki sposób, aby zapewniać odpowiedni poziom kolegialnego zarządzania / sprawowania nadzoru nad wszystkimi obszarami działalności Spółki,
- w przypadku zmian personalnych w składzie Zarządu / Rady Nadzorczej kolegialne zarządzanie / sprawowanie nadzoru nad Spółką oraz umiejętności techniczne i zawodowe członków Zarządu / Rady Nadzorczej powinny zostać zachowane,
- wymagania dotyczące kwalifikacji technicznych i zawodowych osób nadzorujących kluczowe funkcje są ściśle związane ze specyfiką zadań przypisanych do danej funkcji,
- przy ocenie kwalifikacji technicznych i zawodowych wymaganych od osób nadzorujących kluczowe funkcje obowiązuje zasada proporcjonalności, tj. uwzględnia się ryzyka związane z działalnością Spółki i zadaniami przypisanymi do danej funkcji kluczowej,
- osoba nadzorująca funkcję kluczową powinna mieć doświadczenie zawodowe niezbędne do wykonywania takiego zadania,
- osoby nadzorujące funkcje kluczowe powinny regularnie

podnosić swoje kwalifikacje zawodowe oraz przedkładać Spółce dokumenty potwierdzające ich podwyższenie,

- przed powołaniem w skład Zarządu / Rady Nadzorczej oraz przed powierzeniem nadzoru nad funkcją kluczową konieczne jest zweryfikowanie, czy osoba kandydująca na takie stanowisko spełnia wymogi określone w Ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

W przypadku podjęcia przez Spółkę decyzji o zleceniu wykonywania funkcji kluczowych na zewnątrz (outsourcing), Spółka musi zapewnić, aby osoby zatrudnione u dostawcy usług, które są odpowiedzialne za ich realizację, miały wystarczające kwalifikacje techniczne i zawodowe oraz odpowiednią osobistą wiarygodność (rękojmię/ reputację).

WYMAGANIA W STOSUNKU DO PRACOWNIKÓW WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI NALEŻĄCE DO FUNKCJI KLUCZOWYCH

Kandydaci na stanowiska, na których wykonywane są czynności należące do funkcji kluczowych, powinni spełniać wymogi w zakresie kompetencji (niezbędnego doświadczenia zawodowego) i rękojmi wykonywania zadań w sposób należyty – proporcjonalnie do wykonywanych czynności.

B.2.2 Proces oceny kompetencji i reputacji

OCENA KOMPETENCJI I REPUTACJI NA ETAPIE REKRUTACJI

Polityka rekrutacji pracowników, w tym na stanowiska odpowiedzialne za nadzorowanie funkcji kluczowych, zakłada, że podstawowym kryterium selekcji kandydatów jest zgodność z wymaganym profilem stanowiska pod względem kompetencji, doświadczenia, wiedzy, motywacji, prawości i uczciwości. Wymagania dotyczące wykształcenia, wiedzy w określonych obszarach, doświadczenia oraz umiejętności niezbędnych do poprawnego wykonywania zadań na określonym stanowisku zawarte są w kwestionariuszu opisu stanowiska.

Zgodnie z Polityką TUIR „WARTA” S.A. w zakresie spełniania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji przez osoby, które faktycznie zarządzają Spółką lub pełnią inne kluczowe funkcje powierzenie funkcji w Zarządzie Spółki, Radzie Nadzorczej Spółki lub zatrudnienie pracownika nadzorującego funkcję kluczową bądź wykonującą czynności na rzecz funkcji kluczowej może nastąpić wyłącznie pod warunkiem uprzedniej weryfikacji spełniania przez tę osobę obowiązujących wymogów określonych w powyższej Polityce oraz w przepisach wydanych na jej podstawie.

W przypadku kandydatów na członków Zarządu proces takiej weryfikacji odbywa się na poziomie Rady Nadzorczej

Spółki. W przypadku kandydatów na stanowiska odpowiedzialne za nadzorowanie funkcji kluczowych oraz na stanowiska, na których wykonywane są czynności na rzecz danej funkcji kluczowej, proces rekrutacji przebiega zgodnie ze szczegółowymi zasadami określonymi w Polityce rekrutacji oraz w Instrukcji służbowej *Szczególne wymogi dotyczące rekrutacji na stanowiska związane z nadzorowaniem funkcji kluczowych oraz na funkcje, w ramach których wykonywane są czynności należące do funkcji kluczowych w rozumieniu wymogów Wypłacalność 2 w TUIR „WARTA” S.A.*

Proces rekrutacji obejmuje dwa etapy rozmów (zgodnie z zasadą czterech oczu). Ostateczna decyzja o powołaniu kandydata w skład Zarządu Spółki należy do Rady Nadzorczej Spółki, a o zatrudnieniu danej osoby na stanowisku odpowiedzialnym za nadzorowanie funkcji kluczowej oraz stanowisku, na którym wykonywane są czynności na rzecz danej funkcji kluczowej należy odpowiednio do członka Zarządu nadzorującego daną komórkę organizacyjną w Spółce lub B-1 odpowiedzialnego za nadzorowanie danej funkcji kluczowej. W przypadku osoby kandydującej na stanowisko kierującego Departamentem Audytu Wewnętrzny zatrudnienie kandydata uzgadniane jest z Komitetem Audytu.

BIEŻĄCA OCENA KOMPETENCJI I REPUTACJI

Spełnianie wymogów przez członków Zarządu i wszystkich

pracowników, w tym pracowników nadzorujących funkcje kluczowe i pracowników wykonujących czynności należące do funkcji kluczowych weryfikowane jest w ramach corocznej oceny dokonywanej odpowiednio na poziomie Rady Nadzorczej i przełożonego pracownika. Obejmuje ona m.in. zakres dotyczący należytego wykonywania powierzonych obowiązków i właściwej postawy.

Bieżąca ocena wykonywania obowiązków przeprowadzana jest zgodnie z zasadami określonymi w Polityce rocznych ocen okresowych w TUIR „WARTA” S.A., zgodnie z którą ocenie okresowej podlegają: poziom realizacji przez pracownika celów, jakość jego pracy, prezentowane postawy oraz zaangażowanie w porównaniu z innymi pracownikami. Jest ona dokonywana na podstawie kryteriów efektywnościowych i behawioralnych. Osoby na stanowiskach dyrektorów B-1 podlegają ocenie rocznej dokonywanej przez członków Zarządu z wykorzystaniem opisowego arkusza przygotowywanego dla osób zatrudnianych na stanowiskach kierowniczych.

Pracowników, w tym także pracowników odpowiedzialnych za nadzorowanie funkcji kluczowych, obowiązuje Kodeks postępowania TUIR „WARTA” S.A. zawierający zbiór wytycznych, zasad i reguł postępowania wynikających z ogólnych, szczególnie istotnych dla działalności Spółki norm moralnych i etycznych. Oznacza to, że w ramach przydzielonych obowiązków pracownicy Spółki powinni kierować się zasadami uczciwości, lojalności, profesjonalizmu, rzetelności i staranności.

Polityka TUIR „WARTA” S.A. w zakresie spełniania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji przez osoby, które faktycznie zarządzają Spółką lub pełnią inne kluczowe funkcje przewiduje również:

- cykliczną, w odstępach nie krótszych niż 5 lat, weryfikację wymogów ustanowionych dla osób faktycznie kierujących Spółką lub pełniących inne kluczowe funkcje w Spółce, celem zapewnienia ich adekwatności do realizowanych przez daną osobę zadań oraz zmieniającego się otoczenia rynkowego,
- weryfikację, niezależnie od okresowej oceny, o której mowa powyżej, wymagań osób faktycznie kierujących Spółką lub pełniących inne kluczowe funkcje w Spółce każdorazowo w przypadku:
  - powzięcia przez Spółkę informacji istotnych dla możliwości dalszego pełnienia przez te osoby powierzonych funkcji, a dotyczących w szczególności:
    - możliwych działań sprzecznych z przepisami powszechnie obowiązującymi,
    - przejawów niewłaściwego zachowania wpływającego negatywnie na wizerunek Spółki,
    - faktów poddających w wątpliwość możliwość spełniania wymogów w zakresie kwalifikacji merytorycznych,
    - faktów poddających w wątpliwość zdolność do realizacji z należytą rozważą i starannością zadań powierzonych przez Spółkę,
- wprowadzenia zmian dotyczących funkcji kluczowej nadzorowanej przez daną osobę:
  - o charakterze funkcjonalnym – odnoszącym się w szczególności do istotnego rozszerzenia lub istotnej zmiany nadzorowanego obszaru działalności Spółki,
  - w zakresie wymagań merytorycznych – wynikających zwłaszcza ze zmian przepisów powszechnie obowiązujących dotyczących nadzorowanej funkcji.

B.3 System zarządzania ryzykiem, w tym Własna Ocena Ryzyka i Wypłacalności

B.3.1 System zarządzania ryzykiem

CELE, ZADANIA I FUNKCJONOWANIE SYSTEMU ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Celem strategicznym w obszarze zarządzania ryzykiem jest unikanie sytuacji, które mogą stanowić zagrożenie dla osiągnięcia założonych celów biznesowych i kontynuacji działalności Spółki, przy jednoczesnym wykorzystywaniu nadarzających się szans biznesowych. W szczególności jest nim ograniczenie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat poprzez wdrożenie skutecznego procesu zarządzania ryzykiem, adekwatnego do aktualnego profilu ryzyka.

Zadania ww. systemu to:

- dostarczanie informacji na temat zidentyfikowanych indywidualnych ryzyk oraz profilu ryzyka Spółki,
- zapewnienie odpowiedniej reakcji na te ryzyka,
- monitorowanie poziomu ryzyka względem zdefiniowanych limitów wewnętrznych / poziomów ostrzegawczych / budżetu ryzyka,
- raportowanie wyników adekwatności kapitałowej.

System zarządzania ryzykiem obejmuje zespół zasad obowiązujących w Spółce. W ramach tego systemu Spółka:

- stosuje jednolitą klasyfikację ryzyka i terminologię z zakresu zarządzania ryzykiem,

- określiła podział ról i odpowiedzialności w tym procesie,
- ustanowiła funkcję zarządzania ryzykiem,
- stosuje sformalizowane polityki/procedury, które opisują ten proces i mają na celu identyfikację, pomiar lub szacowanie oraz monitorowanie i raportowanie ryzyka występującego w działalności Spółki.

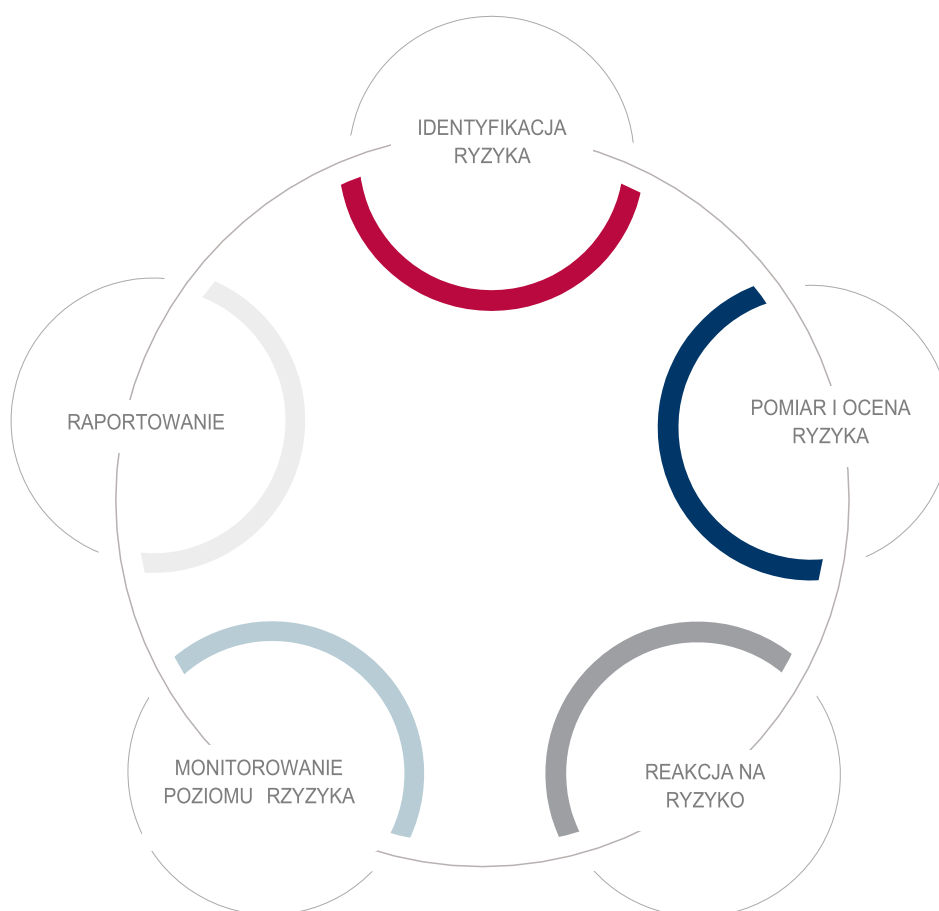
W celu efektywnego zarządzania ryzykiem Zarząd Spółki ustala i zatwierdza:

- poziom materialności, który jest wykorzystywany w procesie analizy ryzyk związanych z wdrożeniem produktu,
- poziom istotności ryzyka, który służy jako kryterium ilościowe do ich identyfikacji, mogących wywierać poważny, trwały i negatywny wpływ na sytuację finansową, aktywa netto lub wynik finansowy Spółki,

- budżet ryzyka wraz z alokacją na podbudzety, osobno dla każdego z głównych modułów formuły standardowej. Budżet ryzyka określa maksymalny akceptowalny poziom kapitałowego wymogu wypłacalności i definiuje apetyt na ryzyko Spółki.

PROCES ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

W procesie zarządzania ryzykiem Spółka stosuje jednolity katalog rodzajów ryzyka, którego celem jest zapewnienie, że wszystkie ryzyka, na które Spółka jest potencjalnie narażona, są identyfikowane i adekwatnie kontrolowane. Proces zarządzania ryzykiem jest procesem ciągłym, obejmującym następujące etapy:

Rysunek 11.

Proces zarządzania ryzykiem

Identyfikacja ryzyka

Proces identyfikacji polega na wykrywaniu ryzyk, które mogą mieć korzystny lub niekorzystny wpływ na osiągnięcie celów Spółki, w tym na ustaleniu przyczyn i obszarów ich występowania. Identyfikacja powinna dotyczyć wszystkich typów działalności, produktów, procesów i systemów w Spółce.

Pomiar ryzyka

Pomiar ryzyka definiuje się jako jakościowe lub ilościowe oszacowanie ekspozycji Spółki na ryzyka, tj. określenie wpływu i prawdopodobieństwa materializacji zidentyfikowanego ryzyka. Elementem procesu pomiaru jest wybór narzędzi wykorzystywanych do tego zadania.

W uzasadnionych przypadkach Spółka może stosować uproszczone metody pomiaru (w tym ocenę ekspercką).

Ocena ryzyka

Celem oceny ryzyka jest określenie, zgodnie z kryteriami przyjętymi przez Spółkę, czy jest ono istotne. Odbywa się to na podstawie uzyskanych wyników pomiaru.

Reakcja na ryzyko

Celem działań podejmowanych w odpowiedzi na ryzyko jest ograniczenie zagrożeń i wykorzystanie pojawiających się możliwości. Działania te powinny pozwolić na utrzymanie ekspozycji łącznej na ryzyko w ramach przyjętego budżetu ryzyka.

Spółka dopuszcza następujące rodzaje działań podejmowanych w odpowiedzi na ryzyko:

- unikanie – nieangażowanie się w określoną działalność biznesową,
- mitygowanie – działanie mające na celu zmniejszenie wpływu ryzyka lub prawdopodobieństwa jego wystąpienia,
- transfer – zawarcie dodatkowego kontraktu, umowy ubezpieczenia, umowy o partnerstwie itp. transferującego ryzyko na drugą stronę umowy,
- akceptację – przyjęcie możliwych konsekwencji wynikających z materializacji ryzyka,
- zwiększenie – decyzje polegające na zwiększeniu ponoszonego ryzyka w celu poprawy osiąganych wyników.

Monitorowanie

Monitorowanie to usystematyzowany sposób sporządzania i analizowania informacji o ryzyku. Ma ono charakter ciągły i obejmuje:

- monitoring poziomu i profilu ryzyka,
- monitoring statusu wdrożenia podjętych działań, które je ograniczają,
- ocenę ich efektywności.

Raportowanie

Raportowanie to regularne prezentowanie danych ilościowych i jakościowych zgodnie z wymaganiami poszczególnych technik i narzędzi zarządzania ryzykiem. Informacje dotyczące identyfikacji, pomiaru i oceny, powinny być przetwarzane i prezentowane właściwym odbiorcom w takiej formie i z taką częstotliwością, aby umożliwić im prawidłowe wykonanie obowiązków i włączenie aspektów ryzyka w proces podejmowania decyzji.

W ramach systemu zarządzania ryzykiem Spółka ustanowiła funkcję zarządzania ryzykiem oraz określiła jasny podział ról i obowiązków dla uczestników procesu zarządzania ryzykiem.

W omawianym procesie stosowana jest zasada

proporcjonalności, która oznacza, że procesy, techniki i metodologie są proporcjonalne do natury, wielkości oraz stopnia złożoności Spółki, a także do istotności poszczególnych rodzajów ryzyka.

Opisy etapów procesów zarządzania ryzykiem dla poszczególnych obszarów zawarte są w odpowiednich politykach (np. w Polityce ryzyka aktuarialnego, operacyjnego, ALM). Każdy opis obejmuje:

- definicję etapów i szczegółowy opis każdego etapu,
- zasady, którymi Spółka kieruje się przy projektowaniu, opracowywaniu, wdrażaniu, wykonywaniu, monitorowaniu i przeglądaniu poszczególnych działań,
- wskazanie technik i narzędzi stosowanych na każdym etapie procesu, a także odniesienia do odpowiednich regulacji wewnętrznych,
- zestaw instrumentów niezbędnych do opracowania i wdrożenia procesu zarządzania ryzykiem w praktyce (np. szablony, instrukcje).

Oprócz polityk dziedzinowych dedykowanych poszczególnym rodzajom ryzyka Spółka ustanowiła nadrzędne zasady ich identyfikacji i raportowania.

PROCES IDENTYFIKACJI I OCENY INDYWIDUALNYCH RYZYK ORAZ RAPORTOWANIE ZARZĄDCZE

Identyfikacja i ocena indywidualnych ryzyk dokonywana jest zgodnie z poniższymi zasadami.

- na bieżąco – w ramach procesów/ działań prowadzonych przez komórkę organizacyjną.

Komórki organizacyjne na bieżąco identyfikują ryzyka zarówno w swoich, jak i w innych procesach / obszarach działania. W przypadku ich identyfikacji w innej komórce organizacyjnej jest ona o tym fakcie informowana. Istotne ryzyka są raportowane na bieżąco oraz zgłaszane w ramach przygotowywania wniosków na Zarząd.

- w usystematyzowany, sformalizowany sposób w procesie Risk Scan.

W celu identyfikacji najistotniejszych rodzajów ryzyka w Spółce przeprowadzany jest w trybie półrocznym sformalizowany proces samooceny ryzyka – Risk Scan. Polega on na identyfikacji, pomiarze, monitorowaniu i raportowaniu rodzajów ryzyka, które mogą zagrozić realizacji założonych planów finansowych Spółki. Samoocena dotyczy wszystkich rodzajów ryzyka, zgodnie z katalogiem zdefiniowanym w Strategii zarządzania ryzykiem, w tym m.in.: ryzyka aktuarialnego, rynkowego, kredytowego i operacyjnego.

W trakcie oceny rozpatrywane są w szczególności ryzyka, które mogą mieć istotny wpływ na wynik/kapitały Spółki w rocznej perspektywie.

- w usystematyzowany, sformalizowany sposób w procesie identyfikacji i oceny nowo pojawiających się ryzyk (tzw. emerging risks).

Spółka przeprowadza również identyfikację i ocenę nowo

pojawiających się ryzyk co najmniej raz w roku. Jest ona przeprowadzana na podstawie tzw. opinii eksperckiej.

- w trakcie przygotowywania Planu Biznesowego i dotyczy rodzajów ryzyk, które mogą ujawnić się w trakcie jego realizacji w perspektywie długoterminowej.

KATALOG RODZAJÓW RYZYK ZIDENTYFIKOWANYCH W SPÓŁCE ORAZ PROCES ZARZĄDZANIA NIMI

Zgodnie ze Strategią zarządzania ryzykiem zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Spółki ryzyko definiuje się jako możliwość wystąpienia zdarzeń, zarówno negatywnych, jak i pozytywnych, które mogą mieć wpływ na osiągnięcie zamierzonych celów biznesowych Spółki.

Aby zapewnić ich kompletną identyfikację, Spółka stosuje jednolity katalog rodzajów ryzyka.

RYZYKO TO MOŻLIWOŚĆ WYSTĄPIENIA ZDARZEŃ, KTÓRE MOGĄ MIEĆ WPŁYW NA OSIĄGNIĘCIE ZAMIERZONYCH CELÓW BIZNESOWYCH SPÓŁKI

Katalog ryzyk

Kluczowe ryzyka	Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	Ryzyko operacyjne	Pozostałe ryzyka
Ryzyko aktuarialne (ubezpieczeniowe)			Ryzyko modeli
Ryzyko rynkowe			Ryzyko strategiczne
			Ryzyko reputacji
			Ryzyko biznesowe
			Ryzyko konkurencji
			Ryzyko płynności
			Ryzyko braku zgodności (compliance)
			Ryzyko inflacji
			Inne ryzyka

Rysunek 12.
Katalog rodzajów ryzyka

Kluczowymi rodzajami ryzyka, na które narażona jest Spółka w ramach prowadzonej działalności i które w znacznym stopniu warunkują realizację strategii biznesowej Spółki, są ryzyko aktuarialne i ryzyko rynkowe. Biorąc pod uwagę zasadę proporcjonalności, uwzględniając skalę i charakter działalności, ryzyka te objęte są całościowym procesem zarządzania ryzykiem oraz dodatkowo podlegają ustanowionym wewnętrznym limitom i poziomom ostrzegawczym.

Ryzyko aktuarialne

Proces zarządzania ryzykiem aktuarialnym obejmuje następujące etapy:

- identyfikację – badanie wpływu na ryzyko i limity w zakresie majątkowego ryzyka niekatastroficznego (ryzyko składki, rezerw oraz kosztów), katastroficznego oraz kredytowego wynikającego z kontraktów reasekuracyjnych i koasekuracyjnych z klauzulą solidarnościową,
- pomiar i ocenę – bazuje na modelach (wewnętrznych i zewnętrznych) uzupełnionych o testy stresu,
- reakcję na ryzyko – decyzję o kolejnych krokach (akceptacji, ograniczaniu, transferze bądź unikaniu) podejmuje komórka, w której zostało zidentyfikowane ryzyko. Akceptacja wymaga dokonania oceny poziomu ryzyka w odniesieniu do limitów obowiązujących w Spółce lub apetytu na nie zdefiniowanego poprzez budżet ryzyka. Rekomendowanie właściwych działań naprawczych należy również do zadań Komitetu Ryzyka,
- monitorowanie i raportowanie, które są przeprowadzane w następujących obszarach:

- programy reasekuracyjne,
- limity ubezpieczeniowe,
- kompetencje do akceptacji ryzyka,
- zasady tworzenia rezerw,
- ogólne warunki ubezpieczenia i taryfy,
- analizy zyskowności portfela,
- poziom rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Powyższe raporty są prezentowane na posiedzeniach Komitetu Ryzyka lub w ramach przeglądów portfela ubezpieczeniowego dokonywanych przez departamenty produktowe.

Ryzyko rynkowe i kredytowe wynikające z działalności inwestycyjnej

Polityka Zarządzania Ryzykiem ALM i Kredytowym Spółki, która reguluje ten obszar, nakierowana jest na maksymalizację rentowności portfela przy ustalonych limitach na poszczególne rodzaje ryzyka wynikających z podbudżetu ryzyka dla ryzyka rynkowego i kredytowego Spółki. Uwzględnia ona specyfikę poszczególnych portfeli rezerw i produktów ubezpieczeniowych oraz potrzeby płynnościowe w poszczególnych portfelach Spółki.

Proces zarządzania ryzykiem rynkowym i kredytowym obejmuje takie etapy, jak:

- identyfikacja – badanie wpływu na ryzyko i limity przy nowo kupowanych instrumentach,
- pomiar i ocena – wyliczanie VAR w różnych modelach kapitałowych, BPV, duracja dla portfela oraz szereg limitów na ryzyko rynkowe i kredytowe portfela,
- reakcja na ryzyko – decyzje o tym, jakie działania należy podjąć (akceptację, ograniczanie, transfer bądź unikanie), podejmują Komitet Inwestycyjny oraz Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami,
- monitorowanie i raportowanie – prezentacja raportów z zestawieniami miar ryzyka i limitów na posiedzeniach Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami.

Ryzyko operacyjne

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje takie etapy, jak:

- identyfikacja – Spółka stosuje różne metody identyfikacji ryzyka operacyjnego:
  - proces gromadzenia danych o zdarzeniach operacyjnych,
  - Risk Scan – ustrukturyzowany proces, którego głównym celem jest identyfikacja istotnych ryzyk,

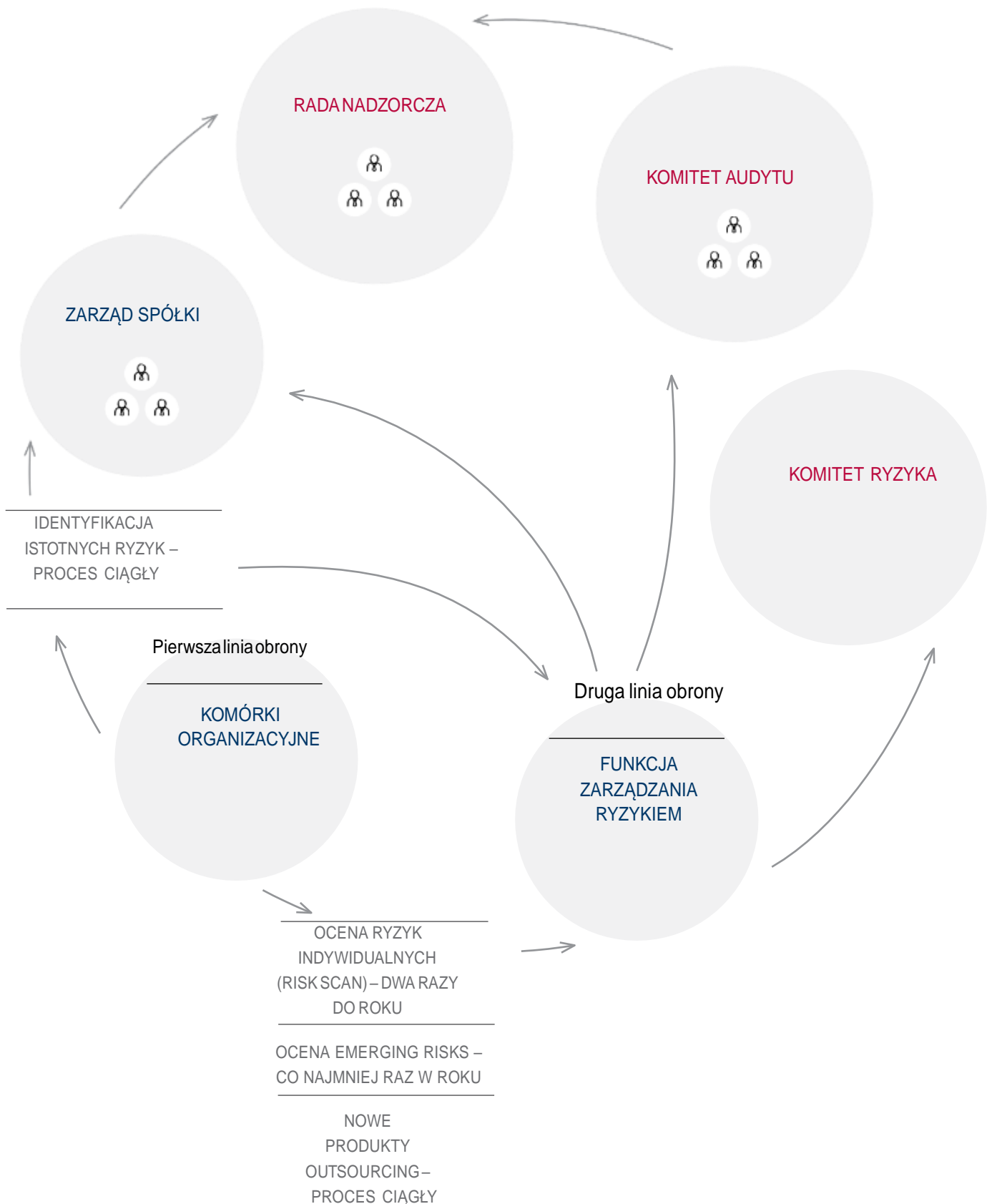
które mogą mieć negatywny wpływ na wynik finansowy Spółki w perspektywie roku, uniemożliwiających osiągnięcie założeń planów finansowych,

- kluczowe wskaźniki ryzyka (KRI) – analiza bieżących wartości wskaźników dla ryzyk operacyjnych oraz ich zmienności w czasie,
- analiza rekomendacji audytu – analiza słabości systemu kontroli wewnętrznej zidentyfikowanych przez Departament Audytu Wewnętrznego,
- analiza scenariuszy – badanie wpływu historycznych lub hipotetycznych zdarzeń operacyjnych na kondycję finansową Spółki. Celem przeprowadzenia analizy scenariuszy jest weryfikacja stosowanych mechanizmów kontrolnych w Spółce – na ile są one wystarczające, aby zapobiec lub zminimalizować straty w przypadku wystąpienia zdarzenia,
- analiza wpływu na biznes (BIA) dla ryzyka ciągłości działania – proces analizy procesów biznesowych i skutków, jakie mogą na nie wywierać zakłócenia działalności biznesowej.
- pomiar i ocena – w zależności od stosowanej techniki poziom ryzyka operacyjnego określany jest ilościowo (poprzez określenie wielkości i częstotliwości jego materializacji) lub jakościowo (przez ocenę ekspercką),
- reakcja na ryzyko – decyzję w zakresie odpowiedzi na ryzyko podejmuje właściciel ryzyka, tj. komórka nim zarządzająca; rekomendowane właściwych działań naprawczych w obszarze zarządzania ryzykiem należy również do zadań Komitetu Ryzyka,
- monitorowanie i raportowanie, które jest przeprowadzane m.in. w następujących obszarach:
  - wyniki procesu Risk Scan,
  - aktualne wartości KRI, trend w stosunku do poprzedniego okresu raportowania,
  - liczba zdarzeń operacyjnych oraz wartości strat operacyjnych.

Powyższe raporty są prezentowane na posiedzeniach Komitetu Ryzyka.

STRUKTURA ORGANIZACYJNA W PROCESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Rysunek 13.
Struktura organizacyjna w procesie zarządzania ryzykiem

Głównymi uczestnikami procesu zarządzania ryzykiem są:

- Rada Nadzorcza, która sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich obszarach jej działalności, również w tym obszarze. W ramach wypełniania swojej roli Rada Nadzorcza w szczególności:
  - otrzymuje informacje o ekspozycji na ryzyko oraz systemie zarządzania ryzykiem,
  - akceptuje plany biznesowe z uwzględnieniem aspektów ryzyka,
  - opiniuje propozycje podziału zysku z uwzględnieniem potrzeb kapitałowych Spółki związanych z jej ekspozycją na ryzyko,
- Komitet Audytu, który otrzymuje szczegółowe informacje o ekspozycji na ryzyko, poziomie adekwatności kapitałowej oraz stanie i inicjatywach w zakresie rozwoju systemu zarządzania ryzykiem,
- Zarząd Spółki jako organ jest odpowiedzialny za całościowe zarządzanie działalnością Spółki, w tym za zarządzanie ryzykiem w szczególności poprzez:
  - określanie struktury organizacyjnej systemu zarządzania ryzykiem w odniesieniu do funkcji zarządzania ryzykiem oraz innych komórek organizacyjnych Spółki uczestniczących w procesie zarządzania ryzykiem,
  - regularne zaznajamianie się z ekspozycją Spółki na ryzyko oraz z informacjami na temat funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem,
  - wyznaczanie kierunków, wspieranie i bezpośrednie nadzorowanie rozwoju systemu zarządzania ryzykiem,
  - prowadzenie działalności Spółki oraz przygotowywanie planów jej rozwoju z uwzględnieniem aspektów ryzyka,
  - definiowanie apetytu na ryzyko poprzez zatwierdzanie budżetu ryzyka,
  - ustanowienie limitów ryzyka w odniesieniu do poszczególnych rodzajów ryzyk,
  - zatwierdzanie poziomu materialności i poziomu istotności ryzyk,
- funkcja zarządzania ryzykiem poprzez zadania szczegółowo określone w rozdziale B.3.2 niniejszego Sprawozdania,
- Komitet Ryzyka poprzez zadania szczegółowo opisane w rozdziale B.1.1 niniejszego Sprawozdania,
- komórki organizacyjne Spółki odpowiadają za bezpośrednie zarządzanie ryzykami zidentyfikowanymi w zarządzanych przez siebie procesach/obszarach; jako właściciele tych ryzyk są one odpowiedzialne za

wszystkie etapy procesu zarządzania nimi, w tym w szczególności:

- na bieżąco identyfikują ryzyka w swoich procesach/obszarach działania, ale także w innych obszarach – wówczas informują o tym komórki organizacyjne bezpośrednio odpowiadające za takie procesy/obszary,
- dokonują oceny i raportują zidentyfikowane ryzyka do swoich przełożonych bądź do Zarządu Spółki; raportowaniu do Zarządu w szczególności powinny podlegać co najmniej ryzyka istotne,
- przygotowują propozycje reakcji na ryzyko i realizują je, jeśli to konieczne, po uzyskaniu akceptacji swoich przełożonych bądź Zarządu Spółki,
- raportują zidentyfikowane istotne ryzyka również do komórki organizacyjnej pełniącej funkcję zarządzania ryzykiem,
- raportują potencjalne decyzje mające znaczący wpływ na sytuację kapitałową bądź na profil ryzyka Spółki do komórki organizacyjnej pełniącej funkcję zarządzania ryzykiem.

POWIĄZANIE SYSTEMU ZARZĄDZANIA RYZYKIEM Z INNYMI ELEMENTAMI SYSTEMU ZARZĄDZANIA

System zarządzania ryzykiem jest powiązany z innymi elementami systemu zarządzania Spółką, w tym w szczególności z:

- systemem kontroli wewnętrznej, czyli zbiorem działań realizowanych przez organy Spółki, kierownictwo oraz pozostałych pracowników Spółki w celu ograniczenia ryzyk związanych z prowadzoną działalnością, a tym samym zwiększenia prawdopodobieństwa zrealizowania wyznaczonych celów Spółki, we wszystkich obszarach jej działalności,
- funkcją audytu wewnętrznego odpowiedzialną za ocenę efektywności, doskonalenie i dostarczanie informacji o funkcjonowaniu systemu kontroli wewnętrznej, w szczególności w zakresie zarządzania ryzykiem, stosowania mechanizmów kontrolnych oraz procesów zarządzania,
- funkcją zgodności z przepisami mającą zapewnić zgodność działania Spółki z przepisami prawa,
- funkcją aktuarialną, która koordynuje w szczególności proces ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności,
- procesem zarządzania kapitałem obejmującym w szczególności ocenę potrzeb kapitałowych Spółki wynikających z podejmowanego ryzyka.

B.3.2 Funkcja zarządzania ryzykiem

Funkcja zarządzania ryzykiem została ustanowiona i wdrożona na podstawie Strategii Zarządzania Ryzykiem zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą Spółki.

CEL I ZADANIA FUNKCJI ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Celem funkcji zarządzania ryzykiem jest wdrożenie i utrzymanie skutecznego systemu zarządzania ryzykiem.

Do głównych zadań tej funkcji należą:

- koordynacja zadań związanych z zarządzaniem ryzykiem w Spółce,
- rozwój strategii, metod, procesów i procedur identyfikacji, oceny, monitorowania i raportowania ryzyk,
- monitorowanie ogólnej sytuacji ryzyka w Spółce, przy uwzględnieniu powiązań między poszczególnymi rodzajami ryzyka:
  - opracowanie i nadzorowanie wykonywania procesu samooceny ryzyk przez osoby odpowiedzialne za poszczególne obszary działalności Spółki,
  - koordynacja procesu własnej oceny ryzyk i wypłacalności,
  - opracowanie i nadzorowanie wykonywania procesu identyfikacji i oceny nowo pojawiających się ryzyk (tzw. emerging risks),
- raportowanie dotyczące zarządzania ryzykiem w Spółce, w tym zagregowanego profilu ryzyka,
- wdrożenie we współpracy z Grupą Talanx alternatywnego względem formuły standardowej modelu do pomiaru ryzyka bazującego na grupowym

- modelu wewnętrznym,
- doradzanie Zarządowi w zakresie zarządzania ryzykiem i wsparcie w wykorzystaniu systemu zarządzania ryzykiem w procesie podejmowania decyzji,
- monitorowanie systemu zarządzania ryzykiem,
- wsparcie kierujących komórkami organizacyjnymi i innych funkcji należących do systemu zarządzania w procesie zarządzania ryzykiem,
- propagowanie wewnątrz organizacji kultury zarządzania ryzykiem.

Funkcja zarządzania ryzykiem realizowana jest w Departamencie Zarządzania Ryzykiem oraz nadzorowana przez Dyrektora tego Departamentu (osobę nadzorującą funkcję zarządzania ryzykiem).

Departament Zarządzania Ryzykiem odpowiada za zaprojektowanie profesjonalnego, zintegrowanego systemu zarządzania ryzykiem. Departament Zarządzania Ryzykiem działa niezależnie od jednostek biznesowych, w tym sensie, że podejmują one ryzyko, podczas gdy Departament Zarządzania Ryzykiem pełni rolę doradczą, kontrolną i wspiera komórki organizacyjne w stosowaniu instrumentów i technik zarządzania ryzykiem. Ponadto w gestii tego Departamentu leży również monitorowanie tego systemu.

RAPORTOWANIE FUNKCJI ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

W cyklach kwartalnych przygotowywane są syntetyczne raporty podsumowujące status zarządzania ryzykiem w Spółce, które następnie są prezentowane Zarządowi, Komitetowi Audytu oraz Radzie Nadzorczej Spółki.

B.3.3 Własna Ocena Ryzyka i Wypłacalności

W ramach systemu zarządzania ryzykiem Spółka przeprowadza Własną Ocenę Ryzyka i Wypłacalności, która obejmuje:

- analizę profilu ryzyka oraz jego projekcje bazujące na danych finansowych i założeniach Planu Biznesowego ora z szeregu tzw. „scenariuszy ryzyk” (tj. scenariuszy o założeniach alternatywnych względem założeń Planu Biznesowego),
- wyliczenie ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności oraz ocenę stopnia spełnienia tych potrzeb w perspektywie średnioterminowej (zarówno przy założeniach 3-letniego Planu Biznesowego, jak i przy założeniach „scenariuszy ryzyk”),
- ocenę prospektywnej ciągłej zgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności oraz z wymogami dotyczącymi kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- analizę odchyłań profilu ryzyka Spółki od założeń leżących u podstaw formuły standardowej,
- pozostałe aspekty Własnej Oceny Ryzyka

i Wypłacalności, obejmujące analizę związku pomiędzy profilem ryzyka, zatwierdzonymi limitami jego tolerancji i ogólnymi potrzebami w zakresie wypłacalności, uwzględnienie wyników Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności przy opracowywaniu nowych inicjatyw produktowych.

Celem Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności jest lepsze zrozumienie relacji pomiędzy obecną i przyszłą ekspozycją Spółki na ryzyko oraz zwiększenie świadomości wewnętrznych potrzeb kapitałowych w związku z tą ekspozycją.

Własna Ocena Ryzyka i Wypłacalności przeprowadzana jest w trybie:

- regularnym - raz w roku zgodnie z harmonogramem przygotowania Planu Biznesowego, oraz
- nadzwyczajnym w przypadku następujących zdarzeń:
  - fuzji z innym podmiotem gospodarczym,

- przejścia innego podmiotu gospodarczego,
- zmiany Planu Biznesowego w trakcie bieżącego roku.

PROCES WŁASNEJ OCENY RYZYKA I WYPŁACALNOŚCI

Proces Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności regulowany jest przez Politykę Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności, zatwierdzoną przez Zarząd Spółki.

Przeprowadzenie w Spółce ww. Oceny jest koordynowane przez Departament Zarządzania Ryzykiem, który ponadto jest odpowiedzialny za wykonanie jego następujących elementów:

- wyznaczenie profilu ryzyka Spółki oraz projekcji tego profilu,
- wyliczenie ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności oraz ocenę stopnia ich spełnienia,
- ocenę prospektywnej ciągłej zgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności oraz z wymogami dotyczącymi kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w zakresie marginesu ryzyka,
- wykonanie analizy odchyłań profilu ryzyka Spółki od założeń leżących u podstaw formuły standardowej.

W procesie biorą udział Zarząd (który aktywnie uczestniczy w opracowywaniu scenariuszy ryzyk oraz akceptuje finalny raport z Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności) oraz inne komórki organizacyjne Spółki, odpowiedzialne za poszczególne elementy oceny. Są to m.in.:

- Departament Kontrolingu – jego zadaniami są przygotowanie Planu Biznesowego w zakresie potrzebnym do sporządzenia projekcji wypłacalności oraz przygotowanie „scenariuszy ryzyk” (przy współpracy z Departamentem Zarządzania Ryzykiem),
- Biuro Korporacyjno-Prawne – odpowiada za koordynowanie jakościowej oceny systemu zarządzania w zakresie struktury organizacyjnej i struktury podejmowania decyzji,
- Departament Aktuarialny – jest odpowiedzialny za zapewnienie oraz ocenę ciągłej zgodności z wymogami dotyczącymi kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (za wyjątkiem kwestii marginesu ryzyka, który leży w zakresie działań Departamentu Zarządzania Ryzykiem).

OCENA OGÓLNYCH POTRZEB W ZAKRESIE WYPŁACALNOŚCI

PROFIL RYZYKA SPÓŁKI I KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI

W ramach Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności wyznaczany jest profil ryzyka Spółki.

Profil ten opisywany jest w raporcie przygotowywanym przez Departament Zarządzania Ryzykiem w ramach okresowego raportowania. Kwantyfikacja ryzyk i kalkulacja

kapitałowego wymogu wypłacalności, zawarta w tym raporcie, opracowana jest zgodnie z Rozporządzeniem delegowanym.

W profilu ryzyka ujmuje się ryzyka dodatkowe, nieobjęte formułą standardową, zidentyfikowane w Planie Biznesowym lub w procesie Risk Scan.

OGÓLNE POTRZEBY W ZAKRESIE WYPŁACALNOŚCI I ŚRODKÓW WŁASNYCH

Wyliczenie ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności jest procesem analizy, w wyniku którego ustalono wartości progowe dla poziomów współczynnika wypłacalności S2 determinujące przedziały, o których mowa w Polityce Zarządzania Kapitałem, tj. przedział minimalny, ostrzegawczy, pod obserwacją oraz docelowy.

Analizie podlegały możliwe zdarzenia, które ze względu na profil ryzyka Spółki mogłyby spowodować spadek środków własnych do poziomu minimalnego, tj. 100% pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności.

W tabeli 5 zaprezentowano poziomy współczynnika wypłacalności S2 dla poszczególnych przedziałów.

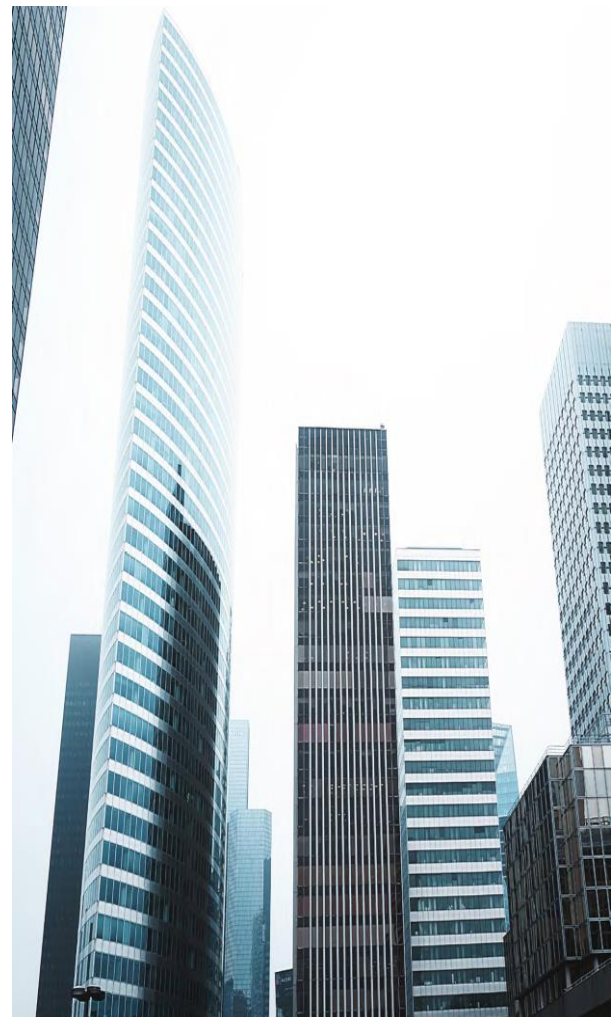

TABELA 5. POZIOMY WSPÓŁCZYNNIK WYPŁACALNOŚCI S2

WSPÓŁCZYNNIK WYPŁACALNOŚCI	POZIOM MINIMALNY	POZIOM OSTRZEGAWCZY	POZIOM POD OBSERWACJĄ	POZIOM DOCELOWY
S2	100%	100%-115%	115%-130%	>130%

W procesie ustalania poziomów współczynnika wypłacalności S2, o których mowa wyżej, uwzględniono wyniki testów warunków skrajnych, odwrotnych testów warunków skrajnych oraz analizy wrażliwości.

Spółka przeprowadziła testy warunków skrajnych oraz odwrotne testy warunków skrajnych, zarówno w zakresie ryzyka rynkowego (dla stopy procentowej, cen akcji, cen nieruchomości, kursów walutowych, upadłości emitentów oraz spreadu kredytowego), ryzyka aktuarialnego w zakresie ubezpieczeń majątkowych (ryzyka składki i rezerw oraz ryzyka katastroficznego). Wyniki analiz przeprowadzonych w zakresie ww. testów wskazują, że 30-proc. bufor nadwyżki dla współczynnika S2 jest wystarczający.

W przypadku spadku współczynnika S2 poniżej poziomu docelowego następuje rozszerzenie zakresu oraz wzrost intensywności działań Spółki w obszarze zarządzania ryzykiem oraz zarządzania kapitałem tak, aby zapewnić ciągłą zgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności. Zakres oraz intensywność podejmowanych działań są proporcjonalne do głębokości spadku współczynnika S2 poniżej poziomu docelowego.

Środki własne wyznaczane są przez Departament Zarządzania Ryzykiem zgodnie z Rozporządzeniem delegowanym oraz Polityką i Procedurą Zarządzania Kapitałem obowiązującymi w Spółce.

PROJEKCJA PROFILU RYZYKA, ŚRODKÓW WŁASNYCH I POZIOMU WYPŁACALNOŚCI

Podstawą do opracowania projekcji profilu ryzyka, środków własnych oraz poziomu wypłacalności w przyszłości są wyniki analiz w zakresie ryzyk wpływających na funkcjonowanie Spółki. Projekcje wyliczane są na podstawie danych finansowych oraz założeń Planu Biznesowego. Dokonywane są one również dla scenariuszy ryzyk.

Projekcja środków własnych wyznaczana jest przez Departament Zarządzania Ryzykiem na podstawie założeń opisanych w Protokole z Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności oraz wewnętrznie przyjętej w Spółce Polityce Zarządzania Kapitałem, zawierającej m.in. podział środków własnych na kategorie.

RAPORTOWANIE WYNIKÓW

Szczegóły dotyczące przeprowadzania Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności, w tym jakościowe i ilościowe wyniki, zawarte są w Protokole Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności.

Na podstawie informacji zawartych w/w Protokole opracowywany jest Raport z Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności.

Raport zawiera podsumowanie jakościowych i ilościowych wyników oceny oraz wnioski i informacje nt. zastosowanych metod i głównych założeń.

Jest on opracowywany przez Departament Zarządzania Ryzykiem i akceptowany przez Zarząd Spółki.

Raport z Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności przekazywany jest corocznie do UKNF w ciągu dwóch tygodni od momentu jego akceptacji przez Zarząd Spółki.

WNIOSKI Z WŁASNEJ OCENY RYZYKA I WYPŁACALNOŚCI

Wnioski uzyskane w trakcie Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności uwzględniane są w ramach:

- procesu zarządzania kapitałem, zgodnie z zapisami Polityki Zarządzania Kapitałem, m.in. poprzez monitorowanie poziomu współczynnika wypłacalności S2 i podejmowanie (jeśli zachodzi taka konieczność) stosownych działań przewidzianych w Polityce Zarządzania Kapitałem,
- planowania działalności Spółki w trakcie opracowywania Planu Biznesowego, poprzez wdrażanie rozwiązań zapewniających utrzymanie współczynnika wypłacalności S2 na poziomie powyżej ostrzegawczego,
- opracowywania i tworzenia produktów.

ISTOTNE ZMIANY W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM

W związku ze zmianami Rozporządzenia Delegowanego, które weszły w życie w 2020 roku, wdrożono regulację dotyczącą zintegrowania systemu zarządzania ryzykiem w zakresie zdolności podatków odroczonej do absorpcji strat.

B.4 System kontroli wewnętrznej

B.4.1 Opis systemu kontroli wewnętrznej

Zadaniem systemu kontroli wewnętrznej w Spółce jest zapewnienie dobrej organizacji wykonywanych operacji biznesowych, z zachowaniem wymogów ostrożnościowych i z uwzględnieniem jasno określonych celów, ekonomicznego i efektywnego wykorzystania zasobów, identyfikacji i adekwatnej kontroli ponoszonego ryzyka, zabezpieczenia aktywów, integralności i wiarygodności informacji finansowych i informacji zarządczej oraz zgodności działania z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.

System kontroli wewnętrznej w Spółce jest adekwatny do charakteru, skali i złożoności prowadzonej działalności. Obejmuje on:

- regulacje administracyjne i księgowo,
- organizację kontroli wewnętrznej w Spółce,
- odpowiednie ustalenia w zakresie raportowania na wszystkich szczeblach struktury organizacyjnej Spółki,
- działania zapewniające zgodność z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz przyjętymi przez Spółkę standardami postępowania.

Na system kontroli wewnętrznej składają się zwłaszcza następujące, wzajemnie ze sobą powiązane, elementy:

- środowisko kontroli – działania podejmowane przez Zarząd Spółki i przez kierujących komórkami organizacyjnymi mające na celu budowanie świadomości znaczenia systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w Spółce,
- ustalanie celów – działania odbywające się na poziomie strategicznym i stanowiące podstawę do określania celów operacyjnych Spółki oraz monitorowania ich realizacji,
- identyfikacja, pomiar, ocena i reakcja na ryzyko rozumiane jako możliwość wystąpienia zdarzeń, które mogą mieć korzystny lub niekorzystny wpływ na osiągnięcie zaplanowanych celów biznesowych Spółki,
- mechanizmy kontrolne – procesy, procedury/zasady oraz działania weryfikujące poprawność przebiegu procesów biznesowych w celu zapobiegania błędom w funkcjonowaniu Spółki (prewencja), ujawniania nieprawidłowości (detekcja) oraz odpowiedniej reakcji na ryzyko (w szczególności operacyjne), które mogą przybierać formę:
  - kontroli funkcjonalnej – sprawowanej przez każdego pracownika w zakresie jakości i poprawności wykonywanych przez niego czynności oraz dodatkowo – sprawowanej przez jego bezpośredniego przełożonego i osoby z nim współpracujące. Cele tej kontroli to zapewnienie zgodności wykonywanych czynności

z procedurami, limitami i przepisami oraz bieżące oddziaływanie i reagowanie na nieprawidłowości i uchybienia, a także monitorowanie efektywności wdrożonych mechanizmów kontrolnych,

- kontroli instytucjonalnej – w formie zadań audytowych (realizowanych przez komórkę ds. audytu wewnętrznego) i postępowań kontrolnych przeprowadzanych przez upoważnione komórki organizacyjne (m.in. komórkę ds. compliance). Celami tej kontroli są badanie, ujawnianie luk, ocena i doskonalenie istniejących w ramach Spółki mechanizmów kontrolnych oraz ich praktycznego zastosowania,
- informacja i komunikacja (raportowanie) – zdefiniowanie, uzyskanie oraz zakomunikowanie, w odpowiedniej formie i czasie, informacji umożliwiających właściwym odbiorcom prawidłowe podejmowanie decyzji i wykonywanie obowiązków,
- monitorowanie – stały przegląd prawidłowości oraz efektywności funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej.

System kontroli wewnętrznej w Spółce jest zbiorem działań realizowanych przez poszczególne organy, kierownictwo oraz przez pozostałych pracowników Spółki w celu ograniczenia ryzyka związanego z prowadzoną działalnością, a tym samym zwiększenia prawdopodobieństwa zrealizowania wyznaczonych celów, we wszystkich obszarach działalności Spółki.

- Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich obszarach jej działalności, w tym także nad systemem kontroli wewnętrznej,
- Zarząd Spółki ponosi odpowiedzialność m.in. za wprowadzanie w życie zasad i ustaleń Rady Nadzorczej Spółki, dotyczących funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej oraz za odpowiednią organizację i bieżący nadzór nad tym systemem. Zarząd Spółki podejmuje decyzje zapewniające realizację m.in. takich zadań, jak:
  - ustanowienie adekwatnego i efektywnego systemu kontroli wewnętrznej oraz dokonywanie okresowych ocen tego systemu,
  - prowadzenie działań podnoszących świadomość pracowników w zakresie znaczenia systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem oraz promowanie norm etycznych wśród pracowników Spółki,
  - opracowanie i utrzymywanie struktury organizacyjnej, która jest zgodna z przyjętą strategią działalności Spółki i która w sposób precyzyjny i jasny określa kompetencje i odpowiedzialność oraz

relacje podległości poszczególnych komórek organizacyjnych Spółki,

- Pierwsza linia obrony – każda komórka organizacyjna Spółki odpowiedzialna m.in. za zarządzanie ryzykiem (w szczególności operacyjnym oraz braku zgodności), czyli za identyfikację, pomiar i ocenę ryzyka, reakcję na ryzyko oraz jego monitorowanie i raportowanie w poszczególnych obszarach działalności, procesach, produktach i systemach informatycznych, których dana komórka jest właścicielem. Tym samym odpowiada za stworzenie, wdrożenie, działanie i monitorowanie wydajnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej w obszarze swojej odpowiedzialności. W ramach pierwszej linii obrony wszyscy pracownicy Spółki odpowiadają za funkcjonowanie efektywnego systemu kontroli wewnętrznej w ramach przypisanych im obowiązków/zadań,
- Druga linia obrony – bezpośrednio wspiera i koordynuje działania operacyjne pierwszej linii. Monitoruje, doradza i ułatwia wdrożenie praktyk efektywnego zarządzania ryzykiem oraz wspomaga pierwszą linię w identyfikacji,

ocenie i raportowaniu odpowiednich informacji odnoszących się do systemu kontroli wewnętrznej (w tym ryzyka) w obrębie Spółki. W celu wspomagania procesu monitorowania systemu kontroli wewnętrznej w Spółce, poza działaniami funkcji audytu wewnętrznego, druga linia obrony dostarcza określonych informacji w tym zakresie do Zarządu i/lub Rady Nadzorczej Spółki. W ramach drugiej linii obrony w systemie kontroli wewnętrznej w Spółce wyróżnia się trzy podstawowe funkcje: zarządzania ryzykiem, aktuarialną oraz zgodności z przepisami,

- Trzecia linia obrony – wspiera władze Spółki w osiąganiu wytyczonych celów, poprzez przeprowadzanie niezależnych badań. W ich wyniku władze Spółki uzyskują obiektywną i niezależną ocenę (racjonalne zapewnienie) adekwatności, efektywności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej oraz innych elementów systemu zarządzania, w szczególności w zakresie zarządzania ryzykiem oraz wdrożenia i stosowania mechanizmów kontrolnych. W ramach trzeciej linii obrony wyróżnia się w Spółce funkcję audytu wewnętrznego.

B.4.2 Funkcja zgodności z przepisami

Funkcja zgodności z przepisami została ustanowiona i wdrożona na podstawie Karty Compliance zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą Spółki.

CEL I ZADANIA FUNKCJI ZGODNOŚCI Z PRZEPISAMI

Głównym celem funkcji zgodności z przepisami jest wdrożenie i utrzymanie efektywnego systemu zarządzania ryzykiem braku zgodności, tj. zapewnienie ciągłej zgodności działalności Spółki z obowiązującymi przepisami prawa o charakterze zarówno wewnętrznym, jak i zewnętrznym.

Funkcja zgodności z przepisami to niezależna funkcja działająca w ramach systemu kontroli wewnętrznej, której warunki realizacji zostały określone w regulacjach wewnętrznych obowiązujących w Spółce, w tym w Karcie Compliance, a uszczegółowione w Polityce funkcji compliance.

Do zadań funkcji zgodności z przepisami należą w szczególności:

- identyfikacja, ocena, monitorowanie, raportowanie, testowanie i doradztwo w zakresie ryzyka braku zgodności z przepisami,
- zapewnienie zgodności z przepisami prawa, rekomendacjami/wytycznymi organu nadzoru i PUODO, regulacjami wewnętrznymi oraz przyjętymi przez Spółkę standardami postępowania.

Funkcja zgodności z przepisami jest koordynowana przez wyodrębnioną organizacyjnie, właściwą merytorycznie, komórkę organizacyjną Spółki (Departament Compliance), w której wszyscy pracownicy podlegają Dyrektorowi Departamentu Compliance (osobie nadzorującej funkcję

zgodności z przepisami, podlegającej bezpośrednio Prezesowi Zarządu Spółki). Wyodrębnienie organizacyjne tego Departamentu zapewnia niezależność funkcji zgodności z przepisami i pozwala na skuteczną jej realizację.

W związku z przyjęciem funkcji zgodności z przepisami, jako elementu systemu kontroli wewnętrznej niezbędnym jest, by ta funkcja nie wykonywała żadnych zadań – za wyjątkiem czynności w ramach obszarów compliance – wchodzących w zakres działalności, którą funkcja ma monitorować i/lub kontrolować.

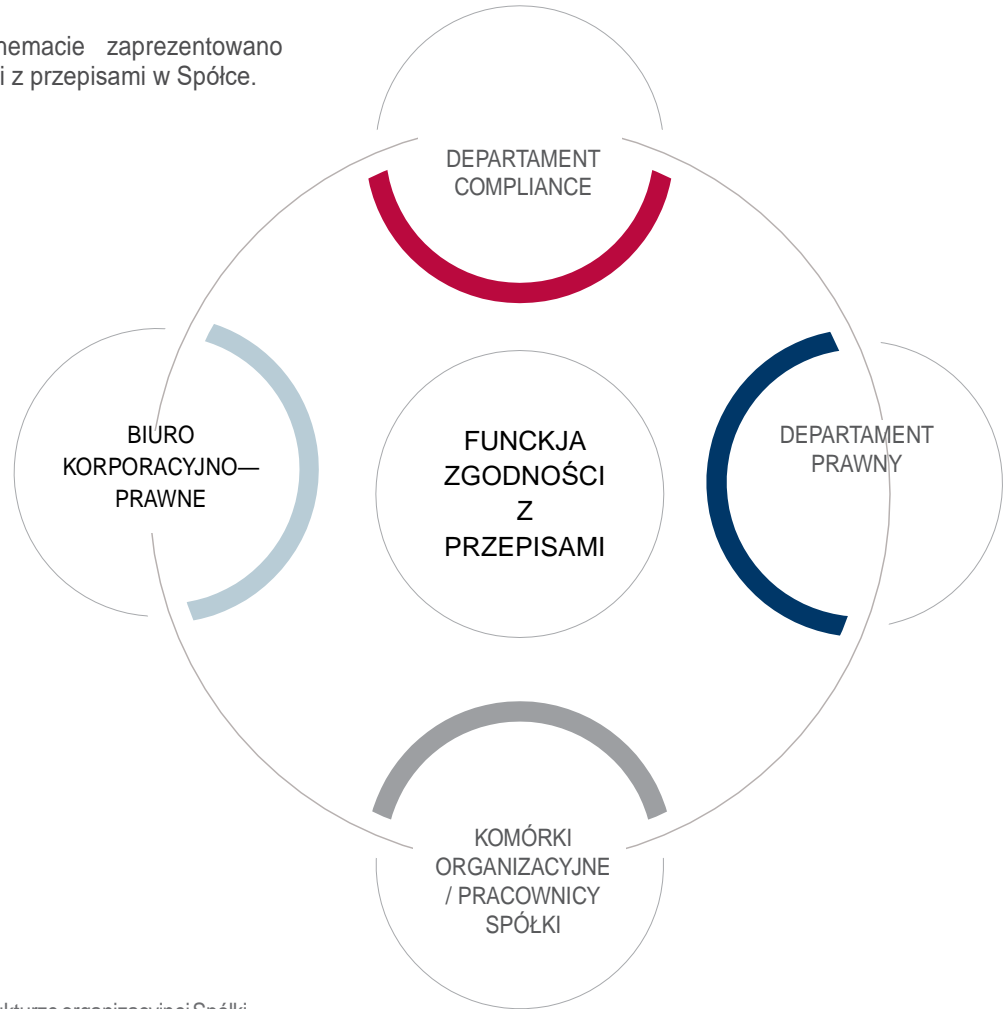
Funkcja zgodności z przepisami obejmuje:

- doradzanie Zarządowi i Radzie Nadzorczej w zakresie zgodności z przepisami prawa,
- ocenę możliwego wpływu wszelkich zmian otoczenia prawnego na działalność Spółki,
- określenie i ocenę ryzyka związanego z nieprzestrzeganiem przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Spółkę standardów postępowania,
- koordynację całościowego procesu zapewnienia zgodności oraz zarządzania ryzykiem braku zgodności,
- monitorowanie i raportowanie ryzyka braku zgodności.

Realizacja funkcji zgodności z przepisami podlega okresowej ocenie audytu wewnętrznego.

FUNKCJA ZGODNOŚCI Z PRZEPISAMI W STRUKTURZE ORGANIZACYJNEJ SPÓŁKI

Na zamieszczonym obok schemacie zaprezentowano umiejscowienie funkcji zgodności z przepisami w Spółce.

Rysunek 14.
Funkcja zgodności z przepisami w strukturze organizacyjnej Spółki

DEPARTAMENT COMPLIANCE

- Wspiera Zarząd w zapewnieniu zgodności działania Spółki z przepisami prawa oraz wdrożeniu i utrzymaniu efektywnego systemu zarządzania ryzykiem braku zgodności.
- Realizuje zadania w obszarach compliance (przeciwdziałanie oszustwom finansowym, ochrona inwestorów w zakresie obowiązku rzetelnej informacji klienta oraz zakazu dyskryminacji, przestrzegania i rozwoju zasad etyki finansowej, ochrona informacji, w tym tajemnicy ubezpieczeniowej, danych osobowych i informacji niejawnych, współpracy z instytucjami zewnętrznymi oraz organem nadzoru i PUODO).
- Koordynuje proces zapewnienia zgodności / zarządzania ryzykiem braku zgodności.

DEPARTAMENT PRAWNY

- Doradza Zarządowi i Radzie Nadzorczej w zakresie zgodności z przepisami prawa.
- Wspomaga komórki organizacyjne Spółki w zakresie zgodności funkcjonowania Spółki z obowiązującymi przepisami prawa, dokonując ostatecznej i wiążącej ich interpretacji/wykładni.

KOMÓRKI ORGANIZACYJNE/ PRACOWNICY SPÓŁKI

- Komórki organizacyjne są zobowiązane do zarządzania ryzykiem braku zgodności poprzez: identyfikację, pomiar i ocenę, monitorowanie, raportowanie, reagowanie i/lub dostosowywanie działalności komórki/jednostki do obowiązujących przepisów prawa we współpracy z Departamentem Prawnym.
- Pracownicy są zobowiązani do działania zgodnie z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi oraz uczestniczą w procesie zarządzania ryzykiem braku zgodności.
- Właściciele procesów biznesowych zarządzają ryzykiem braku zgodności zarządzanych procesów i wspomagających je aplikacji z obowiązującymi przepisami prawa.

BIURO KORPORACYJNO- PRAWNE

- Organizuje proces legislacji wewnętrznej oraz nadzoruje utrzymanie korporacyjnych standardów w zakresie legislacji.
- Wspiera komórki organizacyjne przy opracowywaniu regulacji wewnętrznych.

PROGRAM COMPLIANCE

Funkcja zgodności z przepisami realizowana jest za pomocą programu Compliance, którego celem jest:

- zapobieganie naruszeniom zasad Compliance (działalność prewencyjna),
- wykrywanie potencjalnych naruszeń, które mogą wystąpić pomimo podjętych działań prewencyjnych (działalność wykrywcza),
- natychmiastowe usuwanie wykrytych naruszeń (reakcja).

Działalność prewencyjna

Departament Compliance w celu zapobiegania naruszeniom zasad Compliance podejmuje różne środki i działania, do których zalicza się:

- opracowanie Kodeksu Postępowania, Polityki funkcji compliance oraz Polityki Antykorupcyjnej, których celem jest formalne skonkretyzowanie etycznego aspektu wykonywania obowiązków pracowniczych oraz przedstawienie pracownikom wytycznych, zasad i reguł postępowania wynikających z ogólnych – szczególnie istotnych w kontekście działalności Spółki – norm moralnych i etycznych,
- opracowanie odpowiednich wytycznych, zapewniających obowiązywanie jednolitych i wiążących zasad w całej Spółce wobec wszystkich pracowników, do których zaliczyć można w szczególności:
  - zasady dotyczące minimalizacji wystąpienia ryzyka korupcji (Polityka Antykorupcyjna),
  - zasady dotyczące prezentów, wydarzeń rozrywkowych, darowizn i sponsoringu (Instrukcja Gifts),
  - zasady dotyczące ochrony osób zgłaszających poufnie zauważone nadużycia, nieprawidłowości i zaniedbania (Instrukcja Whistleblowers),
  - zasady zarządzania konfliktami interesów w działalności inwestycyjnej Spółki,
  - zasady dotyczące ochrony danych osobowych (opracowane przez Inspektora Ochrony Danych),
  - zapewnienie pracownikom wszelkiej pomocy w dostępności i zrozumieniu wytycznych, zasad i reguł etycznego postępowania. W tym celu Departament Compliance prowadzi „centrum kompetencyjne” tzw. Compliance Helpdesk, do którego pracownicy mogą kierować drogą mailową wszelkie pytania dotyczące etycznych zagadnień Compliance,
- podejmowanie (opracowywanie) kolejnych środków prewencyjnych minimalizujących występowanie ryzyka niezgodności z przepisami na podstawie analiz zgłaszanych problemów i zapytań,
- rozpowszechnianie i propagowanie wśród pracowników wytycznych, zasad i reguł etycznego postępowania poprzez organizowanie szkoleń dla pracowników z zagadnień dotyczących Compliance oraz wysyłanie drogą mailową komunikatów o tematyce etycznej.

Działalność detekcyjna (określona w wewnętrznych regulacjach Spółki jako wykrywcza)

Wszelkiego rodzaju naruszenia zasad Compliance mogą stanowić istotne ryzyko dla Spółki i jej pracowników. W związku z powyższym przestrzeganie norm/zasad i wytycznych co do etyki oraz przepisów prawa ma priorytetowe znaczenie w działalności biznesowej Spółki. Celem zapewnienia przestrzegania powyższych norm/zasad, zostały stworzone procesy zapewniające efektywną identyfikację, wyjaśnienie oraz niezwłoczne usunięcie wszelkich stwierdzonych naruszeń zasad Compliance.

Zgodnie z regulacjami wewnętrznymi obowiązującymi w Spółce (Kodeks Postępowania, Instrukcja Whistleblowers) na pracownikach ciąży obowiązek przekazywania do Departamentu Compliance informacji o wszelkich nieprawidłowościach, nadużyciach i zaniedbaniach mających miejsce w Spółce. Otrzymane informacje podlegają analizie przez ten Departament, który również weryfikuje i wyjaśnia zgłoszone nieprawidłowości, nadużycia i zaniedbania.

W przypadku posiadania przez Departament Compliance uzasadnionych podejrzeń o naruszeniach przez pracowników Spółki zasad Compliance, pracownicy Departamentu przeprowadzają postępowanie kontrolne celem stwierdzenia w szczególności przyczyn i skali naruszeń oraz wskazania osób odpowiedzialnych za naruszenia.

W celu zapewnienia, że ryzyko naruszenia zasad Compliance jest możliwie najwcześniej wykrywane, Departament Compliance prowadzi w Spółce:

- czynności monitorujące określone mechanizmy w ramach procesów biznesowych,
- czynności kontrolne, w ramach których odbywa się proces sprawdzenia i weryfikacji przestrzegania obowiązujących w Spółce regulacji wewnętrznych,
- Compliance Monitoring Plan (CMP), w ramach którego odbywają się okresowe testy zgodności oraz dokonywane są oceny adekwatności oraz efektywności środków i procedur kontrolnych Compliance występujących w Spółce, a także podejmowane są działania zmierzające do usunięcia braków w tym zakresie.

Reakcja

W przypadku gdy prowadzone postępowania wyjaśniające, kontrolne, czynności monitorujące lub testy zgodności wykazują naruszenie zasad Compliance, Departament Compliance sporządza i przekazuje do właściwych osób stosowne rekomendacje celem wyeliminowania naruszeń w przyszłości. Departament Compliance prowadzi regularny monitoring realizacji wydanych rekomendacji.

Jednocześnie dokonuje on analizy podłoża i przyczyn zaistniałego naruszenia norm/zasad obowiązujących w Spółce, celem wykorzystania wniosków do wykrywania i skutecznej eliminacji stwierdzonych słabości w Programie

Compliance. Takie podejście do stwierdzonych naruszeń pozwala na ciągłe doskonalenie i rozwój Programu oraz zapewnia skuteczność systemu.

Naruszenia zasad Compliance, których wynikiem są przekazane przez Departament Compliance rekomendacje, mogą skutkować określonymi sankcjami, których propozycje są przygotowywane przez Departament Compliance i przekazywane do decyzji odpowiednim komórkom organizacyjnym Spółki.

PRZEGLĄD OKRESOWY

Program Compliance podlega okresowemu przeglądowi i ocenie wykonania. Na ich podstawie, jak również na bazie

realizacji działań i gromadzonej wiedzy/doświadczenia Departament Compliance opracowuje plan działalności na kolejny okres.

RAPORTOWANIE FUNKCJI ZGODNOŚCI Z PRZEPISAMI

Departament Compliance przedkłada Zarządowi Spółki / Komitetowi Audytu / Radzie Nadzorczej okresowe sprawozdania z działalności funkcji zgodności z przepisami. Raporty zawierają również informacje o stwierdzonych naruszeniach zasad Compliance oraz działaniach naprawczych podjętych przez kierownictwo Spółki adekwatnie do bieżących potrzeb.

B.5 Funkcja audytu wewnętrznego

B.5.1 Wdrożenie funkcji audytu wewnętrznego

Ustanowiona i wdrożona w Spółce funkcja audytu wewnętrznego (dalej audyt wewnętrzny) realizuje swoje zadania na podstawie Karty Audytu Wewnętrznego zatwierdzonej przez Zarząd i przyjętej do stosowania przez Radę Nadzorczą Spółki.

CEL I ZADANIA FUNKCJI AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

Głównym celem audytu wewnętrznego w Spółce jest całościowe spojrzenie na działalność Spółki i jej organizację, niezależna ocena działań podejmowanych przez pierwszą i drugą linię obrony w systemie kontroli wewnętrznej, identyfikacja szans i zagrożeń w celu: zapewnienia synergii, przysporzenia wartości i usprawnienia działalności operacyjnej Spółki oraz poprawy adekwatności i efektywności systemu kontroli wewnętrznej oraz innych elementów systemu zarządzania.

Za realizację funkcji audytu wewnętrznego w Spółce odpowiadają Zarządzający audytem wewnętrznym oraz podlegający mu audytorzy wewnętrzni, zatrudnieni w komórce audytu wewnętrznego Spółki.

Audyt wewnętrzny realizuje w Spółce następujące zadania:

- usługi zapewniające, polegające na przeprowadzaniu zadań audytowych w kluczowych obszarach działalności Spółki, poprzez identyfikację i ocenę istotnych rodzajów ryzyka oraz ocenę systemu kontroli wewnętrznej, występujących w badanych obszarach działalności, produktach, procesach i systemach informatycznych w Spółce,
- usługi doradcze i wspomagające polegające w szczególności na opiniowaniu projektów regulacji wewnętrznych, ocenie, doradztwie i działalności edukacyjnej wewnątrz Spółki w zakresie mechanizmów

kontroli ryzyka; monitorowaniu realizacji rekomendacji / zaleceń wydanych m.in. przez audyt wewnętrzny, audytorów zewnętrznych, firmę audytorską badającą sprawozdania finansowe Spółki (biegłego rewidenta) oraz upoważnione organy nadzoru; innych zadaniach nałożonych przez Komitet Audytu / Radę Nadzorczą lub Prezesa Zarządu Spółki.

W celu wypełnienia zakresu swoich obowiązków audyt wewnętrzny systematycznie i w sposób uporządkowany, profesjonalny, obiektywny i niezależny analizuje funkcjonowanie Spółki we wszystkich obszarach jej działalności. W ramach realizacji zadania audytowego w komórkach organizacyjnych, audyt wewnętrzny przeprowadza weryfikację przebiegu audytowanego procesu, w szczególności zwracając uwagę na zgodność danych wprowadzonych do systemów informatycznych z danymi zawartymi w dokumentach źródłowych, poprawność funkcjonowania istotnych mechanizmów kontrolnych oraz zgodność działania z obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi i przepisami prawa powszechnie obowiązującego.

Podstawową metodą wykonywania zadań audytowych w Spółce jest podejście zorientowane na analizę ryzyka. Audyt wewnętrzny realizuje swoje zadania, dokonując okresowego przeglądu i oceny obszarów najbardziej narażonych na ryzyko zgodnie z rocznym i długookresowym planem audytu wewnętrznego. Poza zadaniami wynikającymi z rocznego planu audytu Komitet Audytu / Rada Nadzorcza lub Prezes Zarządu Spółki mogą inicjować zadania o charakterze doraźnym (pozaplanowe). Zadania dodatkowe mogą być również przeprowadzane z własnej inicjatywy Zarządzającego audytem wewnętrznym po uzyskaniu zgody Prezesa Zarządu Spółki.

B.5.2 Niezależność i obiektywność funkcji audytu wewnętrznego

W celu zapewnienia komórce ds. audytu wewnętrznego (Departamentowi Audytu Wewnętrznego) odpowiedniego autorytetu i niezależności, jednostka ta podlega bezpośrednio Prezesowi Zarządu Spółki.

Zarządzający audytem wewnętrznym:

- co najmniej raz w roku potwierdza Radzie Nadzorczej Spółki organizacyjną niezależność audytu wewnętrznego,
- jest upoważniony do bezpośredniego kontaktowania się z Przewodniczącym Rady Nadzorczej i Przewodniczącym oraz z każdym z Członków Komitetu Audytu Spółki,
- jest upoważniony do uczestnictwa w posiedzeniach Zarządu oraz Komitetu Audytu Spółki, jeżeli przedmiotem posiedzenia są zagadnienia związane z systemem kontroli wewnętrznej lub funkcją audytu wewnętrznego.

Audyt wewnętrzny realizuje powierzone zadania w sposób niezależny i obiektywny:

- audytorzy wewnętrzni są niezależni od działalności, którą badają i w związku z tym nie mogą przyjmować odpowiedzialności za nieaudytowane funkcje i zadania w Spółce, które podlegają okresowej ocenie audytu wewnętrznego w tym: opracowywanie regulacji wewnętrznych oraz projektowanie, implementację czy obsługę produktów, procesów i systemów informatycznych,
- rekomendowanie przez audytorów wewnętrznych standardów kontroli wewnętrznej dla produktów, procesów i systemów informatycznych oraz przegląd regulacji wewnętrznych w poszczególnych obszarach działalności Spółki przed ich wdrożeniem nie wpływają negatywnie na obiektywizm audytorów,
- niedopuszczalne jest wywieranie na audytorów wewnętrznych jakiegokolwiek nacisku, który mógłby zaburzyć obiektywizm ich pracy,
- audytorzy wewnętrzni są zobowiązani do niezwłocznego informowania Zarządzającego audytem wewnętrznym o wszelkich sytuacjach, które można racjonalnie ocenić jako rzeczywistość lub potencjalnie zagrażające niezależności lub obiektywizmowi. Audytorzy wewnętrzni są zobowiązani również do informowania o sytuacjach, które budzą ich wątpliwości w tym zakresie,
- audytorzy wewnętrzni, którzy w przeszłości byli pracownikami innych jednostek organizacyjnych Spółki, muszą powstrzymać się od oceny działalności operacyjnej, za którą byli wcześniej odpowiedzialni przez co najmniej 12 miesięcy,
- audytorzy wewnętrzni mogą świadczyć usługi doradcze także w zakresie działań operacyjnych, za które byli uprzednio odpowiedzialni; jeżeli w związku z wykonaniem usługi doradczej może nastąpić ograniczenie niezależności lub obiektywizmu audytorów wewnętrznych, informacja ta musi zostać ujawniona zleceniodawcy przed podjęciem się zadania,

- sposób określenia wynagrodzenia audytorów wewnętrznych nie wpływa na obiektywizm, niezależność.

Komitet Audytu Spółki monitoruje działalność audytu wewnętrznego, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii niezależności, profesjonalizmu oraz poziomu umiejętności i wiedzy merytorycznej audytorów wewnętrznych, w szczególności poprzez:

- czuwanie nad przestrzeganiem zasad Karty Audytu Wewnętrznego, przyjętej do stosowania przez Radę Nadzorczą Spółki,
- analizę okresowych raportów dotyczących realizacji funkcji audytu wewnętrznego w Spółce,
- przegląd podejmowanych działań oraz struktury komórki ds. audytu wewnętrznego w celu zapewnienia odpowiedniego funkcjonowania audytu wewnętrznego w Spółce,
- wyrażanie zgody odnoszącej się do zatwierdzonego przez Zarząd Spółki rocznego planu audytu oraz istotnych korekt planu, monitorowanie realizacji planu oraz możliwość inicjowania dodatkowych zadań audytowych w Spółce,
- analizę stanu wdrożenia rekomendacji wydanych w wyniku przeprowadzonych zadań audytowych oraz rekomendacji / zaleceń pokontrolnych wydanych przez uprawnione podmioty zewnętrzne,
- opiniowanie kandydatów na stanowisko Zarządzającego audytem wewnętrznym oraz wyrażanie zgody w sprawie powołania lub odwołania Zarządzającego audytem wewnętrznym,
- okresową ocenę adekwatności i efektywności funkcji audytu wewnętrznego.

W celu prawidłowej realizacji działań audytu wewnętrznego Zarząd Spółki odpowiedzialny jest w szczególności za:

- ustanowienie, zapewnienie niezależności oraz prawidłowego działania audytu wewnętrznego,
- sprawowanie przez Prezesa Zarządu bezpośredniego, organizacyjnego nadzoru nad audytem wewnętrznym,
- zatwierdzenie Karty Audytu Wewnętrznego,
- zatwierdzanie rocznego planu audytu opartego na analizie ryzyka oraz korekt planu,
- podejmowanie decyzji w sprawie powołania i odwołania Zarządzającego audytem wewnętrznym,
- podejmowanie decyzji w sprawie działań, jakie mają zostać podjęte w odniesieniu do wyników i zaleceń audytu wewnętrznego oraz zapewnianie wykonania tych działań w Spółce,
- przedkładanie, co najmniej raz w roku, Radzie Nadzorczej Spółki informacji dotyczących wykonania zadań audytu wewnętrznego, w tym stopnia realizacji planu audytu wewnętrznego oraz wyników monitorowania realizacji rekomendacji i zaleceń podmiotów zewnętrznych.

RAPORTOWANIE FUNKCJI AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

Komórka ds. audytu wewnętrznego raportuje kwartalnie m.in. w zakresie realizacji planu audytu wewnętrznego, przeprowadzanych zadań audytowych, wyników prac, innych wykonanych zadań oraz o dostępnych zasobach do Zarządu oraz Komitetu Audytu Spółki. Prezes Zarządu Spółki w cyklu miesięcznym otrzymuje informacje dotyczące statusu wdrożenia rekomendacji audytowych oraz

pozostałych zadań realizowanych przez komórkę ds. audytu wewnętrznego. Pozostali Członkowie Zarządu otrzymują szczegółowe informacje o statusie rekomendacji w nadzorowanych przez nich obszarach. Raporty z wykonanych zadań audytowych są przekazywane na bieżąco do Zarządu Spółki.

Komórka ds. audytu wewnętrznego sporządza roczny raport z działalności, który jest prezentowany Komitetowi Audytu oraz Zarządowi Spółki.

B.6 Funkcja aktuarialna

Funkcja aktuarialna została ustanowiona i wdrożona na podstawie Wytocznych w zakresie funkcji aktuarialnej w TUiR „WARTA” S.A. zatwierdzonych przez Zarząd Spółki.

CEL I ZADANIA FUNKCJI AKTUARIALNEJ

Głównym celem funkcji aktuarialnej jest koordynacja ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Jest ona realizowana m.in. poprzez zapewnienie adekwatności metodologii i stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wraz z oceną, czy dane wykorzystywane do obliczania rezerw są wystarczające i czy są odpowiedniej jakości.

Nadzorowanie oraz koordynacja prac w ramach realizacji celów (zadań) funkcji aktuarialnej zostało powierzone Dyrektorowi Departamentu Aktuarialnego (Osobie Nadzorującej Funkcję Aktuarialną). Poszczególne zadania na potrzeby funkcji aktuarialnej realizowane są przez Departament Aktuarialny oraz pozostałe zaangażowane komórki organizacyjne zgodnie z obowiązującym podziałem odpowiedzialności za wykonanie poszczególnych zadań na potrzeby funkcji aktuarialnej.

Do zadań funkcji aktuarialnej należą w szczególności:

- w zakresie ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności:
  - koordynacja ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
  - zapewnienie adekwatności metodyki stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
  - porównywanie najlepszych oszacowań z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń,
  - informowanie Zarządu i Rady Nadzorczej o wiarygodności i adekwatności ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
- w zakresie zapewnienia jakości danych wykorzystywanych do ustalenia wartości rezerw

techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności:

- ocena, czy dane wykorzystane do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności są wystarczające i czy są odpowiedniej jakości,
- nadzorowanie ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności w przypadkach stosowania odpowiednich przybliżeń, w tym podejścia indywidualnego – w szczególnych okolicznościach, gdy Spółka nie ma wystarczających danych odpowiedniej jakości,
- wyrażanie opinii na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia,
- wyrażanie opinii na temat adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji,
- ustalanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości,
- współpracowanie z Departamentem Zarządzania Ryzykiem przy efektywnym wdrażaniu systemu zarządzania ryzykiem, w szczególności w zakresie:
  - modelowania ryzyka stanowiącego podstawę obliczeń kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu kapitałowego,
  - własnej oceny ryzyka i wypłacalności Spółki.

W ramach realizacji zadań funkcji aktuarialnej koordynacja ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności jest realizowana przez Departament Aktuarialny. Wykonuje on również obliczenia najlepszego oszacowania jako składnika rezerw tworzonych dla celów wypłacalności.

W związku z tym, że zakres zadań ustawowo przypisanych Funkcji Aktuarialnej, w przypadku TUiR „WARTA” S.A. jest poszerzony o ustalanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności, stosowana jest Polityka Walidacyjna w TUiR „WARTA” S.A. mająca na celu zapewnienie niezależności i walidacji kalkulacji aktuarialnych, a tym samym wyeliminowanie potencjalnego konfliktu interesów.

W zakresie ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności Departament

Aktuarialny odpowiada za wyliczenie najlepszego oszacowania oraz przygotowanie jego dokumentacji.

Sporządzana jest informacja dodatkowa zawierająca m.in. odniesienie do zastosowanej metodologii ze wskazaniem wykazu stosowanych przybliżeń i udogodnień, wskazanie aktualizacji parametrów ramowych, kwestii przyjętej granulacji portfela, zmian oszacowania ostatecznej wartości szkód w porównaniu z poprzednim wyliczeniem, ocenę procesu wyceny, w tym stwierdzone słabości, zrealizowane i planowane poprawy procesu, uzgodnienia dokonane z komórkami zewnętrznymi. Odrębnie sporządzana informacja dodatkowa dla rezerwy składek dla celów wypłacalności odnosi się też do zmiany wolumenu, struktury i charakteru portfela.

Dokumentacja obejmuje tworzony każdorazowo po zakończeniu procesu liczenia rezerw rejestr parametrów zawierający informacje o wyborze algorytmu liczenia rezerw, przyjętych parametrach i współczynnikach zastosowanych do obliczeń na dany okres sprawozdawczy

wraz z uzasadnieniem.

Departament Aktuarialny przygotowuje również dodatkowe analizy uwierzytelniające otrzymane wyniki (takie jak porównania oszacowania wartości szkód ustalanych na bazie trójkątów wypłat oraz trójkątów szkód zgłoszonych) oraz umożliwiające wydanie wstępnej opinii walidacyjnej. Zakres tych analiz jest wcześniej uzgadniany z Departamentem Zarządzania Ryzykiem, który jest odpowiedzialny za opracowanie wstępnej oraz ostatecznej opinii walidacyjnej wyliczenia najlepszego oszacowania rezerw.

Opinia zawiera rekomendacje przedstawiane Osobie Nadzorującej Funkcję Aktuarialną oraz Komitetowi Ryzyka. Komitet Ryzyka na podstawie powyższych analiz oraz wstępnej opinii walidacyjnej rekomenduje ewentualne dalsze działania i/lub dodatkowe analizy.

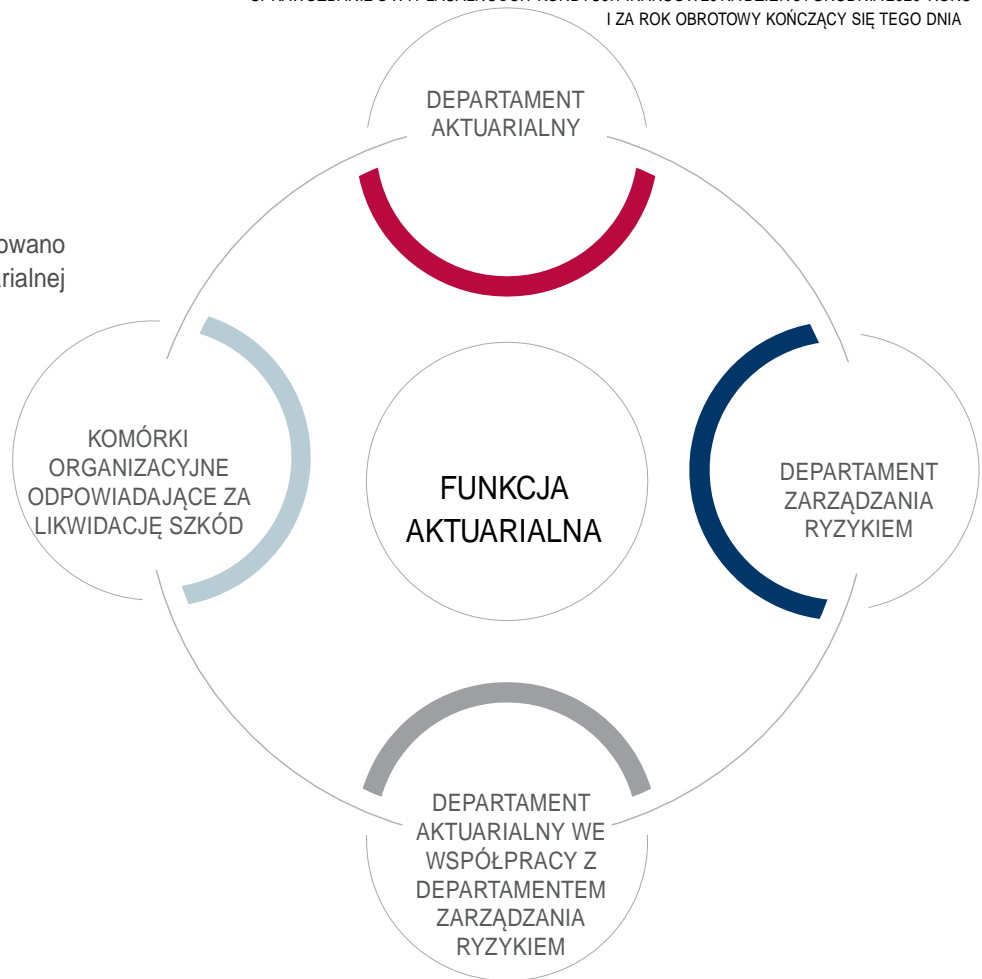
FUNKCJA AKTUARIALNA W STRUKTURZE ORGANIZACYJNEJ SPÓŁKI

Na schemacie obok zaprezentowano umiejscowienie funkcji aktuarialnej w Spółce.

DEPARTAMENT AKTUARIALNY

W ramach ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności:

- weryfikacja zgodności stosowanych metod i założeń przy ustalaniu najlepszego oszacowania z wymogami Wyplacalność 2,
- ocena adekwatności przyjętych metod i stosowanych modeli, zasad i założeń przy ustalaniu najlepszego oszacowania,
- wykonanie obliczeń najlepszego oszacowania i sprawdzenie ich poprawności,
- badanie adekwatności najlepszego oszacowania poprzez porównanie z danymi historycznymi,

Rysunek 15.

Funkcja aktuarialna w strukturze organizacyjnej Spółki

- zarządzanie ryzykiem obejmującym proces tworzenia rezerw.

Ocena jakości danych wykorzystanych do ustalenia wartości rezerw, opracowanie wytycznych w zakresie jakości danych.

Wyrażanie opinii na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia.

Wyrażanie opinii na temat adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji.

Ustalanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości tworzonych metodami aktuarialnymi.

Analiza wpływu na kapitał ekonomiczny zmiany najlepszego oszacowania oraz analiza zmiany stanu rezerw dla celów rachunkowości.

Opracowywanie Regulaminów tworzenia rezerw.

Utrzymywanie i aktualizacja dokumentacji dotyczącej wyceny rezerw.

DEPARTAMENT ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

- Ustalanie marginesu ryzyka jako składnika rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności.
- Oszacowanie oczekiwanej straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez reasekuratora.
- Współpraca w ocenie wiarygodności kredytowej partnerów reasekuracyjnych.
- Ocena zgodności z apetytem na ryzyko ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia oraz rozwiązań reasekuracyjnych.
- Ocena adekwatności pokrycia reasekuracyjnego w scenariuszach warunków skrajnych.
- Ocena adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji w odniesieniu do ograniczania zmienności zapotrzebowania na kapitały.
- Określenie stopnia zmienności oczekiwanej rentowności netto w kontekście zasad przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia.

DEPARTAMENT AKTUARIALNY WE WSPÓŁPRACY Z DEPARTAMENTEM ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

- Walidacja najlepszego oszacowania zgodnie z Polityką walidacyjną obowiązująca w Spółce.
- Opracowanie zasad zarządzania ryzykiem w procesie tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.
- Współpracowanie przy efektywnym wdrażaniu systemu zarządzania ryzykiem.
- Ustalanie segmentacji stosowanej przy wyznaczaniu najlepszego oszacowania.
- Przygotowanie danych do obliczenia najlepszego oszacowania.

KOMÓRKI ORGANIZACYJNE ODPOWIADAJĄCE ZA LIKWIDACJĘ SZKÓD

- Ustalanie wartości rezerw na szkody zgłoszone dla celów rachunkowości innych niż tworzone metodami aktuarialnymi.
- Indywidualna ocena szkód na potrzeby najlepszego oszacowania.

Pozostałe zaangażowane komórki organizacyjne odpowiadające za wykonywanie czynności na potrzeby funkcji aktuarialnej to:

- komórki odpowiadające za reasekurację – wraz z Departamentem Aktuarialnym ustalają udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych,
- komórki zarządzające produktami w zakresie:
  - oświadczenia na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia,
  - współpracy przy ustalaniu parametrów dla najlepszego oszacowania rezerwy składek,
- Departament Kontrolingu, w zakresie współpracy przy ustalaniu parametrów dla najlepszego oszacowania rezerwy składek,
- Departament Zarządzania Aktywami, w zakresie ustalania wartości współczynnika kosztów działalności lokacyjnej, związanej z obsługą zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych,
- Departament Rachunkowości Finansowej oraz Departament Operacji, w związku z wymaganiami zasad wyceny Wypłacalność 2 dotyczącymi rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, w zakresie ustalania niewymagalnych pozycji do przeniesienia z pozycji rozrachunków bilansu ekonomicznego do rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (tzw. reklasyfikacja).

Osoba Nadzorująca Funkcję Aktuarialną upoważniona jest do określania szczegółowego sposobu realizacji zadań poszczególnych komórek organizacyjnych dla zapewnienia efektywnego nadzorowania wykonywania zadań przez funkcję aktuarialną.

Jakość danych w procesie kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych:

Departament Aktuarialny, we współpracy z pozostałymi komórkami organizacyjnymi Spółki, opracowuje i aktualizuje procedurę Wytyczne w sprawie oceny jakości danych wykorzystywanych do ustalania wartości rezerw

B.7 Outsourcing

Przyjęte przez Zarząd Spółki Zasady zawierania umów outsourcingowych definiują procesy i czynności uznane za

B.7.1 Polityka outsourcingu

Stosowane w Spółce zasady outsourcingu zapewniają zgodność z wytycznymi określonymi w Ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz standardami Grupy Talanx.

Uruchomienie procesu outsourcingu wymaga akceptacji

techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności, w której określono:

- listę danych podlegających kontroli,
- komórki organizacyjne posiadające informacje i odpowiedzialne za ich poprawność oraz sposób realizacji obowiązku związanego z kontrolą jakości danych,
- sposób dokumentowania kontroli i raportowania błędów.

Kontrolowanie jakości danych księgowych, obejmujące swoim zakresem wymiary używane przy wyliczaniu rezerw, objęte jest obowiązującym w Spółce procesem kontroli danych księgowych.

RAPORTOWANIE FUNKCJI AKTUARIALNEJ

W ramach realizacji funkcji aktuarialnej Osoba Nadzorująca Funkcję Aktuarialną, co najmniej raz w roku, po zakończeniu każdego roku sprawozdawczego, sporządza dla Zarządu raport dotyczący procesu tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Opinie na temat zasad przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia uwzględniają powiązania między zasadami przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia a poziomem rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Natomiast przy formułowaniu ocen adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji brane są pod uwagę powiązania między umowami reasekuracyjnymi a poziomem rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Raportowanie zawiera informacje na temat realizowanych zadań funkcji aktuarialnej oraz ich rezultatów wraz z zaleceniami dotyczącymi sposobu wyeliminowania wszelkich stwierdzonych niedoskonałości.

Rada Nadzorcza i/lub Komitet Audytu w ramach sprawowania nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem w procesie tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych otrzymuje informację dotyczącą procesu tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

outsourcing oraz określają reguły akceptacji i przebieg procesu outsourcingu.

Zarządu, dwóch członków Zarządu Spółki bądź Dyrektora komórki organizacyjnej. Ostateczna formuła zależy od rodzaju outsourcingowej usługi oraz skutków, jakie może za sobą pociągnąć zastosowanie outsourcingu.

UCZESTNICZY PROCESU OUTSOURCINGU

W procesie outsourcingu uczestniczą:

- komórki organizacyjne – wnioskuje o zgodę na outsourcing, a następnie, w przypadku uzyskania zgody, nadzorują w sposób ciągły zlecany proces,
- Zarząd / poszczególni członkowie Zarządu – podejmują decyzję odnośnie zgody / braku zgody na outsourcing,
- Departament Zarządzania Ryzykiem – koordynuje definiowanie outsourcingu, opiniuje ocenę ryzyka umów istotnych, weryfikuje i gromadzi karty outsourcingu i przygotowuje roczne raporty dla Komitetu Ryzyka w zakresie ryzyka outsourcingu,
- Departament Administracji – nadzoruje rejestr umów outsourcingowych, aktualizuje na wniosek innych komórek oraz w wyniku corocznego przeglądu Zasady zawierania umów outsourcingowych,
- Departament Prawny – opiniuje umowy, aneksy, wypowiedzenia umów outsourcingowych,
- Departament Utrzymania i Rozwoju Systemów – w zakresie umów przetwarzających dane prawnie chronione z wykorzystaniem publicznej i hybrydowej chmury obliczeniowej,
- Zespół ds. definicji outsourcingu składający się z przedstawicieli Departamentu Administracji, Departamentu Prawnego, Biura Bezpieczeństwa i Wsparcia, Departamentu Zarządzania Ryzykiem oraz Departamentu Utrzymania i Rozwoju Systemów – w zakresie definiowania i kwalifikacji outsourcingu.

SPOSÓB WYBORU I OCENY PODMIOTU ZEWNĘTRZNEGO ŚWIADZĄCEGO USŁUGI

Podmiot zewnętrzny świadczący usługi w ramach outsourcingowych czynności i procesów wybierany jest – w zależności od obszaru, którego dotyczy usługa – zgodnie z Procedurą Zakupową w obszarze pozainformatycznym bądź Procedurą Zakupową IT.

Podmioty wskazane na podstawie wstępnego rozpoznania rynku zapraszane są do postępowania wyboru dostawcy, prowadzonego przez Departament Administracji lub Biuro Bezpieczeństwa i Wsparcia. W trakcie tego postępowania zapraszane podmioty są zobowiązane do:

- potwierdzenia określonej kondycji finansowej,
- przedstawienia stosownych dokumentów i referencji,
- złożenia stosownych oświadczeń, np. o nieprowadzonym wobec nich postępowaniu upadłościowym.

Ponadto komórki odpowiedzialne za przeprowadzenie postępowania weryfikują reputację rynkową oferenta.

Wybór dostawcy dokonywany jest na podstawie kryteriów oceny ofert ustalonych każdorazowo, adekwatnie do potrzeb biznesowych i specyfiki danego outsourcingu oraz dokonanej oceny wiarygodności dostawcy.

IDENTYFIKACJA, OCENA ORAZ ŚRODKI OGRANICZAJĄCE RYZYKO OUTSOURCINGU

Zasady zawierania umów outsourcingowych określają warunki weryfikacji umowy określające jej ważność.

W ramach umów outsourcingowych wyróżnia się tzw. umowy istotne i pozostałe. Umowy istotne to takie, które spełniają co najmniej jedno z poniższych kryteriów:

- niewywiązanie się z umowy przez dostawcę, w tym zaprzestanie realizacji Umowy lub nienależyte jej realizowanie, rodzi istotne zagrożenia:
  - nieosiągnięcie celów finansowych lub biznesowych Spółki, w szczególności negatywnego wpływu na wynik finansowy w wysokości większej niż 5 mln PLN,
  - naruszenia przepisów prawa, którego konsekwencją może być nałożenie kar na Spółkę,
- czynność podlegająca outsourcingowi jest częścią Procesu Krytycznego w rozumieniu Polityki Zarządzania Kryzysowego,
- przewidywane roczne wynagrodzenie brutto z tytułu wykonania Umowy jest większe niż 1 mln PLN,
- dotyczy powierzenia składania oświadczeń woli w sprawach roszczeń o odszkodowania lub inne świadczenia należne z tytułu umów ubezpieczenia, umów gwarancji ubezpieczeniowej lub umów reasekuracji czynnej i retrocesji,
- dotyczy powierzenia czynności systemu zarządzania,
- dotyczy outsourcingu procesów Spółki zleconych do realizacji spółkom z Grupy Talanx.

Istotna umowa outsourcingowa wymaga zgody Zarządu. Pozostałe umowy outsourcingowe dotyczące usług prowadzonych w sposób ciągły wymagają zgody dwóch członków Zarządu.

Każdy proces outsourcingowy podlega wstępnej, bieżącej i końcowej ocenie ryzyka, a ocena procesu uznanego za istotny dodatkowo jest sformalizowana w postaci Kart Outsourcingu i wymaga przeprowadzenia przed zawarciem i raz do roku oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Dostawcy. Komórka organizacyjna nadzorująca dany proces wypełnia przygotowane dokumenty na podstawie najlepszej wiedzy i pozyskanych od Dostawcy informacji. W zakresie oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej wykorzystywane są formularze oceny jakościowej i ilościowej zwane Modelem oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Dostawcy.

W Spółce funkcjonują następujące karty:

- Karta Outsourcingu – Wstępna Ocena Ryzyka – wypełniana przed podpisaniem umowy,
- Karta Outsourcingu – Okresowa Ocena Ryzyka – wypełniana co roku,
- Karta Outsourcingu – Ocena Ryzyka po Zakończeniu Umowy – wypełniana po zakończeniu umowy.

Wstępnej, okresowej i końcowej oceny ryzyka dokonuje komórka organizacyjna nadzorująca umowę. Departament Zarządzania Ryzykiem opiniuje prawidłowość oceny ryzyka, monitoruje poziom ryzyka umów na podstawie informacji zawartych w kartach wypełnionych i przekazanych przez komórki organizacyjne oraz przygotowuje corocznie zbiorczy raport dotyczący umów outsourcingowych na potrzeby Komitetu Ryzyka.

Niezależnie od powyższego, komórki organizacyjne będące właścicielami umów są odpowiedzialne za bieżące monitorowanie poprawności realizacji umowy. W przypadku zidentyfikowania istotnych zagrożeń związanych z ich realizacją bądź z dostawcą, komórka zobowiązana jest do:

- niezwłocznego poinformowania o tych ryzykach nadzorującego ją członka Zarządu,
- zainicjowania działań mających na celu uruchomienie istniejącego planu działań zabezpieczających bądź pilne przygotowanie takiego planu stosownie do okoliczności oraz uzyskanie jego akceptacji przez nadzorującego członka Zarządu bądź Zarząd – stosownie do charakteru tych działań.

WPLYW OUTSOURCINGU NA ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWĄ

Realizacja umów outsourcingowych nie ma istotnego wpływu na adekwatność kapitałową i profil ryzyka Spółki, w szczególności nie prowadzi do nadmiernego zwiększenia ryzyka operacyjnego. Odpowiednie zapisy w umowach

B.7.2 Kluczowe umowy outsourcingu

Zgodnie z obowiązującymi w Spółce Zasadami zawierania umów outsourcingowych przedmiotem umowy outsourcingowej nie może być powierzenie zwykłego zarządu nad Spółką, a w szczególności:

- tworzenie strategii biznesowej Spółki i nadzoru nad jej realizacją,
- nadzorowanie realizowanych procesów w Spółce,
- podejmowanie decyzji o outsourcingu procesów oraz odpowiedzialność za umowy outsourcingowe,
- nadzorowanie oraz realizacja funkcji kluczowych w Spółce.

Spółka nie zleca na zewnątrz sprawowania funkcji kluczowych. Powierzenie uprawnień decyzyjnych (nadzór) w zakresie realizacji funkcji kluczowych jest zabronione. Jednak za zgodą Zarządu Spółki możliwe jest zlecenie na zewnątrz określonych czynności realizowanych w ramach funkcji kluczowych pod warunkiem spełnienia przez podmiot zewnętrzny wymogów kompetencji i reputacji określonych przez Wyłagalność 2.

W 2020 roku Spółka zleciła wykonanie na zewnątrz czynności z zakresu funkcji kluczowych dotyczących modelowania katastrof powodziowych. Usługodawca

outsourcingowych, dywersyfikacja dostawców usług oraz kontrole wybranych podmiotów świadczących usługi w ramach outsourcingu zabezpieczają Spółkę przed wystąpieniem istotnego ryzyka.

Gdy czynności podlegające outsourcingowi są częścią Procesu Krytycznego w rozumieniu Polityki Zarządzania Kryzysowego, umowa na świadczenie usług uznawana jest za istotną a usługodawcy muszą posiadać Plan Ciągłości Działania i Plan Odtworzenia Awaryjnego. Realizacja umowy istotnej jest monitorowana i w przypadku wystąpienia istotnego ryzyka podejmowane są natychmiastowe działania.

RAPORTOWANIE NA POTRZEBY ORGANU NADZORU

Komórka będąca właścicielem umowy jest zobowiązana do wypełnienia ankiety UKNF składającej się z informacji na temat umowy i niezwłocznego poinformowania Biura Korporacyjno-Prawnego o zamiarze zawarcia lub istotnej zmiany umowy podlegającej zgłoszeniu do organu nadzoru na 30 dni przed wdrożeniem outsourcingu lub istotnej zmiany. Biuro Korporacyjno-Prawne, zgodnie z obowiązującą w Spółce regulacją Zasady przekazywania informacji i udzielania odpowiedzi na pisma Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego oraz innych instytucji i organów administracji publicznej oraz wykonywania obowiązków sprawozdawczych w TUIR „WARTA” S.A., przekazuje ją do organu nadzoru wraz z ankietą UKNF.

podlega jurysdykcji prawa czeskiego, jednak umowa jest umową trójstronną, a prawem obowiązującym w umowie jest prawo niemieckie.

Ponadto Spółka zgłasza do KNF umowy zakwalifikowane jako podstawowe i ważne tj. zdefiniowane przez Spółkę jako dotyczące:

- składanie oświadczeń woli w sprawach roszczeń o odszkodowania lub inne świadczenia należne z tytułu umów ubezpieczenia i umów gwarancji ubezpieczeniowej,
- składanie oświadczeń woli w sprawach roszczeń o odszkodowania lub inne świadczenia należne z tytułu umów reasekuracji czynnej i retrocesji.

W 2020 roku w zakresie outsourcingu podstawowego i ważnego w Spółce funkcjonowały umowy dotyczące:

- assistance: komunikacyjnego OC i AC, ubezpieczeń mieszkań, ubezpieczeń flot samochodowych, ubezpieczeń bancassurance i ubezpieczeń podróży,
- likwidacji szkód w zakresie ochrony prawnej,
- likwidacji szkód z tytułu ubezpieczenia bancassurance,
- likwidacja szkód z tytułu ubezpieczenia sprzętu AGD/RTV/Audio.

Usługodawcy świadczący usługi w powyższym zakresie podlegają jurysdykcji prawa polskiego.

Poza powyższymi Spółka nie poddaje w outsourcing procesów dotyczących:

- zapewnienia bezpieczeństwa informatycznego,
- administrowania bezpieczeństwem informacji,
- przeciwdziałania nadużyciom, zarządzania kryzysowego, w tym zarządzania ciągłością działania.

Biorąc pod uwagę powyższe, w ocenie Spółki, realizacja umów outsourcingowych nie ma istotnego wpływu na adekwatność systemu zarządzania.

B.8 Wszelkie inne informacje

Wszelkie istotne informacje zostały przedstawione powyżej.

C Profil ryzyka

Profil ryzyka odzwierciedla skalę i strukturę ekspozycji na ryzyko z uwzględnieniem specyfiki prowadzonej działalności, w tym w szczególności zawiera następujące informacje:

- ocenę i kwantyfikację głównych modułów ryzyk formuły standardowej,
- istotne ryzyka, na które narażona jest Spółka w horyzoncie krótkoterminowym, zidentyfikowane w procesie okresowej oceny,
- istotne ryzyka, na które narażona jest Spółka w horyzoncie długoterminowym, zidentyfikowane w Planie Biznesowym,
- informację na temat pozostałych ryzyk nieobjętych głównymi modułami ryzyk formuły standardowej,
- inne istotne informacje mające wpływ na ocenę ryzyka Spółki.

Profil ryzyka, kapitałowy wymóg wypłacalności oraz współczynnik wypłacalności S2 są wyznaczone według formuły standardowej, na podstawie wymogów zawartych w Rozporządzeniu delegowanym oraz Ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Oznacza to, że Spółka nie stosuje własnych parametrów, specyficznych dla zakładu ubezpieczeń.

WŁASNA OCENA RYZYK I WYPŁACALNOŚCI

Profil ryzyka został ustalony w ramach funkcjonującego w Spółce procesu Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności.

Własna Ocena Ryzyk i Wypłacalności przeprowadzona została zgodnie z obowiązującą w Spółce Polityką Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności. Szczegółowy opis procesu Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności znajduje się w rozdziale B.3.3 niniejszego Sprawozdania.

OPIS ISTOTNYCH RYZYK

Do istotnych ryzyk, na które narażona jest Spółka, należą:

- ryzyka ujęte w kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności,
- ryzyka indywidualne zidentyfikowane przez Spółkę,
- inne obszary ryzyka zidentyfikowane podczas przygotowywania Planu Biznesowego.

RYZYKA UJĘTE W KALKULACJI KAPITAŁOWEGO WYMOGU WYPŁACALNOŚCI

Kapitałowy wymóg wypłacalności podlega alokacji na poszczególne moduły i podmoduły ryzyka z uwzględnieniem efektu dywersyfikacji.

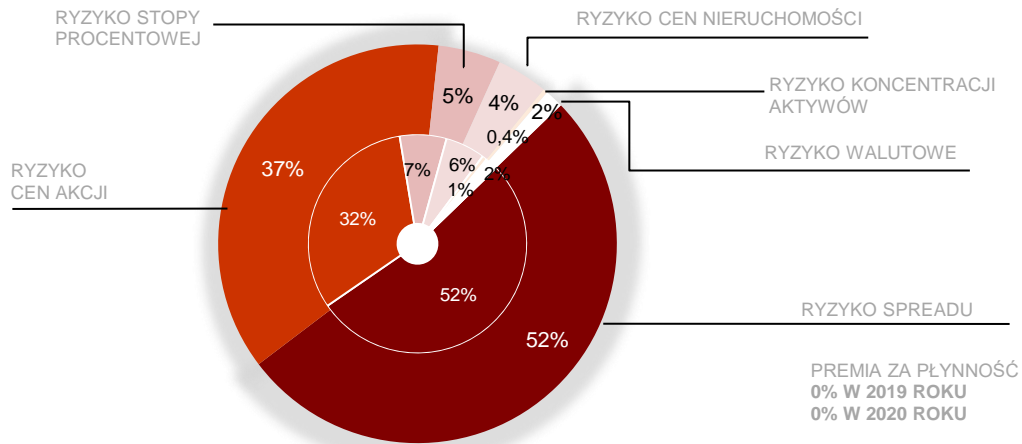
Na rysunku 16 przedstawiono strukturę ryzyka Spółki na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz 31 grudnia 2019 roku.

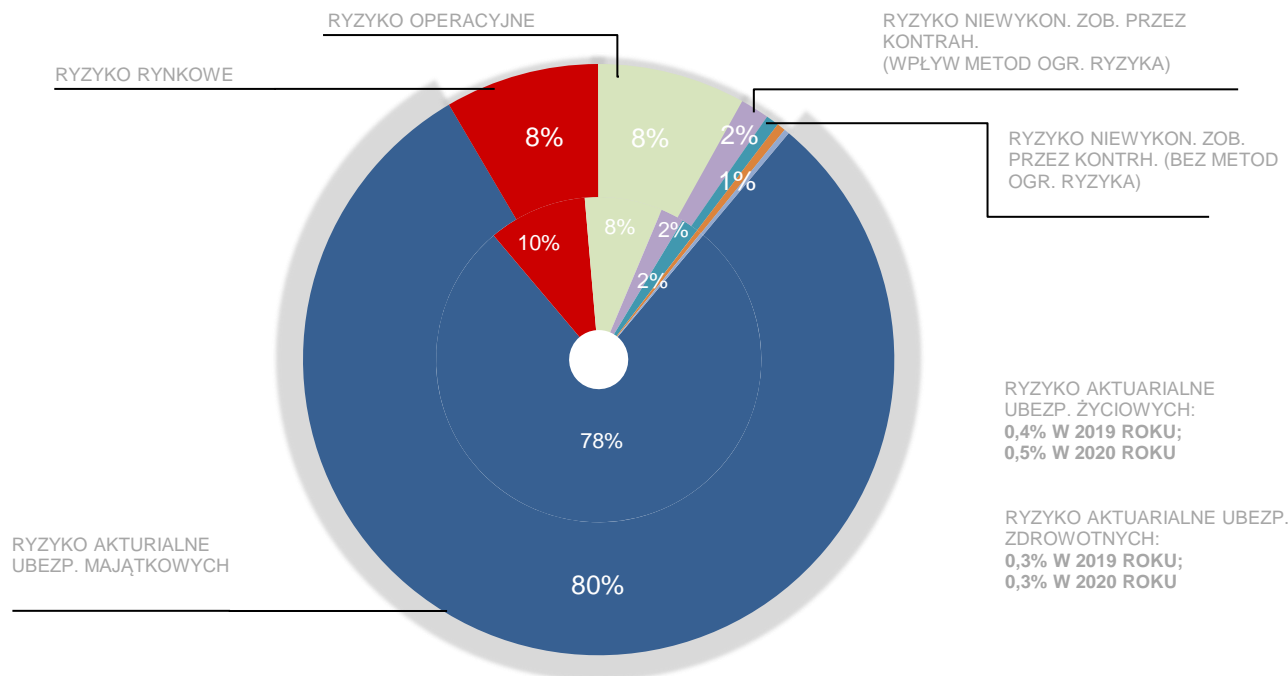

Profil ryzyka na dzień 31 grudnia 2020 (obręcz zewnętrzna) roku oraz 31 grudnia 2019 roku (obręcz wewnętrzna)

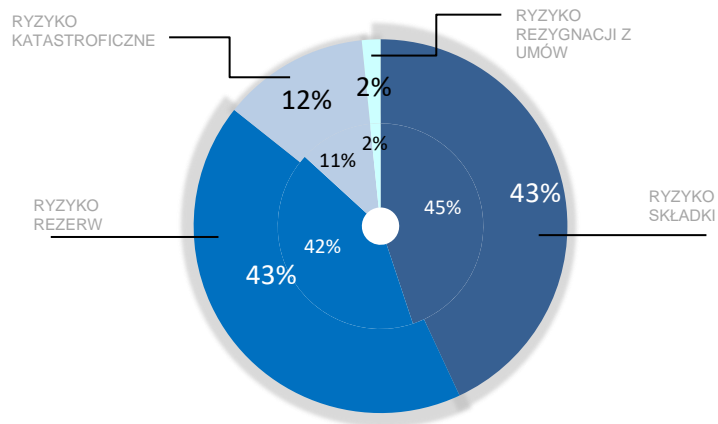
RYZIKO RYNKOWE

OGÓLNY PROFIL RYZYKA

RYZIKO AKTUARIALNE UBEZP. MAJĄTKOWYCH

Rysunek 16. Profil ryzyka Spółki wg formuły standardowej

Najistotniejszym ryzykiem Spółki, stanowiącym 80% całkowitego kapitałowego wymogu wypłacalności, jest ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach majątkowych. W ramach tego ryzyka wyróżnia się następujące ryzyka: ryzyko składki (stanowiące 43% wartości ogółu ryzyk aktuarialnych majątkowych), ryzyko rezerw (43%) oraz ryzyko katastroficzne (13%).

Drugim pod względem wielkości jest ryzyko rynkowe, stanowiące 8% całkowitego kapitałowego wymogu wypłacalności. Do największych ryzyk wchodzących w skład ryzyka rynkowego należą: ryzyko spreadu kredytowego (stanowiące 52% wartości ogółu ryzyk rynkowych), ryzyko cen akcji (37%), ryzyko stóp procentowych (5%) oraz ryzyko cen nieruchomości (4%).

Do największych z pozostałych modułów ryzyka należą: ryzyko operacyjne (stanowiące 8% wartości kapitałowego wymogu wypłacalności) oraz moduł ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta (3%).

Zmiany w strukturze ryzyk w stosunku do 2019 roku zaprezentowane są na rysunku 16. Struktura ryzyk nie uległa w analizowanym okresie istotnym zmianom. Nieznaczne zmiany w strukturze ryzyk wynikają ze wzrostu ryzyka rezerwy i składki na skutek wzrostu ekspozycji oraz ze spadku większości ryzyk rynkowych (poza ryzykiem akcji, które wzrosło na skutek wyższej wyceny spółki zależnej TUnŻ „WARTA” S.A. i przyrostu środków trwałych) Przełożyło się to na wzrost udziału ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach majątkowych (o 2 pp.) oraz spadek udziału ryzyka rynkowego (o 2 pp.).

W analizowanym okresie nie występowały pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka.

RYZYKA INDYWIDUALNE ZIDENTYFIKOWANE PRZEZ SPÓŁKĘ

Istotnymi ryzykami indywidualnymi, zidentyfikowanymi przez Spółkę w ramach procesu ORSA przeprowadzonego w roku 2020 są:

- ryzyko niewypłacalności kontrahentów w działalności inwestycyjnej,
- ryzyko stopy procentowej,
- ryzyko obniżenia spłacalności należności,
- ryzyko pogorszenia wskaźnika szkodowości w ubezpieczeniach komunikacyjnych,
- ryzyko niższej sprzedaży nowych polis,
- ryzyko katastroficzne (ryzyko statystycznych wahań wartości szkód naturalnych).

INNE OBSZARY RYZYKA ZIDENTYFIKOWANE PODCZAS PRZYGOTOWYWANIA PLANU BIZNESOWEGO

Inne obszary ryzyka, uzupełniające profil ryzyka obejmują:

- wpływ pandemii COVID-19, która negatywnie wpłynęła na otoczenie makroekonomiczne oraz perspektywy dla gospodarki i rynku ubezpieczeniowego w skali globalnej i lokalnej. Długość kryzysu będzie miała decydujące znaczenie dla dotkliwości jego skutków w tym spadku

- sprzedaży nowych polis,
- duży spadek PKB (8,4% rdr) w II kwartale 2020 roku wskutek kryzysu spowodowanego pandemią COVID-19. Prognozy dalszego wzrostu PKB są bardzo zróżnicowane i wahają się od -5,2% do -0,5% za rok 2020, oraz od 2% do 5,8% za rok 2021. Oczekuje się, że wstrząs makroekonomiczny związany z COVID-19 będzie ograniczony do lat 2020-2021, a powrót do wcześniejszej ścieżki wzrostu może zająć długie lata,
- bezprecedensową obniżkę stóp procentowych, w roku 2021 pozostanie akomodacyjna, w kolejnych latach możliwe są niewielkie podwyżki stóp procentowych,
- zakładane na rok 2021 wzrosty cen na rynku ubezpieczeń komunikacyjnych, w którym Spółka posiada wysoki udział w rynku mogą nie nastąpić bądź zająć z opóźnieniem lub w mniejszej skali,
- ograniczanie rynków reasekuracyjnych na ryzyka węglowe, co wynika z ogólnego trendu ochrony środowiska, oraz zmian regulacyjnych w zakresie ograniczania zanieczyszczenia środowiska,
- pandemia COVID-19 może mieć dalszy negatywny wpływ na biznes i gospodarkę, w postaci powracających lock-down'ów, pogorszającej się kondycji finansowej zarówno kraju jak i sektora prywatnego, co może skutkować rekomendacjami do dalszego wzmocnienia pozycji kapitałowej Spółki,
- podwyższenie obciążeń pracodawców i pracowników na ubezpieczenia społeczne.

KONCENTRACJA RYZYKA

Koncentracja ryzyka występuje w Spółce w poniżej wymienionych obszarach:

- ryzyko aktuarialne – w portfelu ubezpieczeń korporacyjnych występują ryzyka o jednostkowych dużych sumach ubezpieczenia (ryzyko katastroficzne), ponadto Spółka narażona jest również na kumulację szkód z małych ryzyk, np. w przypadku narażenia na ryzyka katastrof naturalnych (powódź),
- ryzyko rezerw – znaczną część zobowiązań Spółki stanowią rezerwy z linii biznesowych charakteryzujących się długim okresem rozwoju szkód (OC komunikacyjne, OC ogólne),
- ryzyko kredytowe wynikające z działalności lokacyjnej (koncentracja podmiotowa, branżowa, geograficzna posiadanych lokat),
- ryzyko kredytowe wynikające z działalności reasekuracyjnej (koncentracja udziałów poszczególnych reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych).

Ryzyka te są odpowiednio zarządzane przez Spółkę poprzez dywersyfikację, system limitów, programy reasekuracyjne, jak również zostały odzwierciedlone w kalkulacji wymogu kapitałowego.

Ponadto koncentracja ryzyka operacyjnego (ryzyka outsourcingu) występuje w przypadku zlecenia więcej niż jednej usługi do jednego Dostawcy, z którym podpisano umowę uznaną za istotną. Wymienione ryzyko jest ograniczane poprzez dodatkowe mechanizmy przewidziane w zasadach akceptacji umów outsourcingowych

zdefiniowanych w regulacji wewnętrznej Spółki.

ANALIZA WRAŻLIWOŚCI NA RYZYKO

Spółka przeprowadza testy warunków skrajnych oraz odwrotne testy warunków skrajnych. Analizie podlegają możliwe do zajścia zdarzenia, które, biorąc pod uwagę profil ryzyka Spółki, mogłyby spowodować spadek jej środków własnych do poziomu minimalnego, tj. 100% pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności.

Przeprowadzone testy warunków skrajnych opierają się na następujących założeniach:

- zachodzące zdarzenia są realne i oparte o historyczne obserwacje (bazują na wydarzeniach, które miały miejsce na przestrzeni ostatnich ok. 10 lat (w horyzoncie jednego roku) w przypadku ryzyka rynkowego i kredytowego, oraz na możliwych fluktuacjach portfela ubezpieczeniowego obserwowanych w przeszłości, jak i potencjalnych niekorzystnych wydarzeniach w portfelu), zatem prawdopodobieństwo ich wystąpienia jest nie większe niż 10%,
- dobór zdarzeń oparty jest na profilu ryzyka Spółki, tj. obecnej strukturze portfela ubezpieczeń i portfela lokat,
- badaniu podlegają tylko zdarzenia istotne z punktu widzenia pozycji kapitałowej S2, tzn. mogące skutkować zmianą środków własnych wyznaczanych zgodnie z metodologią wyceny współczynnika wypłacalności S2,
- analiza uwzględnia łagodzący wpływ efektów podatkowych, będący skutkiem odpowiednich korekt na rezerwie z tytułu odroczonego podatku po ewentualnym wystąpieniu straty,
- w analizie stosowany jest mechanizm agregacji strat (ze względu na możliwą rozłączność oraz rozbieżność w czasie analizowanych zdarzeń) wzorowany na mechanizmie stosowanym w formule standardowej.

W przeprowadzonych analizach wrażliwości Spółka uznała za istotne poniższe zdarzenia/ryzyka, dla których przyjęła następujące założenia:

- Ryzyko rynkowe:
  - Ryzyko stopy procentowej
Założono równoległy wzrost krzywej dochodowości o 150 pb. Zdarzenie takie miało miejsce pod koniec 2008 roku (wybuch kryzysu) jak i w roku 2013, gdzie rentowności stóp długoterminowych wzrosły o tyle w ciągu siedmiu miesięcy, po czym ponownie spadły o tą samą wartość w 2014 i 2015 roku.
  - Ryzyko cen akcji
Założono spadki cen akcji o 20%. Dodatkowo w przypadku TUIR „WARTA” przyjęto, że TUnŻ „WARTA” może stracić na wartości 30% swego

kapitałowego wymogu wypłacalności.

- Ryzyko cen nieruchomości
Założono 20% spadek cen nieruchomości.
- Ryzyko spreadu kredytowego
Ryzyko zostało oszacowane na bazie fluktuacji wielkości spreadu kredytowego dla danego ratingu, na przestrzeni ostatnich dziewięciu lat. Założono, że realny poziom straty rocznej z tytułu powiększenia się spreadów jest równy połowie wymogu kapitałowego z tego tytułu. Nie uwzględniono zdarzeń ekstremalnych z przełomu lat 2008/2009, jako że polityka banków centralnych wdrożona od tamtego momentu nie powinna dopuszczać już do tak ekstremalnych zdarzeń.
- Ryzyko walutowe
Założono 12% wzrost kursów walut obcych (osłabienie się PLN w stosunku do danej waluty obcej) dla walut dla których pozycja walutowa Spółki jest pozycją krótką (przewaga pasywów nad aktywami) oraz 12% spadek kursów walut obcych (umocnienie się PLN w stosunku do danej waluty obcej) dla walut dla których pozycja walutowa jest pozycją długą (przewaga aktywów nad pasywami).
- Ryzyko koncentracji
Bazowano na ryzyku bankructwa emitenta oszacowanego w procesie Risk Scan.
- Ryzyko aktuarialne ubezpieczeń majątkowych
  - Ryzyko składki rezerw
Przeanalizowano wahania wskaźników szkodowości mające duży wpływ na wielkość najlepszego oszacowania rezerwy składki, jak i wahania samego najlepszego oszacowania szkodowego mogące zajść na przestrzeni roku.
  - Ryzyko katastroficzne
W ramach ryzyka katastroficznego założono realizację ryzyka powodzi do pełnej wartości zachowka z umowy reasekuracji katastroficznej.

W tabeli 6 zaprezentowano wyniki przeprowadzonych testów w trakcie 2020 roku (na podstawie stanu wypłacalności Spółki na koniec 2019 roku).

TABELA 6. WYNIKI PRZEPROWADZONYCH TESTÓW WARUNKÓW SKRAJNYCH

TESTY WARUNKÓW SKRAJNYCH	WARTOŚĆ EFEKTU SZOKU	RELACJA SZOKU DO ŚRODKÓW WŁASNYCH
Ryzyko rynkowe	250 205	8,6%
Ryzyko aktuarialne ubezpieczeń życiowych	0	0,0%
Ryzyko aktuarialne ubezpieczeń majątkowych	456 482	15,7%
Strata łączna	572 787	19,7%
Kapitałowy wymóg wypłacalności	2 003 407	
Strata łączna jako % kapitałowego wymogu wypłacalności	28,6%	

Odwrotne testy warunków skrajnych polegają na badaniu jak duże musi być dane zdarzenie/ryzyko, aby współczynnik pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności na koniec 2019 roku spadł o 30%, czyli aby skonsumował całą wymaganą przez Spółkę nadwyżkę kapitałową.

W tabeli 7 przedstawiono wyniki odwrotnych testów warunków skrajnych dla ryzyk, dla których istnieje realny scenariusz ich realizacji:

TABELA 7. WYNIKI ODWROTNYCH TESTÓW WARUNKÓW SKRAJNYCH

TESTY ODWROTNYCH WARUNKÓW SKRAJNYCH (SKUTKUJĄCE REDUKCJĄ KAPITAŁU RZĘDU 30% SCR) MOŻLIWE DO ZAJŚCIA, BIORĄC POD UWAGĘ PROFIL RYZYKA SPÓŁKI	WARUNKI ZAJŚCIA DANEGO STRESU ODWROTNEGO
Ryzyko składki i rezerw	Wzrost rezerw szkodowych o kwotę 256 mln PLN połączony ze wzrostem wskaźnika szkodowości o 10 pp
Ryzyko stopy procentowej	Wzrost stóp procentowych o 530 pb
Ryzyko spreadu kredytowego	Wzrost spreadów kredytowych o poziom 2,6 razy większy niż w formule standardowej.

Ze względu na fakt, że powyższe testy zostały sparametryzowane na podstawie obserwacji historycznej ewolucji rynków kapitałowych oraz otoczenia biznesowego Spółki z okresu ostatnich ok. 10 lat, uznano iż łączna strata

(nieprzekraczająca 30% kapitałowego wymogu wypłacalności) odpowiada wartości narażonej na ryzyko z prawdopodobieństwem nie większym niż 10% w horyzoncie jednego roku.

C.1 Ryzyko aktuarialne

Ryzyko aktuarialne to potencjalne negatywne odchylenie wartości zrealizowanej zobowiązań wynikających z portfela umów ubezpieczeniowych od ich wartości oczekiwanej.

Na ryzyko aktuarialne Spółki składa się:

- ryzyko aktuarialne związane z ubezpieczeniami majątkowymi, które jest rozumiane jako ubezpieczenia majątkowe z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz rent zgłoszonych,
- ryzyko aktuarialne związane z ubezpieczeniami

zdrowotnymi, które jest rozpoznawane głównie w grupach ubezpieczeń wypadku oraz choroby,

- ryzyko aktuarialne związane z ubezpieczeniami na życie, które rozumie się jako szkody w ubezpieczeniach OC, głównie OC Komunikacyjne, skutkujące obowiązkiem wypłaty świadczenia rentowego dla poszkodowanego, od momentu jego zgłoszenia.

W ramach ryzyka aktuarialnego można wyróżnić następujące jego rodzaje:

RYZYKO AKTUARIALNE

Ryzyko związane z ubezpieczeniami majątkowymi	Ryzyko związane z ubezpieczeniami zdrowotnymi	Ryzyko związane z ubezpieczeniami na życie
Ryzyko składki i rezerw	Ryzyko składki i rezerw	Ryzyko rewizji wysokości rent
Ryzyko rezygnacji z umów	Ryzyko rezygnacji z umów	Ryzyko długowieczności
Ryzyko katastroficzne	Ryzyko katastroficzne	Ryzyko ponoszonych kosztów

Rysunek 17.

Rodzaje ryzyka aktuarialnego

W 2020 roku największy wpływ na działalność Spółki miało ryzyko związane z ubezpieczeniami majątkowymi, które stanowiło 80% kapitałowego wymogu wypłacalności.

W analizowanym okresie nie występowały pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka aktuarialnego.

RYZIKO ZWIĄZANE Z UBEZPIECZENIAMI MAJĄTKOWYMI I ZDROWOTNYMI

Ryzyko składki i rezerw

W zakresie pomiaru ryzyka składki Spółka używa następujących narzędzi:

- wyliczenie wymogów kapitałowych oparte na mierze wielkości ryzyka oraz parametrach odchylenia standardowego określonego w Specyfikacji Technicznej,
- uzupełniająco wyniki uzyskane przy pomocy alternatywnego względem formuły standardowej modelu do pomiaru ryzyka opartego na grupowym modelu wewnętrznym,
- testy stresu wykonywane zgodnie z Polityką Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności.

W zakresie pomiaru ryzyka rezerw Spółka używa następujących narzędzi:

- wyliczenie najlepszego oszacowania rezerw szkodowych (nierentowych i rentowych),
- wyliczenie marginesu ryzyka,
- wyliczenie wymogów kapitałowych opartych na wartościach najlepszego oszacowania rezerw szkodowych oraz parametrach odchylenia standardowego określonego w Specyfikacji Technicznej,
- uzupełniająco wyniki uzyskane przy pomocy alternatywnego względem formuły standardowej modelu do pomiaru ryzyka opartego na grupowym modelu wewnętrznym,

- testy adekwatności rezerw,
- testy stresu zgodnie z metodologią określoną w Polityce Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności.

Ryzyko rezygnacji z umów

W zakresie pomiaru ryzyka związanego z rezygnacjami z umów Spółka używa następujących narzędzi:

- wyliczenie wymogów kapitałowych oparte na scenariuszu szoku, określonym w Specyfikacji Technicznej,
- uzupełniająco, wyniki uzyskane przy pomocy alternatywnego względem formuły standardowej modelu do pomiaru ryzyka opartego na grupowym modelu wewnętrznym,
- testy stresu wykonywane zgodnie z Polityką Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności.

Ryzyko katastroficzne

W zakresie pomiaru ryzyka katastroficznego Spółka używa następujących narzędzi:

- wyliczenie wymogów kapitałowych oparte na scenariuszach szoku określonych w Specyfikacji Technicznej,
- uzupełniająco, wyniki uzyskane przy pomocy alternatywnego względem formuły standardowej modelu do pomiaru ryzyka opartego na grupowym modelu wewnętrznym,
- model katastrof naturalnych budowany w oparciu o modele zewnętrzne, w celu opracowania rozwiązań mających na celu alternatywny pomiar lepiej odzwierciedlający ryzyko występujące w Spółce,
- progi ubezpieczeniowe oraz poziomy ich wykorzystania.

TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA I MONITOROWANIE ICH SKUTECZNOŚCI

W tabeli 8 zaprezentowano zastosowane przez Spółkę techniki ograniczania ryzyka:

TABELA 8. TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA AKTUARIALNEGO

RYZIKO	ZASTOSOWANE TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA
Ryzyko składki	Programy reasekuracji obligatoryjnej i fakultatywnej, umowy koasekuracyjne, wprowadzanie udziałów własnych w szkodach, odpowiednie procedury taryfikacyjne oraz underwritingowe
Ryzyko rezerw	Programy reasekuracyjne, umowy koasekuracyjne, zmiana procesu likwidacji, ustalenie nadzwyczajnych/dodatkowych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych
Ryzyko rezygnacji z umów	Zmiany w zakresie warunków ochrony i taryfikacji lub stworzenie nadzwyczajnych/dodatkowych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, programy lojalnościowe, ograniczenie sprzedaży ratalnej
Ryzyko katastroficzne	Programy reasekuracyjne, umowy koasekuracyjne, stosowanie franszyz, odpowiednie procedury underwritingu (np. zakaz przyjmowania określonych ryzyk lub ryzyk na określonych terenach), limity dla wysokości sumy ubezpieczenia

Monitorowanie skuteczności technik ograniczania ryzyka odbywa się w cyklu kwartalnym za pomocą:

- kontroli limitów na maksymalne sumy ubezpieczenia netto i ich raportowaniu na Komitet Ryzyka,

- kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności, co pozwala zweryfikować, czy kwota wymogu, nie przekracza z góry zadanego podbudżetu ryzyka, którego kontrolę powinny zapewniać przyjęte limity,
- procesu walidacji rezerw techniczno-

- ubezpieczeniowych,
- opiniowania wyboru programu reasekuracyjnego.

RYZIKO ZWIĄZANE Z UBEZPIECZENIAMI NA ŻYCIE

W zakresie ryzyka związanego z ubezpieczeniami na życie dla portfela rent zgłoszonych wyróżniają się: ryzyko rewizji wysokości rent, ryzyko długowieczności oraz ryzyko ponoszonych kosztów.

W zakresie pomiaru tych ryzyk Spółka wykorzystuje wyliczenie wymogów kapitałowych oparte na scenariuszach szoku określonych w Specyfikacji Technicznej.

TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA I MONITOROWANIE ICH SKUTECZNOŚCI

W ramach ograniczania ryzyka związanego z ubezpieczeniami na życie Spółka wykorzystuje programy

reasekuracyjne oraz może ustalić nadzwyczajne rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe.

Monitorowanie skuteczności technik ograniczania ryzyka odbywa się za pomocą:

- kontroli limitów na maksymalne sumy ubezpieczenia netto i ich raportowaniu na Komitet Ryzyka,
- kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności, co pozwala zweryfikować, czy kwota wymogu nie przekracza z góry zadanego podbudżetu ryzyka, którego kontrolę powinny zapewniać przyjęte limity,
- procesu walidacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- opiniowania wyboru programu reasekuracyjnego.

W trakcie 2020 roku metody pomiaru ryzyka aktuarialnego oraz techniki jego ograniczania nie uległy zmianie.

C.2 Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe definiuje się jako ryzyko potencjalnego, niekorzystnego odchylenia od oczekiwanej ekonomicznej wartości aktywów oraz pasywów, wynikającego z fluktuacji cen rynkowych oraz niedoskonałego dopasowania aktywów do pasywów.

W ramach ryzyka rynkowego można wyróżnić następujące ryzyka:

RYZIKO RYNKOWE

Ryzyko stopy procentowej	Ryzyko cen akcji	Ryzyko spreadu kredytowego	Ryzyko walutowe	Ryzyko cen nieruchomości	Ryzyko koncentracji aktywów

Rysunek 18.

Rodzaje ryzyka rynkowego

W 2020 roku ryzyko rynkowe było drugim pod względem udziału ryzykiem w ogólnym profilu ryzyka i stanowiło 8% kapitałowego wymogu wypłacalności.

W analizowanym okresie nie występowały pozycje pozabilansowe, inne niż wynikające z instrumentów pochodnych (standardowo ujmowanych w wyliczeniu ryzyka rynkowego) wpływające na poziom ryzyka rynkowego.

Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej Spółki jest generowane przez:

- niedopasowanie inwestycji służących zabezpieczeniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do ich profilu,
- inwestycje środków własnych na pokrycie wymogów kapitałowych.

W przypadku inwestycji na pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych innych niż na skapitalizowaną wartość rent polityka inwestycyjna Spółki, w ramach istniejących limitów wewnętrznych, dopuszcza odchylenie profilu przepływów pieniężnych dla aktywów od profilu zobowiązań.

W przypadku inwestycji na pokrycie rezerw na skapitalizowaną wartość rent istotna jest indeksacja płatności z tytułu zobowiązań rentowych (wzrost cen, płac, kosztów medycznych) w związku z czym polityka inwestycyjna przewiduje inwestycje w tej części portfela w instrumenty o podobnym charakterze ryzyka (obligacje indeksowane inflacją oraz obligacje zmienne-procentowe). Z uwagi na to, że przewidywana indeksacja jest częściowo niezależna od poziomów stóp procentowych czy bieżącej inflacji, również część portfela aktywów jest ulokowana w obligacjach stało-procentowych. Jednak ograniczona dostępność instrumentów służących zabezpieczeniu ryzyka inflacji oraz różnice w terminach zapadalności względem zobowiązań rentowych są jednym ze źródeł niedopasowania aktywów i zobowiązań.

Inwestycje środków własnych na pokrycie wymogów kapitałowych, w przypadku inwestycji w instrumenty dłużne, generują również ryzyko stóp procentowych, tym samym zwiększając wymogi z tego tytułu.

Ryzyko cen akcji

Najistotniejszy wkład do ryzyka cen akcji generują udziały w spółce zależnej TUnŻ „WARTA” S.A., której akcje nie są notowane i której 100% udziałów jest posiadanych przez Spółkę.

Poza ww. strategiczną ekspozycją Spółka może część środków własnych na pokrycie wymogów kapitałowych inwestować bezpośrednio lub pośrednio na regulowanych rynkach akcji, celem uzyskania podwyższonej stopy zwrotu z tej części portfela. Polityka inwestycyjna Spółki przewiduje zdywersyfikowany portfel akcji, w szczególności obowiązują limity na koncentrację w ramach portfela akcji. W zależności od oceny perspektyw rynków akcji, ekspozycja ta podlega zmianom od zera do kilku procent wartości aktywów.

Ryzyko spreadu kredytowego

Strategia inwestycyjna Spółki zakłada zaangażowanie w obligacje korporacyjne i inne instrumenty obciążone ryzykiem spreadu kredytowego zarówno na rynku krajowym, jak i na rynkach zagranicznych. Limity inwestycyjne uzależnione są od rodzaju instrumentów, emitentów i ich jakości kredytowej określonej przez ratingi zewnętrzne oraz własnej oceny ich sytuacji finansowej.

Na rynku krajowym są to instrumenty bezpieczne, takie jak listy zastawne, czy obligacje dużych przedsiębiorstw i instytucji finansowych posiadających oceny ratingowe na poziomie inwestycyjnym oraz wysokodochodowe obligacje podmiotów nieposiadających ratingu zewnętrznego. W takich przypadkach Spółka stosuje własną procedurę oceny jakości kredytowej emitentów.

Na rynkach zagranicznych inwestycje dokonywane są w papiery dużych podmiotów, głównie korporacyjnych, ale też i rządowych, w znaczącej części na rynkach wschodzących. Ta część portfela składa się wyłącznie z instrumentów dłużnych, na które istnieje płynny rynek i których emitenci posiadają zewnętrzny rating na odpowiednim poziomie. Spółka dodatkowo monitoruje sytuację gospodarczą poszczególnych krajów oraz sytuację na tamtejszych rynkach.

Ryzyko walutowe

Pasywne podejście do ryzyka kursów walut powoduje niski wymóg kapitałowy, który wynika z niskiej wartości pozycji walutowej. Zgodnie z polityką inwestycyjną inwestycje na rynkach zagranicznych nie są ograniczone do wartości zobowiązań wyrażonych w walutach obcych, lecz mogą dość znacznie przekraczać tę wartość. Generowana w ten sposób pozycja walutowa jest zabezpieczana za pomocą instrumentów pochodnych.

Ryzyko cen nieruchomości

Spółka posiada głównie nieruchomości na użytek własny lub przeznaczone na sprzedaż, natomiast nie inwestuje w nieruchomości w ramach działalności lokacyjnej. Z tego powodu wartość nieruchomości, a co za tym idzie, ryzyko cen

nieruchomości jest na względnie niskim poziomie (pasywne podejście do inwestycji w nieruchomości). W znacznej mierze ryzyko nieruchomości wynika z umów leasingu nieruchomości rozpoznanych zgodnie z MSSF 16.

POLITYKA OSTROŻNEGO INWESTORA

Zarządzanie ryzykiem rynkowym w Spółce odbywa się przy realizacji polityki ostrożnego inwestora.

W ramach ogólnego portfela lokat zakładu można wyróżnić udziały w spółce zależnej TUnŻ „WARTA” S.A. oraz inwestycje czysto finansowe, stanowiące pokrycie wymogów kapitałowych oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Środki własne na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności zainwestowane są w większości w instrumenty dłużne, a także częściowo w akcje i inne instrumenty związane z ryzykiem cen akcji.

Aktywa pokrywające rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe to portfel papierów i instrumentów dłużnych oraz jednostek dłużnych funduszy inwestycyjnych. Struktura tej części portfela jest określona przez odpowiednią strukturę zobowiązań ubezpieczeniowych, z uwzględnieniem dopuszczalnego odchylenia w zakresie ryzyka stóp procentowych. Instrumenty obciążone ryzykiem kredytowym podlegają ocenie tego ryzyka oraz odpowiedniemu systemowi limitów.

Polityka inwestycyjna Spółki zakłada pasywne podejście do inwestycji w nieruchomości oraz do ekspozycji na ryzyko walutowe. W pierwszym przypadku zakłada się posiadanie dotychczasowego portfela z możliwością stopniowego zmniejszania go przez sprzedaż poszczególnych budynków lub lokali. W drugim przypadku zakłada się zamkniętą pozycję walutową, czyli możliwie pełne dopasowanie struktury walutowej aktywów do struktury walutowej zobowiązań, w ramach dopuszczalnego limitu na niedopasowanie walutowe.

Spółka w ramach polityki inwestycyjnej może wykorzystywać instrumenty pochodne do zabezpieczania ryzyk rynkowych wynikających z portfela aktywów oraz zobowiązań, w tym wynikających z umów ubezpieczenia, jak również celem efektywnego zarządzania portfelem.

KONCENTRACJA RYZYKA RYNKOWEGO

Wysokość koncentracji i dywersyfikacji aktywów utrzymywana jest na bezpiecznym poziomie, co jest osiągnięte m.in. poprzez limity koncentracji, zależne od rodzaju instrumentu, emitenta i ratingu grupy emitenta. Spółka nie posiada pozycji generujących nadmierną koncentrację w portfelu inwestycyjnym z tytułu ryzyka rynkowego. Niewielka koncentracja skutkująca niezerowym wymogiem kapitałowym z tytułu ryzyka koncentracji wynika z ekspozycji kredytowych, głównie na grupy PKO BP, PKN ORLEN, Santander i Commerzbank. Łączna wartość ekspozycji na te grupy w relacji do wartości lokat uwzględnianych w module ryzyka koncentracji wynosiła na koniec 2020 roku 2,3% dla PKO BP, 1,9% dla PKN ORLEN, 1,8% w przypadku Santander i 3% w przypadku

Commerzbanku (w roku poprzednim 2,1% koncentracja na grupę PKO BP, 2,0% koncentracja na grupę PKN ORLEN, 2,8% koncentracja na grupę Santander oraz 2,8% koncentracji w przypadku Commerzbanku).

Limity inwestycyjne dotyczące poziomu koncentracji są weryfikowane na poziomie zawierania transakcji i mają za zadanie ograniczanie występowania tego rodzaju ryzyka i generowanego przez nie wymogu kapitałowego.

W przypadku inwestycji na rynkach zagranicznych stosowane są bardziej restrykcyjne niż na rynku polskim limity koncentracji na pojedynczych emitentów/grupy kapitałowe, a także limity na łączną ekspozycję w poszczególnych krajach. Dzięki temu portfel inwestycji zagranicznych jest również zdywersyfikowany geograficznie.

METODY POMIARU RYZYKA RYNKOWEGO

W zakresie pomiaru ryzyka rynkowego Spółka używa następujących narzędzi:

- kalkulacja wartości narażonej na ryzyko
- kalkulacja BPV oraz duracja dla monitorowania ryzyka stopy procentowej,
- analiza scenariuszy ryzyk oraz testy warunków skrajnych.

TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA I MONITOROWANIE ICH SKUTECZNOŚCI

W tabeli 9 zaprezentowano zastosowane przez Spółkę techniki ograniczania ryzyka rynkowego:

TABELA 9. TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA RYNKOWEGO

RYZYKO	ZASTOSOWANE TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA
Ryzyko stopy procentowej	Limity BPV ograniczające poziom duracji portfela aktywów, a co za tym idzie wymóg kapitałowy na to ryzyko, zawieranie terminowych transakcji na stopę procentową
Ryzyko cen akcji	Limit kwotowy na akcje, limity koncentracyjne na portfelu akcji, sprzedaż terminowych kontraktów futures na akcje
Ryzyko cen nieruchomości	Limit kwotowy, niewielka ekspozycja, głównie nieruchomości na użytek własny
Ryzyko spreadu kredytowego	Limit na łączną strukturę ratingową portfela, limit na wartość ryzyka spreadu, limit na korporacyjne papiery dłużne
Ryzyko walutowe	Polityka domkniętej pozycji walutowej; zabezpieczanie otwartych pozycji transakcjami FX forward na bieżąco
Ryzyko koncentracji aktywów	Limity na koncentrację w grupach kredytowych w zależności od ratingu

Monitorowanie skuteczności technik ograniczania ryzyka odbywa się zarówno za pomocą ciągłej kontroli limitów w systemie transakcyjnym lokat, jak i w narzędziach własnych oraz za pomocą ich miesięcznego raportowania na Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami.

Ponadto kalkulacja wymogu kapitałowego w okresach

kwartalnych pozwala zweryfikować, czy kwota wymogu kapitałowego na ryzyko rynkowe, nie przekracza z góry określonego podbudżetu ryzyka, którego kontrolę powinny zapewniać przyjęte limity.

W trakcie 2020 roku metody pomiaru ryzyka rynkowego oraz techniki jego ograniczania nie uległy zmianie.

C.3 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe to możliwość poniesienia straty lub niekorzystnej zmiany sytuacji finansowej wynikająca z wahań zdolności kredytowej emitentów papierów wartościowych, kontrahentów i dłużników, na które narażona jest spółka.

Ryzyko kredytowe obejmuje następujące ryzyka:

- ryzyko spreadu kredytowego,
- ryzyko koncentracji aktywów,
- ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta,

i może być wyróżnione w ramach poszczególnych obszarów działalności Spółki (działalność inwestycyjna, działalność

reasekuracyjna).

Ryzyko spreadu kredytowego i ryzyko koncentracji aktywów opisane zostały w punkcie C.2.

Ryzyko niewykonania zobowiązań przez kontrahenta definiowane jest jako możliwość poniesienia straty w związku z nieoczekiwanym niewykonaniem zobowiązań przez kontrahentów i dłużników lub pogorszenia się ich zdolności kredytowej. Dotyczy ono ryzyka wynikającego z:

- kontraktów reasekuracyjnych oraz koasekuracyjnych z klauzulą solidarnościową,
- umów agencyjnych oraz umów ubezpieczenia, a zatem

dotyczy również składek wymagalnych na dzień bilansowy,

- należności od innych dłużników ubezpieczeniowych,
- transakcji dotyczących instrumentów pochodnych i posiadania środków pieniężnych w instytucjach

kredytowych.

Na ryzyko niewykonania zobowiązań przez kontrahenta Spółki składają się zatem następujące rodzaje ryzyk:

RYZIKO NIETYKONANIA ZOBOWIĄZAŃ PRZEZ KONTRAHENTA

Ryzyko związane z lokatami

Ryzyko związane z działalnością reasekuracyjną

Ryzyko związane z pozostałą działalnością ubezpieczeniową

Rysunek 19.

Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta

Na dzień 31 grudnia 2020 roku ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta stanowiło 3% kapitałowego wymogu wypłacalności.

W analizowanym okresie nie występowały pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka kredytowego.

Ryzyko związane z lokatami

Ryzyko niewykonania zobowiązań przez kontrahenta związane z lokatami ograniczane jest na równi z ryzykiem spreadu i koncentracji. Podlega ono tym samym limitom, tj.:

- ograniczeniu struktury ratingowej posiadanych ekspozycji,
- ograniczeniu na koncentrację ekspozycji na pojedynczego emitenta/ kontrahenta,
- ograniczeniu na ryzyko spreadu,

zgodnie z treścią ekonomiczną posiadanych instrumentów finansowych.

POLITYKA OSTROŻNEGO INWESTORA

W odniesieniu do ryzyka kredytowego związanego z lokatami polityka ostrożnego inwestora ujmuje je łącznie z ryzykiem rynkowym. Ekspozycje są odpowiednio oceniane i kontrolowane, podlegają limitom zależnym od oceny ryzyka kredytowego, co ma zapewnić odpowiedni poziom bezpieczeństwa. Ponadto ekspozycje te podlegają wszelkim innym limitom i regulacjom związanym z wymaganiami polityki ostrożnego inwestora łącznie z ryzykiem rynkowym, takim jak uwzględnienie struktury terminowej i walutowej (wynikającej ze struktury zobowiązań ubezpieczeniowych), poziomu płynności, dostępności, czy rozproszenia, w tym geograficznego. Spółka nie używa instrumentów pochodnych opartych o ryzyko kredytowe.

Koncentracja ryzyka kredytowego Spółki jest nieznaczna, najistotniejszym jej elementem są ekspozycje na grupy

PKO BP, PKN ORLEN, Santander i Commerzbank, o czym mowa w części C.2 niniejszego Sprawozdania.

Ryzyko związane z działalnością reasekuracyjną

W zakresie pomiaru ryzyka niewykonania zobowiązań przez kontrahenta związane z działalnością reasekuracyjną Spółka używa następujących narzędzi:

- analiza ratingów reasekuratorów oraz koasekuratorów,
- kryteria doboru reasekuratorów oraz lista akceptowalnych reasekuratorów,
- współpraca z Grupą Talanx w zakresie analiz ryzyka kredytowego reasekuratorów, kryteriów ich doboru oraz ograniczania ryzyka nieściągalnych należności (wytyczne grupowe),
- wyliczenie wymogów kapitałowych oparte na scenariuszu szoku, określonym w Specyfikacji Technicznej,
- uzupełniająco, wyniki uzyskane przy pomocy alternatywnego względem formuły standardowej modelu do pomiaru ryzyka opartego na grupowym modelu wewnętrznym,
- testy stresu zgodnie z metodologią określoną w polityce Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności.

Ryzyko związane z pozostałą działalnością ubezpieczeniową

W zakresie pomiaru ryzyka niewykonania zobowiązań wynikających ze składek wymagalnych na dzień bilansowy oraz pozostałych należności ubezpieczeniowych Spółka stosuje wyliczenie wymogów kapitałowych, tak jak zostało to określone w Specyfikacji Technicznej.

TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA I MONITOROWANIE ICH SKUTECZNOŚCI

W tabeli 10 zaprezentowano zastosowane przez Spółkę techniki ograniczania ryzyka kredytowego.

TABELA 10. TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA KREDYTOWEGO

RYZYKO	ZASTOSOWANE TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA
Ryzyko związane z lokatami	Limity na strukturę ratingową lokat oraz na koncentrację w pojedynczą grupę kredytową
Ryzyko związane z działalnością reasekuracyjną	Określone kryteria wyboru reasekuratorów Lista akceptowalnych reasekuratorów i koasekuratorów fakultatywnych
Ryzyko związane z pozostałą działalnością ubezpieczeniową	Procedura windykacyjna, rozwiązania taryfikacyjne

Dla ryzyka związanego z lokatami monitorowanie skuteczności technik ograniczania ryzyka odbywa się zarówno za pomocą ciągłej kontroli limitów w systemie transakcyjnym lokat, jak i w narzędziach własnych oraz za pomocą ich miesięcznego raportowania na Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami.

Dla ryzyka związanego z działalnością reasekuracyjną monitorowanie skuteczności odbywa się za pomocą kwartalnej kontroli kryteriów wyboru oraz zgodności z listą akceptowalnych reasekuratorów.

Ponadto kalkulacja wymogu kapitałowego w okresach kwartalnych pozwala zweryfikować, czy kwota wymogu kapitałowego na ryzyko niewykonania zobowiązań przez kontrahenta, nie przekracza z góry określonego podbudżetu ryzyka, którego kontrolę powinny zapewniać przyjęte limity.

W trakcie 2020 roku metody pomiaru ryzyka kredytowego oraz techniki jego ograniczania nie uległy zmianie. Niemniej, dla inwestycji w papiery dłużne emitowane przez podmioty zagraniczne wprowadzono dodatkowe limity na koncentrację geograficzną.

C.4 Ryzyko płynności

Spółka posiada odpowiednią pulę środków i instrumentów płynnych na zapewnienie bieżących potrzeb płynnościowych. Tym samym ryzyko płynności nie jest identyfikowane jako istotne, ani nie występują koncentracje tego ryzyka. W tym zakresie nie nastąpiły zmiany w okresie sprawozdawczym.

POLITYKA OSTROŻNEGO INWESTORA

Z uwagi na fakt, że odpowiedni poziom płynności jest sam w sobie elementem zasady ostrożnego inwestora, to w odniesieniu do ryzyka płynności zasada ta sprowadza się do określenia płynności poszczególnych instrumentów i monitorowania poziomu instrumentów uznanych za płynne. Bieżące monitorowanie płynności odbywa się dwubiegowo poprzez:

- monitorowanie miesięczne limitu na papiery płynne w portfelu,
- monitorowanie kwartalne współczynnika płynności bieżącej.

W zarządzaniu poziomem płynności Spółka nie stosuje podziału na instrumenty notowane na rynkach regulowanych, nieregulowanych bądź nienotowane, lecz ocenia płynność poszczególnych instrumentów niezależnie, na podstawie dostępności potencjalnych kontrahentów i potencjalnych wolumenów obrotu. W szczególności instrumenty notowane na rynkach regulowanych mogą cechować się niską płynnością, zaś instrumenty nienotowane mogą być łatwo zbywalne na rynku

międzybankowym.

Dodatkowo Spółka corocznie przeprowadza płynnościową analizę przepływów pieniężnych. Jej wyniki na koniec okresu sprawozdawczego, podobnie jak poprzedniego wskazują, że ilość papierów charakteryzujących się niższą płynnością, wynikająca z obecnych limitów, jest na bezpiecznym poziomie niestanowiącym zagrożenia dla płynności Spółki.

Posiadanie znacznego portfela obligacji skarbowych i dostępu do rynku międzybankowego zapewnia szybki dostęp do płynności w razie zwiększonych potrzeb, poprzez możliwość natychmiastowej sprzedaży obligacji lub zawarcia transakcji warunkowej sprzedaży z przyrzeczeniem odkupu.

Monitorowanie skuteczności technik ograniczania ryzyka polega na analizie odpowiednich raportów prezentowanych na posiedzeniach Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami.

W trakcie okresu sprawozdawczego nastąpiła zmiana podejścia do pomiaru ryzyka płynności oraz techniki jego ograniczania. Dokonano aktualizacji listy instrumentów charakteryzujących się wysoką płynnością, a limit inwestycyjny ograniczający udział instrumentów niepłynnych zastąpiono limitem na minimalny udział instrumentów płynnych (tzw. bufor płynnościowy Spółki).

W analizowanym okresie nie występowały pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka płynności.

Oczekiwane zyski z przyszłych składek

Oczekiwane zyski z przyszłych składek rozumiane są jako różnica pomiędzy najlepszym oszacowaniem obliczonym zgodnie z Dyrektywą Wypłacalność 2, a najlepszym oszacowaniem obliczonym przy założeniu, że składki związane z obecnymi umowami ubezpieczeń i umowami reasekuracji, które mają być uzyskane w przyszłości, nie są

uzyskiwane z jakiegokolwiek innego powodu niż wystąpienie ubezpieczonego zdarzenia, niezależnie od obowiązujących lub umownych praw ubezpieczającego do zakończenia polisy.

Łączna kwota oczekiwanego zysku z przyszłych składek na dzień 31 grudnia 2020 roku wyniosła 301 562 tys. PLN.

Na podstawie analiz opisanych w rozdziale C.4 Spółka w 2020 roku nie identyfikowała ryzyka płynności jako ryzyka istotnego.

C.5 Ryzyko operacyjne

Przez ryzyko operacyjne Spółka rozumie możliwość poniesienia straty wynikającej z niewłaściwych lub błędnych

procesów wewnętrznych, systemów, działań ludzkich oraz z powodu zdarzeń zewnętrznych.

RYZIKO OPERACYJNE

Rysunek 20.
Ryzyko operacyjne

Na dzień 31 grudnia 2020 roku ryzyko operacyjne stanowiło 8% kapitałowego wymogu wypłacalności.

Ryzyko bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego

Identyfikacja ryzyka bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego polega na wykrywaniu zagrożeń, które mogą mieć niekorzystny wpływ na osiągnięcie celów biznesowych Spółki w wyniku jego naruszenia.

Ryzyko procesów

Identyfikacja ryzyka procesów polega na wykrywaniu zagrożeń, które mogą mieć niekorzystny wpływ na osiągnięcie celów biznesowych Spółki m.in. w wyniku:

- niewłaściwej organizacji procesów,
- niewłaściwego podziału zadań i kompetencji lub braku takiego podziału,
- braku odpowiednich zasobów do realizacji zdefiniowanych procesów.

Ryzyko personelu

Identyfikacja ryzyka personelu polega na wykrywaniu zagrożeń, które mogą mieć niekorzystny wpływ na osiągnięcie celów biznesowych Spółki m.in. w wyniku:

- braku odpowiednich kwalifikacji pracowników,
- niezamierzonych lub celowych działań pracowników na szkodę Spółki (np. nieodpowiednia/nieefektywna organizacja czasu pracy i podziału zadań, brak standardów etycznych itp.),
- błędów w polityce kadrowej (np. wysoka fluktuacja kadr, nieadekwatne systemy wynagradzania i motywowania, brak wyraźnie zdefiniowanych obowiązków i odpowiedzialności itp.).

Ryzyko zdarzeń zewnętrznych

Identyfikacja ryzyka zdarzeń zewnętrznych polega na wykrywaniu zagrożeń o charakterze zewnętrznym, które mogą mieć niekorzystny wpływ na efektywne, bezpieczne i prawidłowe funkcjonowanie Spółki oraz poziom jej majątku m.in. w wyniku:

- braku możliwości prowadzenia działalności lub zakłócenia działalności przez Spółkę w wyniku zdarzeń nadzwyczajnych (np. trzęsienia ziemi, pożary, powodzie, akty terroru), braku dostępu do siedziby lub mediów,
- nienależytego wykonywania przez podmiot zewnętrzny outsourcowanych czynności i funkcji,
- zmian w prawie, innych regulacjach zewnętrznych i orzecznictwie oraz błędnego ukształtowania

stosunków prawnych czy też niekorzystnych rozstrzygnięć sądów lub organów administracji publicznej,

- celowego działania osób trzecich polegających m.in. na defraudacji, sprzeniewierzeniu majątku lub obejściu regulacji prawnych.

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM OPERACYJNYM

W zakresie pomiaru/oceny wszystkich rodzajów ryzyka operacyjnego wykorzystywane są metody eksperckie ilościowe i jakościowe:

- metoda ilościowa jest oparta na danych / wartościach liczbowych prawdopodobieństwa i wpływu ryzyka na wynik i kapitały Spółki; dokonywana ocena wpływu (w tys. PLN) uwzględnia istniejące mechanizmy kontrolne,
- metoda jakościowa to metoda ekspercka oceny prawdopodobieństwa oraz wpływu ryzyka na Spółkę wg ustalonej skali oceny.

Przy dokonywaniu oceny jakościowej wpływu ryzyka brane są pod uwagę m.in. następujące kryteria:

- reputacja,
- aspekty prawne i regulacyjne,
- poufność,
- przewaga konkurencyjna.

Wyniki identyfikacji i pomiaru/oceny ryzyka operacyjnego są monitorowane i obserwowane w czasie oraz podlegają cyklicznemu raportowaniu do Komitetu Ryzyka, Zarządu Spółki oraz Komitetu Audytu.

Celem nadrzędnym zarządzania ryzykiem operacyjnym jest ograniczenie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat poprzez:

- wbudowanie w procesy biznesowe odpowiednich mechanizmów i środków kontroli ograniczających ryzyko (system kontroli wewnętrznej),
- zapewnienie odpowiednich rozwiązań organizacyjnych (m.in. rozbudowa i doskonalenie systemu zarządzania ryzykiem, odpowiedni dobór kadr, optymalizacja procesów wewnętrznych),
- wdrażanie rozwiązań/standardów Grupy Talanx oraz najlepszych praktyk rynkowych,
- stosowanie rozwiązań technicznych ograniczających ryzyko (m.in. systemowe kontrole dostępu i uprawnień, automatyzacja procesów, wprowadzenie nowych i lepszych sposobów przetwarzania transakcji

elektronicznych, ochrona Spółki przed cyberzagroženiami, ochrona danych przed utratą, kradzieżą, zniszczeniem, bezprawną zmianą lub fałszerstwem),

- gromadzenie i analizę informacji o ryzyku operacyjnym na podstawie:
  - bazy zdarzeń operacyjnych,
  - zdefiniowanych kluczowych wskaźników ryzyka (KRI) i ich monitoringu,
  - ustrukturyzowanego procesu Risk Scan, którego celem jest w szczególności identyfikacja istotnych ryzyk, które mogą mieć negatywny wpływ na wynik finansowy Spółki w perspektywie roku, uniemożliwiających osiągnięcie założeń planów finansowych,
  - analizy scenariuszy – Spółka przygotowuje i analizuje scenariusze związane z wystąpieniem określonych zdarzeń zewnętrznych; Spółka nie przeprowadza testów warunków skrajnych w zakresie ryzyka operacyjnego,
  - analizy rekomendacji audytowych,
  - oceny ryzyka związanego z outsourcowaniem procesów i czynności,
  - wiedzy eksperckiej,
  - analizy otoczenia Spółki,
- opracowanie planów ciągłości działania w celu zabezpieczenia poprawnego funkcjonowania kluczowych dla Spółki procesów w sytuacji kryzysu.

W 2020 roku Spółka wdrożyła regulacje wewnętrzne dotyczące zarządzania ryzykiem przetwarzania informacji w publicznej lub hybrydowej chmurze obliczeniowej zgodnie z wymaganiami komunikatu UKNF.

KONCENTRACJA RYZYKA OPERACYJNEGO

Spółka analizuje ryzyko koncentracji wynikające z outsourcingu. Zgodnie z Zasadami zawierania umów outsourcingowych, jeżeli z danym dostawcą obowiązuje co najmniej jedna umowa uznana za istotną, dla każdej kolejnej umowy outsourcingu z tym dostawcą wymagana jest zgoda Zarządu.

TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA I MONITOROWANIE ICH SKUTECZNOŚCI

W tabeli 11 zaprezentowano zastosowane przez Spółkę techniki ograniczania ryzyka operacyjnego.

TABELA 11. TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA OPERACYJNEGO

RYZYKO	ZASTOSOWANE TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA
Wbudowanie w bieżącą działalność operacyjną mechanizmów ograniczania i kontroli ryzyka m.in.	
Ryzyko bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego	- zarządzanie uprawnieniami do systemów w ramach obowiązujących regulacji wewnętrznych, - stosowanie zabezpieczeń infrastruktury technologicznej, - zarządzanie incydentami bezpieczeństwa informatycznego, - wdrożenie kompleksowego programu uświadamiania z zakresu bezpieczeństwa teleinformatycznego, tj. szkolenia e-learningowe oraz cykliczne kampanie informacyjne, - wzmocnienie mechanizmów bezpieczeństwa teleinformatycznego.
Ryzyko procesów	- wewnętrzne regulaminy i instrukcje oraz procedury postępowania, - zdefiniowanie w regulaminach organizacyjnych podziału kompetencji i odpowiedzialności, - kontrole funkcjonalne w zakresie jakości i poprawności przebiegu procesów, - odpowiednia polityka kadrowa, - automatyzacja procesów.
Ryzyko personelu	- odpowiednia polityka rekrutacji, - jasne przypisanie pracownikom ustalonych zadań i celów, - proces oceny pracowników, - system szkoleń, - kontrole funkcjonalne w zakresie jakości i poprawności wykonywanych czynności.
Ryzyko zdarzeń zewnętrznych	- zarządzanie incydentami bezpieczeństwa, - opracowanie i testowanie planów ciągłości działania i planów odtworzenia awaryjnego, - zabezpieczenie systemów krytycznych, - stosowanie mechanizmów przeciwdziałania wyłudzeniom ubezpieczeniowym, - określenie zasad wyboru dostawców i oceny ryzyka dla outsourcowanych czynności, - monitoring zmian prawnych i orzecznictwa.

Dla ryzyka operacyjnego monitorowanie skuteczności technik jego ograniczania odbywa się m.in. za pomocą:

- monitoringu kluczowych wskaźników ryzyka,
- monitoringu poziomu zidentyfikowanych zdarzeń operacyjnych oraz ich analizy,
- monitoringu zakresu i skali incydentów bezpieczeństwa,
- testów systemu zarządzania ciągłością działania,
- monitoringu ryzyka związanego z outsourcingiem w trakcie trwania umowy, oraz raportowania wniosków z zastosowania powyższych technik na Komitet Ryzyka.

PODSUMOWANIE

Podsumowując, w okresie sprawozdawczym Spółka nie wprowadziła istotnych zmian w obszarze zarządzania ryzykiem operacyjnym, o którym mowa w tym podrozdziale.

C.6 Pozostałe istotne ryzyka

Poniżej scharakteryzowano pozostałe kategorie ryzyka:

Ryzyko strategiczne

Ryzyko strategiczne jest związane z podejmowaniem niekorzystnych lub błędnych decyzji strategicznych, brakiem lub wadliwą realizacją przyjętej strategii oraz ze zmianami w otoczeniu zewnętrznym i niewłaściwą reakcją na te zmiany.

Biorąc pod uwagę funkcjonujący w Spółce system zarządzania oraz redukcję ryzyka poprzez proces monitorowania realizacji przyjętej strategii, Spółka nie rozpoznaje tego ryzyka jako istotne.

Ponadto w celu ograniczenia ryzyka strategicznego Spółka stosuje m.in. następujące metody:

- efektywny system informacji zarządczej,
- okresowa kontrola projektów strategicznych przez Zarząd Spółki,
- dokumentowanie podjętych decyzji,
- okresowa kontrola realizacji strategii przez Radę Nadzorczą.

W 2020 roku Spółka nie wprowadziła zmian w zakresie stosowanych metod ograniczania ryzyka strategicznego.

W analizowanym okresie nie występowały pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka strategicznego.

Spółka nie identyfikuje istotnych koncentracji w odniesieniu do ryzyka strategicznego. Powyższe ryzyko nie jest objęte testami warunków skrajnych czy analizami wrażliwości.

Ryzyko biznesowe

Ryzyko biznesowe definiowane jest w Spółce jako nieosiągnięcie założonych celów ekonomicznych z powodu niepowodzenia w rywalizacji rynkowej. Ryzyko biznesowe obejmuje ryzyko konkurencji.

Celem zarządzania ryzykiem biznesowym jest utrzymywanie na akceptowalnym poziomie potencjalnych negatywnych konsekwencji finansowych wynikających z niekorzystnych zmian zachodzących w otoczeniu biznesowym.

Zarządzanie ryzykiem biznesowym polega na identyfikacji, analizie i monitorowaniu czynników, które mogą znacząco wpłynąć na sytuację finansową Spółki poprzez zmianę wysokości przychodów lub kosztów Spółki.

Monitoring ryzyka biznesowego odbywa się poprzez analizę przyczyn odchyień od założeń planistycznych dla wybranych pozycji rachunku wyników.

Spółka ogranicza ryzyko biznesowe poprzez prowadzenie analiz otoczenia biznesowego, w tym działań konkurencji. W 2020 roku Spółka nie wprowadziła zmian w zakresie stosowanych metod ograniczania ryzyka biznesowego.

W analizowanym okresie nie występowały pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka biznesowego.

Spółka nie identyfikuje istotnych koncentracji w odniesieniu do ryzyka biznesowego. Powyższe ryzyko nie jest objęte testami warunków skrajnych czy analizami wrażliwości.

Ryzyko reputacji

Ryzyko reputacji jest związane z negatywnym odbiorem wizerunku Spółki przez klientów, kontrahentów, inwestorów, akcjonariuszy, regulatorów, organ nadzoru oraz opinię publiczną. Celem zarządzania ryzykiem reputacji jest ochrona wizerunku Spółki oraz ograniczenie prawdopodobieństwa wystąpienia i wysokości straty reputacyjnej.

Spółka ogranicza ryzyko reputacji poprzez ochronę marki i reputacji Spółki, która obejmuje w szczególności następujące działania:

- zapobiegawcze, służące ograniczaniu występowania zdarzeń skutkujących utratą reputacji poprzez systemowe wbudowanie odpowiednich mechanizmów i zasad postępowania w funkcjonujące w Spółce procesy. Zasady te są określone w odpowiednich regulacjach wewnętrznych,
- łagodzące lub minimalizujące niekorzystny wpływ negatywnych skutków zdarzeń wizerunkowych poprzez:
  - realizowanie komunikacyjnych działań osłonowych,
  - monitorowanie mediów: telewizji, radia, prasy, Internetu pod względem identyfikacji skutków zaistniałych zdarzeń wizerunkowych i dystrybucja informacji w tym zakresie,
  - analizowanie i ocenianie skutków zdarzeń wizerunkowych,
  - podejmowanie działań minimalizujących negatywne skutki zdarzeń wizerunkowych we współpracy z zewnętrzną agencją PR.

W 2020 roku Spółka nie wprowadziła zmian w zakresie stosowanych metod ograniczania ryzyka reputacji.

W ramach zarządzania ciągłością działania, wyłonione zostały procesy krytyczne, których przerwanie może grozić poważnymi konsekwencjami finansowymi i wizerunkowymi. W celu minimalizacji ryzyka reputacji, dla tych procesów został sporządzony Plan Ciągłości Działania, umożliwiający kontynuację procesów krytycznych kryzysie operacyjnym. W roku 2020 ze względu na sytuację pandemiczną, zidentyfikowano dodatkowo procesy stacjonarne, które pomimo możliwości pracy zdalnej muszą

być realizowane w siedzibie Spółki, w celu kontrolowania ciągłości ich działania.

Ryzyko reputacji jest trudno mierzalne i podlega ocenie jakościowej. Spółka nie identyfikuje wzrostu ekspozycji na ten rodzaj ryzyka.

W analizowanym okresie nie występowały pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka reputacji.

Spółka nie identyfikuje istotnych koncentracji w odniesieniu do ryzyka reputacji. Powyższe ryzyko nie jest objęte testami warunków skrajnych czy analizami wrażliwości.

Spółka wyróżnia również ryzyko modeli, ryzyko konkurencji, ryzyko zgodności (opisane w punkcie B.4.2).

Najistotniejsze ryzyka nieuwzględniane w formule standardowej

Do najistotniejszych ryzyk nieuwzględnianych w formule standardowej zaliczyć należy:

- ryzyko inflacji – ryzyko wynikające z wrażliwości wartości zobowiązań (rezerw rentowych) i instrumentów finansowych (obligacji indeksowanych inflacją) na zmiany w strukturze terminowej inflacji lub wahań zmienności inflacji. Ryzyko to jest istotne dla Spółki w związku z faktem, że w portfelu aktywów Spółki znaczący udział stanowią obligacje indeksowane inflacją, które mają na celu zabezpieczenie ryzyka wynikającego ze zobowiązań wynikających ze szkód wypłacanych w formie rent, które również narażone są na ryzyko inflacji. Ryzyko inflacji jest ograniczane poprzez zakup obligacji indeksowanych inflacją oraz obligacji zmiennoprocentowych. Z uwagi na istnienie na rynku tylko jednej serii skarbowych obligacji hurtowych indeksowanych wskaźnikiem inflacji, ekspozycja ta stanowi pewną koncentrację ryzyka.

Spółka monitoruje również relację poziomu indeksacji rent oraz zwroty z portfela lokat na ich pokrycie.

W trakcie okresu sprawozdawczego Spółka nie wprowadziła zmian w zakresie stosowanych metod ograniczania ryzyka inflacji. Powyższe ryzyko nie jest objęte testami warunków skrajnych czy analizami wrażliwości.

- ryzyko kredytowe obligacji skarbowych – ryzyko wynikające z wrażliwości wartości obligacji skarbowych na zmiany w poziomie „spreadów” kredytowych w odniesieniu

do struktury terminowej stóp procentowych papierów wartościowych pozbawionych ryzyka lub wahań ich zmienności powiększone o potencjalną stratę wynikającą z ryzyka niewykonania zobowiązania przez Skarb Państwa. Ryzyko to jest istotne dla Spółki ze względu na fakt, iż obligacje skarbowe stanowią proporcjonalnie największą część aktywów Spółki.

W tym zakresie ekspozycja na obligacje skarbowe stanowi koncentrację ryzyka kredytowego.

Spółka akceptuje obecny poziom ryzyka kredytowego obligacji skarbowych.

Ww. ryzyka są oceniane Alternatywnym Modelem Pomiaru Ryzyka w ramach oceny adekwatności formuły standardowej w procesie ORSA.

Ponadto w okresie sprawozdawczym Spółka nie wprowadziła zmian w zakresie stosowanych środków oceny ryzyka.

W analizowanym okresie w Spółce nie występowały pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka inflacji lub ryzyka kredytowego obligacji skarbowych.

Spółka nie identyfikuje istotnych koncentracji w odniesieniu do ryzyka inflacji czy ryzyka kredytowego obligacji skarbowych.

Nowo pojawiające się istotne ryzyka (emerging risks)

Spółka analizuje nowo pojawiające się istotne ryzyka (emerging risks). Najważniejsze wśród nich to:

- ryzyko zmian na rynkach finansowych, w tym ryzyko globalnego kryzysu,
- ryzyko zmian warunków politycznych i prawnych.

PODSUMOWANIE

Podsumowując, w okresie sprawozdawczym Spółka nie wprowadziła istotnych zmian w obszarze zarządzania kategoriami ryzyka, o których mowa w tym podrozdziale. W zakresie pozostałych istotnych ryzyk związanych z działalnością lokacyjną Spółka nie identyfikuje istotnych koncentracji innych niż opisane w części C.2 i C.3.

C.7. Wszelkie inne informacje

Pandemia wywołana wirusem SARS-CoV-2 w istotny sposób zmieniła otoczenie makroekonomiczne oraz perspektywy dla gospodarki i rynku ubezpieczeniowego w skali globalnej jak i lokalnej. Aby zredukować negatywne skutki gospodarcze pandemii w pierwszej połowie 2020 roku Rada Polityki Pieniężnej trzykrotnie obniżyła stopy procentowe – w wyniku czego stopa referencyjna wynosi obecnie bezprecedensowe 0,1%.

Wpływ sytuacji związanej z COVID-19 na Spółkę należy analizować ze względu na dwie perspektywy: krótkoterminową oraz średnio- i długoterminową.

• Wpływ krótkoterminowy

Spółka obserwuje następujące główne źródła wpływu na wynik finansowy i wypłacalność w krótkim terminie (zarówno pozytywne, jak i negatywne):

- pozytywny:
  - spadek częstości szkód w segmencie komunikacyjnym,
  - obniżka stóp procentowych, pozytywnie wpływająca na wycenę instrumentów dłużnych,
  - wstrzymana wypłata dywidendy z zysku za rok 2019, będąca konsekwencją pisma Przewodniczącego KNF z 26 marca 2020 roku.
- negatywny:
  - niższy poziom przypisu składki z ubezpieczeń,
  - ryzyko zwiększonej szkodowości w ubezpieczeniach korporacyjnych (gwarancje),
  - istotny, nagły wzrost i późniejszy spadek spreadów kredytowych,
  - potencjalnie ryzyko pokusy nadużycia (z ang. *moral hazard*) w ubezpieczeniach korporacyjnych oraz średnich i małych przedsiębiorstw (SME),
  - potencjalne niewypłacalności / obniżki ratingu emitentów papierów korporacyjnych znajdujących się w portfelu,
  - ryzyko pogorszenia ściągalności należności pod koniec 2020 roku i na początku 2021 roku,
  - konieczność obniżenia technicznej stopy

procentowej w następstwie przewidywanego spadku rentowności instrumentów pokrywających rezerwę na skapitalizowaną wartość rent.

Spółka zakłada, że bezpośredni wpływ pandemii COVID-19 istotnie się zmniejszy do trzeciego kwartału 2021 roku. Ramy czasowe kryzysu będą miały decydujące znaczenie dla dotkliwości wynikających z niego skutków. Pewną oznaką polepszenia sytuacji mogą być informacje o wynikach prac nad szczepionką przeciwko COVID-19 i plany przeprowadzenia masowych szczepień w pierwszej połowie 2021 roku.

• Wpływ średnio- i długoterminowy

W średnim i długim terminie na sytuację Spółki będą wpływały następujące czynniki ryzyka, będące konsekwencją pandemii COVID-19:

- zwiększone ryzyko kredytowe – wynikające z powolnego ożywienia w kształcie wydłużonej litery U, które rozpocznie się w 2021 roku, jednakże wpływ COVID-19 na biznes i gospodarkę w 2021 roku i później może być bardziej znaczący niż zakładano; wzrost bezrobocia i upadłości firm, przekładające się na gorszą ściągalność należności, jak też mniejszy popyt na ubezpieczenia nieobowiązkowe (ponadto podobnie jak w 2020 roku może być dalsza presja na ceny w OC komunikacyjnym),
- środowisko niskich stóp procentowych – powolne ożywienie gospodarcze, oraz wzrost zadłużenia w skali globalnej będzie oddziaływało na wydłużenie okresu niskich stóp procentowych, co z kolei wpłynie na niższą rentowność inwestycji, jak też może spowodować presję na wycenę rezerw na skapitalizowaną wartość rent,
- dalszy rozwój cyfrowych kanałów obsługi i kontaktu z klientem.

Spółka ocenia ponadto, że zmiany procesowe wprowadzone na skutek pandemii, nie spowodowały wzrostu ryzyka operacyjnego.

D

Wycena do celów wypłacalności

Niniejszy rozdział został poświęcony wycenie aktywów i zobowiązań Spółki. W kolejnych częściach opisano sposób wyceny aktywów i zobowiązań zgodnie z wymogami Wypłacalności 2 wraz z porównaniem do zasad stosowanych na potrzeby sprawozdania statutowego. W przypadku różnic wyjaśniono, jakie elementy wpływają na odmienne wyceny i ujęcie pozycji na potrzeby Wypłacalności 2 oraz sprawozdania statutowego.

Informacja dotycząca sposobu wyceny aktywów i zobowiązań została podzielona na następujące kategorie: aktywa, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, pozostałe zobowiązania. Dane zaprezentowane w niniejszym Sprawozdaniu, o ile nie wskazano inaczej, są wyceniane zgodnie z art. 223 oraz art. 225 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej:

- aktywa wyceniane są przy zastosowaniu ekonomicznego, rynkowego podejścia bazującego na ocenie ryzyka. Oznacza to, że są wyceniane w wartości godziwej, czyli kwocie, za jaką mogłyby zostać wymienione pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji na warunkach rynkowych,
- rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe wyceniane są w kwocie będącej sumą najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka,
- zobowiązania inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe są wyceniane w wartości godziwej, tj. w kwocie, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać przeniesione lub rozliczone pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji. Po początkowym ujęciu, przy wycenie zobowiązań nie dokonuje się korekt uwzględniających zmianę zdolności kredytowej Spółki.

Niniejsze zasady wyceny na potrzeby Wypłacalności 2 zostały przyjęte zgodnie z wymogami, które określają:

- Ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej,
- Rozporządzenie delegowane,
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2452 z dnia 2 grudnia 2015 roku ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do procedur, formatów i wzorów formularzy dotyczących sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE (z późn. zmianami),
- Wytyczne w sprawie wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (EIOPA-BoS-14/166 PL) opublikowane 2 lutego 2015 roku oraz Wytyczne KNF dotyczące procesu tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- Wytyczne w sprawie ujmowania oraz wyceny aktywów i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe (EIOPA-BoS-15/113 PL) opublikowane 14 września 2015 roku.

Zasady wyceny aktywów i zobowiązań na potrzeby sprawozdania statutowego są zgodne z przepisami określonymi w Ustawie o rachunkowości oraz z wydanymi na jej podstawie aktami wykonawczymi, m.in.:

- Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji,
- Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych.

HIERARCHIA METOD WYCENY

Wycena aktywów i zobowiązań dokonywana jest w sposób hierarchiczny, tzn.:

- przy wykorzystaniu cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach dla takich samych składników aktywów/zobowiązań,
- jeśli korzystanie z cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach dla takich samych aktywów/zobowiązań nie jest możliwe, pod uwagę brane są ceny notowane na aktywnych rynkach dla podobnych składników aktywów/zobowiązań z zastosowaniem korekt odzwierciedlających różnice,
- jeśli takie same lub podobne aktywa/zobowiązania nie są notowane na aktywnych rynkach, korzysta się z alternatywnych metod wyceny (o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej), przy czym w maksymalny sposób wykorzystuje się potrzebne do wyceny informacje rynkowe, minimalizując wykorzystanie parametrów specyficznych dla Spółki.

Spółka dokonuje przeglądu metod wyceny możliwych do zastosowania dla poszczególnych aktywów i zobowiązań, przy jednoczesnym uwzględnieniu specyfiki rynku oraz charakteru rozpatrywanych aktywów oraz zobowiązań.

KRYTERIA OCENY AKTYWNEGO RYNKU

Za aktywny rynek uznaje się rynek, na którym transakcje dotyczące składnika aktywów lub zobowiązań finansowych odbywają się z dostateczną częstotliwością i mają dostateczny wolumen, aby dostarczać bieżących informacji na temat cen (np. Bondspot, GPW, rynki zagraniczne), przy czym:

- instrumenty będące przedmiotem obrotu na rynku są jednorodne,
- zazwyczaj w każdym czasie występują zainteresowani nabywcy i sprzedawcy,
- ceny są podawane do publicznej wiadomości.

W przypadku, gdy dany składnik lokat jest przedmiotem obrotu na więcej niż jednym aktywnym rynku, Spółka dokonuje wyboru rynku głównego na podstawie rodzaju

analizowanego aktywa, częstotliwości oraz wolumenu obrotu na danym składniku lokat oraz minimalnych kryteriów kwotowych.

ZMIANY METOD WYCENY W TRAKCIE ROKU

W zakresie wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w 2020 roku największe zmiany miały miejsce w przypadku rezerw dla świadczeń rentowych. Polegały na zmianie

stosowanego modelu indeksacji świadczeń rentowych oraz utworzeniu nowego składnika rezerw dotyczącego przewidywanego wzrostu roszczeń z tytułu opieki nad osobami poszkodowanymi, świadczonej przez członków ich rodzin.

D.1 Aktywa

Aktywa wyceniane są przy zastosowaniu ekonomicznego, rynkowego podejścia bazującego na ocenie ryzyka, zgodnie z art. 223 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, tj. w wartości godziwej, czyli kwocie, za

jaką mogłyby zostać wymienione pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji na warunkach rynkowych.

TABELA 12. ZESTAWIENIE AKTYWÓW SPÓŁKI NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2020 ROKU

AKTYWA	WARTOŚĆ WG STATUTOWYCH SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH*	KOREKTA WARTOŚCI DO S2, Z TYTUŁU:		WARTOŚĆ BILANSOWA WG WYPŁACALNOŚĆ 2
		REKLASYFIKACJI**	WYCENY	
Wartość firmy	0	0	0	
Aktywowane koszty akwizycji	837 704	0	-837 704	
Wartości niematerialne i prawne	111 744	0	-111 744	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0	0	0
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	0	0	0	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	151 276	0	101 748	253 024
Lokaty	12 530 509	0	252 722	12 783 231
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	3 053	0	2 226	5 279
Udziały w jednostkach powiązanych	431 461	0	170 926	602 387
Akcje i udziały	38 833	0	0	38 833
Dłużne papiery wartościowe	10 860 255	0	79 570	10 939 825
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	1 122 516	0	0	1 122 516
Instrumenty pochodne	8 596	0	0	8 596
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	65 795	0	0	65 795
Pozostałe lokaty	0	0	0	0
Aktywa dla ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z UFK	0	0	0	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	136 571	0	2 328	138 899
Kwoty należne z umów reasekuracji	1 096 087	-113 062	-201 852	781 173
Depozyty u cedentów	602	0	0	602
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	1 028 528	-890 780	0	137 748
Należności z tytułu reasekuracji biernej	79 319	-66 870	0	12 449
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	121 868	0	-1 882	119 986
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	60 909	0	-5 242	55 667
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	18 019	75 101	-18 019	75 101
Aktywa ogółem	16 173 136	-995 611	-819 645	14 357 880

* Wartości wg statutowych sprawozdań finansowych zostały zaprezentowane zgodnie z zasadami prezentacji obowiązującymi w bilansie ekonomicznym.

** W kolumnie „Reklasyfikacje” przedstawiono korekty należności ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, rozpoznanych jako niewymagalne i ujmowanych w bilansie ekonomicznym w kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz w pozostałych aktywach (nie wykazywanych w innych pozycjach).

*** Pełny formularz S.02.01 zgodny z rozporządzeniem KE 2015/2452 (z późn. zmianami) stanowi załącznik nr 1 do niniejszego Sprawozdania.

W dalszej części rozdziału zamieszczono opisy sposobu wyceny istotnych pozycji aktywów występujących w bilansie ekonomicznym. Pozycje uznane przez Spółkę jako nieistotne nie podlegały opisom, jednakże ich brak w ocenie Spółki nie wpływa na proces decyzyjny lub ocenę

dokonywaną przez użytkowników niniejszego Sprawozdania. W części D.1.1 wskazano również na różnice w metodykach wycen i ujęciu aktywów na potrzeby sprawozdania statutowego i Wypłacalności 2.

D.1.1 Wycena aktywów

AKTYWOWANE KOSZTY AKWIZYCJI

W bilansie statutowym aktywowane koszty akwizycji obejmują poniesione w okresie sprawozdawczym bezpośrednie koszty akwizycji i część pośrednich kosztów akwizycji w udziale przypadającym na przyszłe okresy sprawozdawcze.

Aktywowane koszty akwizycji nie występują w bilansie ekonomicznym na potrzeby Wypłacalności 2, co powoduje różnicę między bilansem statutowym a bilansem ekonomicznym.

WARTOŚCI NIEMATERIALNE I PRAWNE

Wartości niematerialne i prawne obejmują (z wyłączeniem wartości niematerialnych i prawnych zaliczanych do inwestycji oraz wartości firmy) nabyte przez jednostkę, zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby jednostki, a w szczególności: autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje, koncesje, prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych oraz zdobniczych, know-how. Do wartości niematerialnych i prawnych zalicza się również koszty zakończonych prac rozwojowych.

Do celów statutowych wartości niematerialne i prawne wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe.

Wartości niematerialne i prawne na potrzeby Wypłacalności 2 są ujmowane i wyceniane w wartości innej niż zero tylko wtedy, gdy mogą być sprzedane oddzielnie i jeśli istnieje aktywny rynek dla takich samych lub podobnych wartości niematerialnych i prawnych. Spółka nie identyfikuje wartości niematerialnych i prawnych spełniających powyższe kryteria, dlatego w bilansie ekonomicznym na potrzeby Wypłacalności 2 dla wartości niematerialnych i prawnych przyjęto wartość zero.

NIERUCHOMOŚCI, MASZYNY I WYPOSAŻENIE (RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE) WYKORZYSTYWANE NA UŻYTEK WŁASNY

Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny obejmują aktywa o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby Spółki. Składniki rzeczowych aktywów trwałych kwalifikuje się do ujęcia jako składnik aktywów wyłącznie wtedy, gdy istnieje prawdopodobieństwo, że przyszłe korzyści ekonomiczne związane z danym składnikiem będą napływać do przedsiębiorstwa i można wiarygodnie określić cenę

nabycia lub koszt wytworzenia składnika.

Dla celów Wypłacalności 2, w ramach tej pozycji bilansu Spółka ujmuje również aktywa z tytułu prawa do użytkowania nieruchomości wykorzystywanych na potrzeby własne, spełniających definicję umowy leasingu zgodnie z MSSF 16.

W związku z klasyfikacją umów najmu nieruchomości jako umów leasingu operacyjnego dla celów sprawozdawczości statutowej, tego typu aktywa nie występują w bilansie sporządzonym zgodnie z Ustawą o Rachunkowości, co powoduje różnicę w stosunku do bilansu ekonomicznego.

Do celów statutowych, rzeczowe aktywa trwałe wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia lub wartości przeszacowanej, pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Nieruchomości wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonej o wartość naliczonego umorzenia, z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości. Grunty własne, prawo wieczystego użytkowania gruntu oraz inwestycje budowlane i zaliczki na poczet inwestycji nie podlegają amortyzacji. Prawo wieczystego użytkowania gruntu wycenia się według wartości nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Spółka nie identyfikuje nieruchomości, które mogłyby być jednocześnie zaklasyfikowane jako nieruchomości do użytku własnego i innego przeznaczenia. Zarówno dla celów sprawozdawczości statutowej, jak i bilansu ekonomicznego do kategorii nieruchomości wykorzystywanych do użytku własnego, Spółka klasyfikuje nieruchomości, w których obecnie jest prowadzona lub docelowo będzie prowadzona działalność Spółki lub jej jednostki podporządkowanej.

W bilansie na potrzeby Wypłacalności 2 wartość nieruchomości do użytku własnego (innych niż prawa do użytkowania z tytułu umów najmu nieruchomości) jest wykazywana w wartości godziwej ustalonej na podstawie wyceny niezależnego rzeczoznawcy, sporządzanej co roku dla nieruchomości o wartości powyżej 1 mln PLN i nie rzadziej niż raz na 3 lata dla pozostałych nieruchomości. Opis sposobu wyceny został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 prawa do użytkowania z tytułu umów najmu nieruchomości oraz rzeczowe aktywa trwałe inne niż nieruchomości klasyfikowane są do kategorii aktywów wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny. Opis sposobu wyceny został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

Różnice na dzień 31 grudnia 2020 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 12.

NIERUCHOMOŚCI, INNE NIŻ DO UŻYTKU WŁASNEGO

Do kategorii nieruchomości innych niż do użytku własnego Spółka klasyfikuje nieruchomości, które w małym stopniu są wykorzystywane na potrzeby Spółki oraz w których Spółka lub jej jednostka podporządkowana zaprzestały prowadzenia działalności.

Dla celów statutowych nieruchomości wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonej o wartość naliczonego umorzenia, z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

W odniesieniu do lokat w nieruchomości, wyceny ich wartości godziwej dokonuje się co roku dla nieruchomości o wartości powyżej 1 mln PLN i nie rzadziej niż raz na 3 lata dla pozostałych nieruchomości. Grunty własne, prawo wieczystego użytkowania gruntu oraz inwestycje budowlane i zaliczki na poczet inwestycji nie podlegają amortyzacji. Prawo wieczystego użytkowania gruntu wycenia się według wartości nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

W bilansie ekonomicznym, sporządzonym na potrzeby Wypłacalności 2, wartość nieruchomości inwestycyjnych jest wykazywana w wartości godziwej ustalonej na podstawie wyceny niezależnego rzeczoznawcy, sporządzanej co roku dla nieruchomości o wartości powyżej 1 mln PLN i nie rzadziej niż raz na 3 lata dla pozostałych nieruchomości.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 nieruchomości klasyfikowane są do kategorii aktywów wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny. Opis sposobu wyceny nieruchomości został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

Różnice na dzień 31 grudnia 2020 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 12.

UDZIAŁY W JEDNOSTKACH POWIĄZANYCH, W TYM UDZIAŁY KAPITAŁOWE

Udziały kapitałowe oznaczają posiadanie, bezpośrednio lub za pomocą kontroli, co najmniej 20% praw głosu lub kapitału przedsiębiorstwa.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku Spółka posiadała 100% udziałów w spółce TUnŻ „WARTA” S.A.

Na potrzeby sprawozdania statutowego udziały w jednostce podporządkowanej wyceniane są metodą praw własności.

Na potrzeby Wypłacalności 2, w związku z faktem, że TUnŻ „WARTA” S.A. jest ubezpieczeniową jednostką podporządkowaną nienotowaną na aktywnym rynku, wycena jej udziałów następuje przy wykorzystaniu skorygowanej metody praw własności, na podstawie posiadanego udziału w nadwyżce aktywów nad

zobowiązaniami jednostki podporządkowanej. Nadwyżka ustalana jest po uprzednim dokonaniu wyceny aktywów i zobowiązań jednostki powiązanej zgodnie z zasadami wyceny według Wypłacalności 2.

Różnice na dzień 31 grudnia 2020 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 12.

AKCJE I UDZIAŁY

W pozycji akcje i udziały bilansu ekonomicznego wykazano:

- akcje i udziały notowane (pozycja C0010/R0110 w załączniku nr 1),
- akcje i udziały nienotowane (pozycja C0010/R0120 w załączniku nr 1).

Pozycja akcje i udziały notowane bilansu ekonomicznego obejmuje akcje notowane na rynku regulowanym lub alternatywnym.

Na potrzeby sprawozdania statutowego akcje i udziały notowane wyceniane są każdorazowo w wartości godziwej. W związku z powyższym, nie jest konieczne przeprowadzenie dodatkowych korekt na potrzeby Wypłacalności 2.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na dzień 31 grudnia 2020 roku, na potrzeby Wypłacalności 2, akcje i udziały notowane zaklasyfikowano do kategorii aktywów, wycenianych według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów, jeżeli do momentu dokonywania wyceny bilansowej na danych akcjach notowanych zawarto transakcje albo jeżeli wolumen obrotów nie był znacząco niski.

Wartość godziwa akcji notowanych wyznaczona została na podstawie ceny zamknięcia z aktywnego rynku (np. GPW, NewConnect) z ostatniego dnia roboczego okresu sprawozdawczego lub ostatniego dnia, w którym odbyły się notowania na danym rynku.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2, akcje i udziały notowane klasyfikowane są do kategorii aktywów, wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny wykorzystujących dane rynkowe, jeżeli do momentu dokonywania wyceny bilansowej na danych akcjach notowanych nie zawarto żadnej transakcji albo jeżeli wolumen obrotów był znacząco niski.

Opis sposobu wyceny akcji notowanych został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE

W pozycji dłużne papiery wartościowe bilansu ekonomicznego wykazano:

- obligacje państwowe (pozycja C0010/R0140 w załączniku nr 1),
- obligacje korporacyjne (pozycja C0010/R0150

w załączniku nr 1).

Pozycja obligacje państwowe bilansu ekonomicznego obejmuje obligacje rządowe, komunalne, obligacje emitowane na szczeblu ponadnarodowym oraz obligacje, które są w pełni, bezwarunkowo i nieodwołalnie gwarantowane przez rządy centralne, denominowane i finansowane w walucie krajowej tego rządu centralnego, nienotowane oraz notowane na rynku regulowanym lub alternatywnym, natomiast w pozycji obligacje korporacyjne bilansu ekonomicznego wykazywane są notowane oraz nienotowane dłużne papiery korporacyjne.

Na potrzeby sprawozdania statutowego obligacje państwowe oraz obligacje korporacyjne wyceniane są każdorazowo w wartości godziwej lub według skorygowanej ceny nabycia ustalonej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

Na potrzeby Wypłacalności 2 przeprowadzane są korekty dostosowujące wycenę obligacji państwowych i obligacji korporacyjnych w bilansie ekonomicznym do wartości godziwej.

Różnice na dzień 31 grudnia 2020 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 12.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 notowane obligacje państwowe oraz notowane obligacje korporacyjne klasyfikowane są do kategorii aktywów, wycenianych według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów, jeżeli do momentu dokonywania wyceny bilansowej na danych obligacjach zawarto transakcje albo jeżeli wolumen obrotów nie był znacząco niski.

W powyższym przypadku wartość godziwa notowanych obligacji państwowych wyznaczana jest na podstawie ceny zamknięcia z aktywnego rynku (np. GPW, BondSpot) lub najlepszej oferty kupna z rynku Treasury BondSpot Hurtowy z ostatniego dnia roboczego okresu sprawozdawczego lub ostatniego dnia, w którym odbyły się notowania na danym rynku, natomiast wartość godziwa notowanych obligacji korporacyjnych wyznaczana jest na podstawie ceny zamknięcia z aktywnego rynku (np. GPW, BondSpot) z ostatniego dnia roboczego okresu sprawozdawczego lub ostatniego dnia, w którym odbyły się notowania na danym rynku.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 notowane obligacje państwowe (jeżeli do momentu dokonywania wyceny bilansowej na danych notowanych obligacjach państwowych nie zawarto żadnej transakcji albo jeżeli wolumen obrotów był znacząco niski), notowane obligacje korporacyjne (jeżeli do momentu dokonywania wyceny bilansowej na danych notowanych obligacjach korporacyjnych nie zawarto żadnej transakcji albo jeżeli wolumen obrotów był znacząco niski), nienotowane

obligacje komunalne oraz nienotowane obligacje korporacyjne klasyfikowane są do kategorii aktywów, wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny wykorzystujących dane rynkowe.

Opis sposobu wyceny dłużnych papierów wartościowych został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

JEDNOSTKI UCZESTNICTWA ORAZ CERTYFIKATY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH ZBIOROWEGO INWESTOWANIA

W pozycji jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania bilansu ekonomicznego wykazywane są nienotowane jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych oraz tytuły uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych notowanych na giełdzie.

Na potrzeby sprawozdania statutowego jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania wyceniane są każdorazowo w wartości godziwej. W związku z powyższym, nie jest konieczne przeprowadzenie dodatkowych korekt na potrzeby Wypłacalności 2.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, tytuły uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych notowanych na giełdzie klasyfikowane są na potrzeby Wypłacalności 2 do kategorii aktywów wycenianych według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów, jeżeli do momentu dokonywania wyceny bilansowej na danych tytułach uczestnictwa zawarto transakcje albo jeżeli wolumen obrotów nie był znacząco niski.

Wartość godziwa tytułów uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych notowanych na giełdzie wyznaczana jest na podstawie ceny zamknięcia z aktywnego rynku z ostatniego dnia roboczego okresu sprawozdawczego lub ostatniego dnia, w którym odbyły się notowania na danym rynku.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, tytuły uczestnictwa w funduszach notowanych na giełdzie klasyfikowane są na potrzeby Wypłacalności 2 do kategorii aktywów wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny wykorzystujących dane rynkowe, jeżeli do momentu dokonywania wyceny bilansowej na danych tytułach uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych notowanych na giełdzie nie zawarto żadnej transakcji na aktywnym rynku albo jeżeli wolumen obrotów był znacząco niski. Nienotowane jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych klasyfikowane są do kategorii aktywów wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny wykorzystujących dane rynkowe.

Opis sposobu wyceny tytułów uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych notowanych na giełdzie oraz nienotowanych

jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

INSTRUMENTY POCHODNE

W pozycji instrumenty pochodne bilansu ekonomicznego wykazywane są instrumenty pochodne: fx forward, fx swap, IRS oraz CIRS. Na potrzeby sprawozdania statutowego instrumenty pochodne wyceniane są każdorazowo w wartości godziwej. W związku z powyższym, nie jest konieczne przeprowadzenie dodatkowych korekt na potrzeby Wypłacalności 2.

Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wycena jest dodatnia i jako zobowiązania, gdy ich wycena jest ujemna.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 instrumenty pochodne klasyfikowane są do kategorii aktywów (zobowiązań) wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny wykorzystujących dane rynkowe.

Opis sposobu wyceny instrumentów pochodnych został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

DEPOZYTY INNE NIŻ EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

W pozycji depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych bilansu ekonomicznego wykazywane są depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych, które nie mogą być wykorzystywane do dokonywania płatności przed upływem określonego terminu i nie mogą zostać wymienione na walutę lub na depozyty zbywalne bez znacznego ograniczenia lub kary.

Na potrzeby sprawozdania statutowego depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych (depozyty ON) wyceniane są w wartości nominalnej lub kwocie wymaganej zapłaty, rozumianej jako wartość nominalna powiększona o liniowo naliczone odsetki.

Z uwagi na krótki termin zapadalności ww. depozytów, na potrzeby Wypłacalności 2 stosowane jest uproszczenie polegające na braku przeprowadzania dodatkowych korekt dostosowujących wycenę depozytów innych niż ekwiwalenty środków pieniężnych w bilansie ekonomicznym do wartości godziwej.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych klasyfikowane są do kategorii aktywów wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny wykorzystujących dane rynkowe.

Opis sposobu wyceny depozytów innych niż ekwiwalenty środków pieniężnych został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

POŻYCZKI I POŻYCZKI ZABEZPIECZONE HIPOTECZNIE

W pozycji pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie bilansu ekonomicznego wykazywane są pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie (pozycja C0010/R0260 w załączniku nr 1), obejmujące pożyczki udzielone dłużnikom innym niż osoby fizyczne.

Na potrzeby sprawozdania statutowego pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie wyceniane są każdorazowo według skorygowanej ceny nabycia ustalonej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

Na potrzeby Wypłacalności 2 przeprowadzane są dodatkowe korekty dostosowujące wycenę pożyczek i pożyczek zabezpieczonych hipotecznie w bilansie ekonomicznym do wartości godziwej.

Różnice na dzień 31 grudnia 2020 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 12.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie, klasyfikowane są do kategorii aktywów wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny wykorzystujących dane rynkowe.

Opis sposobu wyceny pożyczek i pożyczek zabezpieczonych hipotecznie został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

KWOTY NALEŻNE Z UMÓW REASEKURACJI DLA ZOBOWIĄZAŃ WYNIKAJĄCYCH Z UBEZPIECZEŃ

Kwoty należne z tytułu reasekuracji w bilansie ekonomicznym obejmują udziały reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych z tytułu reasekuracji biernej i retrocesji.

Opis sposobu ustalania udziałów reasekuratorów w rezerwach został zaprezentowany w części poświęconej rezerwom techniczno-ubezpieczeniowym (punkt D.2.3).

Różnica poziomu kwot należnych z umów reasekuracji w bilansie ekonomicznym w stosunku do bilansu statutowego wynika z faktu, że podstawą ustalania kwot należnych są rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto, których wartość wyznaczona zgodnie z zasadami Wypłacalności 2 jest niższa od wartości ustalonej na potrzeby rachunkowości.

Przy ustalaniu kwot należnych z umów reasekuracji według zasad Wypłacalności 2 uwzględnia się na potrzeby dyskontowania różnicę w czasie między otrzymaniem kwoty

należnej od reasekuratora a dokonaniem bezpośredniej wypłaty. Kwoty należne z umów reasekuracji pomniejszane są również o oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez reasekuratora.

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU UBEZPIECZEŃ I OD POŚREDNIKÓW UBEZPIECZENIOWYCH

Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych obejmują przeterminowane należności od ubezpieczających, innych ubezpieczycieli i pośredników ubezpieczeniowych oraz inne związane z działalnością ubezpieczeniową, które nie są ujęte we wpływach pieniężnych z tytułu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Pozycja ta obejmuje także należności od cedentów i retrocedentów z tytułu reasekuracji czynnej. Terminem wymagalności, służącym za podstawę do klasyfikacji należności do rozrachunków w bilansie bądź do przepływów pieniężnych do wyliczenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, jest termin płatności wynikający z umowy z danym podmiotem, od którego Spółka ma należności.

Do celów statutowych należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych oraz z tytułu reasekuracji czynnej obejmują bieżące i przeterminowane należności, które wycenia się w kwocie wymagalnej zapłaty skorygowanej o odpisy aktualizujące.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych klasyfikowane są do kategorii aktywów wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny. Opis sposobu wyceny należności został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

Różnice na dzień 31 grudnia 2020 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 12. Z uwagi na nieistotny wpływ wartości pieniądza w czasie na wycenę ww. należności do wartości godziwej, efekt dyskonta nie został uwzględniony w wycenie do bilansu ekonomicznego.

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU REASEKURACJI BIERNEJ

Należności z tytułu reasekuracji biernej obejmują przeterminowane należności od reasekuratorów i retrocesjonariuszy z tytułu reasekuracji biernej i retrocesji, niestanowiące kwot należnych z umów reasekuracji. Należności te dotyczą w szczególności:

- rozliczeń z tytułu udziału reasekuratorów/retrocesjonariuszy w wypłaconych przez ubezpieczyciela odszkodowaniach i świadczeniach,
- prowizji reasekuracyjnych z reasekuracji biernej i retrocesji,
- udziałów w zyskach reasekuratorów/retrocesjonariuszy.

Należności bieżące z tytułu reasekuracji biernej i retrocesji ujmowane są w poniższy sposób:

- należności dotyczące świadczeń ubezpieczeniowych już wypłaconych (uregulowanych w ujęciu brutto) – w pozostałych aktywach (niewykazanych w innych pozycjach),
- należności z pozostałych tytułów – jako składnik przepływów pieniężnych uwzględniany przy ustalaniu wartości kwot należnych z umów reasekuracji.

Terminem wymagalności, służącym za podstawę do odpowiedniej klasyfikacji należności jest termin płatności wynikający z umowy z danym podmiotem, od którego Spółka ma należności.

Do celów statutowych należności z tytułu reasekuracji biernej obejmują bieżące i przeterminowane należności, które wycenia się w kwocie wymagalnej zapłaty skorygowanej o odpisy aktualizujące.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 należności z tytułu reasekuracji biernej klasyfikowane są do kategorii aktywów wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny. Opis sposobu wyceny należności został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

Różnice na dzień 31 grudnia 2020 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 12. Z uwagi na nieistotny wpływ wartości pieniądza w czasie na wycenę ww. należności do wartości godziwej, efekt dyskonta nie został uwzględniony w wycenie do bilansu ekonomicznego.

POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI (HANDLOWE, INNE NIŻ Z DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ)

Do pozostałych należności zalicza się kwoty należne od pracowników lub innych kontrahentów niezwiązane z ubezpieczeniami, w tym od podmiotów publicznych.

Do celów statutowych pozostałe należności wycenia się w kwocie wymagalnej zapłaty skorygowanej o odpisy aktualizujące.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 pozostałe należności klasyfikowane są do kategorii aktywów wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny. Opis sposobu wyceny pozostałych należności został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

Różnice na dzień 31 grudnia 2020 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 12. Z uwagi na nieistotny wpływ wartości pieniądza w czasie na wycenę ww. należności do wartości godziwej, efekt dyskonta nie został uwzględniony w wycenie do bilansu ekonomicznego.

ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

W pozycji środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych bilansu ekonomicznego wykazywane są banknoty i monety w obiegu powszechnie wykorzystywane do dokonywania płatności oraz depozyty, które mogą być na żądanie wymienione na gotówkę według ich wartości nominalnej i które mogą być bezpośrednio wykorzystywane do dokonywania płatności w formie czeku, przekazu, poprzez polecenie wypłaty przelewu, zapłaty lub inną metodą płatności bezpośredniej bez żadnych opłat ani ograniczeń.

Na potrzeby sprawozdania statutowego oraz na potrzeby Wypłacalności 2 środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych wyceniane są każdorazowo w wartości nominalnej, która stanowi najlepsze odzwierciedlenie wartości godziwej.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku różnica w wycenie opisywanej pozycji w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowana w tabeli 12 wynika z faktu, iż na potrzeby Wypłacalności 2 środki dotyczące zakładowego funduszu świadczeń socjalnych podlegają wyłączeniu z bilansu.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych klasyfikowane są do kategorii aktywów wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny wykorzystujących dane rynkowe.

Opis sposobu wyceny środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego

Sprawozdania.

POZOSTAŁE AKTYWA (NIEWYKAZANE W INNYCH POZYCJACH)

Pozostałe aktywa obejmują wszystkie aktywa nieuwzględnione w pozostałych pozycjach bilansu. W pozycji wykazywane są w szczególności należności bieżące z tytułu reasekuracji biernej i retrocesji dotyczące świadczeń ubezpieczeniowych już wypłaconych (uregulowanych w ujęciu brutto). W tej pozycji wykazuje się również pewne regresy i odzyski, które kwalifikują się jako osobne aktywa zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości i nie są ujmowane w kalkulacji najlepszego oszacowania.

Spółka nie identyfikuje rozliczeń międzyokresowych kosztów, które mogłyby zostać zbyte lub przeniesione do innego podmiotu, dlatego w bilansie ekonomicznym na potrzeby Wypłacalności 2 dla rozliczeń międzyokresowych kosztów przyjęto wartość zero.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 pozostałe aktywa klasyfikowane są do kategorii aktywów wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny. Opis sposobu wyceny pozostałych aktywów został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

Różnice na dzień 31 grudnia 2020 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 12. Z uwagi na nieistotny wpływ wartości pieniądza w czasie na wycenę do wartości godziwej należności uwzględnionych w tej pozycji, efekt dyskonta nie został uwzględniony w wycenie do bilansu ekonomicznego.

D.1.2 Leasing

Leasing został opisany w rozdziale A.4.2 niniejszego Sprawozdania.

D.2 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych ustalanych dla celów wypłacalności jest równa sumie najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka. Najlepsze oszacowanie odpowiada oczekiwanej obecnej wartości przyszłych przepływów pieniężnych, natomiast margines ryzyka ma wysokość zapewniającą, by wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych odpowiadała kwocie, jakiej zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji zażądałyby za przejęcie zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych i wywiązanie się z nich.

W tabeli 13 pokazano wartości rezerw dla celów wypłacalności oraz wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych ustalone zgodnie z zasadami sporządzania sprawozdania statutowego.

Kwoty należne z umów reasekuracji zostały zaprezentowane w rozdziale D.1.1 niniejszego Sprawozdania.

TABELA 13. REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2020 ROKU

REZERWY TECHNICZNO- UBEZPIECZENIOWE (RTU)	WARTOŚĆ WG STATUTOWYCH SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	KOREKTA WARTOŚCI DO S2, Z TYTUŁU:		WARTOŚĆ BILANSOWA WG WYPŁACALNOŚĆ 2
		REKLASYFIKACJI**	WYCENY	
Rezerwy nierentowe	9 517 359	-577 535	-2 020 308	6 919 516
Rezerwy rentowe *	1 433 876	0	36 927	1 470 803
Margines ryzyka		0	701 473	701 473
Pozostałe rezerwy techniczno- ubezpieczeniowe	189 990	0	-189 990	0
Rezerwy techniczno- ubezpieczeniowe ogółem	11 141 225	-577 535	-1 471 898	9 091 792

* W wierszu rezerwy rentowe wartości wg Wypłacalność 2 zawierają łącznie rezerwy rentowe, które w bilansie ekonomicznym prezentowane są w podziale na ubezpieczenia o charakterze ubezpieczeń na życie oraz ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie

** W kolumnie „Reklasyfikacje” przedstawiono korekty należności i zobowiązań ubezpieczeniowych, rozpoznanych jako niewymagalne i ujmowanych w bilansie ekonomicznym w kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Najlepsze oszacowanie, będące podstawowym składnikiem rezerw dla celów wypłacalności, obejmuje łącznie najlepsze oszacowanie rezerw szkodowych oraz rezerwy składek w ujęciu brutto, jak również uwzględnia niewymagalne (bieżące) zobowiązania i należności ubezpieczeniowe. Nie obejmują one jednak należności bieżących z tytułu regresów praktycznie pewnych, które kwalifikują się jako osobne aktywa zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości.

Ponadto, w przeciwieństwie do rezerw techniczno-ubezpieczeniowych ujętych w sprawozdaniu statutowym, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe ustalone według zasad Wypłacalności 2 nie zawierają następujących pozycji:

- rezerwy na wyrównanie szkodowości,
- wyrównania oszacowania przewidywanych regresów do limitów ustawowych zgodnie z postanowieniami Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji.

ISTOTNE RÓŻNICE W WYCENIE REZERW TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWYCH POMIĘDZY STOSOWANYMI METODAMI NA POTRZEBY WYPŁACALNOŚCI 2 I W SPRAWOZDANIU STATUTOWYM

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności obejmują najlepsze oszacowanie równe oczekiwanej wartości obecnej przyszłych przepływów pieniężnych (tj. podlegają dyskontowaniu przy zastosowaniu odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka ogłaszanej przez EIOPA) oraz margines ryzyka.

Na potrzeby sprawozdania statutowego rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia ustalana jest jako suma nominalnych przyszłych wypłat oszacowanych z zastosowaniem zasady ostrożnej wyceny. Dyskontowaniem objęte są jedynie rezerwy na skapitalizowaną wartość rent i w tym przypadku stosowane są stałe stopy techniczne.

W przypadku rezerw dla celów wypłacalności naliczana jest rezerwa z tytułu kosztów działalności lokacyjnej związanej z obsługą portfela zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych.

Istotne różnice w sposobie wyceny rezerw dotyczą rezerwy składek. Rezerwa ta według zasad Wypłacalności 2 tworzona jest jako saldo przewidywanych wartości odszkodowań wraz z kosztami ich likwidacji (z tytułu szkód, które wydarzą się po dacie bilansowej), należnych rat składek i prowizji, przewidywanych premii i rabatów oraz kosztów obsługi portfela, kosztów działalności lokacyjnej i innych rodzajów przepływów pieniężnych, które są związane z portfelem polis aktywnych na datę bilansową. Ponadto rezerwa składek dla celów wypłacalności podlega dyskontowaniu. Wycena rezerwy składek odzwierciedla zatem oczekiwaną wartość zobowiązań ubezpieczeniowych z tytułu spodziewanych przebiegów szkodowych ryzyk jeszcze nie zarobionych, pomniejszoną o przyszłe wpływy. W tym ujęciu nie są odrębnie wykazywane koszty akwizycji rozliczane w czasie. Tak ustalona rezerwa składek według zasad Wypłacalności 2 jest niższa niż suma rezerwy składek oraz rezerwy na ryzyka niewygasłe ustalonych na

potrzeby sprawozdania statutowego. Rezerwa składek na potrzeby sprawozdania statutowego tworzona jest indywidualnie dla każdej umowy ubezpieczenia, jako składka przypisana przypadająca na następne okresy sprawozdawcze, proporcjonalnie do okresu, na jaki składka została przypisana, przy czym w przypadku umów ubezpieczenia, których ryzyko nie jest rozłożone równomiernie w okresie trwania ubezpieczenia, rezerwę tworzy się proporcjonalnie do przewidywanego ryzyka w następnych okresach sprawozdawczych.

Margines ryzyka jako składnik rezerw techniczno-ubezpieczeniowych ustalanych według zasad Wypłacalności 2 nie występuje w sprawozdawczości statutowej.

Poniższe zestawienie zawiera wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w ujęciu brutto z wyodrębnieniem istotnych linii biznesowych.

TABELA 14. REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2020 ROKU W PODZIALE NA LINIE BIZNESOWE

LINIE BIZNESOWE	WARTOŚĆ BILANSOWA WG WYPŁACALNOŚĆ 2			WARTOŚĆ WG STATUTOWYCH SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH
	RTU DLA CELÓW WYPŁACALNOŚCI	W TYM NAJLEPSZE OSZACOWANIE	W TYM MARGINES RYZYKA	
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	4 933 687	4 517 173	416 514	5 391 494
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	596 639	544 229	52 410	974 761
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	822 902	692 496	130 406	1 447 107
Pozostałe linie	2 738 564	2 636 421	102 143	3 327 863
Razem	9 091 792	8 390 319	701 473	11 141 225

Podział na linie biznesowe jest zgodny ze stosowaną w załącznikach do Sprawozdania informacją ilościową tj. zawiera wartości dla reasekuracji czynnej z tytułu umów reasekuracji proporcjonalnej.

D.2.1 Zasady wyceny najlepszego oszacowania

Przedmiotowe zasady obejmują zarówno ubezpieczenia majątkowo-osobowe z wyłączeniem zdrowotnych, jak też ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń majątkowo-osobowych, zgodnie z ujęciem w bilansie ekonomicznym

Zakres rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla ubezpieczeń majątkowo-osobowych obejmuje:

- rezerwę na niewypłacone odszkodowania i świadczenia (rezerwy szkodowe) z tytułu szkód

nierentowych,

- skapitalizowaną wartość świadczeń rentowych (rezerwy rentowe),
- rezerwę składek.

METODY STOSOWANE W KALKULACJI REZERW TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWYCH DLA ŚWIADCZEŃ INNYCH NIŻ RENTOWE

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe tworzy się, stosując następujące metody:

- aktuarialną – polegającą na ustalaniu rezerwy przy zastosowaniu metod matematyki ubezpieczeniowej, finansowej i statystyki, odrębnie dla każdej umowy ubezpieczenia, lub każdej szkody lub sprawy szkodowej albo zbiorczo dla całego portfela ubezpieczeń lub jego części,
- inną niż aktuarialną:
  - indywidualną – polegającą na ustalaniu odrębnie dla każdej umowy ubezpieczenia lub każdej sprawy szkodowej dokładnej wielkości rezerwy, a w przypadku niemożności ustalenia dokładnej wielkości rezerwy – jej wiarygodnego oszacowania,
  - ryczałtową – polegającą na ustaleniu rezerwy zbiorczo dla całego portfela ubezpieczeń lub jego części, jako ustalonego procentu (wskaźnik ryczałtowy) składki, wartości wypłaconych odszkodowań i świadczeń lub wartości rezerwy techniczno-ubezpieczeniowej.

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe są tworzone zgodnie z przepisami prawa, w sposób ostrożny, wiarygodny i obiektywny; stosowane metody wyceny są odpowiednie do charakteru, skali i złożoności ryzyk leżących u podstaw zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych.

Obliczenia są dokonywane w oparciu o aktualne i wiarygodne informacje oraz realistyczne założenia.

Rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia (rezerwy szkodowe)

Przy wyliczaniu wartości najlepszego oszacowania wykorzystywane są następujące metody aktuarialne:

- Chain-Ladder,
- Expected Loss Ratio,
- Bornhuetter-Ferguson,
- metoda wskaźnikowa proporcjonalnego przeniesienia rezerw pomiędzy analogicznymi portfelami,
- metoda liczby szkód i średniej szkody,
- metoda szacowania spodziewanej wielkości szkód na bazie proporcji zaszłych szkód do ekspozycji pracującej.

Ponadto w przypadku wystąpienia nietypowej sytuacji uniemożliwiającej zastosowanie powyższych metod osoba nadzorująca funkcję aktuarialną może zaproponować inną, specyficzną metodę, która może być zastosowana po akceptacji członka Zarządu nadzorującego Pion Finansów.

Powyższe metody służą oszacowaniu rezerw wynikających z:

- trójkąta wypłat zakumulowanych lub ostatecznej wartości wypłat,
- trójkąta zobowiązań (suma zakumulowanych wypłat i utworzonych rezerw na szkody zgłoszone) lub ostatecznej wartości zobowiązań,
- trójkąta liczby szkód zgłoszonych lub ostatecznej liczby szkód (oddzielnie określa się wartość spodziewanej średniej szkody),

- ekspozycji portfela niewygasłych gwarancji finansowych.

W zależności od dostępności danych i charakteru ubezpieczeń jednostką czasu w wyliczeniach jest rok, kwartał lub miesiąc.

Obliczenia prowadzone są na danych w zakresie odszkodowań, dodatkowo prowadzone są analizy w zakresie kosztów likwidacji szkód i kosztów windykacji regresów oraz regresów i odzysków, a także kosztów działalności lokacyjnej związanej z obsługą zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, które są uwzględniane poprzez system narzutów w celu uzyskania pełnego szacunku wartości zobowiązań. Również inne rodzaje przepływów pieniężnych, związanych z zawartymi umowami ubezpieczeniowymi lub reasekuracyjnymi, są uwzględniane przy ustalaniu wartości najlepszego oszacowania.

W przypadku ubezpieczeń o małej liczbie danych statystycznych lub braku pełnych danych dopuszcza się stosowanie metod uproszczonych w stosunku do powyższych.

Przy obliczaniu najlepszego oszacowania na dzień 31 grudnia 2020 roku nie miały zastosowania istotne, ważne przybliżenia (uproszczenia).

W celu kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wykorzystywane są dane z systemów księgowych oraz systemów technicznych Spółki, dane przekazywane bezpośrednio przez komórki organizacyjne oraz dane zewnętrzne (np. dane GUS-u, NBP). Te dane podlegają kontroli i porównaniom w celu wyeliminowania ewentualnych błędów. Za proces okresowej kontroli jakości danych oraz za poprawność danych odpowiadają komórki organizacyjne będące właścicielami przekazywanych danych. Dane z systemów księgowych objęte są procesem kontroli danych księgowych.

Przy ustalaniu wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych stosowana jest segmentacja zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych na jednorodne grupy ryzyka. W ramach linii biznesowych stosowany jest dalszy podział na szkody regularne i duże oraz wydziela się szczególnie wielkie. Uwzględniana jest również struktura organizacyjna z perspektywy zarządzania portfelem ubezpieczeń.

Z przyczyn optymalizacyjnych pewne mało istotne ryzyka zostały zaklasyfikowane w obowiązującej segmentacji do najbardziej podobnych dominujących rodzajów ryzyka.

Dodatkowo, w przypadku ubezpieczeń komunikacyjnych indywidualnych, kolejnym kryterium w stosowanej segmentacji jest podział na marki WARTA oraz HDI w celu uwzględnienia specyfiki tych portfeli klientów, a w przypadku ubezpieczenia AC ze względu na różnicowanie zakresu ubezpieczenia (marka HDI jest wykorzystywana do oferowania mniej kompleksowych

ubezpieczeń komunikacyjnych).

Ponadto, oddzielnie traktuje się renty, a w przypadku ubezpieczeń komunikacyjnych stosowane jest rozróżnianie kraju szkody (krajowe, zagraniczne) oraz typu szkody (osobowe, rzeczowe).

W analizach poszczególnych segmentów ryzyka stosowane są standardowe metody badania rozwoju trójkątów szkodowych rekomendowane w naukach aktuarialnych. W przypadku portfela gwarancji finansowych opracowano szczególną metodę dostosowaną do specyfiki ryzyka tych ubezpieczeń. Wybór ostatecznej metody następuje poprzez weryfikację wyników back-testów oraz analizy porównawczej wyników uzyskiwanych różnymi metodami. Na podstawie analiz back-testów bada się adekwatność modelu stosowanego dla danego segmentu i w wyniku tego badania wybiera się właściwy sposób szacowania parametrów, z uwzględnieniem występujących w badanym okresie trendów.

W konsekwencji wybrana metoda, w oparciu o posiadane dane, w najlepszy możliwy sposób odzwierciedla charakter ryzyka analizowanych segmentów i umożliwia przeprowadzanie obliczeń przy zastosowaniu właściwych metod aktuarialnych.

Rezerwy na szkody zgłoszone odpowiadają wartości szkód ustalonych przez likwidatorów na potrzeby sprawozdawczości statutowej. W przypadku szkód ze szczególnie wielką rezerwą w najlepszym oszacowaniu uwzględnia się indywidualną ocenę dokonaną przez komórkę ds. likwidacji.

Szkody katastroficzne są przedmiotem oddzielnego modelowania. Duże szkody mogą być w pewnych segmentach wydzielane do odrębnej analizy.

Dane wyrażane w obcej walucie są wykorzystywane w przypadku ubezpieczeń morskich oraz zagranicznych szkód z OC komunikacyjnego. Do przeliczenia wartości najlepszego oszacowania wyrażonych w walucie obcej stosowane są kursy średnie NBP.

Przyszłe przepływy gotówkowe odzwierciedlają przebiegi i trendy w zakresie historycznych danych o wypłatach odszkodowań realizowanych dla poszczególnych lat szkodowych.

Przepływy podlegają dyskontowaniu przy zastosowaniu odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka ogłaszanej przez EIOPA w celu ustalenia ostatecznej wartości rezerw, czyli ich wartości bieżącej na dzień tworzenia rezerw.

Rezerwa składek

Rezerwę składek w ujęciu nominalnym tworzy się jako saldo przewidywanych wartości odszkodowań wraz z kosztami ich likwidacji (wynikających ze szkód, które wydarzą się po dacie bilansowej), należnych rat składek i prowizji,

przewidywanych premii i rabatów oraz kosztów obsługi portfela, kosztów działalności lokacyjnej i innych rodzajów przepływów pieniężnych, które są związane z portfelem polis aktywnych na datę bilansową. Wartość najlepszego oszacowania rezerwy składek na potrzeby Wypłacalności 2 uwzględnia następujące aspekty:

- parametr przewidywanej szkodowości,
- współczynniki kosztów obsługi polis i kosztów akwizycji,
- wartość niewymagalnych rat składek i prowizji,
- wpływ rezygnacji z umów,
- przewidywane wypłaty z tytułu premii i rabatów,
- koszty działalności lokacyjnej, związanej z obsługą zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych.

Zakładana szkodowość jest uzgadniana z komórkami organizacyjnymi odpowiadającymi za produkty w celu uwzględnienia realizowanych założeń taryfikacyjnych.

Biorąc pod uwagę powyższe, wartość najlepszego oszacowania rezerwy składek odzwierciedla przewidywaną wartość zdyskontowanych zobowiązań ubezpieczeniowych z tytułu spodziewanych przebiegów szkodowych ryzyk jeszcze nie zarobionych, pomniejszoną o przyszłe wpływy.

W zakresie ubezpieczeń majątkowo-osobowych przewidywane zachowania ubezpieczających, w tym w zakresie rezygnacji z umów ubezpieczenia, mają ograniczony wpływ na wysokość najlepszego oszacowania ze względu na krótki horyzont czasowy tych ubezpieczeń. Można przyjąć założenie, że przebieg tych procesów na podstawie danych historycznych oraz prognozowanych zmian związanych z pandemią, kontynuacji jest w wystarczającym stopniu odwzorowany w planowanych wielkościach przychodów składkowych. W kalkulacji najlepszego oszacowania stosowane są parametry w zakresie rezygnacji z polis.

Współczynniki kosztów akwizycji opierają się na wartościach ze stosownych kont księgowych i odpowiadają postanowieniom umów.

Przewidywane przepływy z tytułu rezerwy składek podlegają dyskontowaniu przy zastosowaniu odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka ogłaszanej przez EIOPA w celu ustalenia ostatecznej wartości rezerw, to jest ich wartości bieżącej na dzień tworzenia rezerw.

W porównaniu do poprzedniego okresu nie miały miejsca istotne zmiany w zastosowanych metodach i przyjętych założeniach dotyczących wyceny najlepszego oszacowania dla świadczeń nierentowych.

METODY STOSOWANE W KALKULACJI REZERW TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWYCH DLA ŚWIADCZEŃ RENTOWYCH

Rezerwę na skapitalizowaną wartość świadczeń rentowych (rezerwy rentowe) tworzy się w wysokości odpowiadającej ustalonej lub przewidywanej ostatecznej bieżącej wartości

przyszłych wypłat świadczeń i poniesionych kosztów w tych sprawach szkodowych.

Ze względu na specyfikę tej rezerwy proces dyskontowania zawarty jest w samym wyliczeniu rezerwy. W tym celu przyjmowane są założenia dotyczące parametrów indeksacji świadczeń rentowych oraz stosowane jest dyskonto dla ustalenia wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu świadczeń rentowych.

Rezerwy rentowe na szkody zgłoszone ustalane są metodami aktuarialnymi zgodnie z zakładanym dalszym trwaniem życia według wieku i płci osoby pobierającej rentę dla okresu i kwoty świadczeń rentowych. Częstotliwość i okres płatności oraz kwota renty są ustalane w ramach procesu likwidacji tych roszczeń.

Przy ustalaniu rezerwy rentowej brana pod uwagę jest też możliwość rozliczania świadczeń rentowych w formie jednorazowych kapitalizacji jako element uwzględnienia przewidywanego zachowania ubezpieczonych.

W przypadku, gdy renta jest likwidowana przez korespondenta zagranicznego jako wartość rezerwy zdyskontowanej przyjmowana jest kwota podana przez niego.

Rezerwy rentowe na szkody niezgłoszone (z tytułu szkód IBNR) ustalane są metodami aktuarialnymi. Na podstawie analizy rozwoju liczby rent oraz zakładając przewidywane średnie wartości skapitalizowanych rezerw rentowych, ustala się ich docelową łączną wartość dla ubezpieczeń majątkowo-osobowych. Przewidywane średnie wartości z tytułu szkód IBNR są kalkulowane na podstawie parametrów szkód rentowych pogrupowanych według okresu opóźnienia w zgłaszaniu szkody w celu uwzględnienia zmian w poszczególnych okresach zgłaszania. Mając na względzie obserwowane dla portfela rent zjawisko, że ustalana indywidualnie skapitalizowana wartość rent odbiega w początkowym okresie likwidacji od przewidywanej średniej wartości renty, tworzona jest

rezerwa z tytułu ryzyka możliwego przyrostu wartości tych rezerw.

Dla całości rezerw rentowych rezerwa z tytułu kosztów likwidacji szkód, a także kosztów działalności lokacyjnej związanej z obsługą zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, jest ustalana poprzez system narzutów w celu uzyskania pełnego szacunku wartości zobowiązań.

W związku z zanotowanymi przypadkami zmiany przez sąd na wniosek poszkodowanego sumy gwarancyjnej w ubezpieczeniu OC Komunikacyjnym na wyższą w celu zapewnienia ciągłości wypłat świadczenia rentowego, rezerwa rentowa uwzględnia ryzyko potencjalnego przyrostu rezerw z tego tytułu.

W roku 2020 zaszły dwie istotne zmiany w przyjętych założeniach dotyczących wyceny najlepszego oszacowania dla świadczeń rentowych.

W związku z obserwowanymi gwałtownymi zmianami w otoczeniu ekonomicznym (wzrost wynagrodzeń, wysoki poziom inflacji, istotne spadki w poziomie krzywej stóp wolnych od ryzyka oraz stopy zwrotu z aktywów, skutki kryzysu wywołanego pandemią), Spółka zweryfikowała poziomy indeksacji dla początkowych lat używane w kalkulacji najlepszego oszacowania na podstawie doświadczeń historycznych w zakresie kształtowania się wskaźnika indeksacji.

Ponadto wprowadzony został nowy składnik rezerwy dotyczący przewidywanego wzrostu roszczeń rentowych z tytułu opieki nad osobami poszkodowanymi, świadczonej przez członków ich rodzin. Ta zmiana związana jest z podjęciem przez Sąd Najwyższy w dniu 22 lipca 2020 roku Uchwały w sprawie kosztów opieki sprawowanej nieodpłatnie przez osoby bliskie.

D.2.2 Kwoty należne z tytułu umów reasekuracji w wartości najlepszego oszacowania

Wartość najlepszego oszacowania kwot należnych z tytułu umów reasekuracji biernej oraz retrocesji oblicza się na podstawie udziału reasekuratorów zgodnie z postanowieniami poszczególnych umów reasekuracyjnych. Te parametry są stosowane dla poszczególnych rodzajów ubezpieczeń w podziale grup ustawowych ubezpieczeń, z ich wewnętrzną dalszą dezagregacją na tzw. symbole ryzyka wykorzystywane w ewidencji stosowanej w systemach informatycznych i księgowych. Zgodnie z tym podziałem i w rozbiciu na rodzaje umów reasekuracyjnych (a w przypadku rezerw szkodowych w dodatkowym podziale na rok zajścia szkody) ustala się współczynniki udziału reasekuratora w rezerwach.

Dla szkód ze szczególnie dużą rezerwą lub zdarzeń

o charakterze katastroficznym udział reasekuratora w rezerwach jest naliczany metodą indywidualną zgodnie z postanowieniami poszczególnych umów reasekuracyjnych przez komórkę ds. reasekuracji.

Kalkulacja najlepszego oszacowania kwot należnych z tytułu umów reasekuracji w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych jest ustalana w oparciu o wyniki najlepszego oszacowania w ujęciu brutto, przy czym dodatkowo uwzględnia się na potrzeby dyskontowania różnicę w czasie między otrzymaniem kwoty należnej od reasekuratora a dokonaniem bezpośredniej wypłaty.

Wartość najlepszego oszacowania kwot należnych z tytułu umów reasekuracji pomniejszana jest o oczekiwane straty

w związku z niewykonaniem zobowiązania przez reasekuratora.

Oczekiwana strata w związku z niewykonaniem zobowiązania przez reasekuratora

Oczekiwana strata w związku z niewykonaniem zobowiązania przez danego reasekuratora ustalana jest przy wykorzystaniu prawdopodobieństwa niewykonania

zobowiązania przez reasekuratora oraz średniej wysokości straty z tytułu niewykonania zobowiązania. Uwzględniana jest przy ustalaniu udziału reasekuratorów w wartości najlepszego oszacowania dla celów Wypłacalności 2, zgodnie z postanowieniami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz zgodnie z art. 42 Rozporządzenia delegowanego.

D.2.3 Niepewność związana z wartością rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Niepewność związana z wartością najlepszego oszacowania wynika z niepewności w zakresie rozkładu w czasie, częstotliwości i wartości szkód i kosztów, zmian w otoczeniu ekonomicznym oraz zachowaniu klientów i poszkodowanych.

Analiza adekwatności wielkości najlepszego oszacowania utworzonego w poprzednich okresach sprawozdawczych prowadzona jest na podstawie analizy wyników badania run-off dalszego rozwoju szkód w kolejnych okresach sprawozdawczych.

Na podstawie analiz back-testów określa się adekwatność danego modelu dla danego ubezpieczenia. W wyniku tego badania wybiera się właściwy sposób szacowania rezerw, z uwzględnieniem występujących w badanym okresie trendów.

Zastosowane procesy pozwalają na przyjęcie oceny umiarkowanego poziomu niepewności związanej z wartością tworzonych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

D.2.4 Uproszczenia przyjęte w kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

UPROSZCZENIA PRZYJĘTE W KALKULACJI NAJLEPSZEGO OSZACOWANIA

Jak ww. na dzień 31 grudnia 2020 roku Spółka nie stosowała istotnych uproszczeń w kalkulacji najlepszego oszacowania.

UPROSZCZENIA PRZYJĘTE W KALKULACJI MARGINESU RYZYKA

Margines ryzyka to część rezerw techniczno-ubezpieczeniowych służąca zapewnieniu, że wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych odpowiada kwocie, jakiej zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji zażądałyby za przejęcie zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych i wywiązanie się z nich z uwzględnieniem kosztu kapitału.

Wartość marginesu ryzyka oblicza się przy założeniu, że wymogi wypłacalności po X latach, dla poszczególnych ryzyk (np. składki i rezerw, niewypłacalności kontrahenta), są proporcjonalne do zdyskontowanego w momencie X najlepszego oszacowania rezerw techniczno-

ubezpieczeniowych dla tych ryzyk – gdzie współczynnik proporcjonalności stanowi iloraz bieżącego kapitałowego wymogu wypłacalności i bieżącego zdyskontowanego najlepszego oszacowania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (obliczonych dla zakładu odniesienia) z uwzględnieniem naturalnego przejścia części ryzyka składki i rezerw do ryzyka aktuarialnego życiowego. Wymóg wypłacalności w kolejnych latach dla ryzyk katastroficznych oraz ryzyka rezygnacji z umów jest proporcjonalny do wartości składki zarobionej. Jest to uproszczenie zgodne z art. 58 a) Rozporządzenia delegowanego.

Stopa kosztu kapitału użyta w wyliczeniu marginesu ryzyka wynosi 6%, zgodnie z art. 39 Rozporządzenia delegowanego.

Spółka alokuje margines ryzyka do linii biznesowych proporcjonalnie do udziału tych linii w kapitałowym wymogu wypłacalności.

D.2.5 Opis przyjętej krzywej stopy procentowej

Dla celów związanych z Wypłacalnością 2 Spółka stosuje krzywą terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka ogłaszaną przez EIOPA.

D.2.6 Korekty dopasowujące oraz środki przejściowe

Korekty dopasowujące oraz z tytułu zmienności do odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka, a także środki przejściowe dotyczące stóp procentowych wolnych od ryzyka oraz dotyczące rezerw

techniczno-ubezpieczeniowych, nie mają zastosowania przy ustalaniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w TUiR „WARTA” S.A.

D.2.7 Istotne linie biznesowe

Ogólne zasady wyceny najlepszego oszacowania przedstawione są w rozdziale D.2.1 niniejszego Sprawozdania. Natomiast poniżej zaprezentowano komentarze do specyficznych dla danej linii biznesu podstaw, metod i założeń wyceny najlepszego oszacowania w zakresie rezerw szkodowych.

Zasady wyceny najlepszego oszacowania rezerwy składek przedstawione w punkcie D.2.1 są jednolicie stosowane dla poszczególnych linii biznesowych.

UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ Z TYTUŁU UŻYTKOWANIA POJAZDÓW MECHANICZNYCH

W analizie najlepszego oszacowania w przypadku ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych stosowane jest rozróżnianie kraju szkody (krajowe, zagraniczne) oraz typu szkody (osobowe, rzeczowe), z wydzieleniem szczególnej kategorii krajowych szkód osobowych ze skutkiem śmiertelnym. Ze względu na zmiany w orzecznictwie sądowym w sprawie zadośćuczynień, do ostatniej kategorii zostały zastosowane szczególne zasady analizy, tj. w trójkącie szkód odmiennie traktowane są przekątne odpowiadające okresom sprzed zmiany prawa.

Zasady dotyczące rezerwy rentowej na szkody zaistniałe lecz niezgłoszone zostały przedstawione w rozdziale D.2.1.

POZOSTAŁE UBEZPIECZENIA POJAZDÓW

W zakresie pozostałych ubezpieczeń pojazdów stosowane są standardowe metody wyceny.

UBEZPIECZENIA OD OGNI A I INNYCH SZKÓD RZECZOWYCH

Działalność bezpośrednia w ramach ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych

Ubezpieczenia majątkowe i techniczne obejmują swoim zakresem ubezpieczenie mienia od zdarzeń losowych i kradzieży, ubezpieczenia techniczne oraz budowlano-montażowe.

Ubezpieczenia majątkowe indywidualne obejmują swoim zakresem ubezpieczenia małych i średnich podmiotów gospodarczych, ubezpieczenia mieszkań, ubezpieczenia osobowo-turystyczne oraz ubezpieczenia rolne.

W przypadku wielkich szkód jest dokonywana indywidualna aktualizacja wyceny rezerw przez likwidatorów szkód.

W przypadku wystąpienia zdarzeń o charakterze katastroficznym wykorzystywany jest indywidualny model rozwoju szkód katastroficznym na podstawie historycznych doświadczeń dla porównywalnych zdarzeń.

Reasekuracja czynna w ramach ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych

W przypadku rezerw tworzonych z tytułu reasekuracji czynnej stosowane są analogiczne metody jak dla działalności bezpośredniej, przy czym kalkulacje do roku zaistnienia szkody 2014 są prowadzone według roku początku ochrony, a od roku 2015 według kwartału zajścia szkody.

W przypadku ryzyk APH (z ang. Asbestos Pollution Health), tj. umów, dla których wystąpiły szkody związane ze stosowaniem azbestu, zanieczyszczeniem środowiska oraz szkody medyczne są one wydzielone do odrębnego trójkąta ze względu na specyfikę rozwoju tych szkód.

D.3 Inne zobowiązania

Zobowiązania inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe są wyceniane w wartości godziwej, tj. w kwocie, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać przeniesione lub rozliczone pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami

transakcji. Po początkowym ujęciu, przy wycenie zobowiązań nie dokonuje się korekt uwzględniających zmianę zdolności kredytowej Spółki.

TABELA 15. ZESTAWIENIE ZOBOWIĄZAŃ NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2020 ROKU

ZOBOWIĄZANIA	WARTOŚĆ WG STATUTOWYCH SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH*	KOREKTA WARTOŚCI DO S2, Z TYTUŁU:		WARTOŚĆ BILANSOWA WG WYPŁACALNOŚĆ 2
		REKLASYFIKACJI**	WYCENY	
Zobowiązania warunkowe	0	0	0	0
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	66 906	0	0	66 906
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	3 843	0	0	3 843
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	0	0	0	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	262 010	0	79 557	341 567
Instrumenty pochodne	90 467	0	0	90 467
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	481 144	0	0	481 144
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	0	0	91 805	91 805
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	464 738	-297 697	0	167 041
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	124 403	-121 852	0	2 551
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	84 793	0	-7 004	77 789
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	22 195	1 473	-22 195	1 473
Zobowiązania ogółem	1 600 499	-418 076	142 163	1 324 586

* Wartości wg statutowych sprawozdań finansowych zostały zaprezentowane zgodnie z zasadami prezentacji obowiązującymi w bilansie ekonomicznym.

** W kolumnie „Reklasyfikacje” przedstawiono korekty zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, rozpoznanych jako niewymagalne i ujemnych w bilansie ekonomicznym w kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz w pozostałych pasywach (nie wykazywanych w innych pozycjach).

*** Pełny formularz S.02.01 zgodny z rozporządzeniem KE 2015/2452 (z późn. zmianami) stanowi załącznik nr 1 do niniejszego Sprawozdania.

W dalszej części rozdziału zamieszczono opisy sposobu wyceny istotnych pozycji zobowiązań, występujących w bilansie ekonomicznym. Pozycje uznane przez Spółkę jako nieistotne nie podlegały opisom, jednakże ich brak w ocenie Spółki nie wpływa na proces decyzyjny lub ocenę

dokonywaną przez użytkowników niniejszego Sprawozdania. W części D.3.1 wskazano również na różnice w metodykach wycen i ujęciu zobowiązań na potrzeby sprawozdania statutowego i Wypłacalności 2.

D.3.1 Wycena innych zobowiązań

POZOSTAŁE REZERWY (INNE NIŻ REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE)

Pozostałe rezerwy obejmują zobowiązania, których kwota lub termin zapłaty są niepewne i są tworzone wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub

zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

W szczególności w pozycji pozostałych rezerw wykazuje się rezerwę na niewykorzystane urlopy, rezerwy na wynagrodzenia oraz rezerwy na straty z tytułu toczących się postępowań i roszczeń stron trzecich.

Spółka nie identyfikuje różnic w wycenie pozostałych rezerw pomiędzy bilansem statutowym a na potrzeby Wypłacalność 2.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do

TABELA 16. ZESTAWIENIE POZOSTAŁYCH REZERW

POZOSTAŁE REZERWY (INNE NIŻ REZERWY TECHNICZNO- UBEZPIECZENIOWE)	31 GRUDNIA 2020
Rezerwa na urlopy	13 531
Rezerwa na wynagrodzenia	51 766
Rezerwa na przyszłe roszczenia procesowe	514
Pozostałe	1 095
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno- ubezpieczeniowe), razem	66 906

AKTYWA I REZERWY Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO

Na potrzeby bilansu, zgodnego z wymogami Wypłacalności 2, rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się na podstawie różnic przejściowych między wartością aktywów i zobowiązań ustaloną na potrzeby bilansu ekonomicznego i ich wartością podatkową. Wysokość rezerwy i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się przy uwzględnieniu stawek podatku dochodowego obowiązujących w roku powstania obowiązku podatkowego.

Spółka tworzy rezerwy i ustala aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i zobowiązań a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości.

rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 pozostałe rezerwy klasyfikowane są do kategorii zobowiązań wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny. Opis pozostałych rezerw i sposobu ich wyceny został zaprezentowany w rozdziale D.4 niniejszego Sprawozdania.

Wartość oraz podział pozostałych rezerw na dzień 31 grudnia 2020 roku przedstawia poniższa tabela.

Zgodnie z przyjętym planem finansowym Spółka zakłada osiągnięcie zysku w kolejnych latach, który pozwoli na realizację całego aktywa podatkowego.

Spółka nie rozpoznaje podatku odroczonego w odniesieniu do różnic przejściowych powstałych w wyniku wyceny jednostek podporządkowanych.

Rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, zarówno w bilansie statutowym, jak i bilansie ekonomicznym, są kompensowane i prezentowane w zależności od wyniku w aktywach lub zobowiązaniach (w ujęciu netto). Aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego nie podlegają dyskontowaniu.

Wartości oraz źródła pochodzenia rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego przedstawiono w tabeli 17.

TABELA 17. WARTOŚĆ SKOMPENSOWANA DTA/DTL

DTA/DTL – WARTOŚĆ SKOMPENSOWANA	31 GRUDNIA 2020	Struktura wiekowa podatku odroczonego			
		Do roku	Od 1 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Niezdefiniowane
Sprawozdanie statutowe	262 010	147 068	101 510	20 529	-7 097
Instrumenty finansowe	157 690	28 139	109 269	22 522	-2 240
Odpisy aktualizujące należności	-30 384	-21 380	-7 301	-1 703	0
Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	-16 817	-16 817	0	0	0
Nieruchomości	-4 857	0	0	0	-4 857
Aktywowane koszty akwizycji	159 164	159 164	0	0	0
Należności z tyt. bezpośredniej likwidacji szkód	5 386	5 386	0	0	0
Pozostałe	-8 172	-7 424	-458	-290	0
Wpływ wyceny Wypłacalność 2	79 557	-171 147	44 747	168 612	37 345
Aktywowane koszty akwizycji	-159 164	-159 164	0	0	0
Wartości niematerialne i prawne	-21 232	-8 999	-8 584	-3 649	0
Instrumenty finansowe	14 565	5 144	7 658	1 763	0
Rozliczenia międzyokresowe	-1 815	-1 815	0	0	0
Nieruchomości i środki trwałe*	2 989	1 203	540	0	1 246
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	241 310	-11 053	45 766	170 498	36 099
Pozostałe	2 904	3 537	-633	0	0
Rezerwy na odroczonego podatek dochodowy Wypłacalność 2	341 567	-24 079	146 257	189 141	30 248
Kwota niewykorzystanych ulg i strat podatkowych z poprzednich lat, dla których nie uznano aktywów	0				

Różnice dotyczące skompensowanej wartości rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego między bilansem statutowym a ekonomicznym wynikają z zastosowania odmiennych metodyk wyceny aktywów i zobowiązań dla potrzeb sprawozdawczości statutowej i Wypłacalności 2 (co wykazano przy opisie poszczególnych pozycji aktywów i zobowiązań).

Spółka zakłada, że wszystkie aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujęte na dzień 31 grudnia 2020 roku zostaną wykorzystane. Aktywa te dotyczą głównie wyceny instrumentów finansowych, należności oraz rezerw innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe.

Analizując przewidywalną realizowalność w czasie aktywów i rezerwy z tytułu podatku odroczonego można zauważyć nadwyżkę rezerwy nad aktywami w okresie powyżej roku. Jedynie w pierwszym roku wartość aktywów przekracza wartość rezerwy, co wynika z zapadalności aktywów i zobowiązań stanowiących różnice przejściowe pomiędzy bilansem statutowym a ekonomicznym. Zgodnie jednak z przyjętym planem finansowym, Spółka zakłada osiąganie zysków w kolejnych latach, co pozwoli na realizację całego ujętego aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

INSTRUMENTY POCHODNE

Opis dotyczący instrumentów pochodnych został zaprezentowany w rozdziale D.1 oraz D.4 niniejszego Sprawozdania.

ZOBOWIĄZANIA WOBEC INSTYTUCJI KREDYTOWYCH

W pozycji zobowiązania wobec instytucji kredytowych bilansu ekonomicznego wykazywane są instrumenty typu Sell-Buy-Back oraz zadłużenie na rachunkach bankowych.

Do celów statutowych instrumenty typu Sell-Buy-Back wyceniane są każdorazowo według skorygowanej ceny nabycia ustalonej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości. Zadłużenie na rachunkach bankowych wyceniane są w wartości nominalnej, która stanowi najlepsze odzwierciedlenie wartości godziwej na potrzeby bilansu ekonomicznego.

Na potrzeby Wypłacalności 2 przeprowadzane są korekty dostosowujące wycenę instrumentów typu Sell-Buy-Back w bilansie ekonomicznym do wartości godziwej, jednak z uwagi na rzeczywiste parametry transakcji, wartość godziwa na 31 grudnia 2020 roku jest równa wycenie do

celów statutowych.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 zobowiązania wobec instytucji kredytowych klasyfikowane są do kategorii zobowiązań wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny wykorzystujących dane rynkowe.

Opis sposobu wyceny zobowiązań wobec instytucji kredytowych został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE INNE NIŻ ZOBOWIĄZANIA WOBEC INSTYTUCJI KREDYTOWYCH

W pozycji zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych wykazywane są zobowiązania wynikające z umów najmu nieruchomości spełniających definicję kontraktów leasingowych zgodnie z MSSF 16. Obejmują one przewidywane płatności z tytułu umów najmu na rzecz leasingodawców, którzy nie są instytucjami kredytowymi.

Do celów statutowych Spółka klasyfikuje umowy najmu nieruchomości jako umowy leasingu operacyjnego. W związku z tym, zgodnie z Ustawą o Rachunkowości, Spółka nie rozpoznaje w bilansie zobowiązań z tytułu umów leasingu (o których mowa w MSSF 16), co powoduje różnicę w stosunku do bilansu ekonomicznego zaprezentowaną w tabeli 15.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych klasyfikowane są do kategorii zobowiązań wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny. Opis sposobu wyceny zobowiązań został zaprezentowany w rozdziale D.4 niniejszego Sprawozdania w części „MSSF 16 LEASING”.

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU UBEZPIECZEŃ I WOBEC POŚREDNIKÓW UBEZPIECZENIOWYCH

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych obejmują wymagalne kwoty należne ubezpieczającym, zakładom ubezpieczeń oraz innym podmiotom związanym z działalnością ubezpieczeniową (np. pośrednikom), które nie są ujęte w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych. Pozycja ta obejmuje także zobowiązania z tytułu reasekuracji czynnej, tj. w szczególności wynikające z:

- rozliczeń z cedentami z tytułu udziału w wypłaconych odszkodowaniach i świadczeniach z reasekuracji czynnej,
- prowizji reasekuracyjnych dotyczących składek z reasekuracji czynnej,
- udziałów cedenta w zyskach z tytułu umów reasekuracji czynnej.

Terminem wymagalności, służącym za podstawę do

klasyfikacji zobowiązań do rozrachunków w bilansie bądź do przepływów pieniężnych do wyliczenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, jest termin płatności wynikający z umowy z danym podmiotem, wobec którego Spółka ma zobowiązanie.

Do celów statutowych zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych obejmują bieżące i przeterminowane zobowiązania, które są wyceniane w kwocie wymagającej zapłaty.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych klasyfikowane są do kategorii zobowiązań wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny. Opis sposobu wyceny zobowiązań został zaprezentowany w rozdziale D.4 niniejszego Sprawozdania.

Różnice na dzień 31 grudnia 2020 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 15. Z uwagi na nieistotny wpływ wartości pieniądza w czasie na wycenę ww. zobowiązań do wartości godziwej, wartość zobowiązań na potrzeby Wypłacalności 2 odpowiada wartości zaprezentowanej w bilansie statutowym.

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU REASEKURACJI BIERNEJ

Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej obejmują wymagalne kwoty należne reasekuratorom oraz związane z działalnością reasekuracyjną, inne niż depozyty związane z działalnością reasekuracyjną, które nie są uwzględnione w kwotach należnych z umów reasekuracji. Zobowiązania te dotyczą w szczególności wymagalnych składek z tytułu reasekuracji biernej i retrocesji.

Zobowiązania bieżące z tytułu reasekuracji biernej i retrocesji ujmowane są w poniższy sposób:

- zobowiązania dotyczące świadczeń ubezpieczeniowych już wypłaconych (uregulowanych w ujęciu brutto) – w pozostałych zobowiązaniach (niewykazanych w innych pozycjach),
- zobowiązania z pozostałych tytułów – jako składnik przepływów pieniężnych uwzględniany przy ustalaniu wartości kwot należnych z umów reasekuracji.

Terminem wymagalności, służącym za podstawę do odpowiedniej klasyfikacji zobowiązań jest termin płatności wynikający z umowy z danym podmiotem, wobec którego Spółka ma zobowiązanie.

Do celów statutowych zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej obejmują bieżące i przeterminowane zobowiązania, które są wyceniane w kwocie wymagającej zapłaty.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej klasyfikowane są do kategorii zobowiązań wycenianych z zastosowaniem alternatywnych

metod wyceny. Opis sposobu wyceny zobowiązań został zaprezentowany w rozdziale D.4 niniejszego Sprawozdania.

Różnice na dzień 31 grudnia 2020 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 15. Z uwagi na nieistotny wpływ wartości pieniądza w czasie na wycenę ww. zobowiązań do wartości godziwej, wartość zobowiązań na potrzeby Wypłacalności 2 odpowiada wartości zaprezentowanej w bilansie statutowym.

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA (HANDLOWE, INNE NIŻ Z TYTUŁU DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ)

Zobowiązania inne niż ubezpieczeniowe obejmują w szczególności bieżące zobowiązania wobec urzędu skarbowego, zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych, a także kwoty należne pracownikom i innym kontrahentom.

Do celów statutowych, zobowiązania handlowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty. Bieżące zobowiązania podatkowe są wyceniane w kwocie spodziewanej do zapłaty na rzecz organów podatkowych według stóp podatkowych (oraz prawa podatkowego) obowiązujących na dzień bilansowy.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 pozostałe zobowiązania klasyfikowane są do kategorii zobowiązań wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny. Opis sposobu wyceny zobowiązań został zaprezentowany w rozdziale D.4 niniejszego Sprawozdania.

Z uwagi na nieistotny wpływ wartości pieniądza w czasie na wycenę ww. zobowiązań do wartości godziwej, wartość zobowiązań na potrzeby Wypłacalności 2 odpowiada wartości zaprezentowanej w bilansie statutowym.

D.3.2 Leasing

Leasing został opisany w rozdziale A.4.2 niniejszego Sprawozdania.

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA (NIEWYKAZANE W INNYCH POZYCJACH)

Kwota obejmuje wszystkie zobowiązania nieuwzględnione w pozostałych pozycjach bilansu ekonomicznego. Na dzień 31 grudnia 2020 roku w pozycji wykazywane były zobowiązania bieżące z tytułu reasekuracji biernej i retrocesji dotyczące świadczeń ubezpieczeniowych już wypłaconych (uregulowanych w ujęciu brutto) oraz zobowiązania bieżące z tytułu udziału reasekuracji biernej i retrocesji w regresach, które kwalifikują się jako osobne zobowiązania zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości (i nie są ujmowane w kalkulacji kwot należnych z umów reasekuracji). Dodatkowo w bilansie statutowym pozycja ta obejmowała odroczone przychody z tytułu prowizji reasekuracyjnych, koasekuracyjnych i dotyczące retrocesji, zakładowy fundusz świadczeń socjalnych oraz fundusz prewencyjny, które nie występują w Wypłacalności 2.

Do celów statutowych zobowiązania bieżące z tytułu reasekuracji biernej i retrocesji dotyczące świadczeń ubezpieczeniowych już wypłaconych są wyceniane w kwocie wymagającej zapłaty.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 pozostałe zobowiązania klasyfikowane są do kategorii zobowiązań wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny. Opis sposobu wyceny pozostałych zobowiązań został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

Różnice na dzień 31 grudnia 2020 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 15. Z uwagi na nieistotny wpływ wartości pieniądza w czasie na wycenę ww. zobowiązań do wartości godziwej, wartość zobowiązań na potrzeby Wypłacalności 2 odpowiada wartości zaprezentowanej w bilansie statutowym.

D.4 Alternatywne metody wyceny

Na potrzeby Wypłacalności 2 wszystkie aktywa i zobowiązania są prezentowane w wartości godziwej. Zgodnie z Rozporządzeniem delegowanym Spółka przy wycenie aktywów i zobowiązań kieruje się hierarchią wyceny. Jeżeli niemożliwe jest zastosowanie do wyceny cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych lub podobnych aktywów lub zobowiązań, stosuje się alternatywne metody wyceny.

Niniejszy rozdział został poświęcony alternatywnym metodom wyceny aktywów i pozostałych zobowiązań Spółki, które zostały zdefiniowane jako metody wyceny, zgodne z art. 223 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, inne niż te, które zakładają jedynie stosowanie notowanych cen rynkowych tych samych lub podobnych aktywów lub zobowiązań.

Ustalenie wartości godziwej aktywów i pozostałych zobowiązań, dla których konieczne jest zastosowanie alternatywnych metod wyceny, wymaga od Spółki dokonania estymacji i przyjęcia określonych założeń. Szacunki i założenia przyjęte do wyceny bazują na doświadczeniu wynikającym z analizy danych historycznych, danych możliwych do zaobserwowania na rynku oraz szeregu innych czynników, które zgodnie z najlepszą wiedzą kierownictwa Spółki, w danej sytuacji wydają się zasadne. Szacunki i założenia podlegają okresowej weryfikacji i mogą ulec zmianie, na skutek przyszłych zdarzeń, wynikających ze zmian otoczenia.

Szacunki i założenia przyjęte na dzień bilansowy uwzględniają parametry i poziom ryzyka na ten dzień. Zmienność otoczenia gospodarczego stwarza jednak niepewność w zakresie dokonanych wycen, co oznacza, że rzeczywiste wartości aktywów i pozostałych zobowiązań mogą się różnić od wartości ustalonych na dzień bilansowy.

NIERUCHOMOŚCI

Nieruchomości (inne niż prawa do użytkowania z tytułu umów najmu nieruchomości) nie mają aktywnego rynku, dlatego w celu ustalenia ich wartości godziwej Spółka wykorzystuje alternatywne metody wyceny. Wartość nieruchomości na potrzeby Wypłacalności 2 ustalana jest na podstawie wyceny niezależnego rzeczoznawcy, sporządzanej co roku dla nieruchomości o wartości powyżej 1 mln PLN i nie rzadziej niż raz na trzy lata dla pozostałych nieruchomości.

Wycena nieruchomości następuje z zastosowaniem jednej z poniższych metod, której dobór przez niezależnego rzeczoznawcę uzależniony jest od dostępności danych.

- Podejście porównawcze

Stosuje się, jeżeli są znane ceny i cechy nieruchomości podobnych do nieruchomości wycenianej. Polega na

określeniu wartości nieruchomości przy założeniu, że wartość ta odpowiada cenom, jakie uzyskano za nieruchomości podobne, które były przedmiotem obrotu rynkowego. Ceny te koryguje się ze względu na cechy różniące nieruchomości podobne od nieruchomości wycenianej oraz uwzględnia się zmiany poziomu cen wskutek upływu czasu.

- Podejście dochodowe

Stosuje się przy szacowaniu nieruchomości przynoszących lub mogących przynosić dochód, dla których nie znaleziono wystarczającej liczby transakcji nieruchomości podobnych do nieruchomości wycenianej.

Do wyceny nieruchomości stanowiących własność Spółki wykorzystano oba z powyższych podejść.

Określona przez niezależnego rzeczoznawcę wartość nieruchomości odzwierciedla stan rynku w dniu wyceny i odpowiada cenie, jaką można by uzyskać przy zawarciu umowy sprzedaży. Do sporządzenia operatu szacunkowego nieruchomości wykorzystywane są dane oparte m.in. o transakcje na analizowanym rynku oraz o dane uzyskane od właściciela prawnego nieruchomości. Wycena dokonywana jest według najlepszej wiedzy rzeczoznawcy, zgodnie z przepisami prawa i standardami zawodowymi. Niepewność wyceny może być spowodowana niewystarczającą liczbą transakcji na rynku, brakiem nieruchomości podobnych do wycenianej, przyjęciem oszacowanych wskaźników do obliczeń, które ze względu na zmienność otoczenia mogą w przyszłości kształtować się inaczej niż założono przy dokonywaniu wyceny.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku wszystkie nieruchomości będące w posiadaniu Spółki zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

Zasady wyceny prawa do użytkowania z tytułu umów najmu nieruchomości zostały zaprezentowane w części „MSSF 16 LEASING”.

MSSF 16 LEASING

Zgodnie z MSSF 16 Spółka jako leasingobiorca ujmuje aktywa z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązania finansowe wynikające z umów leasingu.

Z powodu braku aktywnego rynku dla aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązań wynikających z umów najmu nieruchomości, spełniających założenia MSSF 16, ich wycena do wartości godziwej następuje przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny.

Wycena do wartości godziwej aktywów i zobowiązań z tytułu umów najmu następuje przy wykorzystaniu metody

zdyskontowanych przepływów pieniężnych wynikających z kontraktu leasingowego. Do ustalenia wartości godziwej aktywów z tytułu prawa do użytkowania Spółka wykorzystuje stopę wolną od ryzyka, powiększoną o ryzyko zmian cen na rynku nieruchomości. Wartość godziwa zobowiązań leasingowych ustalana jest przy użyciu stopy wolnej od ryzyka. Do obliczeń Spółka wykorzystuje stopy wolne od ryzyka publikowane przez EIOPA.

Niepewność wyceny opisywanych aktywów oraz zobowiązań z tytułu umów najmu wiąże się z przyjętymi przez Spółkę, aktualnymi na dzień bilansowy, założeniami dotyczącymi przewidywanych kwot przepływów pieniężnych, ryzykiem cen nieruchomości, walutowym oraz stopy procentowej.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku wszystkie prawa do użytkowania i zobowiązania z tytułu umów najmu Spółki zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

MASZYNY I WYPOSAŻENIE (RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE) WYKORZYSTYWANE NA UŻYTEK WŁASNY

Z powodu braku aktywnego rynku dla tego typu aktywów ich wycena do wartości godziwej następuje przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny.

Wycena do wartości godziwej samochodów oraz środków trwałych z obszaru IT przeprowadzana jest na koniec roku obrotowego. Jako metodę wyceny do wartości godziwej Spółka stosuje podejście kosztowe, odzwierciedlające kwotę, która aktualnie umożliwiłaby odtworzenie wydajności danego składnika aktywów. Wymaga to bazowania na koszcie poniesionym w celu nabycia lub skonstruowania zamiennego składnika aktywów o podobnej użyteczności, skorygowanym o utratę przydatności (tj. fizyczne starzenie się oraz funkcjonalną i ekonomiczną przestarzałość). Pozostałe środki trwałe podlegają corocznej analizie mającej na celu sprawdzenie, czy istnieją przesłanki mogące wskazywać na istotne odchylenie między oczekiwaną wartością godziwą a wartością bilansową netto tych środków, wykazywaną w bilansie statutowym. W przypadku stwierdzenia ww. przesłanek Spółka dokonuje oszacowania wartości godziwej pozostałych środków trwałych.

W przypadku gdy ustalona zgodnie z powyższymi zasadami wartość godziwa środków trwałych nie różni się istotnie od wartości wykazywanej w bilansie statutowym, Spółka może zastosować uproszczenie polegające na braku przeszacowywania wartości środków trwałych na potrzeby bilansu ekonomicznego. Uproszczenie to może dotyczyć środków trwałych innych niż samochody oraz innych niż z obszaru IT. Ze względu na niską wartość tych aktywów, wpływ uproszczenia na środki własne Spółki jest nieistotny. Ze względu na zmiany zachodzące w otoczeniu, wymagające od Spółki dostosowywania się do nowych warunków, występuje niepewność wyceny aktywów w zakresie zmienności cen i oceny stopnia zużycia i utraty wartości.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku wszystkie maszyny i wyposażenie do użytku własnego zostały wycenione przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny.

AKCJE I UDZIAŁY

Wycena do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny następuje, jeżeli do momentu dokonywania wyceny bilansowej na danych akcjach notowanych nie zawarto żadnej transakcji na aktywnym rynku albo jeżeli wolumen obrotów był znacząco niski.

Wartość godziwa akcji notowanych wyznaczana jest na podstawie modeli wyceny opartych o procentową zmianę indeksów giełdowych lub historyczne ceny ustalone na aktywnym rynku, bądź na podstawie historycznej ceny zamknięcia z aktywnego rynku (np. GPW) z ostatniego dnia, w którym odbyły się notowania danego aktywa na tymże rynku, z uwzględnieniem odpisu z tytułu trwałej utraty wartości lub na podstawie historycznej ceny zamknięcia z rynku, na którym obrót jest najbardziej aktualny.

Biorąc pod uwagę zmienność otoczenia gospodarczego, istnieje niepewność dokonanych szacunków dotyczących akcji notowanych w zakresie kursów walut, indeksów giełdowych oraz ryzyka kredytowego kontrahenta.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku akcje notowane spełniające powyższe kryteria, będące w posiadaniu Spółki, zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE

Wycena do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny następuje jeżeli do momentu dokonywania wyceny bilansowej na danych notowanych obligacjach państwowych oraz notowanych obligacjach korporacyjnych nie zawarto żadnej transakcji na aktywnym rynku albo jeżeli wolumen obrotów był znacząco niski. Nienotowane obligacje komunalne oraz nienotowane obligacje korporacyjne wyceniane są do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny w związku z brakiem aktywnego rynku dla tego typu instrumentów.

W przypadku notowanych obligacji rządowych, komunalnych oraz obligacji emitowanych na szczeblu ponadnarodowym wartość godziwa wyznaczana jest z wykorzystaniem cen bid pobranych z serwisu Bloomberg (BGN) z ostatniego dnia roboczego okresu sprawozdawczego lub ostatniego dnia, w którym odbyły się notowania na danym rynku albo w dalszej kolejności – na podstawie historycznych cen transakcyjnych, najlepszych ofert kupna z BondSpot lub cen bid z serwisu Bloomberg.

W przypadku notowanych obligacji rządowych i komunalnych, gdy nie jest możliwe ustalenie ceny na

podstawie ww. danych historycznych, do ustalenia wartości godziwej stosowana jest ostatnia cena bid z rynku, na którym obrót danym instrumentem jest najbardziej aktualny, a w przypadku wystąpienia obrotu na więcej niż jednym rynku w tym samym dniu, rynek o największym obrocie. W przypadku braku obrotu na analizowanych rynkach, wartość godziwa wyznaczana jest na podstawie metody zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Współczynniki dyskonta określa się na podstawie krzywej rentowności papierów skarbowych przesuniętej o spread kredytowy, bazując na danych pochodzących z serwisu informacyjnego.

Jeżeli w przypadku obligacji emitowanych na szczeblu ponadnarodowym niemożliwe jest ustalenie wartości godziwej w sposób opisany powyżej, stosuje się metodę zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Współczynniki dyskonta określa się na podstawie krzywej rentowności papierów skarbowych przesuniętej o spread kredytowy, bazując na danych pochodzących z serwisu informacyjnego.

W przypadku notowanych obligacji, które są w pełni, bezwarunkowo i nieodwołalnie gwarantowane przez rządy centralne, denominowane i finansowane w walucie krajowej tego rządu centralnego, wycena jest dokonywana na podstawie historycznych cen transakcyjnych. Jeżeli niemożliwe jest ustalenie wartości godziwej w sposób opisany powyżej, stosuje się metodę zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Współczynniki dyskonta określa się na podstawie krzywej rentowności papierów skarbowych przesuniętej o spread kredytowy, bazując na danych pochodzących z serwisu informacyjnego.

Wartość godziwa notowanych obligacji korporacyjnych wyznaczana jest z wykorzystaniem cen bid z serwisu Bloomberg (BGN) z ostatniego dnia roboczego okresu sprawozdawczego lub ostatniego dnia, w którym odbyły się notowania na danym rynku (w przypadku papierów walutowych) albo w dalszej kolejności – na podstawie historycznych cen transakcyjnych lub cen bid z serwisu Bloomberg. W przypadku walutowych obligacji korporacyjnych, jeżeli nie jest możliwe ustalenie wartości godziwej na podstawie ww. cen historycznych, stosuje się cenę bid określoną przez Bloomberg Valuation Service (BVAL) na ostatni dzień roboczy okresu sprawozdawczego albo w dalszej kolejności – na podstawie analogicznych danych historycznych.

Jeżeli niemożliwe jest ustalenie wartości godziwej również w ten sposób, stosuje się metodę zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Współczynniki dyskonta określa się na podstawie krzywej rentowności papierów skarbowych przesuniętej o spread kredytowy, bazując na danych pochodzących z serwisu informacyjnego.

Wartość godziwa nienotowanych obligacji komunalnych oraz nienotowanych obligacji korporacyjnych wyznaczana jest na podstawie metody zdyskontowanych przyszłych

przepływów pieniężnych. Współczynniki dyskonta określa się na podstawie krzywej rentowności papierów skarbowych przesuniętej o spread kredytowy, bazując na danych pochodzących z serwisu informacyjnego.

Biorąc pod uwagę zmienność otoczenia gospodarczego, istnieje niepewność dokonanych szacunków dotyczących obligacji państwowych oraz obligacji korporacyjnych w zakresie zmienności stóp procentowych, ratingów oraz kursów walut.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku obligacje państwowe oraz obligacje korporacyjne spełniające powyższe kryteria, będące w posiadaniu Spółki, zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

JEDNOSTKI UCZESTNICTWA ORAZ CERTYFIKATY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH ZBIOROWEGO INWESTOWANIA

Wycena do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny następuje, jeżeli do momentu dokonywania wyceny bilansowej na danych tytułach uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych notowanych na giełdzie nie zawarto żadnej transakcji na aktywnym rynku albo jeżeli wolumen obrotów był znacząco niski. Ponadto, nienotowane jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych wyceniane są do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny w związku z brakiem aktywnego rynku dla tego typu instrumentów.

Wartość godziwa tytułów uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych notowanych na giełdzie wyznaczana jest na podstawie historycznej ceny zamknięcia z aktywnego rynku z ostatniego dnia, w którym odbyły się notowania danego aktywa na tymże rynku lub przyjmuje się cenę wyliczoną na podstawie aktywów netto danego funduszu.

Wartość godziwa nienotowanych jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych, których jedynym inwestorem jest Spółka, wyznaczana jest na podstawie ceny jednostki uczestnictwa na dzień bilansowy, przekazanej Spółce przez emitenta danego instrumentu.

Wartość godziwa pozostałych nienotowanych jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych wyznaczana jest na podstawie ostatniej dostępnej ceny jednostki uczestnictwa, przekazanej Spółce przez podmiot zarządzający portfelem.

Biorąc pod uwagę zmienność otoczenia gospodarczego, istnieje niepewność dokonanych szacunków dotyczących jednostek uczestnictwa oraz certyfikatów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania w zakresie zmienności kursów walut.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania spełniające powyższe kryteria, będące

w posiadaniu Spółki zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

INSTRUMENTY POCHODNE

Instrumenty pochodne wyceniane są do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny w związku z brakiem aktywnego rynku dla tego typu instrumentów.

Wartość godziwa kontraktów typu swap (IRS, fx forward, fx swap, CIRS) wyznaczana jest zgodnie z modelem zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Krzywe dyskontowe wykorzystywane do wyceny instrumentów pochodnych tworzone są na podstawie kwotowań depozytów i kontraktów IRS publikowanych przez serwis informacyjny.

Biorąc pod uwagę zmienność otoczenia gospodarczego, istnieje niepewność dokonanych szacunków dotyczących wyżej wymienionych instrumentów pochodnych w zakresie zmienności kursów walut, stóp procentowych oraz ratingów.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku instrumenty pochodne spełniające powyższe kryteria, będące w posiadaniu Spółki zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

DEPOZYTY INNE NIŻ EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych wyceniane są do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny w związku z brakiem aktywnego rynku dla tego typu instrumentów.

Ze względu na krótki termin zapadalności depozytów ON, stosowane jest uproszczenie polegające na wyznaczeniu wartości godziwej ww. aktywów w wartości nominalnej lub w kwocie wymaganej zapłaty, rozumianej jako wartość nominalna powiększona o liniowo naliczone odsetki.

Biorąc pod uwagę zmienność otoczenia gospodarczego, istnieje niepewność dokonanych szacunków dotyczących depozytów innych niż ekwiwalenty środków pieniężnych w zakresie zmienności kursów walut.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych będące w posiadaniu Spółki zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

POŻYCZKI I POŻYCZKI ZABEZPIECZONE HIPOTECZNIE

Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie (pożyczki udzielone dłużnikom innym niż osoby fizyczne) wyceniane są do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny w związku z brakiem aktywnego rynku dla

tego typu instrumentów.

Wartość pożyczek udzielonych dłużnikom innym niż osoby fizyczne wyznaczana jest na podstawie metody zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Współczynniki dyskonta określa się w oparciu o krzywą rentowności papierów skarbowych przesuniętą o spread kredytowy, bazując na danych pochodzących z serwisu informacyjnego.

Biorąc pod uwagę zmienność otoczenia gospodarczego, istnieje niepewność dokonanych szacunków dotyczących pożyczek udzielonych dłużnikom innym niż osoby fizyczne w zakresie zmienności stóp procentowych, ratingów oraz kursów walut.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie będące w posiadaniu Spółki zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU UBEZPIECZEŃ I OD POŚREDNIKÓW UBEZPIECZENIOWYCH, NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU REASEKURACJI BIERNEJ I POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI

Z uwagi na brak aktywnego rynku dla należności, w celu uzyskania ich wartości godziwej Spółka wykorzystuje alternatywne metody wyceny. Należności wycenia się w wartości godziwej ustalonej na podstawie kwoty wymagalnej zapłaty przeszacowanej o wartość wynikającą z uwzględnienia stopnia prawdopodobieństwa zapłaty należności oraz sytuację kredytową kontrahenta.

Wartość korekty kwoty wymagalnej zapłaty ustala się następującymi metodami:

- ogólnej/portfelowej – aktualizującej wartość należności w przypadku których stawka odpisu uzależniona jest od stopnia ich przeterminowania. Poziom tej korekty wyliczany jest na podstawie dostępnych w systemach dziedzicznych lub/i księgowych informacji o strukturze wiekowej należności bieżących brutto,
- indywidualnej – aktualizującej wartość należności uznanych za wątpliwe i sporne, w przypadku których stawka korekty uzależniona jest od rodzaju należności i statusu prawnego sprawy,
- w przypadku należności z tytułu reasekuracji biernej/czynnej przeszacowanie do wartości godziwej następuje na podstawie analizy raportów spłacalności i struktury wiekowej należności i zobowiązań dla poszczególnych reasekuratorów/cedentów.

Dodatkowo przy wycenie należności z tytułu działalności ubezpieczeniowej, z tytułu reasekuracji biernej, z tytułu regresów i pozostałych należności z przewidywanym terminem spłaty powyżej 12 miesięcy uwzględnia się zmianę wartości pieniądza w czasie, o ile wpływ dyskonta

jest istotny. Dyskontowanie następuje stopą wolną od ryzyka. Do dyskontowania należności Spółka wykorzystuje stopy procentowe publikowane przez EIOPA.

Ponadto przy wycenie należności z tytułu działalności ubezpieczeniowej do wartości godziwej analizuje się przewidywane koszty windykacji i przychody związane z odzyskiwaniem należności. W przypadku gdy szacowany wpływ netto ww. kosztów i przychodów jest istotny Spółka ujmuje je przy ustaleniu wartości godziwej należności. Natomiast przy wycenie należności z tytułu reasekuracji Spółka analizuje, czy szacowane koszty windykacji należności przeterminowanych mają istotny wpływ na ich wartość godziwą. W przypadku, gdy szacowany wpływ ww. kosztów jest istotny Spółka ujmuje je przy ustaleniu wartości godziwej należności.

Niepewność wyceny poszczególnych rodzajów należności wiąże się z przyjętymi przez Spółkę, aktualnymi na dzień bilansowy, założeniami w zakresie oceny prawdopodobieństwa zapłaty, a także z ryzykiem kredytowym kontrahenta, ryzykiem walutowym oraz ryzykiem stopy procentowej. Dodatkowo niepewność dotyczy przewidywanych kosztów windykacji i przychodów z odzyskiwania należności. Ww. niepewności oznaczają, że w przypadku zmiany otoczenia rynkowego i sytuacji kredytowej kontrahentów wartości należności ustalone na dzień bilansowy mogą odbiegać od rzeczywistej kwoty, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać wymienione między zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku wszystkie ww. należności zostały wycenione do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny.

ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych wyceniane są do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny w związku z brakiem aktywnego rynku dla tego typu instrumentów.

Wartość godziwa środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych wyznaczana jest w wartości nominalnej.

Biorąc pod uwagę zmienność otoczenia gospodarczego, istnieje niepewność dokonanych szacunków dotyczących środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych w zakresie zmienności kursów walut.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych będące w posiadaniu Spółki zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

POZOSTAŁE AKTYWA (NIEWYKAZANE W INNYCH POZYCJACH)

Należności bieżące z tytułu reasekuracji biernej i retrocesji dotyczące świadczeń ubezpieczeniowych już wypłaconych

Z uwagi na brak aktywnego rynku dla wykazywanych w tej pozycji należności, w celu uzyskania ich wartości godziwej Spółka wykorzystuje alternatywne metody wyceny. Polegają one na korygowaniu kwoty wymaganej zapłaty o wartość uwzględniającą stopień prawdopodobieństwa zapłaty należności oraz sytuację kredytową kontrahenta. Dodatkowo należności z przewidywanym terminem spłaty powyżej 12 miesięcy podlegają dyskontowaniu stopą wolną od ryzyka, o ile wpływ dyskonta jest istotny. Do dyskontowania należności Spółka wykorzystuje stopy procentowe publikowane przez EIOPA. Szczegółowe zasady wyceny należności opisano w sekcji: Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych, należności z tytułu reasekuracji biernej i pozostałe należności.

Niepewność wyceny opisywanych należności wiąże się z przyjętymi przez Spółkę, aktualnymi na dzień bilansowy, założeniami w zakresie oceny prawdopodobieństwa zapłaty należności, a także z ryzykiem kredytowym kontrahenta, ryzykiem walutowym oraz ryzykiem stopy procentowej. Ww. niepewności oznaczają, że w przypadku zmiany otoczenia rynkowego i sytuacji kredytowej kontrahentów wartości należności ustalone na dzień bilansowy mogą odbiegać od rzeczywistej kwoty, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać wymienione między zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami.

Należności bieżące z tytułu regresów

Stosowanie alternatywnych metod wyceny jest uzasadnione brakiem aktywnego rynku dla tego typu aktywów. Należności bieżące z tytułu regresów wyznacza się na podstawie przeglądu roszczeń regresowych, które kwalifikują się jako osobne aktywa zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości i nie są ujmowane w kalkulacji najlepszego oszacowania. Należności te wycenia się do wartości godziwej w kwocie wymaganej zapłaty, przy czym regresy z przewidywanym terminem spłaty powyżej 12 miesięcy podlegają dodatkowo dyskontowaniu stopą wolną od ryzyka, o ile wpływ dyskonta jest istotny. Do dyskontowania należności Spółka wykorzystuje stopy procentowe publikowane przez EIOPA.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku Spółka nie identyfikuje niepewności wyceny tego typu aktywów.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku wszystkie pozostałe aktywa zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

POZOSTAŁE REZERWY (INNE NIŻ REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE)

Z uwagi na brak aktywnego rynku dla pozostałych rezerw do ich wyceny wykorzystywane są alternatywne metody wyceny.

Rezerwy tworzone są w wysokości najbardziej wiarygodnego szacunku nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na koniec okresu sprawozdawczego, przy uwzględnieniu ryzyka i niepewności towarzyszącej zdarzeniom i okolicznościom prowadzącym do wypełnienia obowiązku.

W szczególności w pozycji pozostałych rezerw wykazuje się rezerwę na niewykorzystane urlopy, rezerwę na wynagrodzenia oraz rezerwę na straty z tytułu toczących się postępowań i roszczeń stron trzecich.

Rezerwa na niewykorzystane urlopy

Rezerwa na niewykorzystane urlopy przeznaczona jest na pokrycie powstałych, niezrealizowanych zobowiązań Spółki wobec pracowników z tytułu nabycia prawa do urlopu wypoczynkowego. Rezerwę ustala się dla danego pracownika jako iloczyn ekwiwalentu za 1 dzień urlopu (rozumianego jako przeciętną miesięczną kwotę wynagrodzenia podzieloną przez średnią liczbę dni pracy w miesiącu, obliczoną dla danego roku kalendarzowego) i niewykorzystanej liczby dni należnego urlopu wypoczynkowego na podstawie danych z systemu kadrowo-płacowego.

Niepewność wyceny rezerwy na niewykorzystane urlopy wiąże się z przyjętym przez Spółkę, aktualnym na dzień bilansowy, poziomem wynagrodzeń poszczególnych pracowników, które w przyszłości mogą się zmienić.

Rezerwy na wynagrodzenia

Spółka tworzy rezerwy na wynagrodzenia, obejmujące w szczególności: rezerwę na nagrody uznaniowe dla pracowników podlegających rocznej ocenie okresowej oraz rezerwy na wypłatę premii (w tym premii rocznej dla Członków Zarządu). Szczegółowe zasady ustalania wysokości poszczególnych rezerw wynikają z przyjętych w Spółce zasad premiowania.

Zgodnie z najlepszą wiedzą kierownictwa Spółki, ustalone na dzień 31 grudnia 2020 roku rezerwy na wynagrodzenia są bliskie ich wartości godziwej. Brak informacji na temat ostatecznej realizacji poszczególnych parametrów będących podstawą do wyznaczenia nagród i premii powoduje, że istnieje niepewność w zakresie wyceny rezerw na wynagrodzenia.

Rezerwa na pozaubezpieczeniowe sprawy sądowe

Spółka dokonuje analizy potencjalnych ryzyk związanych z prowadzonymi sprawami sądowymi pozaubezpieczeniowymi i na tej podstawie podejmuje

decyzje o konieczności ujęcia skutków tych postępowań w księgach. Spółka opiera swój szacunek dotyczący wysokości tworzonych rezerw o opinie prawników dotyczące poszczególnych spraw sądowych pozaubezpieczeniowych.

Stosowane zasady ustalania wysokości ww. rezerw w znacznym stopniu pozwalają na niwelowanie niepewności wyceny rezerw na sprawy sądowe pozaubezpieczeniowe.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku wszystkie pozostałe rezerwy zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

ZOBOWIĄZANIA WOBEC INSTYTUCJI KREDYTOWYCH

Zobowiązania wobec instytucji kredytowych wyceniane są do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny w związku z brakiem aktywnego rynku dla tego typu instrumentów.

Ze względu na krótki rezydualny termin zapadalności, wartość godziwa instrumentów typu Sell-Buy-Back wyznaczana jest w kwocie wymagającej zapłaty, rozumianej jako wartość nominalna powiększona o liniowo naliczone odsetki.

Wartość godziwa zadłużenia na rachunkach bankowych wyznaczana jest w wartości nominalnej.

Biorąc pod uwagę zmienność otoczenia gospodarczego, istnieje niepewność dokonanych szacunków dotyczących zobowiązań wobec instytucji kredytowych w zakresie zmienności stóp procentowych oraz ryzyka kredytowego kontrahenta.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku wszystkie zobowiązania wobec instytucji kredytowych zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU UBEZPIECZEŃ I WOBEC POŚREDNIKÓW UBEZPIECZENIOWYCH, ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU REASEKURACJI BIERNEJ, POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA (HANDLOWE, INNE NIŻ Z TYTUŁU DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ), POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA (NIEWYKAZANE W INNYCH POZYCJACH)

Brak aktywnego rynku dla tego typu zobowiązań powoduje, że do ich wyceny do wartości godziwej wykorzystywane są alternatywne metody wyceny.

Zobowiązania wycenia się do wartości godziwej w kwocie wymagalnej zapłaty. W przypadku zobowiązań z przewidywanym terminem spłaty do 12 miesięcy za wartość godziwą przyjmuje się kwoty wymagające zapłaty, natomiast w przypadku zobowiązań z przewidywanym terminem spłaty powyżej 12 miesięcy, wartość bieżącą kwot

wymagających zapłaty, o ile wpływ dyskonta jest istotny. Korektę uwzględniającą zmianę wartości pieniądza w czasie dokonuje się przy zastosowaniu stóp wolnych od ryzyka. Do dyskontowania zobowiązań Spółka wykorzystuje stopy procentowe publikowane przez EIOPA.

Niepewność wyceny poszczególnych rodzajów zobowiązań wiąże się z ryzykiem walutowym oraz ryzykiem stopy procentowej. Zmienność otoczenia gospodarczego powoduje, że wartość zobowiązań ustalona na dzień bilansowy przy ewentualnej zmianie tych współczynników może odbiegać od rzeczywistej wartości, za jaką na

warunkach rynkowych mogłyby one zostać wymienione między zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku wszystkie poniższe zobowiązania zostały wycenione do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny.

D.5 Wszelkie inne informacje

Wszelkie istotne informacje zostały przedstawione powyżej.

E Zarządzanie kapitałem

Polityka Zarządzania Kapitałem TUIR „WARTA” S.A. zaakceptowana przez Radę Nadzorczą Spółki oraz Procedura Zarządzania Kapitałem TUIR „WARTA” S.A. zaakceptowana przez Zarząd Spółki stanowią podstawowe dokumenty regulujące zarządzanie kapitałem Spółki.

Głównym celem zarządzania kapitałem jest zapewnienie wypłacalności Spółki przy określonych wymogach kapitałowych, ustalonych zgodnie z obowiązującymi regulacjami, z uwzględnieniem oczekiwanych przez Akcjonariuszy wypłat dywidendy.

Zgodnie z Polityką Zarządzania Kapitałem przez zarządzanie kapitałem należy rozumieć szereg działań podejmowanych na poziomie operacyjnym, taktycznym i strategicznym.

Działania na poziomie strategicznym realizowane są przez organy zarządzające i nadzorujące Spółkę, natomiast działania na poziomie taktycznym i operacyjnym realizowane są przez wyznaczone przez Zarząd Spółki komórki organizacyjne i komitety.

Pozycja kapitałowa, wymogi kapitałowe i wypłacalność stanowią integralną część Planu Biznesowego zatwierdzanego przez Radę Nadzorczą Spółki na wniosek Zarządu Spółki.

Przy ocenie adekwatności kapitałowej Spółka posługuje się współczynnikiem wypłacalności S2, który monitorowany jest kwartalnie przez Zarząd Spółki oraz komórki organizacyjne i komitety przez niego upoważnione. Oczekiwany (w perspektywie Planu) poziom współczynnika przedkładany jest regularnie Radzie Nadzorczej przez Zarząd Spółki.

Ustalone w Spółce przedziały współczynnika wypłacalności S2 zostały przedstawione w rozdziale B.3.2 niniejszego Sprawozdania.

Spółka, zgodnie z Polityką Zarządzania Kapitałem, będzie podejmować dodatkowe działania w przypadku, gdy poziom współczynnika spadnie poniżej poziomu „pod obserwacją”, a także gdy spadek do poziomu „pod obserwacją” ma charakter trwały/istotny.

W przypadku nagłego pogorszenia się sytuacji finansowej bądź zagrożenia pogorszeniem sytuacji w ciągu najbliższego roku Spółka może wstrzymać wypłatę dywidendy.

E.1 Środki własne

ŚREDNIOTERMINOWY PLAN ZARZĄDZANIA KAPITAŁEM

Zgodnie z Procedurą Zarządzania Kapitałem Spółka sporządza, w 3-letnim horyzoncie czasowym, średnioterminowy plan zarządzania kapitałem obejmujący:

- projekcję kapitałów, w tym planowanych przypadków emisji akcji,
- projekcję środków własnych, z uwzględnieniem zmian poszczególnych pozycji w ramach danych kategorii wynikających z dat wymagalności, wykupu czy spłat tych elementów kapitału,
- informację nt. rezultatu projekcji dokonywanych w ramach Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności,
- informację nt. wpływu emisji, wykupu lub spłaty bądź innej formy wyceny pozycji środków własnych na kwestie związane ze stosowaniem limitów kategorii, o których mowa poniżej,
- informację nt. wpływu zasad podziału wyniku finansowego na środki własne.

ZASADY KLASYFIKACJI ŚRODKÓW WŁASNYCH

Spółka prowadzi klasyfikację środków własnych, w tym także do poszczególnych kategorii, zgodnie z postanowieniami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

ISTOTNE ZMIANY W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM

Zasady klasyfikacji jak i zarządzania środkami własnymi Spółki nie zmieniły się w trakcie okresu sprawozdawczego.

ŚRODKI WŁASNE NA KONIEC OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO I OKRESU PORÓWNAWCZEGO

Tabela 18 prezentuje zmiany w środkach własnych w okresie sprawozdawczym.

TABELA 18. ZMIANY ŚRODKÓW WŁASNYCH W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM

Lp.	PODSTAWOWE ŚRODKI WŁASNE	31 GRUDNIA 2019	ZMIANY	31 GRUDNIA 2020
1.	Kapitał zakładowy	187 939	0	187 939
2.	Nadwyżka ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej udziałów/akcji (agio) powiązana z kapitałem zakładowym	983 008	0	983 008
3.	Kapitał zakładowy, wkłady/składki członkowskie lub inne równoważne pozycje BOF w TUW	0	0	0
4.	Podporządkowany fundusz udziałowy w TUW	0	0	0
5.	Nadwyżki środków/funduszy	0	0	0
6.	Akcje uprzywilejowane	0	0	0
7.	Nadwyżka ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej udziałów/akcji (agio) powiązana z akcjami uprzywilejowanymi	0	0	0
8.	Rezerwa uzgodnieniowa	1 743 612	603 516	2 347 128
9.	Zobowiązania podporządkowane	0	0	0
10.	Kwota wartości netto aktywów z tyt. odroczonego podatku dochodowego	0	0	0
11.	Pozostałe elementy zatwierdzone przez Organ Nadzoru jako BOF (niewykazane w innych pozycjach)	0	0	0
12.	Razem	2 914 559	603 516	3 518 075
	W tym: Kategoria 1 - nieograniczone	2 914 559	603 516	3 518 075

Środki własne wzrosły w trakcie 2020 roku na skutek kumulacji poniższych efektów pozytywnych:

- akumulacji przeważającej części zysku z lat 2019-2020
- spadku stóp procentowych prowadzącego do wzrostu wyceny aktywów większego niż wzrost wyceny pasywów,
- wzrostu nadwyżek rezerw, głównie w rezerwach szkodowych,
- wzrostu wartości ekonomicznej spółki zależnej TUnŻ „WARTA” S.A.,

które częściowo zostały zrekompensowane przez efekty negatywne takie jak:

- wzrost marginesu ryzyka, głównie na skutek wzrostu rezerw rentowych,
- wzrost wartości niematerialnych i prawnych, które w bilansie ekonomicznym wykazywane są w wartości zerowej.

OCENA JAKOŚCI ŚRODKÓW WŁASNYCH

Środki własne Spółki w całości zaliczają się do

podstawowych środków własnych i klasyfikowane są do kategorii 1 (z ang. Tier1), tj. środków o najwyższej jakości, jeżeli chodzi o dostępność w przypadku pokrywania potencjalnych strat. Czas trwania wszystkich środków własnych Spółki jest nieograniczony.

Istotnym składnikiem środków własnych jest rezerwa uzgodnieniowa składająca się z:

- różnic w wycenie pomiędzy bilansem statutowym a bilansem ekonomicznym, opisanych szerzej w części D niniejszego Sprawozdania,
- innych niż kapitał podstawowy i zapasowy składników kapitałów własnych (np. kapitał z aktualizacji wyceny, wynik roku bieżącego),
- oraz elementów pomniejszających wartość kapitałów ekonomicznych:
  - przewidywanej dywidendy za 2020 rok,
  - wartości podatku od aktywów przypadającej do zapłaty w ciągu kolejnych 12 miesięcy.

**ISTOTNE ZMIANY ŚRODKÓW WŁASNYCH
W 2020 ROKU**

W roku 2020 istotnymi czynnikami wpływającymi na wysokość środków własnych były: wzrost rezerw rentowych na skutek obniżenia efektywnej stopy technicznej oraz utworzenie nowego składnika rezerw. Informacja w tym zakresie została zaprezentowana w części D.2. niniejszego Sprawozdania.

W roku 2020 Spółka, wskutek wytycznych KNF, nie wypłaciła dywidendy z wyniku roku 2019.

W 2020 roku Spółka nie wyemitowała ani nie umorzyła środków własnych.

Średnioroczny stan środków własnych w 2020 roku wyniósł 3 216 317 tys. PLN.

Spółka nie posiada środków własnych podlegających przepisom przejściowym.

Spółka nie posiada uzupełniających środków własnych.

**ŚRODKI WŁASNE DOPUSZCZONE NA POKRYCIE
WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH**

W tabeli 19 zaprezentowano kwoty środków własnych dopuszczonych na pokrycie wymogów kapitałowych.

TABELA 19. ŚRODKI WŁASNE DOPUSZCZONE NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2020 ROKU

POKRYCIE WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH	RAZEM	W TYM: KATEGORIA 1 – NIEOGRANICZONE
Środki własne	3 518 075	3 518 075
Środki własne dopuszczone na pokrycie kapitałowego wymogu	3 518 075	3 518 075
Podstawowe środki własne dopuszczone na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego	3 518 075	3 518 075

**UZGODNIENIE KAPITAŁU WŁASNEGO ORAZ
ŚRODKÓW WŁASNYCH SPÓŁKI**

Na rysunku 21 zaprezentowano istotne różnice pomiędzy kapitałem własnym Spółki obliczonym zgodnie z zasadami sprawozdania statutowego a środkami własnymi Spółki skalkulowanymi na potrzeby Wyłączalności 2 na dzień 31 grudnia 2020 roku.

Rysunek 21.
Kapitał własny a środki własne Spółki

Na łączną różnicę pomiędzy kapitałem własnym a środkami własnymi Spółki na dzień 31 grudnia 2020 roku wpłynęły:

- różnice w metodyce wyceny aktywów i zobowiązań między sprawozdaniem statutowym a bilansem ekonomicznym (szczegółowo opisane w rozdziałach D.1, D.2 i D.3 niniejszego Sprawozdania), w tym także wyłączenia pozycji niewystępujących w bilansie na potrzeby Wyplacalności 2 w łącznej kwocie 589 649 tys. PLN,
- wpływ podatku odroczonego z tytułu wyżej wskazanych różnic w kwocie -79 557 tys. PLN,
- planowana dywidenda do wypłaty Akcjonariuszowi Spółki w wysokości -370 000 tys. PLN, tj. 56,0% wyniku finansowego Spółki za 2019 rok; odliczenie zostało dokonane zgodnie z Wytyczną nr 2 Wytycznych w sprawie klasyfikacji środków własnych (EIOPA-BoS-14/168),
- podatek od aktywów Spółki do zapłaty w ciągu kolejnych 12 miesięcy, licząc od daty bilansowej w kwocie

53 427 tys. PLN; odliczenie zostało dokonane zgodnie ze Stanowiskiem organu nadzoru z 7 kwietnia 2016 roku (L.dz. DNU/ 606/259/1/2016/AM).

OGRANICZENIA WPŁYWAJĄCE NA ŚRODKI WŁASNE

Środki własne Spółki w 2020 roku nie podlegały żadnym ograniczeniom wpływającym na ich dostępność.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku nie dokonano odliczeń od środków własnych.

INFORMACJE DOTYCZĄCE ODROCZONYCH PODATKÓW DOCHODOWYCH

Wszelkie wymagane informacje na temat odroczonego podatku dochodowego zostały zaprezentowane w rozdziale D.3 niniejszego Sprawozdania.

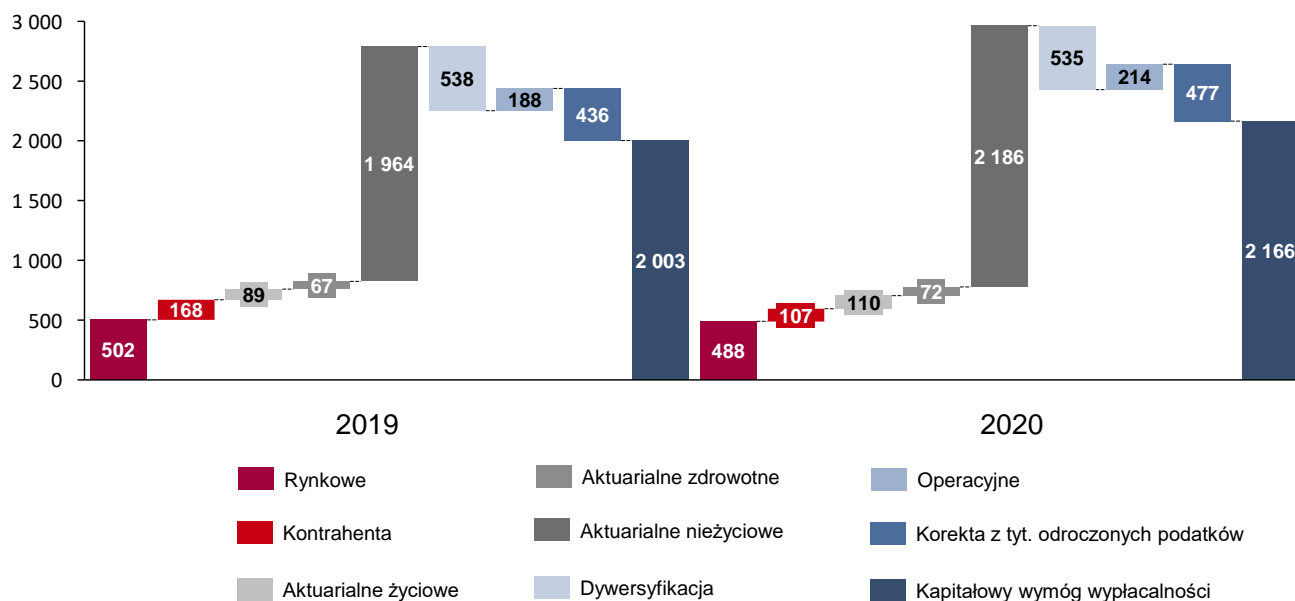

E.2 Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy

E.2.1 Kapitałowy wymóg wypłacalności

Na rysunku 22 przedstawiono informację na temat kapitałowego wymogu wypłacalności Spółki na koniec okresu sprawozdawczego i porównawczego (w mln PLN).

Rysunek 22.
Kapitałowy wymóg wypłacalności

Założenia przyjęte do kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności są zgodne z Rozporządzeniem delegowanym. W wyliczeniu kapitałowego wymogu wypłacalności na koniec roku Spółka stosowała uproszczenia, zgodnie z art. 88 Rozporządzenia delegowanego, głównie w następujących obszarach:

- efekt ograniczania ryzyka,
- ryzyko rezygnacji z umów.

Struktura kapitałowego wymogu wypłacalności została opisana w części C niniejszego Sprawozdania.

Spółka nie stosuje parametrów specyficznych dla zakładu do wyliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności. Przy kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności nie uwzględniono również tzw. transitionary measures, tj. zastąpienia podstawowych środków własnych w okresie przejściowym.

ISTOTNE ZMIANY KAPITAŁOWEGO WYMOGU WYPŁACALNOŚCI I PRZYCZYNY ZMIAN

Najistotniejszymi zmianami w kapitałowym wymogu wypłacalności były:

- wzrost wymogu z tytułu ryzyka składki i rezerw wynikający z dynamicznego rozwoju portfela Spółki w 2020 roku oraz wzrostu rezerw rentowych,
- wzrost ryzyka katastroficznego na skutek dynamicznego wzrostu portfela majątkowego (wzrost ryzyka katastrof naturalnych),
- spadek ryzyka niewypłacalności kontrahenta z uwagi na brak odnowienia umowy ubezpieczenia.

ZDOLNOŚĆ ODROCZONYCH PODATKÓW DOCHODOWYCH DO POKRYWANIA STRAT

Korekta z tytułu odroczonej podatku w kapitałowym wymogu wypłacalności (dalej SCR) wyniosła 477 028 tys. PLN i stanowiła 19% kwoty z części SCR brutto (przed korektą) zidentyfikowanego jako stanowiący stratę podatkową. Z kolei strata podatkowa w wymogu SCR została podzielona na stratę podatkową roku bieżącego i stratę podatkową zachodzącą w przyszłych latach zgodnie z tabelą 20.

TABELA 20. ALOKACJA PODATKOWA STRATY SCR BRUTTO

STRATA PODATKOWA		STRATA NIEPODATKOWA	
2 531 541		94 057	
STRATA ROKU BIEŻĄCEGO	STRATA ZACHODZĄCA W PRZYSZŁYCH LATACH		
2 367 615	163 926		

Strata roku bieżącego podlega rozliczeniu z sumą zysków podatkowych w okresie najbliższych pięciu lat mających swe źródło w :

- zyskach podatkowych planu finansowego zmodyfikowanego po zajęciu tzw. scenariusza krytycznego,
- zyskach / stratach podatkowych z realizacji DTA / DTL ze scenariusza statutowego nieujętych w planie,
- zyskach / stratach podatkowych z realizacji DTA / DTL wynikających z wyceny Wyplacalność 2 nieujętych w planie,
- zyskach / stratach podatkowych wynikających z zajęcia straty SCR zachodzących w przyszłych latach,

których suma stanowi podatkową zdolność rozliczeniową straty Spółki.

Spółka ujmuje w zdolności rozliczeniowej tylko te elementy DTA i DTL, które nie zawierają się już w projekcji wyniku podatkowego planu finansowego, celem uniknięcia podwójnego ujmowania.

Finalną kwotą korekty wymogu z tytułu zdolności podatków odroczonej do rozliczenia straty jest mniejsza z wartości:

- część SCR brutto zidentyfikowana jako strata podatkowa,
- podatkowa zdolność rozliczeniowa straty Spółki.

TABELA 21. PODATKOWA ZDOLNOŚĆ ROZLICZENIOWA STRATY SPÓŁKI

ŹRÓDŁA ZYSKU PODATKOWEGO	REALIZACJA ZYSKU PODATKOWEGO W CZASIE				
	Do roku	Od 1 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Niedefiniowane	Razem do 5 lat
Plan finansowy po zajęciu scenariusza krytycznego	295 611	2 539 397	0	0	2 835 008
DTA/DTL ze sprawozdania statutowego nie ujęte w planie	0	787 644	-241 819	0	787 644
DTA / DTL wynikających z różnic w wycenie w bilansie ekonomicznym nie ujęte w planie	6 332	84 529	-5 030	0	90 861
Zyski / straty podatkowe wynikające z zajęcia straty SCR zachodzące w przyszłych latach	0	24 916	-188 842	0	24 916
RAZEM	301 942	3 436 486	-435 691	0	3 738 428

Podstawą wyznaczania przyszłego wyniku podatkowego jest dochód podatkowy z Planu Biznesowego Spółki skorygowany ze względu na zajęcie scenariusza krytycznego.

Modyfikacje Planu Biznesowego polegają na:

- sprawdzeniu zdolności kontynuowania działalności Spółki po zajęciu scenariusza krytycznego,
- korekcie wyniku w okresie przekraczającym horyzont planowania Spółki, polegającej na nieuwzględnieniu nowego biznesu w tym okresie,
- uwzględnieniu efektów w portfelu ubezpieczeniowym

i inwestycyjnym wynikających ze scenariusza krytycznego,

- zmianie profilu płaconej dywidendy,
- pogłębieniu ochrony reasekuracyjnej,
- korekcie dochodu z działalności lokacyjnej wynikającej z odmiennego poziomu stóp procentowych i spreadów kredytowych,
- innych efektów, w szczególności możliwych działań dotyczących zwiększenia środków własnych przewidzianych w Polityce Zarządzania Kapitałem oraz Procedurze Zarządzania Kapitałem.

E.2.2 Minimalny wymóg kapitałowy

W tabelach poniżej przedstawiono informację ilościową na temat minimalnego wymogu kapitałowego Spółki na koniec okresu sprawozdawczego i porównawczego:

TABELA 22. FORMUŁA LINIOWA DLA UBEZPIECZEŃ NIEŻYCIOWYCH

UBEZPIECZENIA MAJĄTKOWE	31 GRUDNIA 2019	31 GRUDNIA 2020
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych i reasekuracja proporcjonalna	4 721	2 390
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów i reasekuracja proporcjonalna	17 093	16 531
Ubezpieczenia pracownicze i reasekuracja proporcjonalna	0	0
Ubezpieczenia OC z tyt. użytkowania pojazdów mechanicznych i reasekuracja proporcjonalna	610 543	642 344
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów i reasekuracja proporcjonalna	126 983	143 446
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe oraz reasekuracja proporcjonalna	19 369	17 828
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych oraz reasekuracja proporcjonalna	90 232	108 165
Ubezpieczenia OC ogólnej i reasekuracja proporcjonalna	90 780	102 039
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń oraz reasekuracja proporcjonalna	10 043	14 684
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej i reasekuracja proporcjonalna	13	9
Ubezpieczenia świadczenia pomocy i reasekuracja proporcjonalna	24 892	30 236
Ubezpieczenia różnych strat finansowych oraz reasekuracja proporcjonalna	15 580	10 059
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych, transportowych	25	155
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	2 395	3 334
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń osobowych	251	733
Minimalny wymóg kapitałowy dla ubezpieczeń nieżyciowych	1 012 918	1 091 953

TABELA 23. FORMUŁA LINIOWA DLA UBEZPIECZEŃ ŻYCIOWYCH

UBEZPIECZENIA ŻYCIOWE	31 GRUDNIA 2019	31 GRUDNIA 2020
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach – świadczenia gwarantowane		
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach – przyszłe świadczenia uznaniowe		
Ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia z ubezpieczeniowych funduszem kapitałowym		
Pozostałe ubezpieczenia na życie i reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	21 645	26 729
Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie		
Minimalny wymóg kapitałowy dla ubezpieczeń życiowych	21 645	26 729

TABELA 24. KALKULACJA MINIMALNEGO WYMOGU KAPITAŁOWEGO ZA POMOCĄ FORMUŁY STANDARDOWEJ

	31 GRUDNIA 2019	31 GRUDNIA 2020
Liniowy MCR	1 034 563	1 118 683
SCR	2 003 407	2 165 787
Górny próg MCR	901 533	974 604
Dolny próg MCR	500 852	541 447
Łączny MCR	901 533	974 604
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	15 768	17 090
Minimalny wymóg kapitałowy	901 533	974 604

Największa część minimalnego wymogu kapitałowego pochodzi z największych linii biznesowych Spółki takich jak ubezpieczenia OC z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych (642 344 tys. PLN), pozostałe ubezpieczenia pojazdów (143 446 tys. PLN), ubezpieczenie od ognia i innych szkód rzeczowych (108 165 tys. PLN) oraz ubezpieczenia OC ogólne (102 039 tys. PLN).

Tak uzyskany minimalny wymóg kapitałowy w wysokości 1 118 683 tys. PLN jest następnie obniżony do poziomu 974 604 tys. PLN na skutek ograniczenia górnego (tj. $MCR \leq 45\% SCR$).

ISTOTNE ZMIANY MINIMALNEGO WYMOGU WYPŁACALNOŚCI I PRZYCZYNY ZMIAN

Najistotniejszą zmianą w minimalnym wymogu kapitałowym był wzrost górnego progu SCR, który wynikał z dynamicznego rozwoju ubezpieczeń komunikacyjnych i majątkowych co skutkowało wzrostem SCR głównie poprzez ryzyko składki i rezerw. Obserwowano także wzrost liniowego MCR wynikający również z dynamicznego rozwoju ubezpieczeń komunikacyjnych i majątkowych, ale jego wartość była, podobnie jak w ubiegłym roku, wyższa niż górny próg SCR.

E.3 Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności

Spółka nie korzysta z metody wyliczania wymogu kapitałowego akcji bazującej na duracji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

E.4 Różnice pomiędzy formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym

Spółka nie stosuje modelu wewnętrznego do wyliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności.

E.5 Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności

E.5.1 Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym

Spółka pokrywa minimalny wymóg kapitałowy na dzień 31 grudnia 2020 roku i nie przewiduje problemów z pokryciem minimalnego wymogu kapitałowego w okresie planistycznym.

E.5.2 Niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności

Spółka pokrywa kapitałowy wymóg wypłacalności na dzień 31 grudnia 2020 roku i nie przewiduje problemów z pokryciem kapitałowego wymogu wypłacalności w okresie planistycznym.

E.6 Wszelkie inne informacje

Spółka ocenia, że zmiany Rozporządzenia delegowanego do Dyrektywy Wypłacalność 2, które weszły w życie w 2020 roku nie są istotne z punktu widzenia wysokości kapitałowego wymogu wypłacalności i w związku z tym nie wymagają ujawnienia w niniejszym Sprawozdaniu.

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK 1. POZYCJE BILANSOWE (S.02.01.02)

		WARTOŚĆ BILANSOWA WG WYPŁACALNOŚĆ 2
AKTYWA		C0010
Wartości niematerialne i prawne	R0030	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	0
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	R0050	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	R0060	253 024
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	12 783 231
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	5 279
Udziały w jednostkach powiązanych	R0090	602 387
Akcje i udziały	R0100	38 833
Akcje i udziały – notowane	R0110	38 633
Akcje i udziały – nienotowane	R0120	200
Dłużne papiery wartościowe	R0130	10 939 825
Obligacje państwowe	R0140	7 414 476
Obligacje korporacyjne	R0150	3 525 349
Strukturyzowane papiery wartościowe	R0160	0
Zabezpieczone papiery wartościowe	R0170	0
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	R0180	1 122 516
Instrumenty pochodne	R0190	8 596
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	65 795
Pozostałe lokaty	R0210	0
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0220	0

Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	138 899
Pożyczki pod zastaw polisy	R0250	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	R0260	0
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0240	138 899
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	R0270	781 173
Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	583 189
Ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0290	582 953
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	236
Ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	197 984
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	0
Ubezpieczenia na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	197 984
Ubezpieczenia na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	0
Depozyty u cedentów	R0350	602
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	137 748
Należności z tytułu reasekuracji biernej	R0370	12 449
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	R0380	119 986
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	R0390	0
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone	R0400	0
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	R0410	55 667
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	R0420	75 101
Aktywa ogółem	R0500	14 357 880

		WARTOŚĆ BILANSOWA WG WYPŁACALNOŚĆ 2
<u>ZOBOWIĄZANIA</u>		C0010
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	7 613 650
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	7 572 915
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0530	0
Najlepsze oszacowanie	R0540	6 881 778
Margines ryzyka	R0550	691 137
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	40 735
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0570	0
Najlepsze oszacowanie	R0580	37 738
Margines ryzyka	R0590	2 997
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0600	1 478 142
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0620	0
Najlepsze oszacowanie	R0630	0
Margines ryzyka	R0640	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	1 478 142
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0660	0
Najlepsze oszacowanie	R0670	1 470 803
Margines ryzyka	R0680	7 339
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0700	0
Najlepsze oszacowanie	R0710	0
Margines ryzyka	R0720	0

Zobowiązania warunkowe	R0740	0
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	R0750	66 906
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	3 843
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	R0770	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	341 567
Instrumenty pochodne	R0790	90 467
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	481 144
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	91 805
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	167 041
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	R0830	2 551
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	77 789
Zobowiązania podporządkowane	R0850	0
Zobowiązania podporządkowane nieuwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0860	0
Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0870	0
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	1 473
Zobowiązania ogółem	R0900	10 416 378
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R1000	3 941 502

ZAŁĄCZNIK 2. SKŁADKI, ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA ORAZ KOSZTY WG LINII BIZNESOWYCH (S.05.01.02)

Linie biznesowe w odniesieniu do: ZOBOWIĄZAŃ UBEZPIECZENIOWYCH I REASEKURACYJNYCH ZWIĄZANYCH Z UBEZPIECZENIAMI INNYMI NIŻ UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE (BEZPOŚREDNIA DZIAŁALNOŚĆ UBEZPIECZENIOWA ORAZ REASEKURACJA CZYNNA PROPORCJONALNA)

		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090
SKŁADKI PRZYPISANE										
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	25 239	162 571	0	2 851 966	1 384 109	96 771	852 545	330 076	18 697
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0120	2 474	163	0	104	6 848	10 861	202 210	17 224	0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0130									
Udział zakładu reasekuracji	R0140	0	880	0	14 796	5 502	25 693	165 169	38 176	663
Netto	R0200	27 713	161 854	0	2 837 274	1 385 455	81 939	889 586	309 124	18 034
SKŁADKI ZAROBIONE										
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	25 783	158 310	0	2 877 855	1 282 732	122 008	799 939	309 009	-7 351
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0220	22 770	4 451	0	54	6 075	8 264	167 879	19 480	0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0230									
Udział zakładu reasekuracji	R0240	0	915	0	14 689	5 664	49 693	166 694	36 076	-503
Netto	R0300	48 553	161 846	0	2 863 220	1 283 143	80 579	801 124	292 413	-6 848

Linie biznesowe w odniesieniu do: ZOBOWIĄZAŃ UBEZPIECZENIOWYCH I REASEKURACYJNYCH ZWIĄZANYCH Z UBEZPIECZENIAMI INNYMI NIŻ UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE (BEZPOŚREDNIA DZIAŁALNOŚĆ UBEZPIECZENIOWA ORAZ REASEKURACJA CZYNNA PROPORCJONALNA)

		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090
ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA										
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	7 965	17 089	0	1 660 122	727 482	33 629	429 548	123 377	21 153
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0320	701	136	0	1 805	2 550	1 728	65 945	8 288	0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0330									
Udział zakładu reasekuracji	R0340	0	2 330	0	27 002	3 394	13 160	109 325	-3 217	11 964
Netto	R0400	8 666	14 895	0	1 634 925	726 638	22 197	386 168	134 882	9 189
ZMIANA STANU POZOSTAŁYCH REZERW TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWYCH										
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0410	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0420	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0430									
Udział zakładu reasekuracji	R0440	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R0500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koszty poniesione	R0550	34 135	53 380	0	910 465	365 309	30 343	391 252	128 514	13 905
Pozostałe koszty	R1200									
Koszty ogółem	R1300									

„Linie biznesowe w odniesieniu do:
zobowiązań ubezpieczeniowych i
reasekuracyjnych związanych z
ubezpieczeniami innymi niż
ubezpieczenia na życie
(bezpośrednia działalność
ubezpieczeniowa oraz reasekuracja
czynna proporcjonalna)

Linie biznesowe w odniesieniu do:
reasekuracja czynna nieproporcjonalna

Ogółem

		Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Ubezpieczenia zdrowotne	Pozostałe ubezpieczenia osobowe	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia majątkowe		
		C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0200	
SKŁADKI PRZYPISANE										
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	125	207 594	36 033					5 965 726	
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0120	0	0	35 125					275 009	
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0130					0	1 144	1 378	3 036	5 558
Udział zakładu reasekuracji	R0140	5	44	25 423	0	0	366	253	276 970	
Netto	R0200	120	207 550	45 735	0	1 144	1 012	2 783	5 969 323	
SKŁADKI ZAROBIONE										
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	125	181 372	37 609					5 787 391	
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0220	0	0	40 302					269 275	
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0230					0	1 337	524	9 597	11 458
Udział zakładu reasekuracji	R0240	5	51	22 739	0	0	140	1 574	297 737	
Netto	R0300	120	181 321	55 172	0	1 337	384	8 023	5 770 387	

„Linie biznesowe w odniesieniu do:
zobowiązań ubezpieczeniowych i
reasekuracyjnych związanych z
ubezpieczeniami innymi niż
ubezpieczenia na życie
(bezpośrednia działalność
ubezpieczeniowa oraz reasekuracja
czynna proporcjonalna)

Linie biznesowe w odniesieniu do:
reasekuracja czynna nieproporcjonalna

Ogółem

	Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Ubezpieczenia zdrowotne	Pozostałe ubezpieczenia osobowe	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia majątkowe	
	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0200

ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA

Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	-36	74 603	37 833					3 132 765
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0320	0	0	-2 061					79 092
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0330				0	757	149	1 645	2 551
Udział zakładu reasekuracji	R0340	-1	103	33 231	0	0	0	1 446	198 737
Netto	R0400	-35	74 500	2 541	0	757	149	199	3 015 671

ZMIANA STANU POZOSTAŁYCH REZERW TECHNICZNO- UBEZPIECZENIOWYCH

Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0410	0	0	0					0
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0420	0	0	0					0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0430				0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R0440	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R0500	0	0	0	0	0	0	0	0
Koszty poniesione	R0550	30	50 709	29 263	0	221	116	1 004	2 008 646
Pozostałe koszty	R1200								217 226
Koszty ogółem	R1300								2 225 872

	Linie biznesowe w odniesieniu do: zobowiązania z tytułu ubezpieczeń na życie								Zobowiązania z tytułu reasekuracji ubezpieczeń na życie	Ogółem
	Ubezpieczenia zdrowotne	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	Pozostałe ubezpieczenia na życie	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczeń na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczeń na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń na życie		
	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0300	
SKŁADKI PRZYPISANE										
Brutto	R1410	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R1420	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R1500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SKŁADKI ZAROBIONE										
Brutto	R1510	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R1520	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R1600	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA										
Brutto	R1610	0	0	0	0	0	284 283	0	0	284 283
Udział zakładu reasekuracji	R1620	0	0	0	0	0	56 517	0	0	56 517
Netto	R1700	0	0	0	0	0	227 766	0	0	227 766
ZMIANA STANU POZOSTAŁYCH REZERW TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWYCH										
Brutto	R1710	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R1720	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R1800	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koszty poniesione	R1900	0	0	0	0	0	21 320	0	0	21 320
Pozostałe koszty	R2500									0
Koszty ogółem	R2600									21 320

ZAŁĄCZNIK 3. SKŁADKI, ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA ORAZ KOSZTY WG KRAJU (S.05.02.01)

Składki przypisane brutto dotyczące kraju siedziby reprezentują ponad 90% łącznych składek przypisanych brutto, dlatego formularz S.05.02.01 nie jest wymagany.

ZAŁĄCZNIK 4. REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE DLA UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE I UBEZPIECZEŃ ZDROWOTNYCH O CHARAKTERZE UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE (S.12.01.02)

		Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy/lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami	Pozostałe ubezpieczenia na życie	Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja czynna	Ogółem (ubezpieczenia na życie inne niż zdrowotne, w tym ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0150
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE OBLICZANE ŁĄCZNIE	R0010	0	0			0			0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0020	0	0			0			0	0	0
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE OBLICZANE JAKO SUMA NAJLEPSZEGO OSZACOWANIA I MARGINESU RYZYKA											
NAJLEPSZE OSZACOWANIE											
NAJLEPSZE OSZACOWANIE BRUTTO	R0030	0		0	0		0	0	1 470 803	0	1 470 803
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0080	0		0	0		0	0	197 984	0	197 984
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0090	0		0	0		0	0	1 272 819	0	1 272 819
MARGINES RYZYKA	R0100	0	0			0			7 339	0	7 339
KWOTA WYNIKAJĄCA Z ZASTOSOWANIA PRZEPISÓW PRZEJŚCIOWYCH DOTYCZĄCYCH REZERW TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWYCH											
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0110	0	0			0			0	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0120	0		0	0		0		0	0	0
Margines ryzyka	R0130	0	0			0			0	0	0
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE – OGÓŁEM	R0200	0	0			0			1 478 142	0	1 478 142

		Ubezpieczenia zdrowotne (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa)	Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych (reasekuracja czynna)	Ogółem (Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie)	
		C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210	
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE OBLICZANE ŁĄCZNIE	R0010	0				0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0020	0				0	0	0
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE OBLICZANE JAKO SUMA NAJLEPSZEGO OSZACOWANIA I MARGINESU RYZYKA								
NAJLEPSZE OSZACOWANIE								
NAJLEPSZE OSZACOWANIE BRUTTO	R0030			0	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0080			0	0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0090			0	0	0	0	0
MARGINES RYZYKA	R0100	0				0	0	0
KWOTA WYNIKAJĄCA Z ZASTOSOWANIA PRZEPISÓW PRZEJŚCIOWYCH DOTYCZĄCYCH REZERW TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWYCH								
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0110	0		0	0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0120			0	0	0	0	0
Margines ryzyka	R0130	0				0	0	0
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE – OGÓŁEM	R0200	0				0	0	0

ZAŁĄCZNIK 5. REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE DLA UBEZPIECZEŃ INNYCH NIŻ UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE (S.17.01.02)

		Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna								
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE OBLICZANE ŁĄCZNIE	R0010	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0050	0	0	0	0	0	0	0	0	0
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE OBLICZANE JAKO SUMA NAJLEPSZEGO OSZACOWANIA I MARGINESU RYZYKA										
NAJLEPSZE OSZACOWANIE										
Rezerwy składek										
Brutto	R0060	7 200	2 733	0	872 666	421 746	1 364	132 506	54 404	77 811
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0140	0	180	0	-1 041	-2 594	-282	-68 100	-5 071	23 283
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy składek netto	R0150	7 200	2 553	0	873 707	424 340	1 646	200 606	59 475	54 528
REZERWY NA ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA										
Brutto	R0160	8 449	19 356	0	3 644 506	122 481	108 699	559 991	659 337	35 809
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0240	0	56	0	96 640	-3 007	42 464	283 091	119 407	16 537
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy na odszkodowania i świadczenia	R0250	8 449	19 300	0	3 547 866	125 488	66 235	276 900	539 930	19 272
ŁĄCZNA KWOTA NAJLEPSZEGO OSZACOWANIA BRUTTO	R0260	15 649	22 089	0	4 517 172	544 227	110 063	692 497	713 741	113 620
ŁĄCZNA KWOTA NAJLEPSZEGO OSZACOWANIA NETTO	R0270	15 649	21 853	0	4 421 573	549 828	67 881	477 506	599 405	73 800

	Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna									
	Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	
	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	
MARGINES RYZYKA	R0280	669	2 328	0	419 451	57 268	7 161	135 276	52 265	4 364
KWOTA WYNIKAJĄCA Z ZASTOSOWANIA PRZEPISÓW PRZEJŚCIOWYCH DOTYCZĄCYCH REZERW TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWYCH										
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0290	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0300	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Margines ryzyka	R0310	0	0	0	0	0	0	0	0	0
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE – OGÓŁEM										
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem	R0320	16 318	24 417	0	4 936 623	601 495	117 224	827 773	766 006	117 984
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0330	0	236	0	95 599	-5 601	42 182	214 991	114 336	39 820
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0340	16 318	24 181	0	4 841 024	607 096	75 042	612 782	651 670	78 164

		Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna			Reasekuracja czynna nieproporcjonalna					Ogółem zobowiązania z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
		Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	C0180	
		C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0170	C0180	
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE OBLICZANE ŁĄCZNIE	R0010	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0050	0	0	0	0	0	0	0	0	0
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE OBLICZANE JAKO SUMA NAJLEPSZEGO OSZACOWANIA I MARGINESU RYZYKA										
NAJLEPSZE OSZACOWANIE										
Rezerwy składek										
Brutto	R0060	7	52 875	3 266	0	136	-81	-867	1 625 766	
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0140	-1	35	-6 192	0	-19	-56	-40	-59 898	
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy składek netto	R0150	8	52 840	9 458	0	155	-25	-827	1 685 664	
REZERWY NA ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA										
Brutto	R0160	0	16 761	64 359	0	2 329	308	51 365	5 293 750	
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0240	0	0	48 902	0	0	0	38 997	643 087	
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy na odszkodowania i świadczenia	R0250	0	16 761	15 457	0	2 329	308	12 368	4 650 663	
ŁĄCZNA KWOTA NAJLEPSZEGO OSZACOWANIA BRUTTO	R0260	7	69 636	67 625	0	2 465	227	50 498	6 919 516	
ŁĄCZNA KWOTA NAJLEPSZEGO OSZACOWANIA NETTO	R0270	8	69 601	24 915	0	2 484	283	11 541	6 336 327	

		Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna			Reasekuracja czynna nieproporcjonalna				Ogółem zobowiązania z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
		Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	
		C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0170	C0180
MARGINES RYZYKA	R0280	1	6 165	6 881	0	878	188	1 239	694 134
KWOTA WYNIKAJĄCA Z ZASTOSOWANIA PRZEPISÓW PRZEJŚCIOWYCH DOTYCZĄCYCH REZERW TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWYCH									
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0290	0	0	0	0	0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0300	0	0	0	0	0	0	0	0
Margines ryzyka	R0310	0	0	0	0	0	0	0	0
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE – OGÓŁEM									
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem	R0320	8	75 801	74 506	0	3 343	415	51 737	7 613 650
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0330	-1	35	42 710	0	-19	-56	38 957	583 189
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0340	9	75 766	31 796	0	3 362	471	12 780	7 030 461

ZAAŁĄCZNIK 6. ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU POZOSTAŁYCH UBEZPIECZEŃ OSOBOWYCH I MAJĄTKOWYCH OGÓLEM ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ INNEJ NIŻ UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE (S.19.01.21)

OGÓLEM ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ INNEJ NIŻ UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE

Rok szkody / rok zawarcia umowy

Z0020 1 – Rok zajścia szkody

WYPŁACONE ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA BRUTTO (NA ZASADZIE NIEKUMULATYWNEJ)

(wartość bezwzględna)

Rok	Rok zmiany											W bieżącym roku C0170	Suma lat skumulowana C0180		
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +				
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110				
Wcześniejsze lata R0100												34 259	R0100	34 259	34 259
N-9	R0160	915 962	443 285	86 228	66 694	52 521	23 135	23 903	10 076	8 841	4 932		R0160	4 932	1 635 577
N-8	R0170	1 005 992	370 985	103 411	87 908	74 859	46 339	20 003	17 334	5 319			R0170	5 319	1 732 150
N-7	R0180	970 803	330 245	107 176	54 698	32 853	19 705	8 550	14 341				R0180	14 341	1 538 371
N-6	R0190	878 037	480 331	73 425	120 672	34 450	21 350	9 656					R0190	9 656	1 617 921
N-5	R0200	1 133 472	646 374	266 106	80 661	24 885	34 340						R0200	34 340	2 185 838
N-4	R0210	1 173 614	388 495	88 074	49 280	35 660							R0210	35 660	1 735 123
N-3	R0220	1 398 953	498 978	132 429	58 560								R0220	58 560	2 088 920
N-2	R0230	1 513 393	507 075	92 308									R0230	92 308	2 112 776
N-1	R0240	1 838 272	554 518										R0240	554 518	2 392 790
N	R0250	1 833 836											R0250	1 833 836	1 833 836
													R0260	2 677 729	18 907 561

NIEZDYSKONTOWANE NAJLEPSZE OSZACOWANIE DLA REZERWY NA NIETYPLACONE ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA BRUTTO

(wartość bezwzględna)

Wcześ- niejsze lata	Rok	Rok zmiany										Koniec roku (dane zdyskontowane)						
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +	C0360					
		C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0290	C0300						
	R0100																R0100	563 579
N-9	R0160	0	0	0	522 933	469 308	447 480	359 484	205 834	179 854	152 798						R0160	106 925
N-8	R0170	0	0	500 371	408 867	339 116	327 577	265 696	225 371	163 619							R0170	105 430
N-7	R0180	0	674 240	503 318	410 965	339 822	236 875	223 813	208 218								R0180	149 015
N-6	R0190	1 250 200	699 337	693 595	381 303	283 617	232 481	228 611									R0190	154 921
N-5	R0200	1 684 888	737 576	590 082	444 080	373 948	353 914										R0200	241 953
N-4	R0210	1 288 740	789 667	616 963	390 329	421 305											R0210	288 454
N-3	R0220	1 723 899	1 051 979	746 438	676 234												R0220	443 541
N-2	R0230	1 910 131	1 078 486	817 664													R0230	565 286
N-1	R0240	2 060 983	1 295 697														R0240	918 289
N	R0250	2 252 702															R0250	1 756 357
																	R0260	5 293 750

**ZAŁĄCZNIK 7. WPŁYW ŚRODKÓW W ZAKRESIE GWARANCJI DŁUGOTERMINOWYCH I ŚRODKÓW PRZEJŚCIOWYCH
(S.22.01.21)**

Spółka nie stosuje środków dotyczących gwarancji długoterminowych lub przepisów przejściowych, dlatego formularz S.22.01.21 nie jest wymagany.

ZAŁĄCZNIK 8. ŚRODKI WŁASNE (S.23.01.01)

		Ogółem	Kategoria 1 – nieograniczone	Kategoria 1 – ograniczone	Kategoria 2	Kategoria 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
PODSTAWOWE ŚRODKI WŁASNE PRZED ODLICZENIEM Z TYTUŁU UDZIAŁÓW W INNYCH INSTYTUCJACH SEKTORA FINANSOWEGO ZGODNIE Z ART. 68 ROZPORZĄDZENIA DELEGOWANEGO (UE) 2015/35						
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	R0010	187 939	187 939		0	
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	R0030	983 008	983 008		0	
Kkapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0040	0	0		0	
Podporządkowane fundusze udziałowe/członkowskie w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0050	0		0	0	0
Fundusze nadwyżkowe	R0070	0	0			
Akcje uprzywilejowane	R0090	0		0	0	0
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z akcjami uprzywilejowanymi	R0110	0		0	0	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0130	2 347 128	2 347 128			
Zobowiązania podporządkowane	R0140	0		0	0	0
Kwota odpowiadająca wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0160	0				0
Pozostałe pozycje środków własnych zatwierdzone przez organ nadzoru jako podstawowe środki własne, niewymienione powyżej	R0180	0	0	0	0	0
ŚRODKI WŁASNE ZE SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH, KTÓRE NIE POWINNY BYĆ UWZGLĘDNIONE W REZERWIE UZGODNIENIOWEJ I NIE SPEŁNIAJĄ KRYTERIÓW KLASYFIKACJI JAKO ŚRODKI WŁASNE WG WYPŁACALNOŚĆ I						
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II	R0220	0				
ODLICZENIA						
Wartość odliczeń z tytułu udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych	R0230	0	0	0	0	0
PODSTAWOWE ŚRODKI WŁASNE OGÓLEM PO ODLICZENIACH	R0290	3 518 075	3 518 075	0	0	0

		Ogółem	Kategoria 1 – nieograniczone	Kategoria 1 – ograniczone	Kategoria 2	Kategoria 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
UZUPELNIAJĄCE ŚRODKI WŁASNE						
Nieopłacony kapitał zakładowy, do którego opłacenia nie wezwano i który może być wezwany do opłacenia na żądanie	R0300	0			0	
Nieopłacony kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0310	0			0	
Nieopłacone akcje uprzywilejowane, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0320	0			0	0
Prawnie wiążące zobowiązanie do subskrypcji i opłacenia na żądanie zobowiązań podporządkowanych	R0330	0			0	0
Akredytywy i gwarancje zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0340	0			0	
Akredytywy i gwarancje inne niż zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0350	0			0	0
Dodatkowe wkłady od członków zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0360	0			0	
Dodatkowe wkłady od członków – inne niż zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0370	0			0	0
Pozostałe uzupełniające środki własne	R0390	0			0	0
UZUPELNIAJĄCE ŚRODKI WŁASNE OGÓŁEM	R0400	0			0	0
DOSTĘPNE I DOPUSZCZONE ŚRODKI WŁASNE						
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	R0500	3 518 075	3 518 075	0	0	0
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie MCR	R0510	3 518 075	3 518 075	0	0	
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR	R0540	3 518 075	3 518 075	0	0	0
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	R0550	3 518 075	3 518 075	0	0	
SCR	R0580	2 165 787				
MCR	R0600	974 604				
STOSUNEK DOPUSZCZONYCH ŚRODKÓW WŁASNYCH DO SCR	R0620	162,44%				
STOSUNEK DOPUSZCZONYCH ŚRODKÓW WŁASNYCH DO MCR	R0640	360,97%				

		C0060
REZERWA UZGODNIENIOWA		
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R0700	3 941 502
Akcje własne (posiadane bezpośrednio i pośrednio)	R0710	0
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	R0720	423 427
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	R0730	1 170 947
Korekta ze względu na wydzielone pozycje środków własnych w ramach portfeli objętych korektą dopasowującą i funduszy wyodrębnionych	R0740	0
REZERWA UZGODNIENIOWA	R0760	2 347 128
OCZEKIWANE ZYSKI		
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	R0770	0
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0780	301 562
OCZEKIWANE ZYSKI Z PRZYSZŁYCH SKŁADEK - OGÓŁEM	R0790	301 562

ZALĄCZNIK 9. KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI – DLA PODMIOTÓW STOSUJĄCYCH FORMUŁĘ STANDARDOWĄ (S.25.01.21)

		KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI BRUTTO	PARAMETRY SPECYFICZNE DLA ZAKŁADU	UPROSZCZENIA
		C0110	C0090	C0120
Ryzyko rynkowe	R0010	488 156		brak
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	R0020	107 185		
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach na życie	R0030	109 831	brak	brak
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych	R0040	72 383	brak	Ryzyko związane z rezygnacjami w ubezpieczeniach zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	R0050	2 186 049	brak	Ryzyko związane z rezygnacjami w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie, Ryzyko pożaru
Dywersyfikacja	R0060	-534 993		
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	R0070	0		
PODSTAWOWY WYMÓG KAPITAŁOWY	R0100	2 428 611		

OBLICZANIE KAPITAŁOWEGO WYMOGU WYPŁACALNOŚCI

		C0120
Ryzyko operacyjne	R0130	214 204
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieceniowych do pokrywania strat	R0140	0
Zdolności odroczonej podatku dochodowego do pokrywania strat	R0150	-477 028
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	R0160	0
KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI Z WYŁĄCZENIEM WYMOGU KAPITAŁOWEGO	R0200	2 165 787
Ustanowione wymogi kapitałowe	R0210	0
KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI	R0220	2 165 787
INNE INFORMACJE NA TEMAT SCR		
WYMÓG KAPITAŁOWY DLA PODMODUŁU RYZYKA CEN AKCJI OPARTEGO NA DURACJI	R0400	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla pozostałej części	R0410	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla funduszy wyodrębnionych	R0420	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla portfeli objętych korektą dopasowującą	R0430	0
Efekt dywersyfikacji ze względu na agregację nSCR dla RFF na podstawie art. 304	R0440	0

PODEJŚCIE DO STAWKI PODATKOWEJ

		TAK/NIE
Podjęcie oparte na średniej stawce podatkowej	R0590	1 – Tak

OBLICZANIE ZDOLNOŚCI ODROCZONYCH PODATKÓW DOCHODOWYCH DO POKRYWANIA STRAT (ang. loss absorbing capacity of deferred taxes, LAC DT)

		LAC DT
		C0130
LAC DT	R0640	-477 028
LAC DT uzasadniona odwróceniem ujęcia zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0650	-341 567
LAC DT uzasadniona odniesieniem do prawdopodobnego przyszłego zysku ekonomicznego podlegającego opodatkowaniu	R0660	-135 461
LAC DT uzasadniona przeniesieniem strat na wcześniejsze okresy, rok bieżący	R0670	0
LAC DT uzasadniona przeniesieniem strat na wcześniejsze okresy, lata przyszłe	R0680	0
Maksymalna LAC DT	R0690	-502 135

**ZAŁĄCZNIK 10. MINIMALNY WYMÓG KAPITAŁOWY – DZIAŁALNOŚĆ UBEZPIECZENIOWA LUB REASEKURACYJNA
PROWADZONA JEDYNI W ZAKRESIE UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE LUB JEDYNI W ZAKRESIE UBEZPIECZEŃ INNYCH NIŻ
UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE (S.28.01.01)**

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie				
MCR _{NL} Wynik	C0010		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	Składki przypisane w okresie ostatnich 12 miesięcy netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej)
	R0010	1 091 953		
			C0020	C0030
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych i reasekuracja proporcjonalna	R0020		15 649	35 201
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów i reasekuracja proporcjonalna	R0030		21 853	160 799
Ubezpieczenia pracownicze i reasekuracja proporcjonalna	R0040		0	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych i reasekuracja proporcjonalna	R0050		4 421 573	2 835 215
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów i reasekuracja proporcjonalna	R0060		549 828	1 362 779
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe i reasekuracja proporcjonalna	R0070		67 881	77 403
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych i reasekuracja proporcjonalna	R0080		477 506	843 731
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej i reasekuracja proporcjonalna	R0090		599 405	307 639
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń i reasekuracja proporcjonalna	R0100		73 800	14 349
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej i reasekuracja proporcjonalna	R0110		8	121
Ubezpieczenia świadczenia pomocy i reasekuracja proporcjonalna	R0120		69 601	203 415
Ubezpieczenia różnych strat finansowych i reasekuracja proporcjonalna	R0130		24 915	44 463
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	R0140		0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	R0150		2 484	1 708
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	R0160		283	643
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	R0170		11 541	7 469

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń na życie

MCR _L Wynik	C0040	
	R0200	26 729

		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))		Całkowita suma na ryzyku netto (z odliczeniem umów reasekuracji i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	
		C0050	C0060		
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – świadczenia gwarantowane	R0210	0	~~0~~	~~0~~	~~0~~
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – przyszłe świadczenia uznaniowe	R0220	0	~~0~~	~~0~~	~~0~~
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0230	0	~~0~~	~~0~~	~~0~~
Inne zobowiązania z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie i (reasekuracji) ubezpieczeń zdrowotnych	R0240	1 272 819	~~1 272 819~~	~~1 272 819~~	~~1 272 819~~
Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie	R0250		~~1 272 819~~	~~1 272 819~~	0

OGÓLNE OBLICZENIE MCR

OGÓLNE OBLICZENIE MCR			C0070
Liniowy MCR	R0300	1 118 682	
SCR	R0310	2 165 787	
Górny próg MCR	R0320	974 604	
Dolny próg MCR	R0330	541 447	
Łączny MCR	R0340	974 604	
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	R0350	17 090	
			C0070
MINIMALNY WYMÓG KAPITAŁOWY	R0400	974 604	